

Tilinpäätös 2022

Kaupunginhallitus 3.4.2023 § 125
Kaupunginvaltuusto 14.6.2022 § xx

Sisällys

Kaupunginjohtajan katsaus.....	5
Toimintakertomus.....	6
1. Lohjan tilinpäätös 2022 pähkinänkuoressa.....	6
2. Tilinpäätöksen laatiminen ja sisältö.....	7
3. Yleinen taloudellinen kehitys.....	7
4. Lohja toimintaympäristönä.....	9
4.1. Toimintaympäristö ja haasteet.....	9
4.2. Väestö ja muuttoliike.....	11
4.3. Tontinmyynti ja rakennusluvut.....	14
4.4. Asuminen ja asuntotuotanto.....	14
4.4.1. Asuntokunnat ja asumisväljyys.....	14
4.4.2. Asuntotuotanto Lohjalla.....	14
4.4.3. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotilanne.....	15
4.5. Työllisyys ja elinkeinot.....	16
4.6. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	17
5. Kaupungin hallinto.....	20
5.1. Organisaatio.....	20
5.2. Toimielimien poliittinen jakauma ja puheenjohtajat.....	20
5.3. Lohjan kaupungin henkilökunta.....	21
6. Alueellinen yhteistyö.....	22
6.1. Seutuyhteistyö.....	22
6.2. Novago yrityskehitys vuonna 2022.....	23
7. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	25
7.1. Sisäisen valvonnan organisointi ja painopisteet tilikaudella 2022.....	25
7.2. Riskienhallinta.....	28
7.3. Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	33
7.4. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet.....	34
7.5. Ympäristöasiat.....	34
7.6. Muut ei-taloudelliset asiat.....	35
7.7. Kesken­eräiset riita-asiat.....	35
8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	36
8.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	36
8.2. Investoinnit ja toiminnan rahoitus.....	40
8.3. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	43
9. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous.....	47

9.1.	Lohjan konsernirakenne.....	47
9.2.	Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	49
9.3.	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	51
9.4.	Konsernitaseen tarkastelu.....	52
9.5.	Konsernivalvonnan järjestäminen	54
10.	Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.....	55
10.1.	Tilikauden tuloksen käsittely	55
10.2.	Arvio tulevasta kehityksestä	55
10.3.	Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä	56
11.	Toimielinten vuoden 2022 toiminta ja talousarvion toteutuminen	57
11.1.	Käyttötalousosan toteutuminen	57
11.1.1.	Luottamushenkilöhallinto	57
11.1.2.	Konsernipalvelut	61
11.1.3.	Keskusvaalilautakunta	69
11.1.4.	Tarkastuslautakunta.....	71
11.1.5.	Elinvoima.....	74
11.1.6.	Hyvinvointi	97
11.2.	Lohjan kaupunki, tuloslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät).....	122
11.2.1.	Lohjan kaupungin tuloslaskelma	123
11.2.2.	Käyttötalouden toteutuminen	135
11.3.	Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen.....	136
11.3.1.	Investointiosan toteutuminen	137
11.3.2.	Rahoituslaskelman toteutuminen	141
11.3.3.	Useammalle tilikaudelle jakaantuvat investointiosan hankekohtaiset kustannukset.....	142
11.3.4.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	143
12.	Strategisten tytäryhtiöiden valtuuston nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen ...	146
	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	147
13.	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	147
13.1.	Lohjan kaupungin tuloslaskelma.....	147
13.2.	Lohjan kaupungin rahoituslaskelma.....	148
13.3.	Lohjan kaupungin tase	149
13.4.	Konsernituloslaskelma.....	151
13.5.	Konsernin rahoituslaskelma.....	152
13.6.	Konsernitase	153
13.7.	Tilinpäätöksen liitetiedot	155

13.8.	Tuloslaskelman liitetiedot	157
13.9.	Taseen liitetiedot	160
13.10.	Lohjan vesi- ja viemärlaitos.....	168
13.11.	Käyttöomaisuus.....	178
13.12.	Omistukset muissa yhtiöissä	180
13.13.	Kaupunginhallituksen ja tilintarkastajan allekirjoitukset	181
13.14.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista	181
	Tilintarkastuskertomus.....	182

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 oli monella tavalla erikoinen. Alkuvuodesta korona alkoi taas levitä ja monia toimenpiteitä tehtiin sen hillitsemiseksi. Kevään aikana koronatilanne helpotti ja rajoittavia toimenpiteitä voitiin purkaa kesään mennessä. Koronaepidemian taltuttamisessa auttoivat aikaisemmat kokemukset etätyöstä, suosituksista ja rajoituksista. Helmikuussa alkanut Ukrainan sota muutti taas monia aikaisemmin pysyvinä pidettyjä asioita. Ukrainan sota yhdisti Eurooppaa ja käynnisti asioita, joita historiassa tullaan vielä paljon tutkimaan. Sota aiheutti Euroopan taloudelle monia iskuja, mutta yhdistynyt Eurooppa selvisi niistä. Lohjalla tämä näkyi laajana auttamisen haluna, erilaisten hintojen, kustannustasojen nousuna sekä varautumiseen panostamisena. Sota ei ole ohi eikä siihen saa turtua.

Taloudellisesti vuodesta 2022 saatiin ylijäämäinen. Viimeiset kolme vuotta ovat olleet talouden näkökulmasta helpompia. Loppuvuoden ylimääräiset kustannuserät heikensivät tulosta hyvästä tyydyttävään. Näitä eriä avataan tarkemmin kaupungin tilinpäätöksessä. Tulopuolella verotulot ja valtionosuudet ylittivät arvioidun talousarvion, ja tätä kautta paransivat tulosta. Valtiovalta jatkoi vielä kuntien tukemista erilaisilla koronatuilla. Toisaalta toimintakulujen loppuvuoden ylitykset heikensivät tilikauden tulosta. Investointien osalta edettiin koulu- ja liikuntapaikkarakentamisen ollessa painopisteessä. Vuoden aikana valmistui Järnefeltin monitoimijatalo sekä käynnistyi Lohjan yhteislyseon lukion peruskorjaus. Korjauksen arvioidaan valmistuvan kesäksi 2024. Mäntynummen koulun tarveselvitystä valmisteltiin syksyn 2022 aikana. Mäntynummen kouluratkaisu onkin viimeinen kaupungin palveluverkkoon liittyvät päätöskokonaisuuksia. Ko. päätöksen myötä voidaan kaupungin palveluverkon valmistuneen. Ojamon urheilukenttä otettiin käyttöön sekä jatkettiin Taimiston liikuntapuiston rakentamista. Neidonkeitaan hankesuunnittelu eteni suunnitellusti.

Vuoden 2022 aikana kiihtyi valmistelutyö hyvinvointialueen näkökulmasta. Olemassa olevien valmisteluryhmien työ kiihtyi loppukeväästä, kun hyvinvointialueen virka- ja luottamusorganisaatio aloitti toiminnan. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa aloitettiin valmistella erilaisia päätöksiä niin henkilöstön, tilojen, omaisuuden kuin tietojärjestelmienkin osalta. Kevään aikana oli selvää, että kaikkea suunnittelu-/valmistelutyötä ei ehditä tekemään syksyn 2022 aikana, vaan muutoksia joudutaan tekemään myös kevään 2023 aikana. Lohjan osalta linjattiin sisäisessä valmistelussa se, että muutostilanne ei tulisi näkyä kuntalaisille palveluiden saatavuuden heikentymisenä. Hyvinvointialue ja kunnat panostivat muutokseen paljon ja voidaan sanoa, että hyvinvointialueen käynnistyminen onnistui suhteellisen hyvin. Hyvinvointialueiden irtautuessa kunnan toiminnasta, kunnille osoitettiin myös uusia toimintoja. TE-palvelut (työ- ja elinkeinopalvelut) siirtyminen kunnille 2025 alkaen. Kunnalle jäi lakisääteinen tehtävä tuottaa ns. Hyte-palveluita yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Hyte-palvelut (hyvinvointi- ja terveyspalvelut) voidaan jatkossa käsittää hyvin laajana toimintakokonaisuutena niin fyysisestä hyvinvoinnista aina henkiseen hyvinvointiin. Samalla voidaan sanoa, että nämä palvelut koskevat lapsista ikäihmisiin. Hyte-palveluiden suunnittelu käynnistettiin syksyllä 2022 ja siihen liittyvä hyte-jaosto aloittaa toiminnan elokuussa 2023. Vuoden 2021 aikana käynnistetty organisaatiomuutostyö saatiin luottamushenkilöorganisaation käsitteeseen loppuvuodesta 2022. Tällöin hyväksyttiin uusi organisaatiomalli, siihen liittyvät johtamisrakenteet ja periaatteet sekä hallintosääntö. Näiden linjauksien päätöksentekoa jatketaan kevään 2023 ajan.

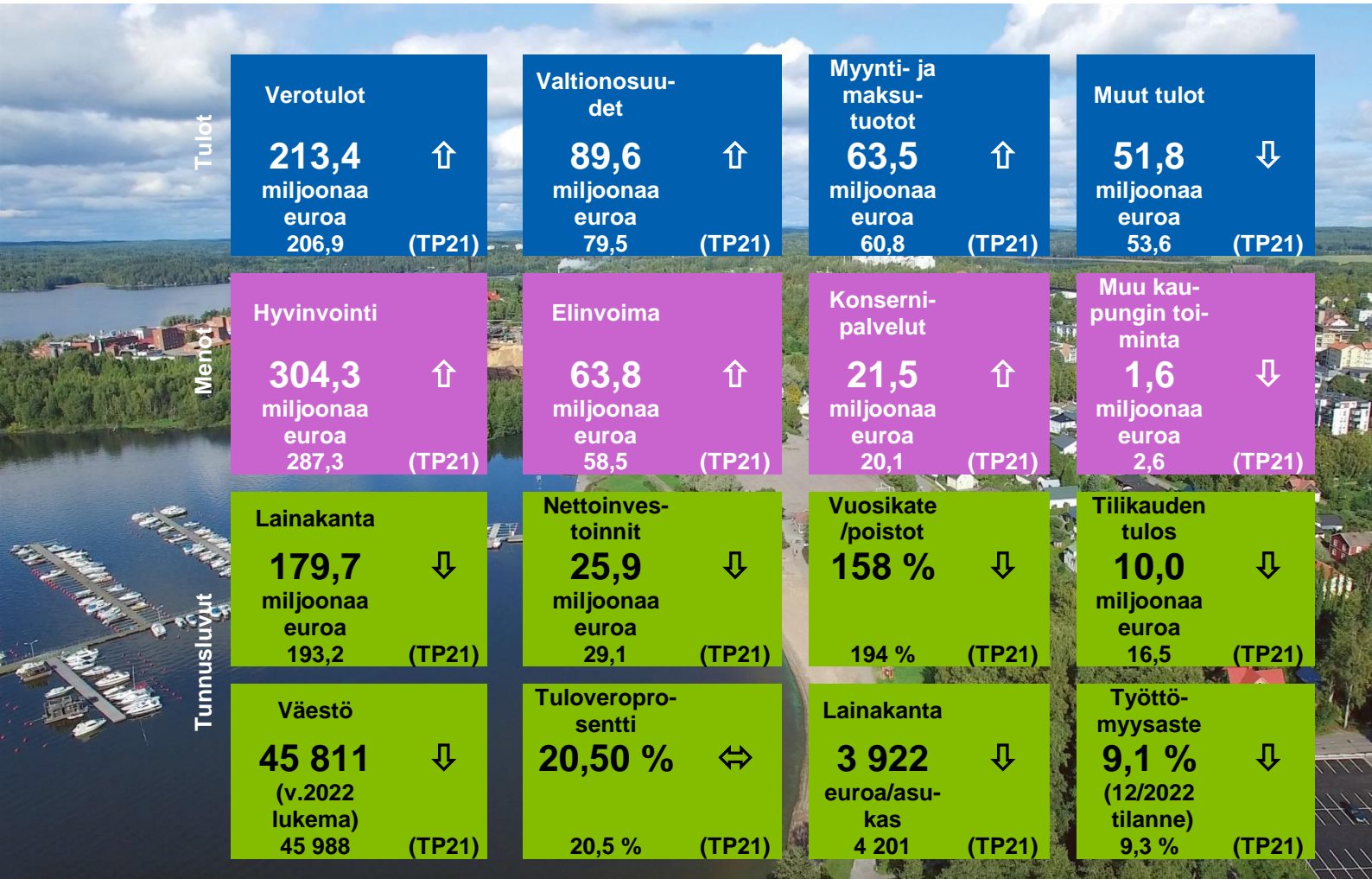
Vuoden 2022 toimintaa linjasi edelleen myös katsominen tulevaisuuteen. Vuoden aikana käyntiin paljon keskustelua soten jälkeisestä kuntamaailmasta, tehtävistä ja mahdollisuuksista. Verotulojen alentuminen tulee jatkossa vaikuttamaan kunnan mahdollisuuksiin tehdä investointeja. Tätä varten loppuvuodesta käynnistettiin hanke, jossa tarkastellaan kunnan talouden isoa kuvaa ja sen vaikutusta kunnan toiminnan suunnitteluun.

Edelleen voidaan sanoa, että raskaan vuoden lopuksi on erityisen tärkeää osoittaa kiitos kaupungin henkilökunnalle erinomaisesta työstä poikkeuksellisen vaikeissa oloissa. Lohjan kaupungin henkilöstö on se tekijä, joka jatkossakin tuottaa kuntalaisille erilaisia palveluita.

Pasi Perämäki
Lohjan kaupunginjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

1. Lohjan tilinpäätös 2022 pähkinänkuoressa

2. Tilinpäätöksen laatiminen ja sisältö

Kuntalain 113 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kuntalain 114 §:n mukaisesti kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain ja soveltuvin osin kirjanpitolain säännöksiä. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä, jonka sisällöstä säädetään kuntalain 115 §:ssä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Tämän tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on noudatettu Suomen Kuntaliiton tilinpäätösmallin rakennetta ja sisältöä

3. Yleinen taloudellinen kehitys

Vuotta 2022 leimasivat monet poikkeukselliset tapahtumat, jotka vaikuttivat kansantalouden tilaan ja loivat taloustilanteen ylle epävarmuutta. Suomen taloudellinen asema muuttui vuoden 2022 alussa Venäjän aloittaman hyökkäyssodan myötä. Sodan seurauksena raaka-aineiden saatavuus heikentyi ja inflaatio kiihtyi voimakkaasti. Energian hinnan voimakas kohoaminen näkyi Euroopassa laajamittaisena energiakriisinä. Inflaation kiihtymisen estämiseksi Euroopan keskuspankki nosti rahapolitiittisena toimenpiteenä useita kertoja ohjauskorkoa ylläpitääkseen euroalueen hintatason vakautta. Ohjauskoron nosto on heijastunut yleiseen korkotason nousuun sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2022 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2022” on ennustettu vuosien 2022 - 2025 taloudellista kehitystä ja lisäksi talouden kehitystä vuoteen 2027 asti.

BKT:n arvioidaan supistuvan Suomessa 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Vuoden 2023 työllisyyden lievästä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin. Vuosina 2025–2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin mukaan vuoden 2022 inflaatio oli korkeinta 40 vuoteen. Yksityinen kulutus kasvoi 8 % ja yksityisen kulutuksen volyyymi oli 2 %:n kasvussa. Suomen Pankin mukaan kuluttajahintainflaation huippu koettiin Suomessa marraskuussa 2022, kun yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukainen inflaatio oli 9,1 %. Kuntatalouden hintaindeksi nousi 4,5 % ja kuntien peruspalvelujen hintaindeksi 3,7 % vastaavana aikana.

Palkat ja palkkiot nousivat 6 % vuonna 2022. Kokonaisuutena kotitalouksien saamat tulot kasvoivat kotitalouksien menoja vähemmän ja kotitalouksien säästämistä kääntyi negatiiviseksi.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaita työllisiä oli keskimäärin 2,6 miljoonaa ja työttömiä 190 000 vuonna 2022. Työllisiä oli 65 000 enemmän ja työttömiä 22 000 vähemmän kuin vuonna 2021. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 73,8 %. Työllisyysaste kasvoi 1,6 prosenttiyksikköä vuodesta 2021. Työvoiman ulkopuolella olevien määrä väheni: työvoiman ulkopuolella olevia 15–74-vuotiaita oli 1 310 000 vuonna 2022, mikä oli 46 000 vähemmän kuin vuonna 2021.

Yksityiset investoinnit kasvoivat edelleen vuoden viimeisellä neljänneksellä vuodentakaisesta. Investoinnit asuinrakennuksiin supistuivat selvästi, sillä asuntomarkkinoiden suhdanne on jäähtynyt nopeasti. Sen sijaan muut yksityiset investoinnit kasvoivat yhä vuoden takaa.

Nettoviennin heikko kehitys heikensi talouskasvua koko viime vuoden. Vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä vienti että tuonti supistuivat vuodentakaisesta, mutta vienti heikkeni tuontia enemmän.

Helmikuussa 2023 julkaistiin ennakoarvioita kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Kuntien toimintakulut kasvoivat 5,0 prosenttia ja toimintatulot laskivat 1,9 prosenttia. Toimintakulujen kasvussa näkyvät koronakulut, inflaation vaikutus, kunta-alan palkkojen sopimuskorotukset sekä kuntayhtymien alijäämien kattamiset. Voimakkainta kasvu oli palvelujen ostoissa, jossa kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 12,0 prosenttia. Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen vaikutti tulojen kertymään vuonna 2022 ensimmäisen kokonaisen vuoden osalta. Koronasta johtuvien avustusten määrä väheni edellisvuodesta ja vuonna 2022 kunnille maksettiin koronasta johtuvia tukia enää yhteensä 770 miljoonaa euroa.

Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä monessa kunnassa myytiin sotekiinteistöjä. Kuntien välillä oli suurta hajontaa. Ennakotietojen mukaan Manner-Suomen kunnista 14 kunnan vuosikate jäi negatiiviseksi ja 92 kunnan tulos painui alijäämäiseksi.

Verotulojen kasvu oli yhteensä 5,3 prosenttia. Suurin kasvu kohdistui yhteisöverotuottoon, jossa kunnille kertyneet tilitykset kasvoivat 6,6 prosenttia. Kasvuun vaikuttivat tilapäisenä aiemmilta verovuosilta kertyneet korkeammat jako-osuudet, hyvä taloussuhdanne sekä varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensointi kunnille nostamalla kuntien yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä. Kunnallisverojen tulot nousivat hyvän työllisyyden ja palkkasumman kasvun seurauksena 5,0 prosenttia. Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,2 prosenttia koko maan tasolla rakennuskustannusindeksin nousun myötä.

Valtionosuuksissa kasvua oli 6,5 % eli noin 660 miljoonaa euroa. Kustannustenjaon tarkistuksen leikkauksen lisäksi valtionosuuksia korotettiin laajentuneiden tehtävien sekä indeksitarkistusten myötä.

Kuntien vuosikate heikkeni edellisvuodesta, mutta kattoi silti poistojen määrän vuonna 2022. Vaikka vuosikate heikkeni, on kuntatalous ennakotietojen mukaan lähes tasapainossa. Kuntien yhteenlaskettu tulos 2022 oli 1,3 miljardia positiivinen. Kuntien ennakkollisia tilinpäätöslukuja parantavat kuitenkin kuntien tekemät kertaluonteiset omaisuuden myynnit, joiden vaikutus tulokseen oli yhteensä 880 miljoonaa euroa.

Investointeja tehtiin kahdeksan prosenttia edellisvuotta enemmän. Kuntien toiminnan ja investointien rahavirta oli alijäämäinen vuonna 2022, eli menoja on jouduttu kattamaan joko kassavaroilla tai ottamalla lisää lainaa. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi edelleen vuonna 2022. Lainakanta oli vuoden 2022 lopussa jo 24 miljardia euroa. Kuntien lainakannan keski-korko pysyi edelleen lähellä yhden prosentin tuntumaa.

Talouden tunnuslukujen muutokset	2021	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	-2,2	3,0	1,9	-0,2	1,2	1,4
Kulutus	190	-2,7	3,4	2,1	-0,2	0,8	1,2
Investoinnit	59	-0,9	1,5	3,8	-0,4	1,8	2,4
		2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
Työllisyysaste, %		70,7	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4
Työttömyysaste, %		7,7	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %		0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %		1,9	2,4	2,6	4,0	3,0	3
Lyhyet korot (Euribor 3kk), %		-0,4	-0,5	0,3	2,9	2,9	2,8
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10v), %		-0,2	-0,1	1,7	2,9	3,1	3,4
*Ennuste							

Lähde: Valtiovarainministeriö 2022: Taloudellinen katsaus, Talvi 2022 / 20.12.2022

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-217-8>

4. Lohja toimintaympäristönä

4.1. Toimintaympäristö ja haasteet

Kuntien toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut merkittäviä muutoksia. Jo pitkään jatkunut kuntien väestöllinen eriytymiskehitys on johtanut kuntien toiminnan ja talouden näkökulmasta hyvin erisuuntaisiin ja -asteisiin muutospaineesiin. Suurissa ja kasvavissa kunnissa investointipaineet ovat kovat, kun taas pienissä kunnissa palvelutarve laskee ja palveluverkon sopeutus on vaikeaa.

Eriytymiskehitys näkyy myös kuntien edellytyksissä järjestää lakisääteisiä palveluita. Ongelmat työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen sekä syntyvyyden pienentyminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja niin kunnissa kuin valtakunnallisestikin. Esimerkkinä tästä voidaan nähdä vuodesta 2025 voimaan tuleva TE-uudistus. Uutta lakisääteistä tehtävää koskeva lainsäädäntö velvoittaa kuntia järjestämään työ- ja elinkeinopalvelut yhteistyössä muiden kuntien kanssa leveämpien hartioiden saavuttamiseksi ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Kuntien eriytymiskehitys on jatkunut Suomessa jo pitkään ja kehitys jatkuu samanlaisena myös tulevaisuudessa. Eriytymiskehityksen keskiössä on syntyvyyden pienentyminen, väestön ikääntyminen ja maan sisäinen muuttoliike. Eriytymis- ja demografiakehitys tulee aiheuttamaan jatkossa ongelmia kuntien palvelujen järjestämiselle yhdenvertaisesti koko maassa. Väestön ikääntyminen ja työikäisen väestön vähentyminen heikentävät kuntien veropohjaa. Hankalimassa tilanteessa ovat vanhusväestövaltaiset pienet kunnat, joissa lapsia syntyy vain vähän.

Väestön ikärakenteen muutos vaikeuttaa myös työvoiman saatavuuteen liittyviä ongelmia kunnissa. Rekrytointitarpeita ja niihin liittyviä ongelmia kasvattaa lisäksi voimakas eläköityminen kunta-alalla. Kuntien eriytyminen ja väestökehitys näkyvät kuntien taloudessa ja kehityksessä erisuuntaisina ja -asteisina muutospaineina. Syntyvyyden ja väestökehityksen keskittymisen myötä suuret investointitarpeet keskittyvät kasvaviin kuntiin ja kaupunkeihin, kun toisen ääripään kunnissa palvelutarve pienenee ja haasteena on palveluverkon sopeuttaminen vastaamaan pieneneviä tarpeita. Uhkaksi voi nousta kuntien palveluiden eriarvoistuminen, kun entistä suurempi osa kuntien tehtävistä käsittää lasten ja nuorten tarvitsemia palveluita. Tällöin kunnissa tehtävä ennakoiva suunnittelu palveluiden järjestämisessä nousee entistä tärkeämpään rooliin.

Eriytymiskehitys vaikeuttaa kuntien lakisääteisten tehtävien toteutusta taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä tavalla sekä kuntien rahoitusjärjestelmän kehittämistä. Osalla kunnista on jo nykyisin varsin rajalliset mahdollisuudet hoitaa lakisääteiset tehtävänsä tai ottaa vastaan uusia tehtäviä ja velvoitteita. Kuntien voimistuva eriytymiskehitys kyseenalaistaakin mahdollisuudet jatkaa niin sanottuun yhtenäiskuntamalliin perustuvalla kuntapolitiikalla, jossa kaikki kunnat vastaavat samoista lakisääteisistä tehtävistä kunnan koosta, väestörakenteesta tai toimintaympäristöstä riippumatta.

Työikäisen väestön määrän väheneminen vaikeuttaa työvoiman saatavuutta. Työvoimapulaa on jo nyt erityisesti terveyden- ja sosiaalihuollon ammateissa, mutta pulaa on myös muun muassa varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajista. Työikäisen väestön määrän väheneminen heikentää myös vanhusväestövaltaisten pienten kuntien veropohjaa ja haastaa näiden kuntien taloutta ja talouden suunnittelua. Kunta-alan työvoimatilannetta vaikeuttaa myös voimakas eläköityminen. Kevan eläköitymisennusteen mukaan jopa joka kolmas kuntien ja hyvinvointialueiden työntekijä jää eläkkeelle seuraavan kymmenen vuoden aikana. Kaupungistuminen jatkuu ja kiihdyttää kuntien eriytymiskehitystä. Kaupungistuminen yhdessä väestön ikääntymisen ja syntyvyyden laskun kanssa näyttää kiihdyttävän kuntien välisten erojen kasvua. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan väestö keskittyy myös tulevaisuudessa suuriin kaupunkeihin, niiden ympäriskuntiin sekä maakuntien keskuskaupunkeihin.

Vuonna 2022 asuntorakentamisen ja muunkin rakentamisen tahti hiipui valtakunnallisestikin aiempien vuosien tasosta. Syynä olivat kohonneet rakennusmateriaalien kustannukset sekä epävarmasta talouden tilanteesta johtunut korkotason nousu, joka vaikutti investointihalukkuuteen sekä kotitalouksissa että yrityksissä ja myös julkisella sektorilla.

Suomessa isojen ratahankkeiden edistäminen jatkui edelleen vuoden 2022 aikana. Turun tunnin juna -hankkeessa ratasuunnittelu eteni lähes suunnitellun aikataulun mukaisesti. Hanketta hallinnoi hankeyhtiö Turun Tunnin Juna Oy, jossa Lohjakin on osakkaana. Ratasuunnittelussa maaperätutkimukset ja melumallinnukset jatkuivat, ja radan varren kunnissa asemanseutujen asemakaavoitus lähti käyntiin. Yleissuunnittelussa päästiin lähelle loppuvaihetta, ja suunnitelmasta pyydettiin lausuntoja. Lohjalla saatiin vietyä asiaan liittyvät kolme osayleiskaavaa valtuustokäsittelyyn, ja kaavat ovat nyt lainvoimaisia. Turun Tunnin Juna -hankkeen edunvalvonta jatkui edelleen radan varren kuntien ja viestintätoimiston yhteistyönä. Tavoitteena on saada tulevan hallituksen hallitusohjelmaan kirjaus ratahankkeen toteuttamisen rahoituksesta. Lohjalla harjoitettiin aktiivista maanhankintaa Tunnin junan asemanseudun suunnalla, ja tällä haluttiin osoittaa, että Lohja haluaa Lohjansolmun aseman Intercity-nopeuksisen junan asemanpaikaksi.

Elinkeinoelämään liittyen Lohja on edelleen panostanut yritysten sijoittumispalveluihin. Vuoden 2022 aikana tällä sektorilla saatiinkin aikaan näyttäviäkin onnistumisia mm. datakeskushankkeen osalta, jota varten Virkkalasta hankittiin yli 20 hehtaaria maata. Samalla suunnalla valmisteltiin ison aurinkopuistohankkeen käynnistämistä. Kontaktilistojen pohjalta on kutsuttu toimijoita Lohjan mahdollisuuksiin tutustumaan. Lempolan alueelle saatiin hyvää jatkoa yritysten sijoittumiselle, ja yksityisten omistamalle maa-alueelle laaditaan tulevaisuudessa kaupallista potentiaalia omaava asemakaava, kunhan alueen tasaaminen yksityisen toimijan toimesta etenee.

Lohjan keskustaan, torin laidalle hahmoteltiin aiemmin kauppakeskusta, ja WasaGroupilla oli asiaan liittyvä suunnitteluvaraus. Koronakriisi ja kaupan alan murros osaltaan vaikuttivat, että kauppakeskushanke ei lähtenyt liikkeelle. Sen sijaan vuoden 2022 loppupuolella toimijat esittivät ajatuksen Lohjan mittapuissa ison kokoluokan hotellihankkeen käynnistämisestä kyseiselle alueelle. Tähän liittyen kaupunkisuunnittelulautakunta jatkoikin tontin suunnitteluvarausta vuoden 2024 loppuun asti.

4.2. Väestö ja muuttoliike

Pääosa Lohjan tulomuutoista tuli lähikunnista ja erityisesti pääkaupunkiseudulta: Helsingistä (17,7 %), Espoosta (14,4 %), Vihdistä (11,4 %), Vantaalta (6,6 %) sekä Raaseporista (4,5 %). Suomen lähes 33 000 maahanmuuttajasta on noin puolet muuttanut Uudellemaalle ja siitä vain noin 600 Länsi-Uudellemaalle.

Lohjan asukasluku oli Tilastokeskuksen julkaiseman väestötilaston mukaan vuoden 2022 lopussa 45 811.

Valtuuston 15.11.2017 hyväksymän Lohjan kaupunkistrategian 2017–2025 mukaan tavoitteena on, että asukkaita v. 2025 on yli 50 000. Tämä olisi myös väestörakenteen tasapainoisuuden takia tärkeää, sillä kaupungin palvelutaso saataisiin verovaroin turvattua.

Lohjan väestöstä 37 % asuu Lohjan keskustan osa-alueella, 18 % Etelä-Lohjalla, 18 % entisen Pohjois-Lohjan alueella, 10 % entisen Länsi-Lohjan alueella, 7 % Nummen alueella, 5 % Pusulan alueella ja 3 % Karjalohjan alueella. Ruotsinkielisen väestön osuus on noin 3,5 %. (Kaupunginosien nimien osalta on päivitysprosessi meneillään.)

Lohja, keskustan alue: Hiidensalmi, Pitkäniemi, Keskusta/Centrum, Moisio, Myllylampi, Ojamo, Keskilohja, Gunnarla, Gruotila
Etelä-Lohjan alue: Teutari/Tötär, Kukkumäki - Kirkniemi/Gerknäs, Lohjansaari/Storön, Virkkala/Virkby -Tuusanlahti, Vappula/Vabby, Maksjoki, Paila

Pohjois-Lohjan alue: Immula - Veijola/Vejby, Ventelä/Vendelä - Keskusta/ Centrum, Perttilä, Lempola, Lohjanharju/Lojoås, Laakso-pohja/Laxpojo - Santoja, Koikkala - Paksalo, Maikkala - Lehmijärvi, Uusniitty, Muijala - Nummenkylä

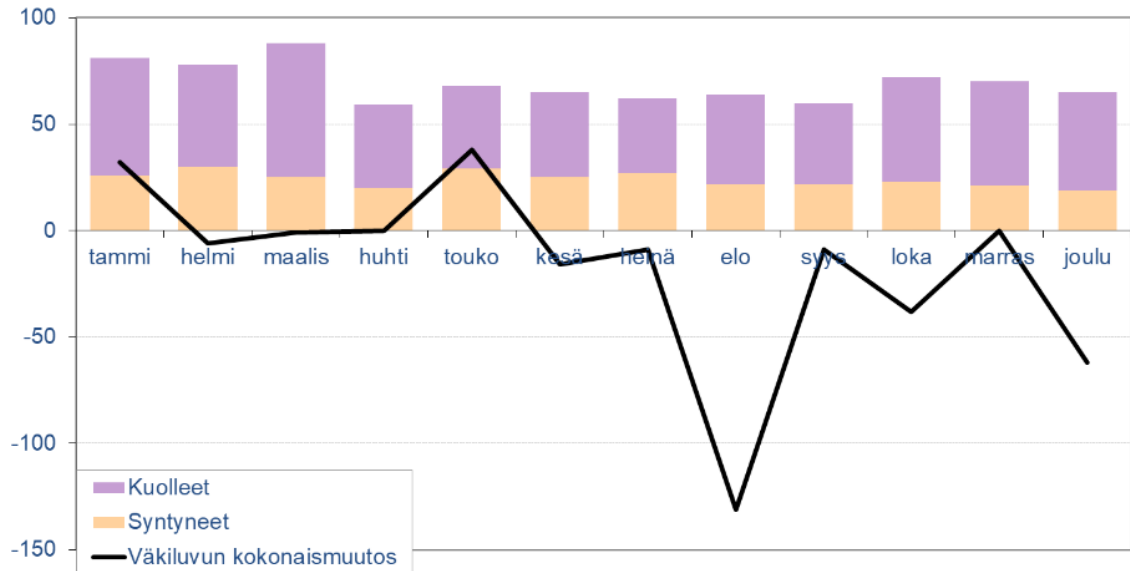
Länsi-Lohjan alue: Karstu - Karnainen, Paloniemi - Hiittinen, Routio, Sammatti

Nummen alue: Saukkola, Nummi kirkonkylä, Koisjärvi-Hyrskylä, Valkerpyy, Järvenpää, Hirvijoki

Pusulan alue: Pusula kirkonkylä, Ikkala, Pusulan järvisuutu

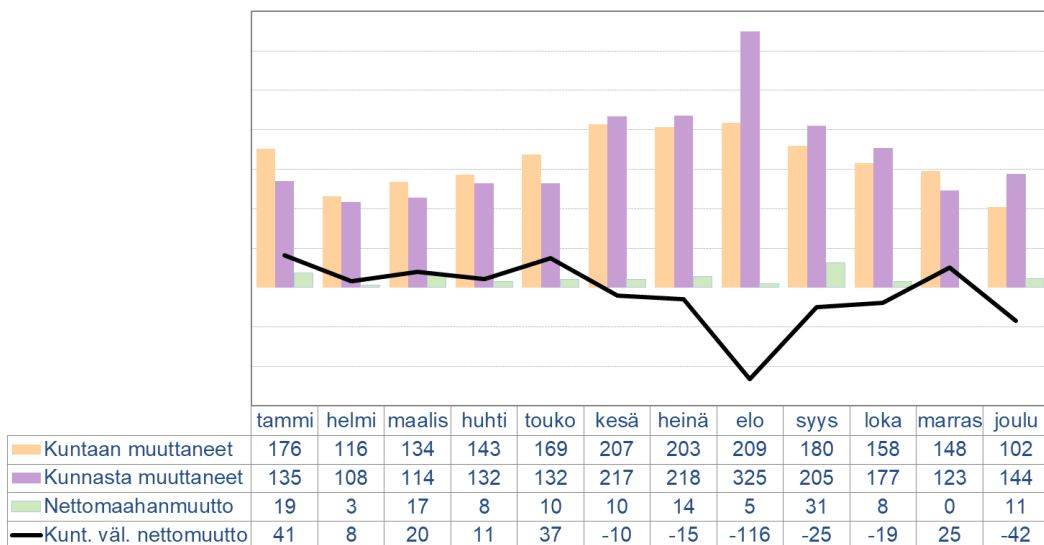
Karjalohjan alue: Karjalohja kirkonkylä, Pohjois-Karjalohja, Etelä-Karjalohja, Karkali-Lohjansaari

Väestömuutokset kuukausittain 2022

Ikäjaottelusta näkyy Lohjalta muuttaneita olevan eniten ikäluokassa 20-29 vuotta ja kuukausitasolla seurattuna Lohjan väkiluvun väheneminen on suurinta aina elo-syyskuussa, jolloin opiskelijat muuttavat opiskelupaikkakunnilleen. Lohjalla luonnollinen väestönlisäys on ollut negatiivinen vuodesta 2016 lähtien.

Muuttoliike kuukausittain 2022

Lohjan kaupungin v. 2022 muutoista sisäisiä muuttoja oli 49,1 %, kuntien välisiä tulomuuttoja 24,9 % ja lähtömuuttoja 26 %.

Tilastokeskuksen väestön ennakkotilaston mukaan v. 2022 kokonaisnettomuutto oli +51 asukasta. Myös tulevina vuosina kaupungin nettomuuton olisi hyvä olla positiivista, jotta väestörakenne saataisiin pysymään mahdollisimman tasapainoisena niin, että huoltosuhde ei pääse väestön ikääntymisen myötä vääristymään. Ikääntyvän väestön tarvitsemat palvelut olisi turvattava työssäkäyvän väestön maksamilla verotuloilla, jotta radikaaleihin talouden tasapainotamistoimenpiteisiin ei tarvitsisi ryhtyä.

4.3. Tontinmyynti ja rakennusluvut

Kysyntä Lohjan omakoti- ja rivitalotontteihin pieneä asuntomessuvuoteen 2021 verrattuna. Kaikkiaan omakotitontteja luovutettiin 17 kpl (v. 2021; 35 kpl), joka on verrattain suuri vähenys edeltävään vuoteen verrattuna. Kysyntä kohdistuu edelleen pääosin nauhataajaman alueelle. Kerros- ja rivitalotontteja luovutettiin 4 kpl eli hieman enemmän kuin edellisenä vuotena. Työpaikkatontteja luovutettiin yhteensä 2 kpl. Erityisenä etuna Lohjalla on ollut tonttien vuokrausmahdollisuus, ja edelleen mahdollisuus lunastaa tontti omaksi myöhemmin. Näin rakentamisen alkuun on päässyt pienemmälläkin alkupääomalla. Harmaiden listojen kohteita luovutettiin 1 kpl eli Sammatin kieväri, joka saatiin myyntiin oikeusprosessien jälkeen.

Myönnettyjen rakennuslupien lukumäärässä näkyy vähenemä asuntomessuvuoteen nähden. Erillisten pientalojen lupia myönnettiin vähemmän kuin edellisenä vuotena. Osasyynä tähän oli Ukrainan sodan aiheuttama hintojen nousu ja siitä seurannut innokkuuden väheneminen rakentamishankkeiden käynnistämisen osalta. Myös korkotason nousulla oli oma negatiivinen vaikutuksensa. Asuinkerrostaloihin myönnettyjen lupien määrässä sen sijaan oli hienoista kasvua vuoteen 2021 verrattuna. Uudisrakennuksia valmistui pientalojenkin muodossa lähes saman verran kuin asuntomessuvuonna.

	2021			2022		
	Rakennuksia	Asuntoja	Kokonaisala	Rakennuksia	Asuntoja	Kokonaisala
Myönnetyt uudisrakennusluvut, kpl						
Erilliset pientalot	44	45	6 532	66	68	11 408
Rivi- ja ketjutalot	3	17	1 280	2	10	854
Kerrostalot	4	157	10 319	3	66	6 154
Yhteensä	51	219	18 131	71	144	18 416
Valmistuneet uudisrakennukset, kpl						
Erilliset pientalot	48	49	7 872	52	56	9 037
Rivi- ja ketjutalot	5	27	2 134	3	15	1 045
Kerrostalot	3	72	6 601	7	254	18 457
Yhteensä	56	148	16 607	62	325	28 539

4.4. Asuminen ja asuntotuotanto

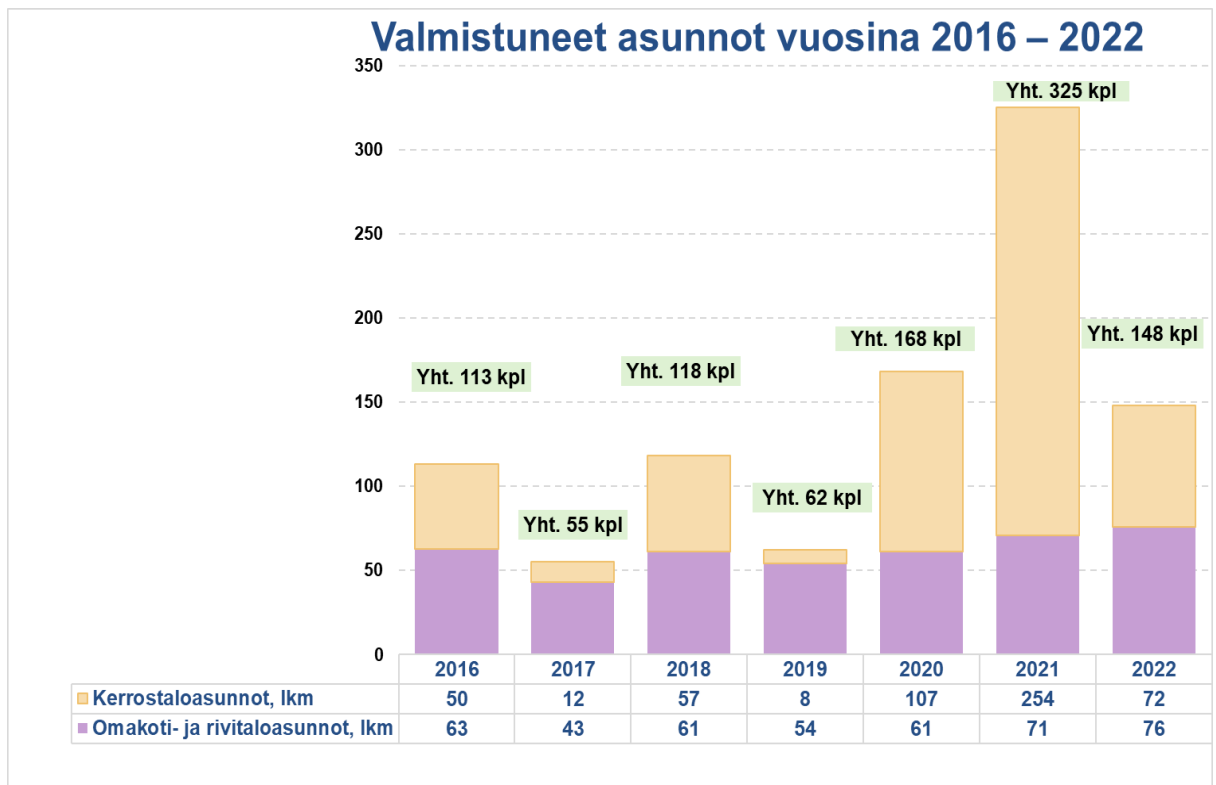
4.4.1. Asuntokunnat ja asumisväljyys

Vuoden 2021 lopussa kaupungin asuntokanta oli 24 652 asuntoa, joista omakotitaloasuntoja 48,7 %, kerrostaloasuntoja 34,4 % ja rivitaloasuntoja 15,1 %. Vuonna 2021 asuntokuntia oli 22 281, joista yhden hengen asuntokuntia 9 327 eli 41 % kaikista asuntokunnista. Asuntokuntia, joissa vanhimman asukkaan ikä on yli 75 vuotta, oli 3 883 vuonna 2021.

4.4.2. Asuntotuotanto Lohjalla

Vuonna 2022 koko Lohjan alueella valmistui yhteensä 148 uutta asuntoa, joista 76 kpl oli omakoti-, rivi- tai ketjutaloasuntoja ja 72 kpl kerrostaloasuntoja.

Vuosien 2016–2022 koko Lohjan alueella on valmistunut 989 asuntoa eli keskimäärin 141 asuntoa vuodessa.

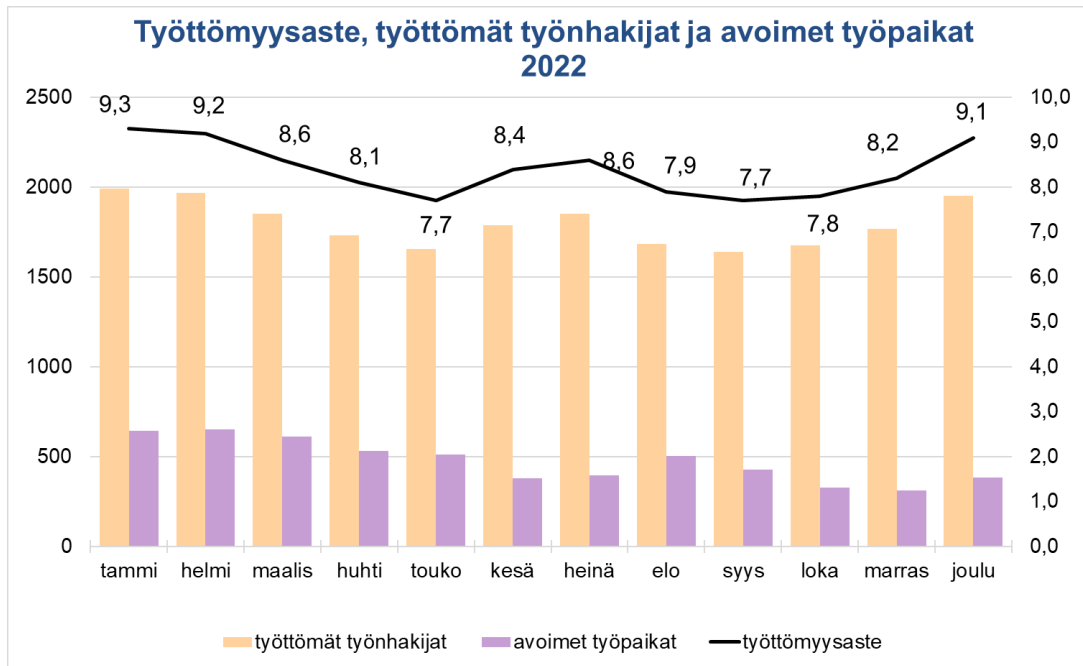

4.4.3. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotilanne

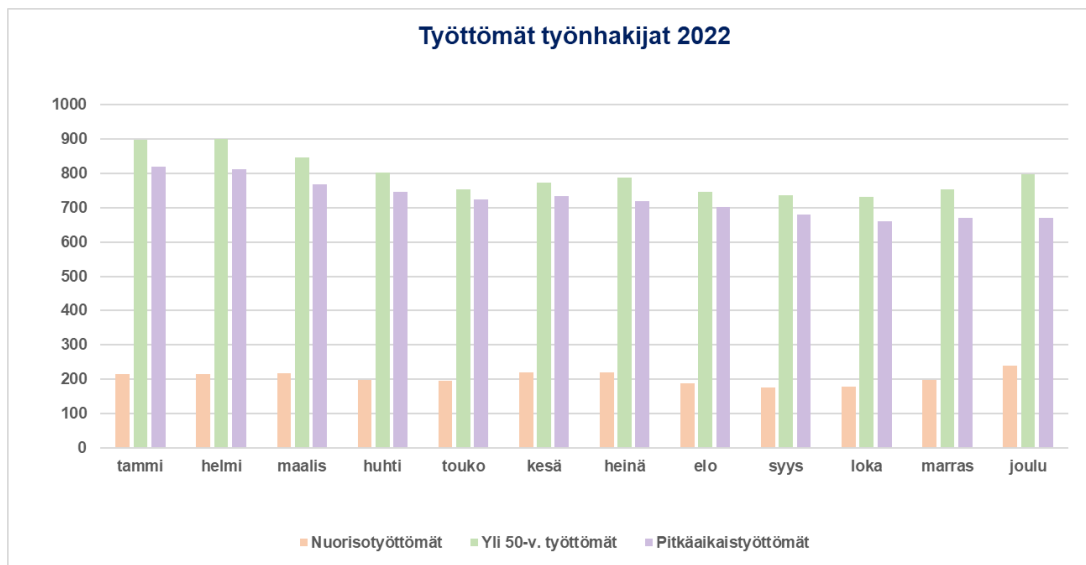
Vuonna 2021 Lohjalla omistusasunnossa asui 69,7 % asuntokunnista, vuokra-asunnossa 27,5 % ja asumisoikeusasunnossa 1,6 %. Uudellamaalla vuokra-asunnossa asuvien asuntokuntien osuus on noin 41 % ja koko maassa noin 35 %. Asumisoikeusasunnossa asuvien asuntokuntien osuus Lohjalla on viime vuosina pysynyt lähes muuttumattomana.

4.5. Työllisyys ja elinkeinot

Lohjan työttömyysaste vaihteli vuoden 2022 aikana 7,7 – 9,3 prosentin välillä. Työttömien työnhakijoiden määrä noudatteli vuoden aikana samaa jaksovaihtelua työttömyysasteen kehityksen kanssa. Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 1954, mikä on 37 henkilöä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Avointen työpaikkojen määrä oli vuoden 2022 aikana suurimmillaan helmikuussa, jolloin avoinna oli 650 työpaikkaa.

Tilastokeskuksen analyysin mukaan nuorten työttömyyden kausivaihtelu johtuu osaltaan siitä, että oppilaitoksista valmistuvat nuoret alkavat jo aikaisin keväällä hakea ensimmäistä valmistumisen jälkeistä työpaikkaansa tai toissijaisesti mitä tahansa kesätyötä. Opintojaan yhä jatkavat nuoret alkavat viimeistään maaliskuussa etsiä kesätöitä rahoittaakseen opintonsa ja opiskelijaelämänsä. Tällä tavalla siis suuri joukko nuoria tulee samanaikaisesti työmarkkinoille. Yleensä runsaan nuorisotyöttömyyden jakso alkaa huhtikuussa ja jatkuu kesäkuun puolelle. Lohjalla vuonna 2022 nuorisotyöttömyys oli suurimmillaan heinä-, ja joulukuussa. Pitkäaikaistyöttömien ja yli 50-vuotiaiden määrä oli suurimmillaan tammi-, helmi- ja maaliskuussa.

4.6. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Muutoksia organisaatorakenteessa

Hallintosäännön muuttamista valmisteltiin siten, että uusi hallintosääntö tulee voimaan samanaikaisesti hyvinvointialueuudistuksen kanssa 1.1.2023. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö ja pieni osa tukipalveluiden henkilöstöä ja toimintoja siirtyi

Koronapandemian vaikutukset

Vuoden 2020 keväästä koko vuoden 2022 loppuun koronapandemia on vaikuttanut kunnan talouteen ja toimintaan.

Vuonna 2020 kunta sai pandemiakustannusten katteeksi yleisen valtionosuuden lisäystä noin 13,2 milj. euroa. Valtionosuuslisäykset vuonna 2020 paransivat yleisesti kuntien taloustilannetta ja valtaosa kunnista saavutti ylijäämäisen tuloksen.

Vuonna 2021 kunnat saivat valtionavustuksia suoraan käyttötalousosaan perustuen määriteltyjen koronatoimenpiteiden ja toteutuneiden hoitopäivien yksikköhintoihin, joista korvaus saatiin ilmoitettujen määrien perusteella. Lohjan kaupunki sai kyseisiä avustuksia noin 8,7 milj. euroa.

Vuonna 2022 koronatuot hieman pienivät ja olivat 6,9 milj. euroa. Koronatuot kattoivat hyvin syntyneet kustannukset. Erikoissairaanhoidon alijäämä kasvoi koronan johdosta mm. hoitoon hakeutumisen viivästysten, käyttöasteen laskun ja tätä kautta tulomenetysten johdosta, jonka seurauksena HUS:n vuoden 2022 maksuosuus kasvoi 10,7 % eli 6,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtionosuudet 2022 ja 2021

Vuonna 2022 valtionosuuksia saatiin 89,6 milj. euroa ja ne kasvoivat 9,9 milj. euroa vuoteen 2021 verrattuna. Talousarviossa 2022 valtionosuuksien tuloarvio oli 87,1 milj. euroa.

Vuonna 2021 valtionosuuksia saatiin 79,5 milj. euroa. Ne olivat 1,0 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa 2021 arvioitiin.

Verorahoituksen kehitys

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Milj. euroa	190,1	189,9	188,5	1901,	197,3	206,9	213,4

Kunnallisverotuloja kertyi 185,3 milj. euroa ja ne kasvoivat 2,7 % edellisestä vuodesta. Pandemiakustannusvaikutuksia kompensoimaan kuntien yhteisöveron jako-osuuksia korotettiin vuodesta 2021 alkaen, joten ne kasvoivat 7,9 % eli 1,0 milj. euroa edelliseen vuoteen. Talousarviossa 2022 arvioitiin verotuloiksi 207,2 milj. euroa. Kunnan verotulot ylittivät talousarviossa arvioidun 6,2 milj. eurolla.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden toimintakate ylitti muutetun talousarvion 1,52 milj. eurolla. Toimintatuottoja kertyi 10,4 milj. euroa arvioitua enemmän. Toimintakulut ylittyivät lähes 12 milj. eurolla.

Elinvoima-tulosalueen toimintakatteen ylitys 1,6 milj. euroa johtuu pääosin loppuvuoden runsaista lumisateista, joka vaikutti mm. liikenneväylien kunnossapitokustannuksien kasvuun. Yleisesti myös materiaalien ja elintarvikkeiden hintojen nousu vaikutti toiminnan kustannusten kasvuun.

Hyvinvointi-toimialan toimintakatteen ylitys 0,8 milj. euroa johtuu asiakaspalveluiden ostojen lisääntymisestä erityisesti lastensuojelussa ja ikääntyneiden palveluissa.

Muutokset toiminnassa ja taloudessa

Hoitajille, jotka osallistuivat koronapotilaiden hoitoon, päätettiin maksaa 600 euron kertakorvaus vuonna 2022. Taseeseen tehtiin varaus korvauksesta 430 henkilölle, mutta arvio oli liian pieni, kun saajia olikin 463. Tämä tarkoittaa sitä, että 19 800 euroa tulee vuoden 2023 toimintamenoihin.

Hyvinvointialueuudistus ja siihen liittyen mm. HUS kuntayhtymän kertyneen alijäämän kattaminen nosti erikoissairaanhoidon kustannuksia 4,0 milj. euroa eli 6,0 %.

Liikenneväylien kunnossapito maksoi arvioitua enemmän johtuen lumisesta talvesta, kustannusten ylitys n. 1,3 milj. euroa.

Asiakaspalvelujen ostot sekä lastensuojelussa että ikääntyneiden palveluissa ylittyivät yhteensä 4,4 milj. eurolla.

Toimintakatteen kasvu oli vuonna 2022 suuri verrattuna pariin aiempaan vuoteen. Toimintakate kasvoi 21,9 milj. euroa eli 8,6 % vuoteen 2021 verrattuna. Palvelujen ostot kasvoivat 8,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen kasvu oli 4,8 % edellisvuotta suurempi. Materiaalien ostojen kasvu puolestaan 6,2 %.

Vuoden 2022 ylijäämä on 10,0 milj. euroa. Kumulatiivista ylijäämää kertynyt 31,8 milj. euroa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden 2022 päättymisen jälkeen ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista:

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu on 1.1.2023 alkaen siirtynyt kunnilta hyvinvointialueille. Kaupungilta siirtyi uudistuksen yhteydessä noin 920 henkilöä hyvinvointialueen palvelukseen.

Kaupungin­hallitus hyväksyi 9.1.2023 § 5 tulosityksikkötason organisaation.
Kaupungin­hallitus hyväksyi 23.1.2023 § 27 Lohjan kaupungin hankintaohjelman vv. 2023-2025.

Kaupungin­hallitus hyväksyi 27.2.2023 § 57 Lohjan kaupunkistrategian toimenpidesuunnitelman. Kaupungin­valtuusto hyväksyi toimenpidesuunnitelman 15.3.2023.

Kaupungin­hallitus päätti 20.3.2023 § 103 merkitä tiedoksi talouden tilannekuvaa koskevan selvityksen.

Kaupungin­hallitus päätti 20.3.2023 § 104 Vuoden 2023 talousarvion investointihankkeiden määräraha­korotuksista, hankkeiden loppu­saattamisen rahoituksesta. Kaupungin­valtuusto hyväksyi asian 19.4.2023.

Kaupungin­hallitus päätti 20.3.2023 § 105 ja 106 ostaa raakamaata Ventelästä.

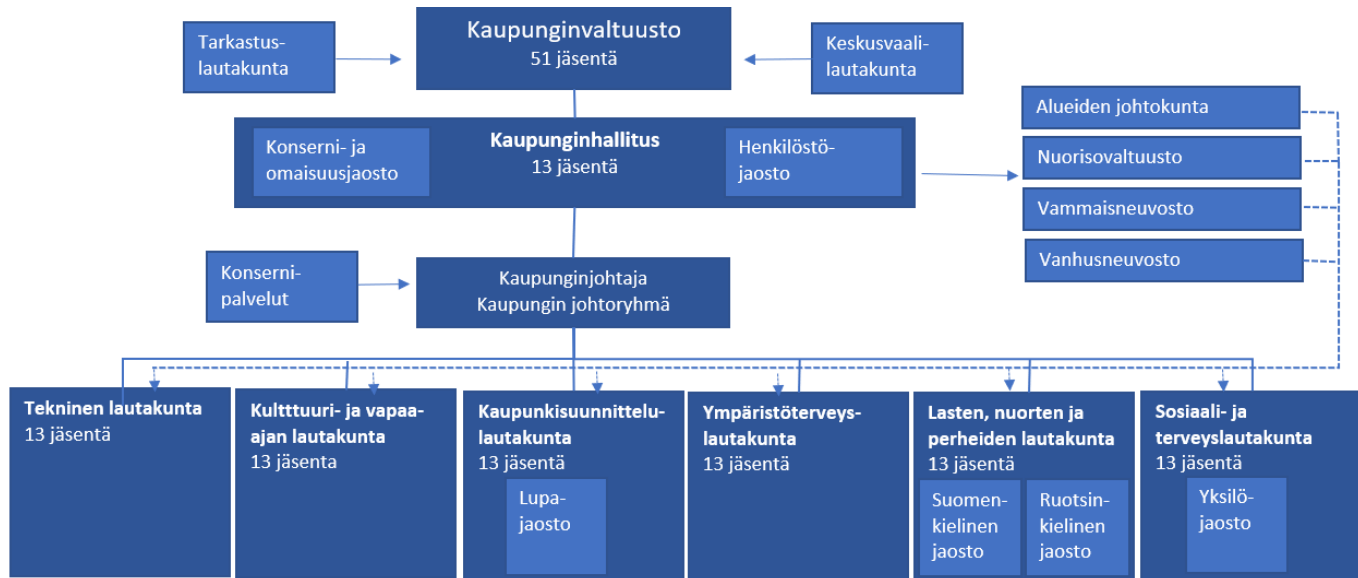
Kaupungin­hallitus päätti 20.3.2023 § 107 palauttaa joukkoliikenteen palvelutasoa koskevan selvityksen uudelleen valmisteluun. Asiasta päätettiin kaupungin­valtuustossa 19.4.2023.

5. Kaupungin hallinto

5.1. Organisaatio

Lohjan kaupungin organisaatio 1.8.2021 alkaen:

5.2. Toimielimien poliittinen jakauma ja puheenjohtajat

Vuoden 2022 lopussa Lohjan kaupunginvaltuuston kokoonpano oli seuraavanlainen:

Kokoomus 11
SDP 11
Perussuomalaiset 7
Vihreät 6
Meidän Lohja 4
Keskusta 4
Vasemmistoliitto 4
RKP 1
Kristillisdemokraatit 2
Vapauden Liitto 1

Kaupunginhallituksen 13 paikkaa jakautuivat seuraavasti: Kokoomus 3, SDP 3, Perussuomalaiset 2, Vihreät 2, Keskusta 1, Vasemmistoliitto 1 ja Meidän Lohja 1.

Valtuuston puheenjohtajana toimi Joonas Räsänen (SDP) ja hallituksen puheenjohtajana Pekka Luoma (KOK). Tilinpäätöskertomuksen liiteosaan sisältyy yhteenveto eri toimielinten kokoonpanosta.

5.3. Lohjan kaupungin henkilökunta

	31.12.2022
Kaupunginhallitus	1
Konsernipalvelut	92
Tekninen toimi	365
Kaupunkisuunnittelu	67
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	260
Ympäristöterveyspalvelut	20
Lasten, nuorten ja perheiden palvelualue	1431
Työkäisten palvelualue	264
Ikääntyneiden palvelualue	565
	3 065

Taulukko. Lohjan kaupungin henkilökunta 31.12.2022

31.12.2022 tilanteessa Lohjan kaupungin palveluksessa työskenteli 3 065 henkilöä eli 13 henkilöä enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2021. Otantahetkellä vakinaisessa palvelussuhteessa oli yksi henkilö enemmän kuin vuonna 2021.

Henkilöstön keski-ikä oli viime vuoden lopussa 46,8 vuotta. Se on hieman korkeampi kuin vuonna 2021 (46,2 vuotta).

Kokoaikaeläkkeelle vuonna 2022 jäi 73 henkilöä.

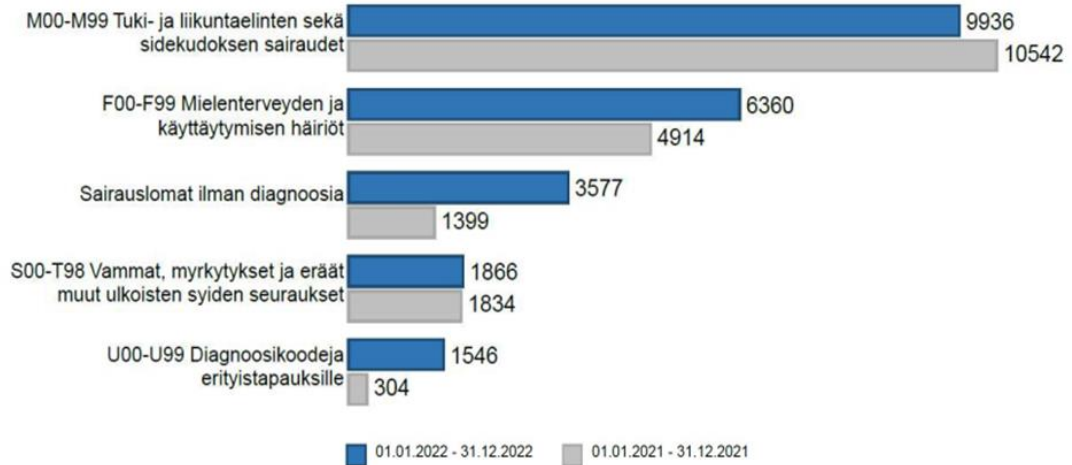
Vuonna 2022 henkilöstön sairauspoissaolopäiviä oli 20,5 päivää per henkilö. Sairauspoissaolopäivien lukumäärä on suurempi kuin vuonna 2021, jolloin vastaava luku oli 17,7.

Yleisimmin sairauspoissaolojen syynä olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet.

Toteutuneet henkilöstökulut vuonna 2022 olivat 140,0 milj. euroa. Vuoteen 2021 nähden henkilöstökulut kasvoivat 6,5 milj. euroa (4,8 %). Henkilöstökulut ylittivät talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Työvoiman vuokraukseen käytettiin noin 1,7 milj. euroa.

Talouden tasapainottamisohjelmassa asetettiin henkilöstöön kohdistuvia useita talouden tasapainottamistoimenpiteitä valtuustokaudelle 2019–2024 Vuoden 2022 osalta toimenpiteiden toteutumista on tarkemmin analysoitu lautakuntien osioissa.

SAIRAUSSPOISSAOLOPÄIVÄT DIAGNOOSIPÄÄRYHMITÄIN

6. Alueellinen yhteistyö

6.1. Seutuyhteistyö

Vuonna 2022 matkailun seutuyhteistyönä jatkettiin EU Central Baltic Interreg -hankkeen Rural Lifestyle toimenpiteitä. Hanke on yhteistyössä Viron, Latvian, Ahvenanmaan, Ruotsin ja Helsingin Yliopiston Ruralia Instituutin kanssa. Hankeaika on 1.7.2020-31.11.2022.

Welcome II - matkailun kehittämishanke Länsi-Uudellamaalla jatkui ja palvelu kestää 31.12.2023 saakka. Palveluiden tarkoitus on kehittää matkailualan yrityksiä Länsi-Uudellamaalla ja saada aikaan uusia ja korkealaatuisia tuotteita ja matkapaketteja tuotteistamisen ja yhteistyön keinoin. Palveluun kuuluu myös digiosaamisen ja markkinointiosaamisen kehittämisen.

Vuoden 2022 aikana Welcome II oli mukana päivittämässä Länsi-Uudenmaan matkailustrategiaa yhdessä Hangon, Raaseporin, Inkoon, Siuntion ja Lohjan kanssa. Tytyrin Elämyskaivoksella pidettiin 29.3 matkailuseminaari, johon osallistui 48 yritystä ja muita organisaatioita. Matkailustrategiaa päivitettiin seminaarin osallistujien esittämien toiveiden pohjalta. Päivitettyä strategiaa koskeva infotilaisuus pidettiin verkossa 27.10. Lohjalla järjestettiin myös matkailustrategian jalkauttamistyöpaja, johon osallistui 17 yritystä.

Carbon Neutral Experience — Uudenmaan matkailusektorin matka kohti hiilineutraaliutta toteuttaa palveluita, jotka auttavat uusmaalaisia matkailuyrityksiä kehittämään liiketoimintaansa vastuullisemmaksi ja vähähiilisemmäksi samalla sekä Suomen että Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteita edistäen. Toimenpiteiden myötä yritysten elpyminen koronapandemiasta helpottuu, kun kestävä matkailun kysyntään pystytään vastaamaan ja uudet markkinat avautuvat.

Mukaan ovat sitoutuneet 15 kuntaa: Espoo, Hanko, Helsinki, Hyvinkää, Inko, Järvenpää, Karkkila, Lapinjärvi, Lohja, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula sekä Vantaa. Palvelua rahoittaa Uudenmaan liitto. Projekti ja sen palvelut toteutetaan aikavälillä 1.8.2021 – 31.7.2023.

Matkailu oli yhteistyössä Visit Finlandin Helsinki suuralueessa ja kulttuurimatkailun kehittämissyöryhmissä, ja matkailupäällikkö toimi Länsi-Uudenmaan matkailun edustajana Visit Finlandin alueasiantuntijaverkostossa.

6.2. Novago yrityskehitys vuonna 2022

Uusyritysneuvonnassa kävi vuoden 2022 aikana 201 uutta asiakasta, joiden kanssa henkilökohtaisia tapaamisia kertyi 597 kappaletta. Vuoden aikana perustettiin uusyritysneuvonnan avulla 131 yritystä. Koko Novagon toiminta-alueella uusia yrityksiä perustettiin yhteensä 613 kappaletta, joista noin 20 % hyödynsi uusyritysneuvonnan palveluita. Uusyritysneuvonnan asiakasmäärät ja yritysten perustamiset tasaantuivat vuoden 2019 tasolle eli tilanteeseen ennen Covid-19 vaikutusta. Lohjalla uusia yrityksiä perustettiin 272, joista uusyritysneuvonnan kautta 64. Yrityksen lopettaneiden määrä Lohjalla oli 106.

Vuoden 2022 aikana laadittiin Startti Plus 2.0 palvelun kautta 18 myynnin ja markkinoinnin kehittämissuunnitelmaa uusille starttirahan saaneille yrittäjille. Jatkoneuvontaa toteutettiin yhteensä 18 kappaletta. Startti Plus peruspalvelun lisäksi asiakas pystyi valitsemaan jatkoneuvontatapaamiset 1-4 tapaamiskerran väliltä. Jatkoneuvontatapaamisten tarkoituksena oli yventää peruspalvelussa käsiteltyjä myynti- ja markkinointitaitoja.

Toimivien yritysten kehittämisspalveluiden kohderyhmänä ovat Länsi – Uudenmaan alueen yritykset, jotka ovat toimineet vähintään 2 tilikautta, ja joilla on yksilöity tarve sekä riittävät taloudelliset – ja henkilöstöresurssit kehitystoimenpiteiden toteuttamiseen. Yritysten kehityspalvelut ovat laaja – alaisia, pitkäjänteisiä ja syvällisiä kehitystoimenpiteitä yrityksen koko elinkaaren aikana. Poikkeuksina ovat erityisen kasvukykyiset ja kansainvälisille markkinoille pyrkivät nuoret tai alueelle sijoittumista harkitsevat yritykset.

Muuttuneen maailmatilanteen takia myös energiakysymykset nousivat voimakkaasti yritysten tietoisuuteen ja näistä toivottiin myös tietoa Novagolta. Vuoden aikana on annettu tapauskohtaista energianeuvontaa ja tehty kohdekäyntejä käsittäen energiatuet, aurinkosähköjärjestelmät, ilmalämpöpumput yms. 12 yritykselle ja kotitaloudelle.

Novago on myös ollut mukana toteuttamassa Yrittäjän talousapu -palvelua. Yrittäjän talousapu on valtakunnallinen palvelukokonaisuus, joka tarjoaa apua ja neuvontaa pk-yrittäjille ja yrityksille talous- ja maksuvaikeuksiin ja niiden ehkäisyyn liittyen. Palvelu koostuu valtakunnallisesta neuvontapalvelusta, verkkosivuista ja neuvontapalvelua tukevista alueellisista palveluista, joiden kanssa käydyt keskustelut ovat ehdottoman luottamuksellisia. Yrittäjän talousapua koordinoi työ- ja elinkeinoministeriön ohjaama Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus. Palvelua kehitetään osana EU:n laajuista Early Warning -toimintamallia.

Yritysneuvontaan on saatu tukea myös ulkopuolisen rahoituksen avulla. Pääasiassa näillä ulkopuolista rahoitusta saaneilla palveluilla Novagon neuvojat ovat pystyneet laajentamaan palvelutarjontaansa alueen yrityksille ja näin vastanneet yritys kentältä tulleisiin toiveisiin. Kaikkien SYY-palveluiden hyväksytyjen budjettien mukaan, yrityksille suunnattuihin palveluihin on vuoden 2022 aikana saatu noin 540.000 euroa ulkoista rahoitusta. Maksatusaikatauluista johtuen, vuoden 2022 aikana tästä rahasta ehti tilille tulla noin 335 567 euroa.

reNew Work – HR palvelut

Novagon alueella oli runsaasti kysyntää henkilöstöhallinnon neuvontapalveluista vuoden 2022 aikana. Koronan aiheuttama työttömyyden kasvu ja lomautettujen suuri määrä vaihtui nopeasti

työvoimapulaksi. Kuntien työllisyystilanne parani huomattavasti ja asiakasyritystemme viesti oli selkeä: osaavasta - ja jopa ei niin osaavasta – työvoimasta oli kysyntää enemmän kuin tarjontaa. HR-palvelut saivat reNew Work -syventäviin palveluihin ESR-rahoitusta, joka mahdollisti myös työnhakijoiden palvelun. reNew Work -palvelun toiminta-aika oli 1.10.2020 – 30.9.2022 ja siinä työskenteli 3 työntekijää.

CEGO, Circular Economy Goes East and West

West Hiilineutraalius ja kiertotalouden mukaiset ratkaisut ovat keskeisiä tavoitteita niin Euroopan Unionin kuin Suomen ja sen maakuntien elinkeinopoliittisessa kehitystyössä.

Palvelua koordinoi Laurea-ammattikorkeakoulu ja muina toteuttajina ovat kehitysyhtiöt Posintra, Keuke ja Novago. Palvelun tavoitteena on nopeuttaa kiertotalouden liiketoimintapotentiaalien toteutumista ja Uudenmaan laajuisen kiertotalouden liiketoimintaekosysteemin rakentamista. Kukin kehitysyhtiö kehittää fokusalueensa mukaista kiertotalouden ekosysteemiä, ja Laurea puolestaan integroi kaiken yhtenäiseksi kokonaisuudeksi ja koordinoi palvelua.

Luotsi - luotsaa yrityksiä koronavaikeuksista elpymiseen

Luotsi-palvelussa etsimme yhdessä yrittäjän kanssa yritykselle taloudellista kasvua uudistamalla yrityksen liiketoimintaa kilpailukyvyyn edistämiseksi. Kohderyhmänä luovien alojen, hyvinvointi- ja liikunta-alojen sekä muiden palvelu­alojen mikro- ja pienyritykset painottuen naisvaltaisiin toimijoihin. Palvelun toteutusaika on 1.8.2021-31.8.2023 jonka aikana toteutetaan kaksi, noin vuoden mittaista palvelujaksoa ja yhteen jaksoon odotetaan koko alueelta yhteensä 30 yritystä mukaan (10 yritystä/kehitysyhtiö/jakso).

Luotsi palvelun päätoteuttaja on Posintra, osatoteuttajia ovat Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Keuke ja Novago Yrityskasvatus Oy. Palvelu on rahoitettu Euroopan sosiaalirahaston REACT-EU rahoituksella, joka on osa EU Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

TUUS – Tulevaisuususkkoa ja hyvinvointia yrittäjille

TUUS – palvelu käynnistyi toukokuussa 2021 ja päättyi elokuussa 2023. Palvelun toteuttajina ovat Laurea ammattikorkeakoulu ja Novago Yrityskasvatus Oy.

Palvelun tavoitteena on kirkastaa yrityksen strategia ja visio siten, että yrityksille tarjotaan mahdollisuus osallistua a) Laurea ammattikorkeakoulun toteuttamiin räätälöityihin tulevaisuus – ja strategiatyöpajoihin b) maisteriopiskelijoiden lopputöinä raportointiin tutkimuksiin ja c) Novagon toimivien yritysten kehityspalveluihin.

Toivo@Tee

Novago on palvelussa osatoteuttajana 20 % työpanoksella, jonka tekee Terja Patama. Päätoteuttajana on Laurea ja osatoteuttajina lisäksi Metropolia ja Putiikkiopisto Orrela. Palvelu toteutettiin vuoden 2022 aikana kaksi tilaisuutta yrittäjille.

Novagon osuus painottuu lähinnä vihreän yritysneuvonnan lanseeraukseen ja siihen liittyvän materiaalin kasaamiseen, sekä palvelusta tiedottamiseen alueen yrittäjille.

7. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

7.1. Sisäisen valvonnan organisointi ja painopisteet tilikaudella 2022

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamista ja hallintaa, joilla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja niitä uhkaavia riskejä. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan voimassa olevat ohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.1.2018 (§ 25). Ohjeen päivityksessä otettiin huomioon kuntalain ja hallintosäännön muutokset sekä tilintarkastajien suositukset. Sisäisen valvonnan ohjeiden lisäksi laadittiin kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kuntaliiton suosituksen mukaisesti asiakirja Lohjan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan toimeenpanosta (kh 22.1.2018 § 25).

Lohjan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäistä tarkastusta ja riskienhallinnan toimeenpanoa koskevassa asiakirjassa on määritelty sisäisen tarkastuksen päämäärät, tavoitteet ja niistä vastaavat tahot. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano koskee koko organisaatiota. Sisäinen valvonta on kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon valvontaväline. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on auttaa tutkimalla ja arvioimalla onko toimialojen ja tulosalueiden valvonta riittävää sekä tuottaa informaatiota päätöksenteon tueksi. Ensisijainen painopiste tulee olla tulevaisuuteen tähtäävissä kehittämistoimenpiteissä.

Valvonnan toimivuudesta vastaa kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Valvonnan toteuttamisvastuu on kuitenkin kaikilla tulosalueiden esimiehillä sekä myös muulla henkilöstöllä. Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta, sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä (hallintosääntö 2022 § 83).

Kaupunginjohtaja sekä toimialojen ja tulosalueiden/palvelualueiden muut johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden/palveluyksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Konserniohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.1.2018 (§ 6).

Controller valvoo kaupungin sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa hyväksytyn toimintavaltuutuksen nojalla. Controllerin työajasta on arvioitu käytettäväksi 0,7 henkilötyövuotta varsinaiseen sisäiseen tarkastukseen ja valvontaan, loput 0,3 ulkoisen valvonnan tarkastuslautakunnan sihteerin tehtäviin. Controllerin tehtäviin sisältyy myös tiedolla johtamisen kehittämistä.

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma, joka on ohjeellinen ilman tarkkoja aikarajauksia, päivitettiin jatkumaan vuoden 2022 loppuun asti. Vuoden 2022 aikana pääpaino oli sisäiselle tarkastukselle toimeksiantoina tulleista selvityksistä.

Helmikuussa 2022 controller teki selvityksen, maksettiinko Vanhus- ja vammaisneuvostojen palkkiot 27.5.2021, 15.6.2021 ja 10.8.2021 tilaisuuksista virheellisin perusteluin. Tilaisuudet oli määritelty seminaareiksi, joista hallintosäännön ohjeiden mukaan maksetut palkkiot olivat aiheellisia. Toimielinten edustajien palkkioista osa olivat maksettu virheellisen suuruisina. Tehdyssä selvityksessä controller on antanut suositukset toimenpiteiksi.

Maaliskuussa selvitettiin, tehdäänkö Populus-järjestelmässä henkilöstöpäätöksiä. Henkilöstöjohtaja antoi tästä selvityksen hallitukselle 11.4.2022 § 117 lausunnon yhteydessä.

Elokuussa Lännen 8600 -kaivurikuormaajan hankinnasta tehtiin sisäisen tarkastuksen selvitys kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Marraskuussa lakipalveluiden hankinnasta ja kilpailutuksesta tehtiin sisäisen tarkastuksen selvitys.

Kirjaamoon on saapunut ilmoitus hankintalain rikkomusepäilyksestä koskien tietokonehankintoja. Asiasta annettiin vastine ilmoittajalle hallintojohtajan toimesta.

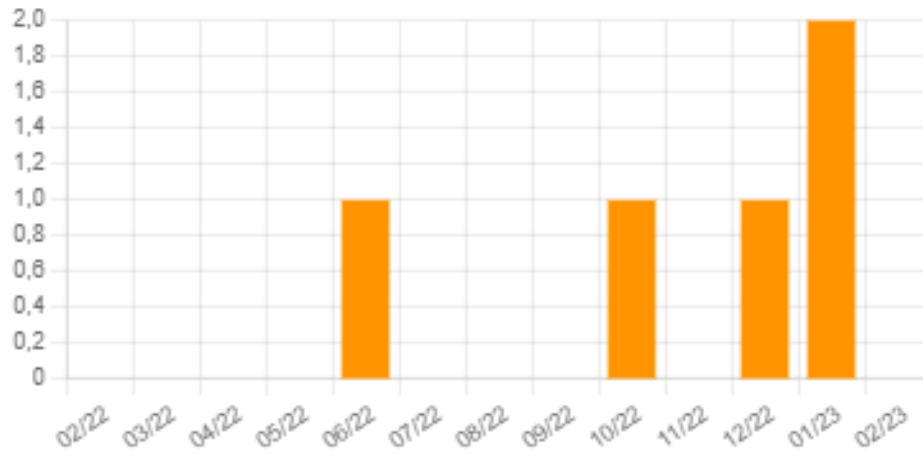
Sisäisen valvonnan ohjeen päivitys on työn alla ja se saadaan päätöksentekoon alkuvuodesta 2023.

Ilmoituskanava

Euroopan unionin lainsäädännön rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu direktiivi (EU) 2019/1937 tulee velvoittamaan yli 50 työntekijää työllistäviä työnantajia perustamaan organisaation sisäisen ilmoituskanavan, joka koskee kaikkia julkissektorin oikeushenkilöitä, myös kuntia ja kuntayhtymiä. Direktiivi velvoittaa käsittelemään ilmoitukset luottamuksellisesti ja ilmoittajan on halutessaan pystyttävä tekemään ilmoitus anonyymisti. Lohjan kaupunki on hankkinut ilmoituskanavan väärinkäytösilmoitusten tekemiseen vuoden 2021 lopussa. Ilmoituskanava palvelee etenkin sisäisen valvonnan tarpeita. Henkilöstöllä on mahdollisuus tehdä ilmoitus havaitsemistaan väärinkäytöksistä ilmoituskanavan kautta. Eduskunta hyväksyi 2.12.2022 lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) ja siihen liittyvät muutoslait (1172/2022) – (1181/2022). Uusi lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2023.

Vuonna 2022 kanavan kautta jätettiin kolme ilmoitusta. Kaikki ilmoitukset katsottiin aiheellisiksi, mutta yksi niistä ei kuulunut kaupungin selvityksen piiriin.

Ilmoitusten määrä kuukausittain

Ilmoitusten määrä kuukausittain kuvaa ilmoitettujen väärinkäytösilmoitusten määrää eri kuukausina.

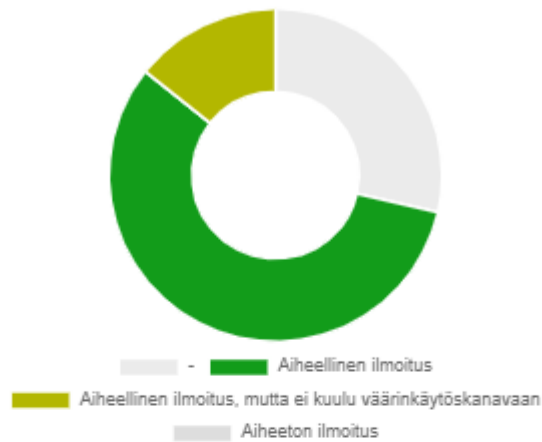
Ilmoitusten tutkinta

Väärinkäytösilmoituksen tutkinta on saatava valmiiksi 90 päivän sisällä väärinkäytösilmoituksen vastaanottamisesta.

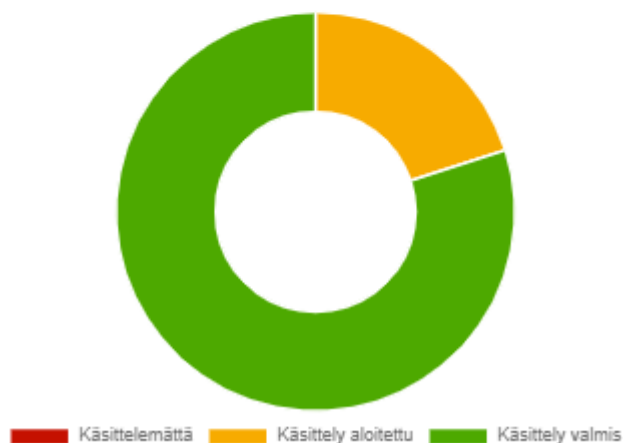

Ilmoituksen aiheellisuus

Ilmoituksen aiheellisuus -kuvaajassa näytetään jakauma ilmoitusten aiheellisuuteen liittyen. Kuvaajasta näkee esimerkiksi, kuinka suuri osa ilmoituksista on aiheettomia ilmoituksia.

Ilmoituksen tila

Ilmoituksen tila -kuvaajassa näytetään jakauma ilmoitusten käsittelyn tiloista. Kuvaajasta näkee, kuinka monta ilmoitusta on käsitelty, käsitteilyssä tai käsittelemättä.

7.2. Riskienhallinta

Kaupungin riskienhallintaohjeet on hyväksytty samanaikaisesti sisäisen valvonnan ohjeiden kanssa vuonna 2018. Riskit on jaettu elinvoima ja hyvinvointi toimialoille sekä konsernipalveluille. Tunnistetut riskit on tallennettu TargetorPro -järjestelmään.

Työturvallisuuslain mukaista riskien arviointia tehdään työyksikötasolla työssä ilmenevien vaaratekijöiden tunnistamiseksi ja niiden merkitsevyyden arvioimiseksi sekä riskin pienentämiseksi/poistamiseksi. Tämä on osa työsuojelutoimintaa, mutta myös yksikön tuottaman palvelun turvaamista sekä toimintaan liittyvien vaaratilanteiden ennakointia.

Edellisten vuosien tapaan työterveysneuvotteluilla sekä työpaikkaselvityksillä on vaikutettu henkilöstöriskeihin mm. toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ja työn kuormitukseen tasaimiseksi sekä sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Onnettomuusriskiin on vaikutettu systemaattisemmalla, yksiköissä tapahtuvalla tapaturmatutkin­nalla, jossa mietitään keinot työtaturman uusiutumisen ehkäisyyn. Tapaturmien ennaltaeh­käisyyn on yritetty vaikuttaa mm. kannustamalla aktiivisesti havainnoimaan omaan työympäris­töön ja ilmoittamaan poikkeamista turvallisuushavaintoilmoituksin. Vuonna 2022 käynnistettiin koko henkilöstölle pidettävät työsuojelutunnit, joissa jaetaan infoa työturvallisuuden eri osa-­alu­ilta. Työsuojelutunnit pidetään kerran kuukaudessa verkkotapahtumina (teams).

Kaupunkitasoisia riskejä niin toiminnan kuin henkilöstönkin kannalta on arvioitu konsernipalve­luiden tulosalueella ja toimialoittain. Merkittäviä riskejä (riskikerroin ≥ 15) tunnistettiin konserni­palveluiden tulosalueella seitsemän, Elinvoimatoimialalla kolme ja Hyvinvointitoimialalla kaksi. Riskit päivitetään vuosittain. Alla olevissa taulukoissa on esitetty tunnistetut merkittävimmät ris­kit ja niiden hallintakeinot sekä tehdyt toimenpiteet.

Riskin merkittävyys (kriittisyys toiminnan kannalta):

1=olematon, 2=pieni, 3=melko olennainen, 4=olennainen, 5=kriittinen

Riskin todennäköisyys:

1=erittäin pieni, 2=pieni, 3=keskinkertainen, 4=suuri, 5=erittäin suuri

Riskikerroin (todennäköisyys x merkittävyys):

1-8 = lievät, eivät olennaisesti toimintaan vaikuttavat riskit;

9-14 = riskialueet, jotka edellyttävät korjaavia toimenpiteitä keskipitkällä aikavälillä 1-5 v.);

15-25 = riskialueet, joiden hallinnoimiseen tulee panostaa vuoden sisällä.

Konsernipalvelut

Riskilaji	Riski ja yksilöinti	Riskikerroin	Riskin hallinta / ehkäisykeinot	Riskien ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet
Henkilöstöriskit	Työn henkinen kuormittavuus	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 5 20	Omasta itsestään huolehtiminen Aktiivinen tyky-toiminta Hyvä työilmapiiri Työhyvinvointikyselyt Varhainen tuen prosessi käytössä Oman työajan hallinta. Toimivat perusprosessit. Esimiestyön resurssointi.	Esimiehille on annettu koulutusta työyhteisön haasteiden tunnistamiseen ja ratkaisemiseen. Työhyvinvointikysely tehdään vuosittain ja sen perusteella sovitaan kehittämistoimenpiteet yksiköittäin. Varhaisen tuen prosessi on aktiivisessa käytössä ja niiden osalta on saavutettu hyviä tuloksia. Hankittu taukojumppa- ja palautumis-/tauotusjärjestelmä koko henkilöstön käyttöön. Keskusteltu poliittisten johtajien kanssa toimenpiteistä ilmapiirin parantamiseksi.
Henkilöstöriskit	Tartuntataudit: Koronapandemia	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 5 20	Ajantasaiset ohjeet ja toimintasuunnitelmat, pandemiasuunnitelma, tiedottaminen, työhygieniaohteet, suojavarusteet, riskiryhmään kuuluvien työntekijöiden tunnistaminen	Päivitetään tilanteen muuttuessa ohjeet ja toimintasuunnitelmat. Aktiivinen tiedottaminen. Riskienkartoitukset päivitetty. COVID-19-näytteenotto matalla kynnyksellä sote-henkilöstölle. Suojavarusteiden saatavuus sekä ohjeiden mukainen käyttö. Etätyön suosiminen ja maskin käyttö.
Henkilöstöriskit	Asiantuntijoiden resurssien rajallisuus	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 5 20	Vakanssien täyttämisen, töiden priorisointi, toimivat sijaisjärjestelyt (tarpeeksi varahenkilöitä), toimiva perehdytys, viranhaltijoiden työajan suuntaaminen kaupungin kokonaisuuden kannalta olennaisimpiin asioihin, prosessien kuvaaminen, pelisääntöjen noudattaminen.	Systemaattinen työarviointi ja työn jakaminen. Resurssien uudelleen kohdentaminen uusrekrytoinneissa. Kaikkien tehtävien kriittinen arviointi ja turhien työvaiheiden alasajo. Pelisääntöjen laatiminen niin sisäisesti kuin poliitiikkojenkin kanssa.

Johtamisriskit	Operatiivisen ja päätöksenteon roolien sekoittuminen (vuorovaikutus lautakuntien kanssa)	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 4 16	Eettinen ohjeistus luottamushenkilöille Palvelutuotannolle järjestetään säännöllisesti teemakoulutusta. Lautakunta ei osaa rooliaan ja tekee jopa laittomia päätöksiä yli virkamiesvalmistelun. Jääviys ja valtuutettujen suora ohjeistus viranhaltijoille lautakunnan ulkopuolella. Käynnissä hallintosäännön päivitys, uusi hallintosääntö hyväksytään vuoden 2021 aikana	Tulevan uuden valtuuston osalta siirrytään lautakuntien PJ kautta tapahtuvaan viestintään, pelisääntöjen auki kirjoittaminen. Keskustelut poliittisen johdon kanssa. Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden pelisääntöt laadittu
Juridiset riskit	Laillisuus-asiavirhe prosessissa Puutteellisesta lainsäädännön tuntemuksesta ja vaatimusten kasvusta aiheutuvat riskit omalla tehtävälueella	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 5 15	laatu järjestelmä ja sen noudattaminen	Sisäisen koulutuksen lisääminen hallinnossa erityisesti. Haastavien asioiden tai hankkeiden esitarkastus lakimiehillä
Taloudelliset riskit	Korkoriskit (koko kaupunki)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 5 15	Korkosuojaukset	Korkosuojauksia tehty.
Taloudelliset riskit	Sote-uudistus	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 5 15	Valmistaudutaan soteuudistukseen huolellisesti. Laaditaan siirtyvien henkilöiden listat tulevan kunnan kantokyky huomioiden. Hillitään sotemenojen kasvua vuosina 2021 ja 2022. Valmistaudutaan uudelleenorganisointiin myös tukipalveluiden osalta.	Laadittu talouden tasapainotusohjelmat, joiden toteutuminen seurataan. Valmistautuminen soteuudistukseen aloitettu hyvissä ajoin.

Elinvoima

Riskilaji	Riski ja yksilöinti	Riskikerroin	Riskin hallinta / ehkäisykeinot	Riskien ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet
Johtamisriskit	Puutteellinen kommunikointi ylhäältä alas ja päinvastoin	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 5 15	Työhyvinvointikyselyn perusteella tehtävät korjaavat toimenpiteet, esimiestenroikeus antaa palautetta, tiedonkulun varmistaminen. Työhyvinvointitutkimustoteutettu ja tulokset jaettu työyksiköihin. Työyksiköt käyvät työpaikoillatulokset läpi. Tulokset hieman parantuneet edellisestä kyselystä	Tulevan uuden valtuuston osalta siirrytään lautakuntien PJ kautta tapahtuvaanviestintään, pelisääntöjen aukikirjoittaminen.
Taloudelliset riskit	Korjausvelan määrä vs. investointimäärärahat	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 5 20	Investointitaso riippuu valtuuston määrärahojen jaosta, olemassa olevan verkoston hallittavuuden parantaminen, palvelutuotantoon välittömästi liittymättömistä rakennuksista luopuminen. Vuosien 2020 ja 2021 aikana on käynnissä laajat kouluinvestointihankkeet, jonka takia joudutaan hetkellisesti alentamaan investointimäärärahaa korjausvelan alentamiseen.	Investointien ja PTS korjauksen osalta siirrytään excel-suunnittelusta ICTpohjaisiin tietojärjestelmiin
Ympäristöriskit	Pohjaveden pilaantuminen (mm. vanhat pohjavesialueella sijaitsevatöljysäiliöt)	Todennäköisyys: 4 Merkittävyys: 4 16	öljysäiliöiden tarkastukset, kuntalaisten ohjeistus	Öljysäiliöiden tarkastukset, rakennusten purkamiseen liittyvä huolellinenjälkitarkastus.

Hyvinvointi

Riskilaji	Riski ja yksilöinti	Riskikerroin	Riskin hallinta / ehkäisykeinot	Riskien ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet
Henkilöstöriskit	Henkilöstön saavuus ja riittävyys	Todennäköisyys: 5 Merkittävyys: 4 20	Henkilöstön mitoitus, digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen, rekrytoinnin kehittäminen, henkilöstövuokraus, palkkausjärjestelmän kehittäminen, osaamisen tukeminen	Liitytty Hansel Oy:n puitesopimushankintaan terveydenhuollon henkilöstövuokrauksen osalta. Paikallisten sopimusten neuvottelemineen mm. korotetun hälytysrahan osalta. Oppisopimusta hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan.
Johtamisriskit	Johdon liiallinen työkuorma ja siitä aiheutuva psykososiaalinen kuormitus seurauksineen	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 5 15	Työnjaon kehittäminen, sovitut sijaisjärjestelmät, osaamisen vahvistaminen ja johtamisen tuki	Osaamisen lisääminen koulutuksella/mentoroinnilla toteutunut. Säännölliset kokoukset toteutuneet.

7.3. Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Hallintosäännön luku 11 käsittelee kaupungin sisäisen valvonnan linjauksia. Hallintosäännön 82 § määrittelee kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.

Sisäinen tarkastus on järjestetty kaupungin omana työnä. Johtamiskulttuurin ollessa avoin ja vuoropuhelun toteutuessa luodaan myös edellytykset sisäisen tarkastuksen toiminnolle. Kaupungilla on perinteisesti ollut yksi sisäinen tarkastaja, joka on asemoitu kaupunginjohtajan alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen työ kohdentuu kaupunginhallituksen hyväksymän valtuustokauden suunnitelman ja vuosisuunnitelmaan hyväksytyjen toimeksiantojen mukaisesti. Tulokista raportoidaan kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle. Sisäisellä tarkastuksella pystytään tuottamaan lisäarvoa johtamisen tueksi.

Lohjan kaupunginhallitus katsoo, että sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että sisäistä valvontaa kehitetään ja seurataan systemaattisesti.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan riskienhallinnan kehittämistyö on systemaattista ja jatkuvaa. Riskienhallinta on hyväksyttävällä tasolla. Vuoden 2022 aikana hankittiin riskienhallintaprosessin kehittämistyön tueksi Includ-osallistava riskienhallinta. Ohjelma otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Controller on yhdessä hallintopäälliköiden kanssa perehdyttänyt toimialojen johtoa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan suunnitelmaan. Toimialoilla on täsmennetty palvelukohtaista sisäisen valvonnan prosessia.

Kaupunginhallitus suosittelee edelleen riskienhallinnan kokonaisvaltaista kehittämistä siten, että riskienhallintapolitiikka, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä riskienhallinnan toimintatavat eri tasoilla ja eri toimialoilla muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Kaupungin riskienhallinnan tavoitteena on muodostaa kokonaisvaltaista tilannekuvaa eri toimialojen ja toimintojen riskeistä. Toiminnan ja talouden raportointi pitää sisällään myös riskeistä raportoinnin. Näin olennaiset riskit käsitellään eri toimielimissä vuosikellon rytmissä. Vuonna 2022 kaupunginhallitus on tiiviisti seurannut talouden toteuman kehitystä ja tehtyjä talouden päätöksiä. Tarvittaessa on palautettu asioita jatkovalmisteluun, pyydetty lisäselvityksiä tai käytetty otto-oikeutta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman.

Kaupunki on siirtänyt osan riskeistä huolehtimalla riittävän kattavasta vakuutusturvasta. Vakuutusturva on kilpailutettu vuonna 2022 ja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisia vakuutussopimuksia käytetään ja valvotaan.

Hallintosääntö- ja organisaatiotyöryhmä jatkoi kaupungin organisaation ja hallintosäännön valmistelua. Näistä päätettiin vuoden lopulla.

Kaupunkistrategia 2023-2030 saatiin valmiiksi ja se hyväksyttiin joulukuussa. Strategian toimenpideohjelma hyväksyttiin alkuvuodesta 2023.

Kaupunki on ottanut käyttöön ilmoittajansuojelulain edellyttämän ilmoituskanavan, jolla kunnan työntekijät voivat ilmoittaa työssään havaitsemistaan rikkomuksista tai väärinkäytöksistä. Vuonna 2022 väärinkäytöksistä tai puutteista ei ole tehty sisäisen valvonnan ohjeen tarkoittamia ilmoituksia.

Päätoiminen tietosuojavastaava on nimetty. Tietosuojarekisteriselosteita on käyty läpi ja tietosuojaan liittyviä asiakirjoja on päivitetty. Tietosuojavastaava on pitänyt koulutuksia tietosuojaan liittyen ja käynyt keskusteluita yksiköiden kanssa.

7.4. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Lohjan kaupungilla ei ole ollut merkittäviä liiketoimia intressitahoihin kuuluvien kanssa vuonna 2022.

Intressitahojen väliset olennaiset ja ei-tavanomaiset liiketoimet

Kaupunginjohtajan kanssa on vuonna 2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu erokorvauksesta. Erokorvaus on ensimmäisen kahden vuoden aikana kuuden kuukauden (6 kk) kokonaispalkkaa vastaava summa ja kahden vuoden jälkeen kymmenen kuukauden (10 kk) kokonaispalkkaa vastaava summa.

Elinvoimajohtaja on valittu Lohjan kaupungin osaomistaman Turun Tunnin Juna Oy:n hallituksen jäseneksi ja on toiminut vuonna 2022 hallituksessa.

Tiedossa ei ole muiden intressitahojen kanssa (kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet, kaupungin muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat) olleita olennaisia, tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia ja sitoumuksia.

Kunnan sekä sen tytä- ja osakkuusyhtiöiden väliset liiketoimet

Tiedossa ei ole olennaisia, tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia ja sitoumuksia.

7.5. Ympäristöasiat

Lohjan kehitystä hiilineutraaliksi ja kestäväksi kaupungiksi edistetään Hinku 2.0 -toimenpideohjelman toimintasuunnitelmalla, jonka avulla toteutetaan valittujen painopisteiden tavoitteita. Lohjan Hinku 2.0 -toimenpideohjelman päätavoitteina on pitää ilmastonmuutoksen hillintä, ekologisuus ja kestävä kehitys jatkuvasti esillä niin kuntalaisten elämässä kuin kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossakin. Toimenpideohjelman avulla pyritään myös herättämään keskustelua erilaisista/monenlaisista vaihtoehdoista ja visioista. Hankkeita käynnistetään tilanteen ja tarpeen mukaan taloustilanteen mahdollistamissa raameissa. Vuonna 2030 päästökaupan ulkopuolella syntyvät päästöt saavat Hinku-tavoitteen mukaan olla Lohjalla enää 85 200 hiilidioksidiekvivalenttitonnia, mikä edellyttää vuosittain noin 14 800 tonnin päästövähennyksiä.

Vuoden 2022 aikana päättyi Energistä tietotaitoa kaupungin tilapalveluihin -hanke, joko toi paljon osaamista energiatehokkuuteen etenkin kiinteistöistä vastaavan tilakeskuksen henkilökunnalle.

Lohja sai palkattua määräaikaisen ilmasto- ja kiertotalouskoordinaattorin ympäristöministeriön avustuksella.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) julkaisu kesäkuussa 2022 lopulliset laskelmat kuntien kasvihuonekaasupäästöistä vuonna 2020. Lohjan ilmastopäästöt vähenivät 9 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna.

Lohjan oli mukana kuntien energiatehokkuuden vertaisoppimishankkeessa, jossa jaettiin energiatehokkuuden parantamisen parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja kuntien kesken.

7.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tilinpäätöksessä tulee antaa tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Lohjan kaupungilla ei ole tiedossa sisäpiirikauppoja, joissa kaupunki olisi mukana, eikä myöskään ihmisoikeusrikkomuksista.

Lohjan kaupungilla on käytössä kuntalain edellyttämä sidonnaisuusrekisteri, jossa on julkaistu tarkastuslautakunnan kokouksissa tarkastetut sidonnaisuusilmoitukset. Korruption ja lahjonnan torjumisesta kunta huolehtii osana kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjä. Kaupunginhallitus hyväksyi vuonna 2017 ohjeen vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista (kh 16.10.2017 § 306).

Kaupungissa otettiin vuonna 2022 käyttöön whistleblowing -ilmoituskanava.

7.7. Keskeneräiset riita-asiat

Lohjan kaupunginkirjaston entinen kirjatoimittaja vaati kärjäoikeudessa Lohjan kaupungilta kirjatoimitusten laskutuksen perusteella viivästyskorjoja ja perintäkuluja 19.557,27 euron arvosta sekä oikeudenkäyntikulut. Kärjäoikeus hylkäsi kantajan vaatimukset helmikuussa 2021 ja velvoitti kirjatoimittajan korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut. Asiasta valitettiin hovioikeuteen. Pääkäsitely on ilmoitettu olevan keväällä 2023.

Saukkolan keskustan tieurakan urakoitsija vaatii lisä- ja muutostöiden perusteella kärjäoikeudessa Lohjan kaupungilta 83 396 euroa sekä oikeudenkäyntikulut. Pääkäsitely on tulossa maaliskuussa 2023.

8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

8.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Lohjan kaupungin tilikauden tulos oli 9,96 milj. euroa ylijäämäinen ennen poistoeroja ja varauksia. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilinpäätös osoittaa 10,0 milj. euron ylijäämää, kun edellisvuonna ylijäämä oli 16,5 milj. euroa. Vuoteen 2021 verrattuna ylijäämää kertyi 6,5 milj. euroa vähemmän ja verrattuna alkuperäiseen 2022 vuoden talousarvioon tulos parani noin 7,4 milj. euroa.

Toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvoivat 21,9 milj. euroa (8,6 %) edellisvuodesta. Toimintakate oli -275,9 milj. euroa. Asukaskohtainen toimintakate oli -6 025 euroa (2021: -5 524 euroa). Edellisvuoteen nähden asukaskohtainen toimintakate kasvoi 9,1 prosenttia.

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 60,8 milj. euroa, joka on 1,5 milj. euroa ja 2,3 % vähemmän kuin vuonna 2021. Suurimpia eroja edelliseen vuoteen ovat: Covid-19 avustuksia saatiin noin 6,9 milj. euroa (v. 2021: 8,7 milj. euroa), lasten, nuorten ja perheiden tulosalueen harkinnanvaraisia avustuksia 3,5 milj. euroa (v. 2021: 3,9 milj. euroa) sekä pysyvien vastaavien myyntivoitto 2,6 milj. euroa (vuodelle 2021 kirjattu pysyvien vastaavien myyntivoitto 4,7 milj. euroa sisälsi Nummentie 6:n ja Harjun koulun välisen kiinteistöjen vaihdon myyntivoiton).

Ulkoisia toimintakuluja kertyi 336,9 milj. euroa, 20,4 milj. euroa ja 6,5 % enemmän kuin vuonna 2021. Ulkoiset toimintakulut ylittivät talousarvion 10,2 milj. eurolla. Suurimmat ylitykset tulivat lastensuojelun asiakaspalveluiden ostoissa 3,0 milj. euroa, liikenneväylien kunnossapidossa 1,6 milj. euroa, ikääntyneiden palveluiden asiakaspalveluiden ostoissa 1,4 milj. euroa. Koronakustannuksia kertyi noin 3,8 milj. euroa. Lisäksi materiaalien ostoissa näkyi hintojen korotukset mm. elintarvikkeissa sekä poltto- ja voiteluaineissa.

Verorahoitusta yhteensä kertyi 213,4 milj. euroa, 3,19 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Verorahoitus ylitti talousarviossa oletetun 6,2 milj. eurolla. Valtionosuuksia kertyi 89,6 milj. euroa, 2,5 milj. euroa arvioitua enemmän. Kasvua edelliseen vuoteen 12,7 %.

Talousarviota muutettiin kerran vuoden aikana: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan toimintatuottoihin ja -kuluihin lisättiin saadut harkinnanvaraiset tuet avustukset, yhteensä 2,0 milj. euroa, toimintakatteen säilyessä ennallaan.

Alla olevissa kappaleissa toimintatuottojen ja toimintakulujen osalta vertailu tehdään vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Toimintatuotoissa myyntituotot kasvoivat 5,7 % johtuen arvioitua suuremmista tuloista sosiaali- ja terveystalouden myynneistä ja kotikuntakorvauksista, mittarivuokrista sekä koulutuskorvauksista. Maksutuotot toteutuvat arvioidun mukaisina. Tuet ja avustukset vähenivät 4,3 %, erityisesti korona-avustusten johdosta. Muiden tuottojen osalta vähennys 13,5 % selittyy pysyvien vastaavien voittojen kirjauksella, joka oli poikkeuksellisen suuri v. 2021.

Henkilöstökulut nousivat 4,9 % verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen. Palkat nousivat 5,5 % verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen. Henkilöstösivukulut kasvoivat 2,5 % eläkekulujen noustessa 5,36 % ja muiden henkilöstösivukulujen pienentyessä 11,5 % verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Palvelujen ostot kasvoivat 8,8 %. Ilman koronasta aiheutuneita palveluiden ostoja kasvu olisi ollut 7,0%. Asiakaspalveluiden ostot kasvoivat 10 %. Erikoissairaanhoidon kustannukset alittuivat noin 1,0 milj. eurolla, kasvu edelliseen vuoteen 10,1 %. Erikoissairaanhoidon kustannuksiin sisältyy HUS:n alijäämän kattaminen noin 4,0 milj. euroa. Asiakastarpeen kasvu lisäsi kustannuksia lastensuojelussa, vammaispalveluissa ja ikääntyneiden palveluissa.

Materiaalien hankinnat nousivat 5,9 %, mikä pääosin johtui hinnan korotuksista mm. elintarvikkeissa sekä poltto- ja voiteluaineissa.

Avustukset säilyivät lähes vuoden 2021 tasolla, vähennystä 0,4 %.

Muut kulut kasvoivat 3,6 % vuodesta 2021 johtuen vuokrien korotuksista.

Toimielimittäin tarkasteltuna toimintakatteet verrattuna muutettuun talousarvioon ovat seuraavat:

Toimielin	TA2022	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintakate, 1000 euroa				
Luottamushenkilöhallinto	-1 161 000	-1 394 347	-233 347	120,1
Keskusvaalilautakunta	-259 720	-53 152	206 568	20,5
Tarkastuslautakunta	-84 730	-73 248	11 482	86,4
Tekninen lautakunta	14 953 090	12 611 277	-2 341 813	84,3
Kaupunkisuunnittelulautakunta	-2 908 890	-2 398 263	510 627	82,4
Ympäristöterveyslautakunta	-479 870	-337 410	142 460	70,3
Kulttuuri ja vapaa-ajan lautakunta	-13 863 895	-13 759 063	104 832	99,2
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	-109 459 610	-113 635 179	-4 175 569	103,8
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-154 735 800	-151 419 355	3 316 445	97,9

Kunnallisveron tuotto nousi edellivuoden kunnallisveron tuotosta 2,7 %, yhteisöveron tuotto nousi 7,9 % ja kiinteistöveron tuotto nousi 5,0 %. Tuloveroprosentti oli 20,50 % vuonna 2022. Kiinteistöveroprosentit olivat; yleinen kiinteistöveroprosentti 1,03 %, vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 0,45 %, muuhun kuin vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 1,05 % sekä rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 4,5 %. Valtionosuudet laskivat 10,6 %.

Lohjan kaupungin vuosikatteen muodostui 27,1 milj. euroa, joka oli 592 euroa asukasta kohden ja 7,5 % toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteismäärästä. Edellisen vuoden vuosikate oli 32,2 milj. euroa, joten vuosikate heikkeni 5,1 milj. euroa ja asukasta kohden laskettuna vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta 109 euroa. Vuosikate kattoi poistot 158-prosenttisesti. Tasapainoisessa taloudessa prosenttiosuuden tulee asettua vähintään 100 prosenttiin.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset poistot olivat 17,2 milj. euroa. Poistojen määrä kasvoi 1,4 milj. euroa verrattuna vuoden 2020 tilinpäätökseen. Poistojen jälkeen muodostui tilikauden tulos 10,0 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Vesi- ja viemärlaitos sisältyy kaupungin tilinpäätöksen lukuihin. Vesihuoltolaitoksesta kuitenkin esitetään liitetietoina erikseen vesihuoltolain 20 §:n mukainen eriytetty tilinpäätös.

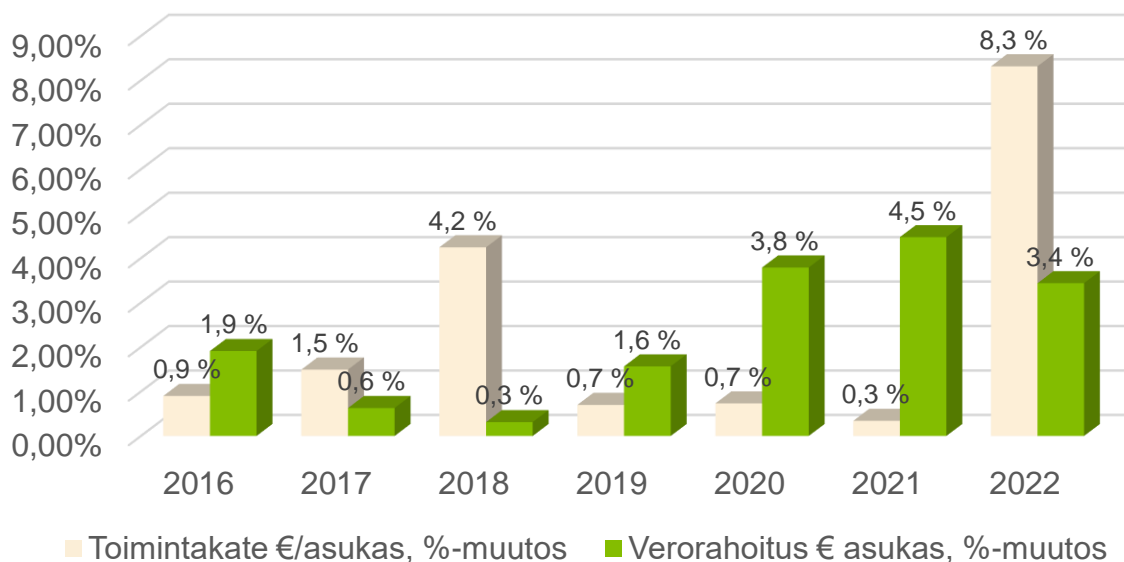
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
(ulkoiset erät)

	2022	2021	
	1 000 eu- roa	1 000 euroa	
Toimintatuotot	60 809	62 261	-2,3 %
Valmistus omaan käyttöön	167	177	-5,5 %
Toimintakulut	336 917	316 483	6,5 %
Toimintakate	-275 941	-254 046	-8,6 %
Verotulot	213 409	206 932	3,1 %
Valtionosuudet	89 611	79 501	12,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	151	234	-35,7 %
Muut rahoitustuotot	2 226	1 806	23,3 %
Korkokulut	2 012	1 915	5,0 %
Muut rahoituskulut	314	265	18,5 %
Vuosikate	27 129	32 247	-15,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	17 173	15 788	8,8 %
Satunnaiset tulot			
Tilikauden tulos	9 956	16 459	-39,5 %
Poistoeron lisäys/vähennys	67	67	0,0 %
Tilikauden yli/alijäämä	10 023	16 526	-39,3 %

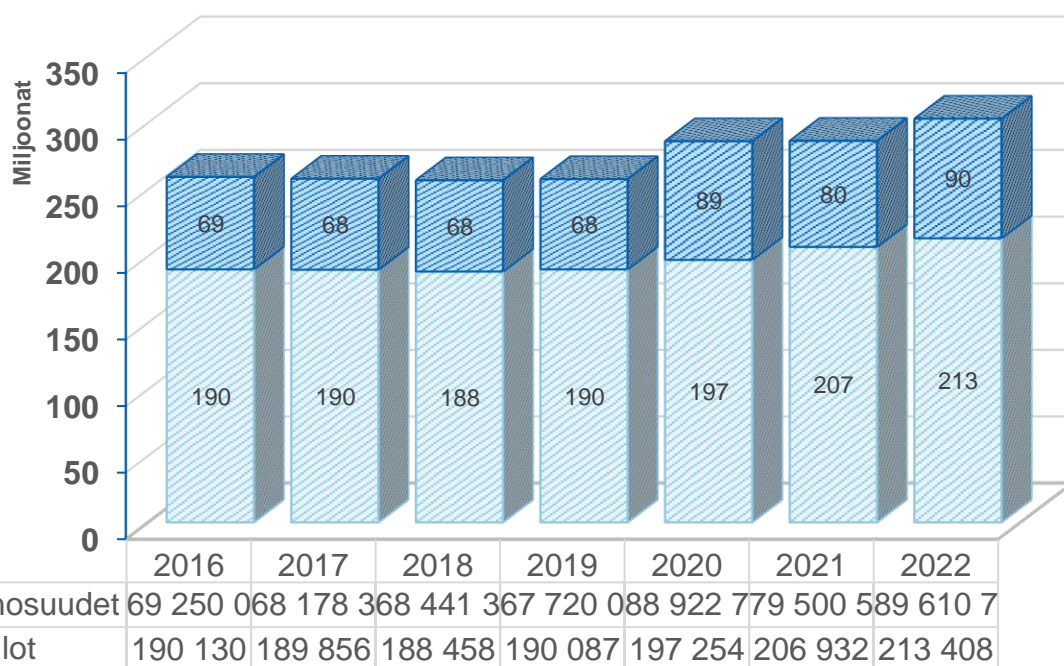
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,1	19,7
Vuosikate/Poistot %	158	204
Vuosikate euroa/asukas	592	701
Asukasmäärä	45 811	45 988

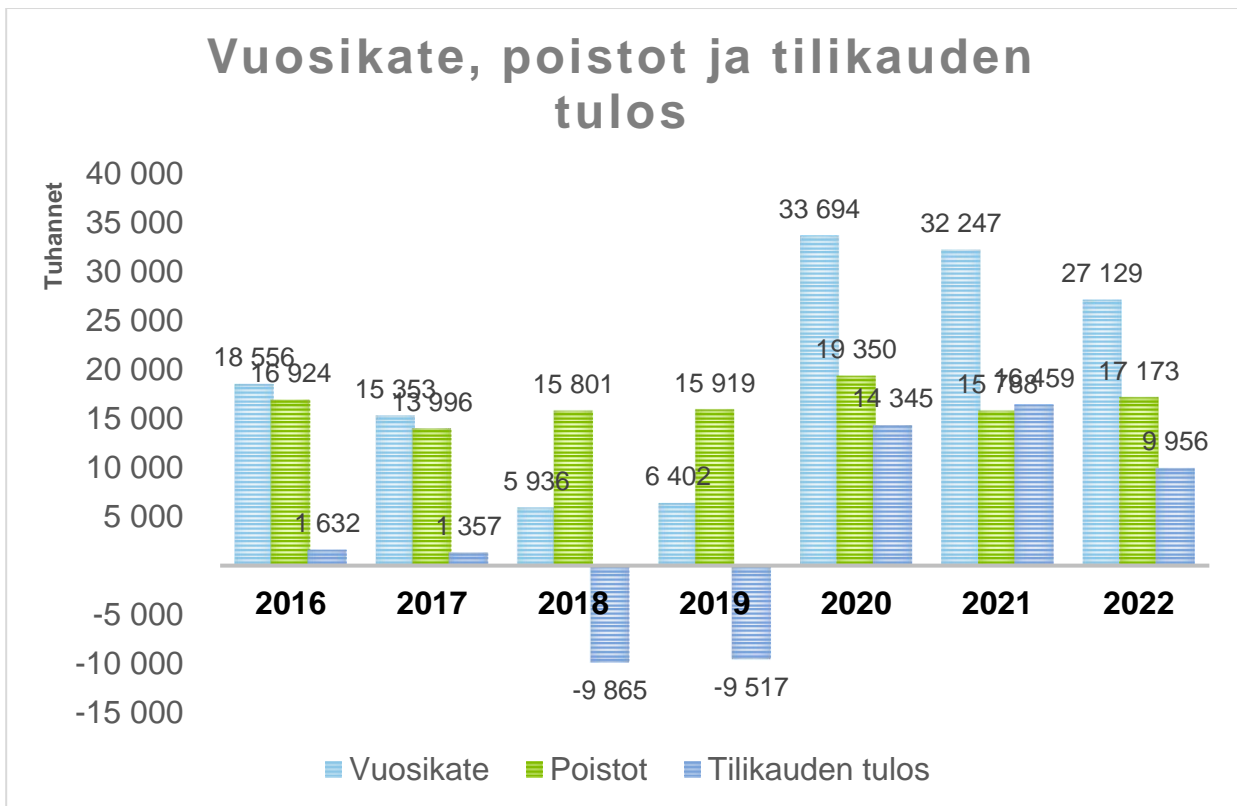
Toimintakate ja verorahoitusmuutos vuosina 2016-2022 (%/asukas)

Valtionosuudet ja verotulot vuosina 2016-2022

Valtionosuudet	69	250	068	178	368	441	367	720	088	922	779	500	589	610	7
Verotulot	190	130	189	856	188	458	190	087	197	254	206	932	213	408	

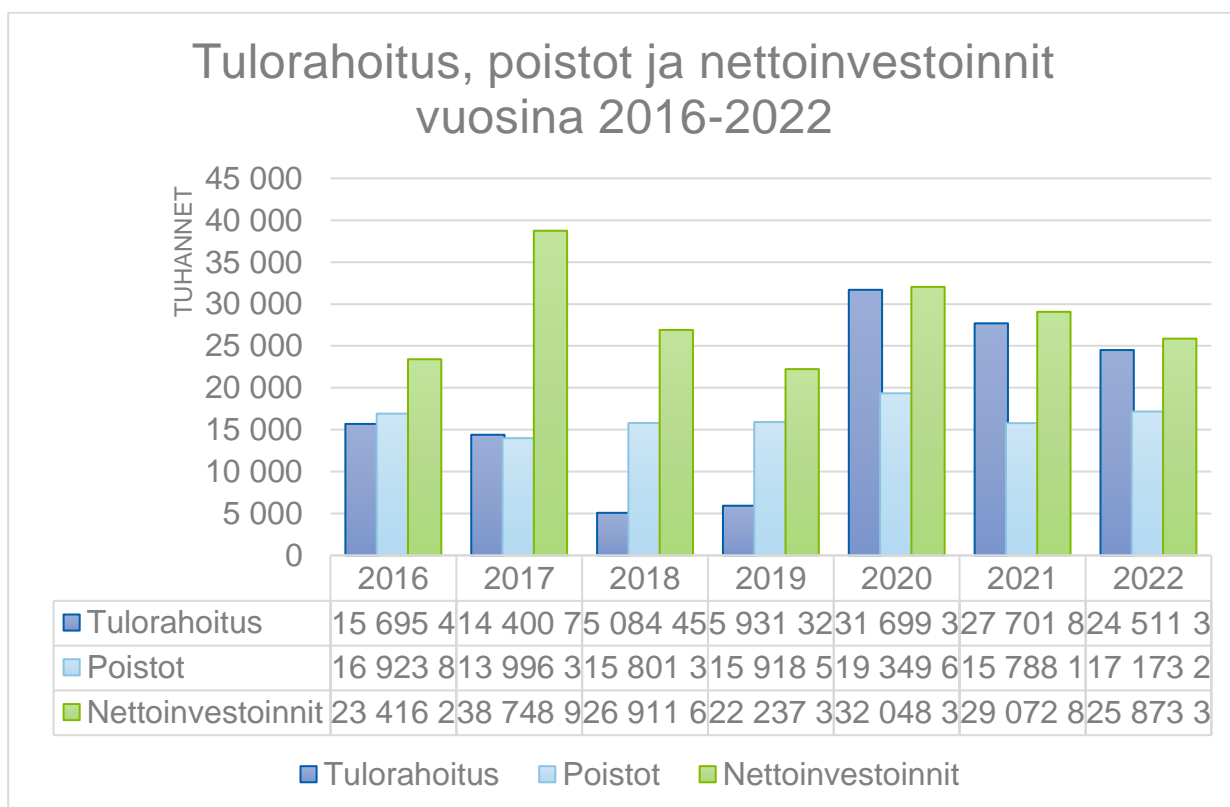
8.2. Investoinnit ja toiminnan rahoitus

Investoinnit laskivat edellisestä vuodesta 10,8 % ollen 31,2 milj. euroa. Suurempiinkin investointeihin olisi ollut mahdollisuudet, kun myönnettyistä määrärahoista jäi käyttämättä 11,7 milj. euroa. Investointien vuoden 2022 talousarviota muutettiin lisäämällä vuoden 2021 keskeneräisen hankkeiden rahoitusta 10,9 milj. euroa vuonna 2022 käytettäväksi. Tilahankkeissa vuoden 2022 suurimmat kohteet olivat Lohjan yhteislyseon lukion sekä Järnefeltin koulun rakentaminen ja peruskorjaus. Kaikkiaan tilahallinnon hankkeisiin käytettiin 12,7 milj. euroa. Vesi- ja viemärlaitoksen hankkeisiin käytettiin 3,6 milj. euroa sekä liikenneväylien ja yleisten alueiden rakentamiseen 9,1 milj. euroa. Maa- ja vesialueisiin käytettiin 2,2 milj. euroa. Kaikkiaan vuoden 2022 investointeihin sisältyi lukuisia pienehköjä peruskorjaus- ja kunnostushankkeita. Tietohallinnon investointeihin käytettiin 0,1 milj. euroa. Tietohallinnon investointimäärärahaa jäi käyttämättä n. 0,5 milj. euroa. Loppuosa investoinneista muodostui eri lautakuntien alaisen irtaimen omaisuuden hankinnasta.

Investointeihin jäi vuonna 2022 käytettäväksi tulo-rahoitusta 24,5 milj. euroa. Investointeihin oli käytettävissä vakuutuskorvauksia tai valtion avustuksia 1,9 milj. euroa, mikä oli investointien rahoitusosuuksina 1,8 milj. euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Investointien rahoituksessa omaisuuden myynti on pienentynyt 2,3 milj. edellisestä vuodesta, kun kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä kertyi yhteensä 3,5 milj. euroa. Toiminnan ja investointien kokonaisrahoitusravirassa menot olivat 1,4 milj. euroa suuremmat kuin tulot. Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaisrahoituksen tilanne parani 0,1 milj. euroa.

Vuoden kuluessa kaupunki otti 20 milj. euroa pitkäaikaista lainaa. Sen sijaan lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 19,7 milj. eurolla. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 13,8 milj. euroa ja kaupungin lainojen kokonaismäärä piene­ni 13,5 milj. eurolla. Rahoitustarpeita katettiin lisäksi liittymismaksutuloilla sekä muilla oman pääoman muutoksilla ja lisäksi käyttämällä kassavaroja. Korottomissa veloissa merkittävimmät erät olivat ostovelat ja lomapalkkajaksotukset sivukului­neen.

Rahoitusosuuksilla vähennetyistä investoinneista rahoitettiin tulorahoituksella 92,4 %, kun vastaava prosentti edellisenä vuonna oli 92,5 %.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
(ulkoiset erät)

	2022	2021	
	1 000 euroa	1 000 euroa	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	27 129	32 247	-15,9 %
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauuserät	-2 618	-4 545	-42,4 %
Investointien rahavirta			
Investointimenot	31 228	34 991	-10,8 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 858	125	1386,3 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 497	5 794	-39,6 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 362	-1 371	0,7 %
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	145	56	
Antolainojen lisäys		252	
Antolainojen vähennys	145	309	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13 799	13 405	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 709	28 209	
Oman pääoman muutokset	2 475		
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 229	777	
Rahoituksen rahavirta	-3 660	15 637	
Kassavarojen muutos	-5 022	14 266	
Kassavarat 31.12.	17 910	22 932	
Kassavarat 1.1.	22 932	8 666	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

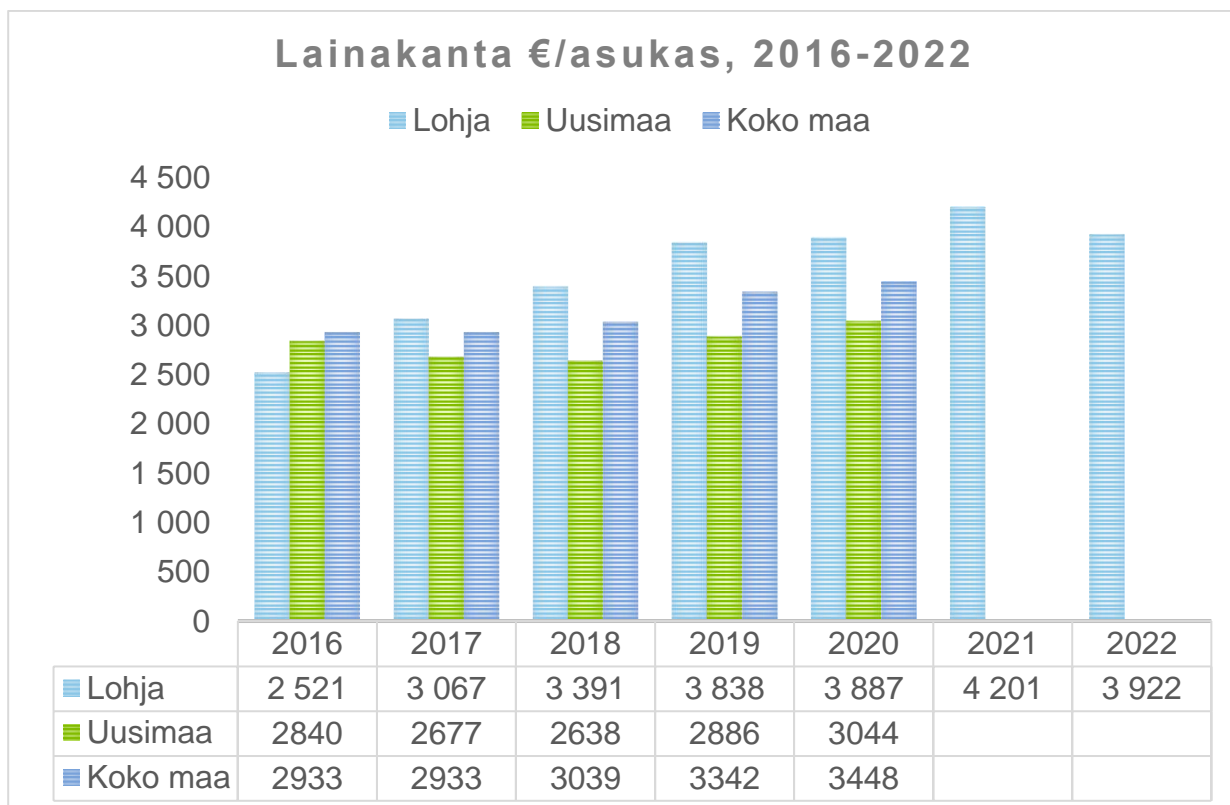
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-41 215	-64 201
Investointien tulorahoitus %	92,4	92,5
Lainanhoitokate	1,8	2,2
Kassan riittävyys (pv)	17	23
Asukasluku	45 811	45 988

8.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Pysyvissä vastaavissa 17,2 milj. euron poistojen jälkeen aineellisten hyödykkeiden määrä kasvoi 3,3 % eli 10,7 milj. euroa, mikä kohdistui rakennuksiin, kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin sekä keskeneräisiin hankkeisiin. Toimeksiantojen varat vähenivät 0,115 milj. euroa. Vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaiset sekä lyhytaikaiset saamiset kasvoivat vuoden aikana 1,3 milj. euroa ja rahoitusarvopaperit pysyivät viime vuoden tasossa. Rahat ja pankkisaamiset vähenivät 5,0 milj. euroa.

Taseen loppusumma kasvoi edellisestä vuodesta 1,8 % eli 7,3 milj. euroa oman pääoman kasvaessa 12,5 milj. euroa tilikauden ylijäämän johdosta ja vieraan pääoman pienentyessä 4,8 milj. euroa. Pitkäaikainen vieras pääoma väheni 4,8 milj. euroa ja lyhytaikainen vieras pääoma pysyi vuoden 2021 tasolla. Lainat rahoituslaitoksilta vähenivät 5,3 milj. euroa, lainat konserniyhtiöiltä vähenivät 1,7 milj. euroa sekä ostovelat kasvoivat 3,6 milj. euroa. Muut velat kasvoivat 0,05 milj. euroa ja siirtovelat laskivat 1,8 milj. euroa. Saadut ennakot vähenivät vuoden aikana 0,1 milj. euroa.

Kaupungin omavaraisuusaste vahvistui edellisestä vuodesta ollen 40,8 %, kun se edellisenä vuonna oli 38,4 %. Pitkän aikavälin kehitys on kuitenkin ollut voimakkaasti negatiivinen, kun omavaraisuusaste vielä vuonna 2004 oli 76,3 %. Kaupungin lainamäärä pieneni noin 13,5 milj. euroa ja oli asukasta kohden laskettuna vuoden lopussa 3 924 euroa.

*Vuoden 2020 tiedot julkaisi Tilastokeskus, vuodesta 2021 eteenpäin tiedot julkaisee Valtionvarainministeriö. VM ei ole vielä julkaissut asukaskohtaisia tietoja vuodelta 2021.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021		VASTATTAVAA	2022	2021	
	1 000 euroa	1 000 euroa	muutos %		1 000 euroa	1 000 euroa	muutos %
A PYSYVÄT VASTAAVAT	369 313	358 192	3,1	A OMA PÄÄOMA	162 258	149 761	8,3
I Aineettomat hyödykkeet	2 345	1 595	47,0	I Peruspääoma	127 910	127 910	0,0
1. Aineettomat oikeudet	182	246	-26,0	II Arvonkorotusrahassto	127	127	0,0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 163	1 349	60,3	III Muut omat rahastot			
3. Ennakkomaksut				IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	24 198	5 198	365,6
				V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	10 023	16 526	-39,3
II Aineelliset hyödykkeet	332 689	321 940	3,3	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	1 185	1 252	-5,4
1. Maa- ja vesialueet	45 073	43 398	3,9	1. Poistoero	1 185	1 252	-5,4
2. Maa- ja vesialueiden arvonkorotus	127	127	0,0	2. Vapaaehtoiset varaukset			
3. Rakennukset	189 286	183 092	3,4	C PAKOLLISET VARAUKSET	1 517	1 569	-3,3
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet	85 186	78 305	8,8	1. Eläkevaraukset			
5. Koneet ja kalusto	4 861	4 078	19,2	2. Muut pakolliset varaukset	1 517	1 569	-3,3
6. Muut aineelliset hyödykkeet							
7. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin-	8 156	12 940	-37,0	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 339	1 588	-15,7
nat				1. Valtion toimeksiannot			
III Sijoitukset	34 279	34 657	-1,1	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 335	1 585	-15,7
1. Osakkeet ja osuudet	30 480	30 713	-0,8	3. Muut toimeksiantojen pääomat	3	3	0,0
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset				E VIERAS PÄÄOMA	234 843	239 689	-2,0
3. Muut lainasaamiset	3 549	3 694	-3,9	I Pitkäaikainen	143 313	148 160	-3,3
4. Muut saamiset	250	250	0,0	1. Joukkovelkakirjalainat			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	647	762	-15,1	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	132 794	138 126	-3,9
1. Valtion toimeksiannot				3. Lainat julkisyhteisöiltä	262	308	-14,9
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	647	762	-15,1	4. Lainat muilta luotonantajilta			
3. Muut toimeksiantojen varat				5. Saadut ennakot			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	31 182	34 905	-10,7	6. Ostovelat			
I Vaihto-omaisuus				7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	10 257	9 726	5,5
1. Aineet ja tarvikkeet				8. Siirtovelat			
2. Keskeneräiset tuotteet				II Lyhytaikainen	91 530	91 530	0,0
3. Valmiit tuotteet				1. Joukkovelkakirjalainat	17 000	35 000	-51,4
4. Muu vaihto-omaisuus				2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 331	12 755	90,8
5. Ennakkomaksut				3. Lainat julkisyhteisöiltä	47	45	4,9

I Saamiset	13 272	11 973	10,8	4. Lainat muilta luotonantajilta	5 251	6 960	-24,6
Pitkäaikaiset saamiset				5. Saadut ennakot	125	222	-43,5
1. Myyntisaamiset				6. Ostovelat	18 276	14 664	24,6
2. Lainasaamiset				7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 870	2 823	1,7
3. Muut saamiset				8. Siirtovelat	23 630	19 061	24,0
4. Siirtosaamiset							
Lyhytaikaiset saamiset	13 272	11 973	10,8	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>401 142</u>	<u>393 859</u>	1,8
1. Myyntisaamiset	6 110	4 234	44,3				
2. Lainasaamiset	289	10	2811,1				
3. Muut saamiset	3 909	4 176	-6,4	TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021	
4. Siirtosaamiset	2 964	3 553	-16,6	Omavaraisuus, %	40,8	38,4	
				Suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,5	68,7	
III Rahoitusarvopaperit	586	586	0,0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	34 221	21 724	
1. Osakkeet ja osuudet	586	586	0,0	Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	747	472	
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				Lainakanta 31.12., 1000 euroa	179 686	193 194	
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset				Lainakanta 31.12., euroa/asukas	3 922,3	4 201,0	
4. Muut arvopaperit				Lainasaamiset, 1000 euroa	3 549	3 694	
				Lainat ja vuokravastuut 1000 euroa	197 349	197 914	
IV Rahat ja pankkisaamiset	17 325	22 346	-22,5	Lainat ja vuokravastuut euroa/asukas	4 308	4 304	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>401 142</u>	<u>393 859</u>	1,8	Asukasmäärä	45 811	45 988	-0,4

Kokonaistulot ja menot (ulkoiset)

TULOT	1000 EUROA	MENOT	1000 EUROA
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	60 809	TOIMINTAKULUT	336 917
VEROTULOT	213 409	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-167
VALTIONOSUUDET	89 611	KORKOKULUT	2 012
KORKOTUOTOT	151	MUUT RAHOITUSKULUT	314
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 226	TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET		+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	52
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-2 583	- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-17
INVESTOINNIT		INVESTOINNIT	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	1 858	INVESTOINTIMENOT	31 228
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	3 497	RAHOITUSTOIMINTA	
RAHOITUSTOIMINTA		PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	13 799
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	145	LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	19 709
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	20 000	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	403 847
OMAN PÄÄOMAN LISÄYS	2 475		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	391 597		

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 391 597 - 403 847 = -12 251

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = -5 022 - 7 229 = -12 251

9. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

9.1. Lohjan konsernirakenne

Lohjan kaupunkikonserniin kuuluu 5 tytäryhtiötä. Kaupungin omistusosuus ja määräämisvalta on 6 yhtiössä 20 % tai suurempi, kuitenkin enintään 50 %. Kaupunki on jäsenenä kuudessa kuntayhtymässä.

Tytär- ja osakkuusyhtiöt jakaantuvat niiden toiminnan perusteella seuraavasti:

Tytäryhtiöt:

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	2 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	2 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	1 kpl

Osakkuusyhtiöt

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	2 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	1 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	3 kpl

Kuntayhtymät

- perusturvan kuntayhtymä	4 kpl
- ammatillisen koulutuksen kuntayhtymät	1 kpl
- hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun kuntayhtymät	1 kpl

Kuntaliitoksen jälkeen konsernirakennetta ollaan yksinkertaistettu.

Kiinteistö Oy Ventelän Sammutuksen sulauttamisesta Lohjan kaupungin toiminnaksi päätettiin joulukuussa 2021.

Tytäryhtiöiden tärkeimmät tapahtumat

Lohjan Vuokra-asunnot Oy omistaa yli 630 vuokratulokohdetta, jotka ovat valmistuneet vuosina 1967-2021. Kohteissa on yhteensä 1771 asuntoa.

Vuoden aikana asunnon vaihtoja oli 375 kpl eli 19,7 % koko asuntokannasta (v. 2020 luku oli 20,2 % ja v. 2019 18,3). Tyhjäkäynti oli 682 122 euroa ja osuus vuokratuloista 5,05 % (v. 2021 oli 791 848 euroa, osuus vuokratuloista 6,01 %). Yhtiön vuokraustoiminnassa on mukana Lohjan kaupungilta ja Y-säätiöltä välivuokrattuja asuntoja ja näiden osuus tyhjäkäynnistä oli 67 293 euroa (v. 2021 67 030 eur). Yhtiö on jo useampia vuosia tehnyt systemaattista työtä tyhjäkäynnin vähentämiseksi. Vuonna 2017 hyväksytyn kehittämissuunnitelman toimenpiteiden, mm. kiinteistöjen purkamiset ja aktiivisen markkinointityön avulla tyhjäkäynnin määrää on saatu pitkällä aikavälillä merkittävästi vähennettyä.

Lohjalle valmistui 180 ARA-vuokra-asuntoa ja parikymmentä vapaarahoitteista vuokra-asuntoa asunto-osakeyhtiöihin. Vuokra-asuntojen huomattava lisääntyminen nosti selkeästi yhtiön asuntojen tyhjäkäyntiastetta, varsinkin perheasuntojen osalta. Ukrainalaisten pakolaisten asuttaminen yhtiön vuokra-asuntoihin on nostanut yhtiön käyttöastetta vuoden 2022 loppupuolella.

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n Lohjan kaupungilta saama konserniavustus vuonna 2022 oli 4 160 420 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä vastaava luku oli 4 107 550 euroa. Korotuksen suuruus oli siis 52 870 euroa.

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n liikevaihto vuonna 2022 oli 1 542 369 euroa. Vuonna 2021 vastaava lukema oli 1 079 262 euroa. Kasvua siis 463 107 euroa. Kasvu selittyi sillä, että vuosi 2021 oli paljolti erilaisten koronarajoitusten rasittama. Vuonna 2019 yrityksen liikevaihto oli 1 640 251 euroa. Aivan vastaavaan liikevaihtoon ei siis vielä ylletty pitkälti tammikuun koronasulkujen sekä pandemian ja Ukrainan sodan ihmisten käyttäytymiseen aiheuttamien vaikutusten vuoksi.

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toimintakulut vuonna 2022 olivat 5 977 538 euroa, kun vuonna 2021 ne olivat 4 662 971 euroa. Kulut siis kasvoivat peräti 1 335 696 euroa. Tämä selittyy suurimmaksi osin vuokratulujen 1 028 844 euron nousulla, mikä johtuu siitä, että vuonna 2021 Lohjan kaupunki myönsi Liikuntakeskukselle puolen vuoden vuokravapautuksen (1 001 827 euroa). Merkittävästi kasvoivat ulkoalueiden hoitokulut, jotka kasvoivat 53 946 eurolla. Kasvu johtuu pitkälti Ojaniitun tekonurmen poistosta, joka nosti kustannuksia 30 000 euroa. Pitkä talvi ja polttoaineen hintojen nousu näkyi myös polttoainekustannusten nousuna (-15 216 euroa).

Rekryointihaasteiden vuoksi erityisesti uimavalvonnassa ja siivouksessa jouduttiin käyttämään aikaisempaa enemmän vuokratyövoimaa. Tämän takia ulkopuolisten palveluiden kustannukset nousivat 27 085 euroa.

Helmikuussa 2022 käynnistynyt Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti myös Lohjan Liikuntakeskuksen toimintaympäristöä. Sodan myötä nousseet elinkustannukset ja inflaatio vaikuttivat koronapandemian tavoin ihmisten käyttäytymiseen. Pitkäkestoisesta ja edullisesta sähkösopimuksesta huolimatta myös Lohjan Liikuntakeskuksessa käynnistettiin energian säästöohjelma sodan vuoksi uhanneen sähköpulan vuoksi.

Uuden uimahallin suunnittelu jatkui vuoden 2022 aikana hankeryhmän johdolla. Suunnittelua kuitenkin mutkisti Lohjan jäähallin kattorakenteissa ilmenneet ongelmat. Ennen uimahallin suunnittelun jatkamista tulee saada selville jäähallin kohtalo, joka ratkennee kuntotutkimusten myötä alkuvuonna 2023.

Tennarin suunnitelmat saatiin valmiiksi kesän aikana ja hanke saatiin kilpailutettua syksyllä 2022. Urakoitsijaksi valittiin Ojarannan Rakennus Oy ja urakka saatiinkin käynnistettyä joulukuussa 2022.

Ojamon liikuntapuiston ensimmäinen vaihe saatiin valmiiksi syyskuussa ja tekonurmikenttä oli koekäytössä loppuvuoden ajan. Taimiston liikuntapuiston ensimmäisen vaiheen rakennustyöt etenivät erinomaisesti ja jopa aikataulustaan edessä. Kenttiä saataneenkin käyttöön keväällä 2023 heti lumien sulettua.

Lohjan Liikuntahallit Oy:n liikevaihto oli vuonna 2022 388 328 euroa. ja vuoden 2021 liikevaihtoon 396 977 euroa verrattuna laskua oli 2,2 %. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 3 359 euroa ja verrattuna vuoden 2021 ylijäämään 52 684 laskua oli 93,6 %.

Koronarajoitusten vuoksi Lohjan Liikuntakeskus Oy:n kaikki sisäliikuntapaikat, Sporttikeskus Tennari mukaan lukien, olivat suljettuina normaalitoiminnalta 1.1-31.1.2022. Ainoastaan koulujen liikunnanopetus, lasten ja nuorten harrastustoiminta, terapiatoiminta sekä perheliikuntavuorot olivat sallittuja. Normaaliin liikuntatilojen käyttöön palattiin 1.2.2022.

Kuvataidekoulun entiset alakerran tilat toimivat koronarokotuspisteenä ja yläkerran tiloissa vuokralaisena oleva Lohjan Seudun Soutajat, joilla tilat toimivat soutuspinning -studiona muuttivat remontin alta syksyllä Nummentielle. Yläkerran tiloissa sekä syksyllä myös alakerran aula Tennarissa toimivien seurojen kilpailuiden ja tapahtumien aikaiseen myyntitoimintaan oli vuokrattu ns. puffet -tila.

Tennarin tontilla alkoi joulukuussa uuden hallirakennuksen raivaus ja -perustustyöt. Parkkipaikat vähenivät 1/3 osaan ja sisäänkäynti siirtyi Tytyrin puoleiseen oveen. Kuntosalin pienempi puoli jäi käytöstä pois joulukuun aikana, kun yläkerran tilassa alkoi remontointi.

Hallitus päätti kokouksessaan 14.12.2022, että osakkeenomistajien yhtiölle vuonna 2023 suoritettavia hoitovastikkeita korotetaan 10,8%:lla nollatulokseen pääsemiseksi johtuen kohoista energiakustannuksista.

Vuonna 2022 **Lohjan Energiatuotanto Oy Loher** toimitti lämpöä 450 loppuasiakkaalle yhteensä 143 928 MWh. Laskua edellisvuodesta oli n. 5 %. Myynti ylitti budjetin. Lämmöntoimitus oli 7 GWh pienempi kuin vuonna 2021. Uusia lämpösopimuksia solmittiin 5 kappaletta.

Lämpöenergiaa yhtiö hankki yhteensä 163 785 MWh, josta 65 % Lohjan Biolämpö Oy:ltä.

Vanhaa kaukolämpölinjaa saneerattiin n. 230 m, talohaaroja rakennettiin n. 340 m. Lohjan kaupunkialueen kaukolämpöverkoston kokonaispituus vuoden 2019 lopussa oli n. 53 km. Sammatissa verkostoa on n. 600 m ja Pusulassa 1 405 m ja Nummella n. 1 000 m.

Vuosi 2022 oli lämpöliiketoiminnan kannalta vaikea. Maakaasun poikkeuksellisen korkea hinta vei alkuvuoden tuloksen nolnaan siitä huolimatta, että päästöoikeuksia myymällä oltiin alkuvuonna saatu 1,275 Meuroa lisätuloja. Yhtiö korotti hintoja merkittävästi kesällä tavoitteenaan nollatulokseen pääseminen. Yhtiön näkemys oli se, että vaikean energiakriisin aikana myös energian tuottajan ja myyjän on kannettava vastuuta tilanteesta. Tätä taustaa vasten hinnankorotus oli oikein määritelty.

Virkkalan uuden lämpölaitoksen merkitys on korostunut koska sillä on pystytty korvaamaan maakaasun käyttöä. Laitosinvestointi on käytännössä maksanut itsensä kokonaan takaisin yhden käyttövuoden aikana.

Yhtiön liikevaihto oli 13,2 milj. euroa ja se on muodostunut lämpöenergian sekä päästöoikeuksien myynnistä. Liikevaihto laski edellisvuodesta 6,4%. Energianhankinnan kustannukset nousivat edellisvuodesta 1,65 milj. euroa. Liikevoitto oli 10 121,51 euroa.

Liikevoittoprosentti oli 0 % jota voidaan pitää huonona. Yhtiön tilikauden tappio oli 12 776,49 euroa eli 0 % liikevaihdosta. Oman pääoman tuotto oli 0 % ja koko pääoman tuotto 0 %. Yhtiön tulos oli odotuksia heikompi

9.2. Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin vuosikatteen muodostui 36,8 milj. euroa ja 25,3 milj. euron poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 11,5 milj. euroa. Verrattuna edelliseen vuoteen vuosikate laski 10,2 milj. euroa ja tulos heikkeni noin 10,2 milj. euroa. Konsernin vuosikateen muutos verrattuna edelliseen vuoteen oli -21,2 % ja tulos oli 47,0 % huonompi kuin vuonna 2021. Suurimpien konserniyhtiöiden tulokset olivat ylijäämäisiä tai lähellä nollatulosta vuonna 2022.

KONSERNITULOSLASKELMA

1000 euroina

	2022	2021	
Toimintatuotot	223 476	225 192	-0,8
Toimintakulut	488 513	462 828	5,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-168	66	-355,7
Toimintakate	-265 205	-237 570	11,6
Verotulot	213 409	206 932	3,1
Valtionosuudet	89 611	79 501	12,7
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	78	151	-48,0
Muut rahoitustuotot	2 331	1 021	128,4
Korkokulut	2 660	2 656	0,1
Muut rahoituskulut	809	741	9,3
Vuosikate	36 755	46 637	-21,2
Suunnitelman mukaiset poistot	25 279	24 732	2,2
Omistuksen eliminointierot negatiivinen			-6692,9
Arvon alentumiset	6	250	
Poistot ja arvonalentumiset	25 285	24 982	1,2
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos	11 470	21 655	-47,0
Tilinpäätössiirrot		22	
Tilikauden verot	-53	-606	-91,2
Laskennalliset verot	-8	-226	-96,3
Vähemmistöosuudet	9	-153	-105,7
Tilikauden yli/alijäämä	11 418	20 692	-44,8
Konsernituloslaskelman tunnusluvut			
Toimintuotot prosenttia toimintakuluista	45,75	48,66	
Vuosikate/Poistot, %	145,37	186,68	
Vuosikate, euroa/asukas	802,32	1014,12	
Asukasluku	45 811	45 988	

9.3. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA
1000 euroina

	2022	2021	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	36 755	46 637	-21,2
Satunnaiset erät			
Tilikauden verot	-53	-606	-91,2
Tulorahoituksen korjauserät	-3 085	-4 956	-37,7
Toiminnan rahavirta yhteensä	33 617	41 076	-18,2
Investointien rahavirta			
Investointimenot	44 954	53 139	-15,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 927	177	990,8
Pysyvien vastaavien hyödykk. Luovutustulot	4 362	8 300	-47,4
Investointien rahavirta	-38 665	-44 663	-13,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 048	-3 586	40,8
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-11	-3	
Antolainasaamisten vähennykset	11	255	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	23 002	1 806	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 770	-14 452	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 145	24 697	
Oman pääoman muutokset	1 503	201	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja PO:n muutokset	-132	-31	
Vaihto-omaisuuden muutos	50	351	
Saamisten muutokset	-6 603	772	
Korottomien velkojen muutokset	11 010	-18	
Rahoituksen rahavirta	-4 085	13 576	
Rahavarojen muutos	-9 133	9 990	
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	33 416	42 549	
Rahavarat 1.1.	42 549	32 559	
	-9 133	9 990	
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-66 441	-86 661	
Investointientulorahoitus, %	85,42	88,06	
Pääomamenojen tulorahoitus, %	130,18	121,92	
Lainanhoitokate	-3,25	-4,18	
Kassan riittävyys	23,36	30,76	

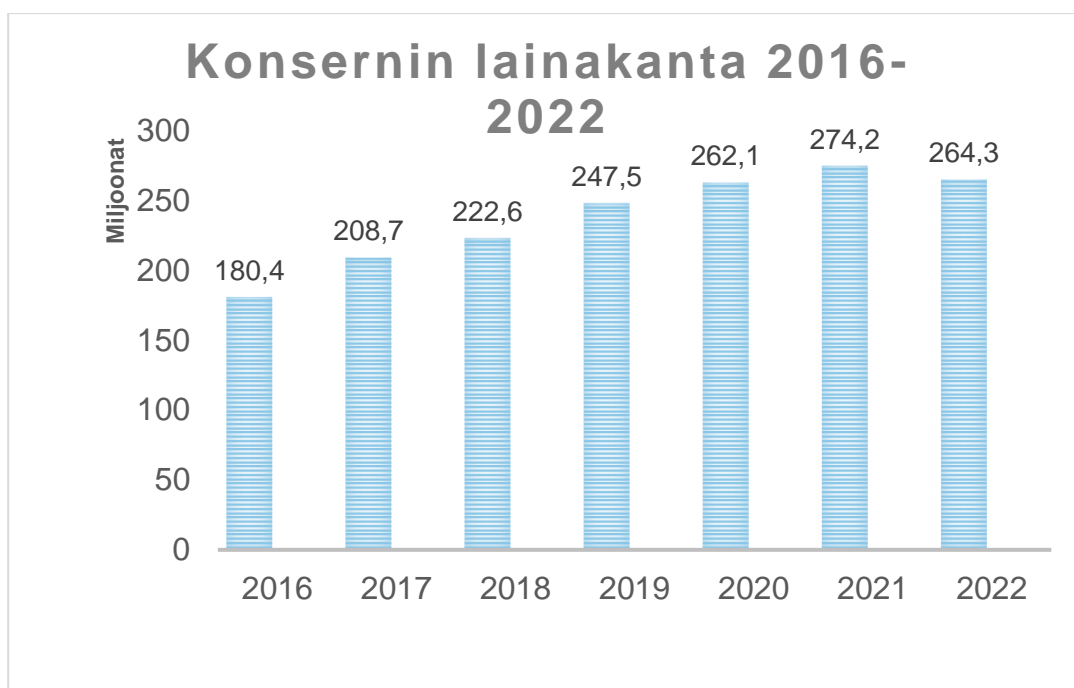
Konsernin rahoituslaskelmassa investoinnit olivat 45 milj. euroa. Suurimmat investoinnit kaupungin lisäksi olivat Luksialla ja HUS:lla. Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,0 milj. euroa alijäämäinen vuonna 2022, kun edellisenä vuonna alijäämä oli 3,6 milj. euroa. Konsernin rahavarat vähenivät vuoden aikana 9,1 milj. euroa.

Lainamääränsä lisäsivät vuoden aikana kaupungin lisäksi HUS. Konsernin tulorahoitus laski edellisestä vuodesta ja koko konsernin investointien tulorahoitusprosentti oli 85,4 %, kun se edellisenä vuonna oli 88,1 %.

9.4. Konsernitaseen tarkastelu

Konsernitaseen loppusumma on kasvanut vuoden 2021 loppusummasta 2,5 %. Vastaavissa kasvu on kohdentunut aineellisissa hyödykkeissä rakennuksiin sekä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin. Sijoituksissa osakkuusyhteisöosuudet ovat hieman kasvaneet sekä osakkeet ja osuudet vähentyneet. Saamiset ovat kasvaneet 8,4 milj. euroa, rahoitusarvopaperien määrä on säilynyt edellisen vuoden tasolla ja rahavarat vähentyneet 11,0 milj. euroa. Vastattavaa puolella oma pääoma on kasvanut tilikauden ylijäämän johdosta 12,6 milj. euroa Vieras pääoma on kasvanut 1,1 milj. eurolla ja pakolliset varaukset pysyneet edellisen vuoden tasolla.

Konsernin omavaraisuusaste eli oman pääoman ja varausten osuus taseen loppusummasta oli 32,81 % mikä oli 4,9 % korkeampi kuin edellisenä vuonna. Vastaava kaupungin tunnusluku oli 40,8 %. Konsernin alhaisempi omavaraisuusaste johtuu siitä, että varsinkin vuokratalohankkeet ja vuokrataloyhtiön suorittamat investoinnit on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla omien pääomien ollessa varsin alhaiset. Konsernitaseen oman pääoman muodostumisessa huomio kiinnittyy siihen, että valtuuston hyväksymällä poistosuunnitelmalla laskettuna Lohjan Vuokra-Asunnot Oy:n oma pääoma on negatiivinen. Muiden tytäryhtiöiden omat pääomat ovat pääsääntöisesti toiminnan luonteen edellyttämällä tasolla. Konsernin lainamäärä väheni noin 10 milj. euroa ja oli asukasta kohden laskettuna vuoden lopussa 5 771 euroa.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022		2021		VASTATTAVAA	2022		2021		
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa		1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	
PYSYVÄT VASTAAVAT	477 552	461 440	3,5	OMA PÄÄOMA	176 859	164 213			7,7	
Aineettomat hyödykkeet	5 099	5 173	-1,4	Peruspääoma	127 910	127 910			0,0	
Aineettomat oikeudet	777	925	-16,0	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma						
Muut pitkävaikutteiset menot	4 323	4 248	1,8	Arvonkorotusrahasto	127	127			0,0	
Ennakkomaksut				Muut omat rahastot	653	785			-16,8	
				Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	36 751	14 699			150,0	
Aineelliset hyödykkeet	467 028	450 723	3,6	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 418	20 692			-44,8	
Maa- ja vesialueet	48 103	46 442	3,6							
Rakennukset	288 003	280 435	2,7	VÄHEMMISTÖOSUUDET	351	404			-13,1	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	87 099	80 141	8,7							
Koneet ja kalusto	10 494	9 984	5,1	PAKOLLISET VARAUKSET	3 346	3 347			0,0	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 825	1 815	0,5	Eläkevaraukset	24	24			0,0	
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	31 504	31 906	-1,3	Muut pakolliset varaukset	3 322	3 323			0,0	
Sijoitukset	5 424	5 544	-2,1							
Osakkuusyhteisöosuudet	3 553	3 482	2,1	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 034	2 350			-13,5	
Osakkeet ja osuudet	1 819	2 010	-9,5							
Muut lainasaamiset	52	49	6,3	VIERAS PÄÄOMA	358 007	356 933			0,3	
Muut saamiset		4	-100,0	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	227 000	230 684			-1,6	
				Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	15 370	14 587			5,4	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 276	1 461	-12,6	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	37 298	43 565			-14,4	
				Saadut ennakot	485	1 012				
VAIHTUVAT VASTAAVAT	61 767	64 347	-4,0	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	77 854	67 085			16,1	
Vaihto-omaisuus	2 657	2 706	-1,8							
Saamiset	27 552	19 091	44,3	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	540 596	527 247			2,5	
Pitkäaikaiset saamiset	59	57	3,7							
Lyhytaikaiset saamiset	27 493	19 035	44,4	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT						
Rahoitusarvopaperit	5 233	5 234	0,0	Omavaraisuus-%	32,81	31,28				
				Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	264 298	274 250				
Rahat ja pankkisaamiset	26 326	37 315	-29,4	Konsernin lainat euroa/asukas	5 769	5 964				
				Asukasluku	45 811	45 988				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	540 596	527 247	2,5	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	52	49				
				Rahoitusvarallisuus euroa/asukas	-6 514	-6 399				
				Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,94	69,57				
				Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	48 168	35 391				
				Kertynyt yli-/alijäämä, asukas	1 051,46	769,57				
				Lainat ja vuokravastuut 1000 €	290 457	299 927				
				Lainat ja vuokravastuut €/asukas	6 340	6 522				

9.5. Konsernivalvonnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset omistajapolitiikan linjaukset, päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä hyväksyy konserniohjeet. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 1.2.2018 voimassa olevat konserniohjeet.

Konserniohje on päivitetty ja tulossa päätöksentekoon keväällä 2023.

Kaupunginhallitus antaa konserniohjeita koskevat yksityiskohtaisemmat yleiset ohjeet tai delegoi ohjeiden antamisvaltuudet kaupungin muulle viranomaiselle. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee edustajat ja ehdokkaat tytäryhteisöjen hallintoelimiin ja antaa ohjeet edustajille sekä seuraa ohjeiden noudattamista. Toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginhallitus antaa valtuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta.

Lautakunnat toimintojen vastuullisina järjestäjinä ja palvelujen ostajina antavat toimialallaan valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lautakunta huolehtii toimialaansa kuuluvan tytäryhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa mahdollisesti havaitsemistaan toiminnallisista ja taloudellisista poikkeamista ja muista epäkohdista kaupunginhallitukselle. Konserniohjeiden mukaisesti kaupunginjohtaja kaupunginhallituksen alaisena johtaa kaupunkikonsernia ja seuraa omistajapolitiikan toteutumista. Lisäksi tytäryhteisön on raportoitava toiminnasta vastaavalle toimielimelle sen mukaan, kun ao. toimielin on ohjeistuksessaan edellyttänyt.

10. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainotamista koskevista toimenpiteistä

10.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten muutoksia ja rahastosiirtoja on 9 955 991,12 euroa ylijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelemiseksi, että

1. vähennetään investointivarauksella rahoitettujen hankkeiden poistoeroa 67 158,39 euroa;
2. poistoeron muutoksen jälkeen syntyvä, määrältään 10 023 149,51 euron ylijäämä kirjataan oman pääoman tilikauden ylijäämätilille.

10.2. Arvio tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena kuntatalous vahvistuu voimakkaasti vuonna 2023, kun kuntatalouden menot likimain puolittuvat, mutta verotuloja kertyy osin edelleen uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Sote-menojen poistuminen kuntatalousohjelman mukaisesta kirjanpidosta helpottaa kuntien ja kuntayhtymien menopaineita tulevina vuosina. Ilman muutosta tulevien vuosien painelaskelmatyyppinen ennuste olisi heikompi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketun toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan jopa 1,2 miljardia euroa ja tilikauden tuloksen noin 2,7 miljardia euroa ylijäämäinen.

Hyvinvointialueuudistus poistaa väestön ikääntymisestä aiheutuvan menopaineen kunnilta mutta kaventaa kuntien tehtäväkenttää ja talouden sopeutusmahdollisuuksia. Tulorakenteen muutokset voivat edellyttää kunnilta myös uudenlaista talouden suunnittelua. Muuttuneessa tilanteessa kunnissa on pidettävä entistä enemmän huolta kriisinsietokyvystä ja talouden riskienhallinnasta.

Tulorahoituksen pieneneminen ja investointien rahoitustarpeen kasvu aiheuttavat yhdessä tarpeen arvioida aiempaa tarkemmin talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Kaupungin talouden kannalta keskeistä on pitää toimintakatteen kasvu verorahoituksen kasvua pienempänä ja valtion tulisi pidättäytyä uusista kuntataloutta rasittavista menoista. Vuosina 2020-2022 kertynyt ylijäämä kaupungin taloudessa antaa hieman turvaa ja aikaa sopeutua muutoksiin, sikäli mikäli siihen on tarvetta.

Vuoden 2023 alkuperäisen talousarvion vuosikate on 29,5 milj. euroa ja tilikauden tulos on 12 milj. euroa. Sote-uudistuksen myötä talouden ennakoitavuus paranee. Verotulojen suotuisan kehityksen arvioidaan edelleen jatkuvan ja vuoden 2023 talousarviossa tullaan pysymään, mikäli työllisyyskehityksessä ei tapahdu nopeaa negatiivista kehitystä.

Kaupungin nettoinvestointimenot ovat vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa 36,0 milj. euroa. Investointitaso on edelleen korkea suhteessa vuosikatteeseen. Velkaantumisen hidastamiseksi tulisi tavoitella taloussuunnitelmakaudella 2024 – 2026 vuosikatteen nostamista lä-

hemmäs nettoinvestointien tasoa. Kaupungin vuoden 2023 talouden arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti, mutta nähtävissä on tilanteen vaikeutuvan merkittävästi vuodesta 2024 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen lopulliset vaikutukset kuntien talouteen eivät ole vielä selvillä, joten vuoden 2024 talouden suunnittelua joudutaan valmistelemaan osittain epävarmojen tietojen pohjalta. Todennäköisesti hyvinvointialueen rahoitustarve kasvaa kuntien tarvetta nopeammin. Onkin pelättävissä, että valtio siirtää kuntien valtionosuusrahoitusta hyvinvointialueille arvioitua enemmän.

10.3. Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Venäjän sotatoimet Ukrainassa voivat eskaloituessaan varsin nopeasti muuttaa kaupungin riskinäköymää ja aiheuttaa epävarmuutta kaupungin toimintaympäristössä. Sotatoimien eskaloitumisen myötä kasvaa myös riski, että pakolaisvirtaa Eurooppaan ja Suomeen kasvaa ja vastakainasettelua ihmisten välille yleistyy. Tässä muuttuneessa toimintaympäristössä, tiedottaminen ja riskienhallinta entisestään korostuu.

Kaupungin tulevan kehityksen ennustaminen on tällä hetkellä haasteellista omistakin lähtökohdista. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä pysyvää tulorahoituksen ja menojen tasoa ei ole vielä nähty. Riskinä on, että jäljelle jäävän kaupungin vakavaraisuus sekä kyky kasvaa ja investoida heikkenevät. Hyvinvointialueisiin liittyy myös riski kuntien roolista ja rahoituspohjasta.

Syntyvyyden trendi ollut pitkään laskeva. Tällä on vaikutus kaupungin palveluvalikoimaan, palveluverkkoon ja lopulta myös työvoiman määrään ja julkisten palveluiden rahoituspohjaan.

Merkittävin taloudellinen riski liittyy kaupungin rahoituspohjaan hyvinvointialueille siirtyneen rahoituksen jälkeen. Joka tapauksessa kaupungin taloudellinen liikkumavara vähenee huomattavasti, kun rahoituksen pysyvä taso tulee voimaan vuonna 2026. Samoin kasvavat lainakantaan ja sen hallintaan liittyvät riskit. Kaupungin tuloista poistuu yli puolet, mutta lainakanta ja investointitarve jäävät merkittävässä määrin kaupungille. Vaikka kaupungin lainakanta onkin korkoriskin osalta lyhyellä aikavälillä hyvin suojattu koron nousua vastaan, pidemmällä aikavälillä markkinakorot määrittelevät rahoituskustannusta. Jos lisäksi tulorahoitus ei enää riitä investointeihin nykyisessä määrin tai jos investointitaso on korkea, kasvava lainakanta kasvattaa riskejä. Investoinnit on toisaalta nähtävä kuitenkin myös riskienhallintatoimenpiteenä, jolla parannetaan omaisuuden arvoa ja saatetaan korjausvelka hyvälle tasolle.

Osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet ovat kasvaneet. Suuri rakenteellinen muutos vaikuttaa myös työhyvinvointiin ja aiheuttaa epävarmuutta kaupungin henkilöstön keskuudessa. Ylipäätään henkilöstön jaksamista työssä pyritään tukemaan toimenpiteillä, joilla vähennetään ammattitauteja, työn henkistä kuormittavuutta, työuupumusta, työtaturmia ja sairastavuutta.

Tietojärjestelmien toimivuus ja erilaiset ICT-riskit kuuluvat olennaisesti kaupungin riskiympäristöön. ICT:n toimivuuteen liittyvän haavoittuvuuden lisäksi tietoturvariskit ja kyberturvallisuuden riskit ovat kasvaneet paitsi kaupungilla, myös maailmalla. Riskejä hallitaan monin tavoin, kuten ohjeistuksilla, koulutuksella, teknisin keinoin ja mm. auditointeja suorittamalla.

11. Toimielinten vuoden 2022 toiminta ja talousarvion toteutuminen

11.1. Käyttötalouden toteutuminen

11.1.1. Luottamushenkilöhallinto

Toiminnan sisältö ja laajuus

Sisältö:	Laajuus	tuotot/kulut euroa ulkoiset
Kaupunginvaltuusto	51 jäsentä, 11 kokousta	0/ -244 227
Kaupunginhallitus (kokoustoiminta, seminaarit, matkat, tapahtumat, kaupunginjohdaja), tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, konserni- ja omaisuusjaosto sekä henkilöstöjaosto	13 kaupunginhallituksen 7 konsernijaoston jäsentä, 5 henkilöstöjaoston jäsentä yhteensä 54 kokousta	7 214/ -515 467
Lautakunnat ja jaostot: Tekninen lautakunta, Kaupunkisuunnittelulautakunta, Kaupunkisuunnittelulautakunnan lupajaosto, Ympäristöterveyslautakunta, Kulttuuri- ja vapaaajan lautakunta, Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta, Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan suomenkieliset ja ruotsinkieliset jaostot, Sosiaali- ja terveyslautakunta.	Lautakunnissa ja jaostoissa 75 jäsentä, yhteensä 79 kokousta	150/ -483 898

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2022 aikana tehtiin merkittäviä muutoksia sekä luottamushenkilöorganisaatioon että viranhaltijaorganisaatioon johtuen tulevasta hyvinvointialueuudistuksesta. Lohjan kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Lohjan kaupungin lakisääteiset tehtävät ja vastuut muuttuivat näin ollen merkittävästi. Tätä muutosta valmisteltiin koko vuosi 2022 niin organisaation kuin hallintosäännönkin osalta.

Hallintosääntöä muutettiin valtuustossa 2 kertaa. Hallintosäännön kokonaisuudistus, jossa tavoitteena oli koko hallintosäännön läpikäynti ja päivittäminen hyvinvointialueen jälkeistä kuntaa vastaavaksi, tehtiin loppuvuodesta 2022.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden organisaation niin, että uusi luottamushenkilöorganisaatio päätettiin tulemaan voimaan vaiheittain. Osa heti vuoden 2023 alusta ja osa 1.8.2023. Samalla valtuusto päätti henkilöorganisaation toimiala- ja tulosaluetason. Organisaation tulosityksikkö- ja toimintotasosta päättäminen siirtyi vuoden 2023 puolelle.

Organisaatiouudistuksessa valmisteltiin virkanimikemuutoksia, joiden kuulemis- ja päätöksentekoprosessi oli kesken vuoden 2022 lopussa. Nimikemuutokset koskivat mm toimialajohtajia, kaupunkikehitys-tulosalueen johtajaa, tietohallinto ja kehittäminen-vastuualueen johtajaa sekä kasvu ja oppiminen tulosityksikköpäälliköitä ja varhaiskasvatussyksiköiden esihenkilöitä.

Lohjan kaupungin luottamushenkilöorganisaatio päätettiin muuttaa seuraavasti:

- Organisaatorakenteeseen lisätään Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) jaosto 1.8.2023 alkaen. Jaosto sijoitetaan organisaatiossa kaupunginhallituksen alle ja sen jäsenmäärä on 5 jäsentä. Jaoston tehtävät ovat tartuntatautien ehkäisemistä koskevat lakisääteiset tehtävät, ehkäisevän päihdetyön tehtävät sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan alaisesta toiminnasta markkinointi- ja PR-palvelut siirtyvät kaupunginhallitukselle ja matkailupalvelut kaupunkisuunnittelulautakunnalle 1.1.2023 alkaen.
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan toiminta lakkaa 31.7.2023.
- Nykyinen lasten, nuorten ja perheiden lautakunta muuttuu sivistyslautakunnaksi 1.8.2023 alkaen.
- Nykyinen kaupunkisuunnittelulautakunta muuttuu kaupunkikehityslautakunnaksi 1.1.2023 alkaen.
- Valtuustokausien 2021-2025 ja 2025-2029 vaihteessa kaupungin toimielinten jäsenmäärät muuttuvat seuraaviksi:
 - Kaupunginvaltuusto 51 jäsentä
 - Kaupunginhallitus 13 jäsentä
 - Kaupunginhallituksen konserni- ja omaisuusjaosto 5 jäsentä
 - Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto 5 jäsentä
 - Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 5 jäsentä
 - Kaupunkikehityslautakunta 13 jäsentä
 - Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 7 jäsentä
 - Tekninen lautakunta 13 jäsentä
 - Sivistyslautakunta 13 jäsentä
 - Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto 3 jäsentä
 - Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 3 jäsentä
 - Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta 7 jäsentä
 - Ympäristöterveyslautakunta 2 jäsentä Lohjan kaupungin edustajina
 - Keskusvaalilautakunta 5 jäsentä
 - Tarkastuslautakunta 7 jäsentä

Vuoden aikana kaupunginvaltuusto teki useita päätöksiä liittyen hyvinvointialueuudistukseen. Organisaation ja hallintosäännön lisäksi valtuusto teki päätöksiä mm. hyvinvointialueelle siirtävään henkilöstöön, irtaimistoon ja sopimukseen liittyen.

Valtuusto päätti lakkauttaa Järnefeltin, Rauhalan, Maksjoen koulut 1.8.2022 alkaen ja perustaa Järnefeltin yhtenäiskoulun 1.8.2022 alkaen. Lohjan yhteislyseon saneerauksesta tehtiin hankintapäätös. Virkkalan alueen päiväkodin hankesuunnitelma hyväksyttiin. Kaksikielisyyden jatkamisesta päätettiin maaliskuussa. Kaavamuutoksia tehtiin liittyen Pappilankorpeen, Lohjan solmun asemanseutuun ja Lehmijärvi-Pulliin, Nummi Pusulan etälä-osiin, Sammatin pohjoisosiin ja Muijalaan. Muutoksia edellyttivät mm. tunnin juna hankkeen eteenpäin vieminen.

Avoimen varhaiskasvatuksen osalta valtuusto päätti, että talouden tasapainottamisohjelmassa päätettyä avoimen varhaiskasvatuksen lopettamista ei toteuteta. Talouden tasapainottamisen

osalta valtuusto päätti elokuussa, että talouden tasapainottamista tarkastellaan uudelleen viimeistään vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä ja että vuoden 2023 talousarviovalmistelussa otetaan huomioon myös vuosina 2019-2022 toteutumatta jääneet toimenpiteet. Pohjoismaiset ystävyyskunnat päätettiin kutsua Lohja 700 -v. juhlaan. Sporttikeskus Tennarin laajennuksen ja korjaustöiden urakoitsijan hankintapäätös tehtiin. Vuoden viimeisessä kokouksessa kaupunginvaltuusto päätti uudesta kaupunkistrategiasta vuosille 2023-2030 sekä uudesta maapoliittisesta ohjelmasta.

Vuoden aikana kaupunginhallitus lausui 3 kertaa eduskunnan oikeusasiamiehelle jätetyistä kanteluista Lohjan kaupungin viranhaltijoiden toiminnassa. Paloniemen sairaala päätettiin asettaa myytäväksi huutokaupalla, tiedonhallintamalli hyväksyttiin. Ukrainan sodan syttymisen vuoksi hallitus päätti Lohjan kaupungin osallistumisesta Ukrainan tukemiseen. Aluehallintoviraston tekemää työsuojelutarkastusta käsiteltiin useaan kertaan. Vahingonkorvausvaatimukset Keskinäinen kiinteistö Oy Sammatin Sateenkaarelda ja Lylyisten kartanon kiinteistökauppaan liittyen hylättiin. Ojamon kaivoslammen käyttäjien vuokra- ja käyttöoikeussopimusasioita käsiteltiin edelleen useasti. Nuorisovaltuusto asetettiin ja Hiidensalmen asemakaavamuutosehdotus hyväksyttiin. Sote-kiinteistöjen myyntiprosessi aloitettiin. Kaupunginhallitus käsitteli Tytyrin kaivoseuruston toimintasuunnitelmaa useammassa kokouksessa. Ollisaari päätettiin myydä Uudenmaan virkistysalueyhdistykselle. Joulukuussa päätettiin aloittaa talous- ja henkilöstöpalveluiden järjestämiseen liittyvä selvitys yhteistyö Vihdin kunnan kanssa. Lohjalaisten historia III julkaistiin joulukuussa.

Sekä kaupunginvaltuusto että hallitus käsittelevät loppuvuonna 2022 Lännen kaivurikuormaajan hankinta-asiaa, joka nousi myös valtakunnalliseksi uutiseksi. Kyseinen hankinta oli tehty hankintalain vastaisesti ja korjaavia toimenpiteitä jouduttiin käsittelemään sekä hallituksessa että valtuustossa.

Luottamushenkilöhallinnon tuloslaskelma

Toimielimen toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Luottamushenkilöhallinto

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	7 364	-7 364	***	530 378
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	7 214	-7 214	***	211 288
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	319 090
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	150	-150	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-1 161 000	-1 161 000	0	-1 161 000	-1 401 710	240 710		-2 316 624
HENKILÖSTÖKULUT	-662 150	-662 150	0	-662 150	-694 005	31 855	104,8 %	-866 526
PALVELUJEN OSTOT	-255 240	-255 240	0	-255 240	-239 545	-15 695	93,9 %	-856 545
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 790	-7 790	0	-7 790	-9 770	1 980	125,4 %	-51 790
AVUSTUKSET	-137 270	-137 270	0	-137 270	-275 666	138 396	200,8 %	-365 557
MUUT TOIMINTAKULUT	-98 550	-98 550	0	-98 550	-182 724	84 174	185,4 %	-176 206
TOIMINTAKATE	-1 161 000	-1 161 000	0	-1 161 000	-1 394 347	233 347	120,1 %	-1 786 247

Luottamushenkilöhallinto

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	7 364	-7 364	***	530 378
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	7 214	-7 214	***	211 288
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	319 090
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	150	-150	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
					-1 243	255		
TOIMINTAKULUT	-988 300	-988 300	0	-988 300	591	291	125,8 %	-2 314 508
HENKILÖSTÖKULUT	-662 150	-662 150	0	-662 150	-694 005	31 855	104,8 %	-866 526
PALVELUJEN OSTOT	-179 740	-179 740	0	-179 740	-165 096	-14 644	91,9 %	-854 555
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 790	-7 790	0	-7 790	-9 674	1 884	124,2 %	-51 664
						138		
AVUSTUKSET	-137 270	-137 270	0	-137 270	-275 666	396	200,8 %	-365 557
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 350	-1 350	0	-1 350	-99 150	97 800	7344,5 %	-176 206
TOIMINTAKATE	-988 300	-988 300	0	-988 300	-1 236	247	125,1 %	-1 784 130
					227	927		

Luottamushenkilöhallinto

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-172 700	-172 700	0	-172 700	-158 119	-14 581	91,6 %	-2 116
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-75 500	-75 500	0	-75 500	-74 449	-1 051	98,6 %	-1 990
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	-97	97	***	-126
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-97 200	-97 200	0	-97 200	-83 574	-13 626	86,0 %	0
TOIMINTAKATE	-172 700	-172 700	0	-172 700	-158 119	-14 581	91,6 %	-2 116

11.1.2. Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden toiminnan sisältö ja laajuus

 Valtuuston/ Hallituksen kokousta 11/22	 Tytäryhtiöitä 5	 Palveluksessa olevaa henkilöä 3065	 Sairauspoissaolo- päiviä 62 597	 Työterveyshuollon kustannukset 62,73 e/työntekijä	 Tietohallinnon tikettiä/kk 1730
--	---	---	--	---	--

Tulosalue, htv	TP2021	TP2022
Konsernipalvelut, htv	92,5	96,5
Talouspalvelut	28,36	28
Henkilöstöpalvelut	12,68	14,07
Hallintopalvelut	36,96	40,43
Tietohallinto- ja kehittämispalvelut	14,5	14

Konsernipalveluiden sitovat tavoitteet

Elinvoimainen Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Maakunnalliset SOTE-ICT ratkaisut toteutettu Lohjan kaupungin osalta	LUVN:n ja kaupungin tietoverkot yhdistetty ja työasemien siirtoprosessi käynnissä. Arvio tämän valmistumisesta huhtikuu 2023. Siirtyvät ICT-järjestelmät on luovutettu LUVN:lle. Käyttäjähallinta ja Helpdesk palvelut tuotetaan LUVN:n toimeista. ICT-palvelut tukevat kevään 2023 LUVN:n siirtoprosesseja.	Maakuntaan siirtyvä tietotekninen infrastruktuuri on luovutettu
Tietojärjestelmien perusrakenteen infrastruktuuriin laitteisto- ja lisenssipäivitykset toteutettu	Uudet sopimukset voimassa, hankinnat tehdään uusien puitesopimuksen mukaisesti. Uusi tietoliikennelaitteiden puitesopimus on otettu käyttöön. Kilpailutuksessa tietohallinnon asiantuntijapalveluidet eri tehtävissä, valmisteluminen arvio kevät 2023. Lisenssiympäristö optoitu hyvinvointialueen siirtymisen jälkeiseen toimintaan. Selvityksessä vielä ICT-järjestelmät, joita tullaan yhteiskäyttämään LUVN:n kanssa.	Investointimäärärahan kautta toteutettu tarvittavat hankinnat.

Lokien hallintajärjestelmien kehittäminen	Perustietoaltaan infrastruktuuri (pilvi-malli) rakennettu ja otettu käyttöön. Lokihallintajärjestelmä on käytössä kriittisissä järjestelmissä. Selvityksessä järjestelmän laajentaminen ja sen kustannusvaikutukset. Jatkettu mallinnusta tietovarantojen osalta.	Lokihallintajärjestelmä kattaa tärkeimmät toiminnot
Tietohallintolain vaatimien tarpeiden ja tavoitteiden toteuttaminen	Tiedonhallintamallit on päivitetty ja ajantasalla. Tietojärjestelmien rekisteriselosteiden päivittäminen ja tarkentaminen käynnissä. Hyvinvointialueen henkilörekisterien arkistointi käynnissä. Laajennetun tietosuojatyöryhmän rakentaminen käynnissä.	Luodaan lain edellyttämät roolit ja dokumentoinnit asiahallinnon käyttöön
Uuden asiahallintajärjestelmän käyttöönotto toteutettu ja siirrytty uuden TOS:in (toiminnanohjaussuunnitelma) mukaiseen toimintamalliin	Uusi asiahallintajärjestelmä on käytössä ja henkilökunta koulutettu sen käyttöön. TOS koulutuksia jatketaan vuoden 2023 alussa.	Uusi TOS otettu käyttöön hallintopalveluissa ja asioiden valmistelussa, koulutuksen valmistelijoille ja esimiehille järjestetty
Talouspalveluiden turvallinen sote-siirtymä	Talouden prosesseja käyty läpi ja suunniteltu jatkoa muuttuneessa toimintaympäristössä. Ostolaskujen käsittelyn automatisointiprosessi jatkuu vuoden 2023 puolella, Talouspäällikön tehtävä muutettiin hallintopäällikön tehtäväksi, jolloin tehtävään sisällyttiin elinvoima-toimialan hallinnollisia tehtäviä. Kirjanpidon lähihenkilön tehtävät siirtyvät kirjanpitopäällikölle vuoden 2023 aikana.	Talouden prosessit ja tehtäväkuvat tarkistettu.
Konserniohje päivitetty	Konserniohje on päivitetty ja se on käsitelty kaupunginhallituksen konserni- ja omaisuusjaostossa. Tytäryhtiöiden lausunnot pyydetty. Ohje tulee valtuuston käsittelyyn keväällä 2023. Konserniyhtiöiden tavoitteet määritelty talousarvioon 2023.	Konserniohje päivitetty ja konserniyhtiöiden tavoitteet määritelty.

Hyvinvoiva Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Joukkoliikenteen uusi liikennestrategia/palvelutaso valmistunut ja hyväksytty	Joukkoliikennetyöryhmä on saanut työnsä valmiiksi ja esittänyt uutta palvelutasoa hyväksyttäväksi. Asia on käsitelty kaupunkikehityslautakunnassa, mutta odottaa vielä kaupunginhallituksen ja valtuuston päätöksiä. Periaatepäätös siirtymisestä ELY-keskus vetoiseen järjestämistapaan on tehty.	Vuoden 2023 budjettivaraukset on tehty sekä aloitettu strategian mukaisen toiminnan suunnittelu ja resursointi
Työterveyshuollon vaikuttavuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna	Sairauspoissaolot lisääntyivät jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna: poissaoloprosentti koko vuoden osalta oli 5,52 (edellinen vuosi 4,84).	Sairauspoissaolot vähenevät edelliseen vuoteen verrattuna
Tietosuojan sisäiset vastuut määritelty ja prosessi kunnossa.	Päätoiminen tietosuojavastaava on nimetty, rekisteriselosteet käyty läpi ja tietosuojaan liittyviä dokumentteja päivitetty. Käyty tietosuojaan liittyviä asioita läpi jokaisen yksikön kanssa.	Valmisteltu uudet tietosuojajärjestelmän vaatimat roolit ja niiden vaatimat henkilöresurssit. Laadittu tarvittavat asiakirjat.

Asukkaiden Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Uudet sähköiset asiakaspalvelukanavat sekä mobiilijärjestelmät otettu käyttöön	Mobiililiittymien vaihtaminen Telialle toteutettu. Hyvinvointialueelle on siirretty heidän mobiililiittymät. Kevennetty asiakaspalveluvaihtoympäristö otettu käyttöön. Kaupungin asiakaspalveluprosessin uudistaminen on käynnistetty, sisältäen keskitetyn asiakaspalveluprosessin rakentamisen sekä laajennetun ACE asiakasporttaalin toteuttamisen.	Uudet sähköiset palvelut ja -kanavat otettu käyttöön turvaten myös palveluiden muu saavutettavuus
Pysäköintilupaprosessin kehittäminen	Pysäköintilupia haetaan sähköisesti ja maksut hoidetaan järjestelmän kautta. Jälkikäteisestä laskutuksesta luovuttu.	Sähköinen prosessi käytössä vähintään luvan maksamiseen.

Konsernipalveluiden tuloslaskelma

Konsernipalveluiden toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Konsernipalvelut

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	12 794 320	12 794 320	0	12 794 320	13 446 490	-652 170	105,1 %	10 793 063
MYYNTITUOTOT	11 743 920	11 743 920	0	11 743 920	12 159 532	-415 612	103,5 %	10 320 917
MAKSUTUOTOT	13 400	13 400	0	13 400	22 819	-9 419	170,3 %	29 233
TUET JA AVUSTUKSET	1 037 000	1 037 000	0	1 037 000	1 257 233	-220 233	121,2 %	442 763
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	6 906	-6 906	***	150
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-21 374 140	-21 374 140	0	-21 374 140	-21 494 039	119 899	100,6 %	-20 109 116
HENKILÖSTÖKULUT	-5 090 290	-5 090 290	0	-5 090 290	-4 995 615	-94 675	98,1 %	-4 458 341
PALVELUJEN OSTOT	-12 563 970	-12 563 970	0	-12 563 970	-12 975 263	411 293	103,3 %	-11 741 692
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-202 630	-202 630	0	-202 630	-24 280	-178 350	12,0 %	-202 408
AVUSTUKSET	-3 036 020	-3 036 020	0	-3 036 020	-2 995 692	-40 328	98,7 %	-3 211 131
MUUT TOIMINTAKULUT	-481 230	-481 230	0	-481 230	-503 189	21 959	104,6 %	-495 544
TOIMINTAKATE	-8 579 820	-8 579 820	0	-8 579 820	-8 047 549	-532 271	93,8 %	-9 316 052

Konsernipalvelut

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	1 373 520	1 373 520	0	1 373 520	1 597 037	-223 517	116,3 %	810 677
MYYNTITUOTOT	323 120	323 120	0	323 120	310 079	13 041	96,0 %	338 531
MAKSUTUOTOT	13 400	13 400	0	13 400	22 819	-9 419	170,3 %	29 233
TUET JA AVUSTUKSET	1 037 000	1 037 000	0	1 037 000	1 257 233	-220 233	121,2 %	442 763
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	6 906	-6 906	***	150
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-20 753 140	-20 753 140	0	-20 753 140	-20 866 412	113 272	100,5 %	-19 302 971
HENKILÖSTÖKULUT	-5 090 290	-5 090 290	0	-5 090 290	-4 995 615	-94 675	98,1 %	-4 458 341
PALVELUJEN OSTOT	-12 418 270	-12 418 270	0	-12 418 270	-12 842 782	424 512	103,4 %	-11 411 022
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-202 630	-202 630	0	-202 630	-24 135	-178 495	11,9 %	-202 408
AVUSTUKSET	-3 036 020	-3 036 020	0	-3 036 020	-2 995 692	-40 328	98,7 %	-3 211 131
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 930	-5 930	0	-5 930	-8 187	2 257	138,1 %	-20 069
TOIMINTAKATE	-19 379 620	-19 379 620	0	-19 379 620	-19 269 375	-110 245	99,4 %	-18 492 294

Konsernipalvelut								
Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	11 420 800	11 420 800	0	11 420 800	11 849 453	-428 653	103,8 %	9 982 386
MYYNTITUOTOT	11 420 800	11 420 800	0	11 420 800	11 849 453	-428 653	103,8 %	9 982 386
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-621 000	-621 000	0	-621 000	-627 627	6 627	101,1 %	-806 144
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-145 700	-145 700	0	-145 700	-132 481	-13 219	90,9 %	-330 669
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	-145	145	***	0
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-475 300	-475 300	0	-475 300	-495 002	19 702	104,1 %	-475 475
TOIMINTAKATE	10 799 800	10 799 800	0	10 799 800	11 221 826	-422 026	103,9 %	9 176 242

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Tulosalueen toimintakate oli noin -8,03 milj. euroa (93,8 %), jossa alistusta talousarvioon oli noin 532 300 euroa. Toimintakulut ylittyivät noin 119 900 eurolla (100,6 %). Tulosalueen toimintakate parani edelliseen vuoteen verrattuna noin 1,3 milj. euroa (13,6 %). Toimintatuottoja kertyi arvioitua enemmän kuljetuspalveluiden myynneistä ja valtionavustuksista.

Talousspalvelut

Talousspalvelut -tulosityksikkö koostuu taloussuunnittelusta, kehittämistoiminnasta sekä taloushallinnosta. Näkökulma toiminnassa on strateginen sekä toimintaa kehittävä ja ohjaava. Taloussuunnittelu huolehtii osaltaan siitä, että kaupungin talous on tasapainossa. Laskentakeskus vastaa talouden tukitoimintojen operatiivisesta hoitamisesta.

Talousspalvelujen osalta painopisteenä oli taloushallinnon prosessien kehittäminen, kustannustietoisuuden lisääminen sekä talouden mittaamisen parantaminen. Talousspalvelut seurasi kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumista säännöllisesti neljännesvuosiraporttien yhteydessä. Talouden asiakirjoja ja raportointipohjia uudistettiin.

Talousspalvelut valmisteli vuoden aikana kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden ja toiminnan osavuosisraportit neljännesvuosittain kaupunginvaltuustolle sekä talouden kuukausiraportit kaupunginhallitukselle ja lautakunnille. Koko vuoden toiminta ja talous esitetään tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Talouspäällikön nimike ja tehtäväkuva muutettiin hallintopäällikön viraksi, vastualueenaan elinvoima-/kaupunkirakenne-toimiala. Kirjanpitäjän tehtävä muutetaan kirjanpitopäällikön tehtäväksi.

Tulorekisterin ajantasalle saattamiseen panostettiin ja tulorekisteritiedot saatiinkin lähes ajantasalle vuoden 2022 aikana.

Taloustoimintojen keskeisin prioriteetti oli varmistaa, että hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvät toimenpiteet tehdään tarkoituksenmukaisella tavalla. Taloushallinnon järjestelmiä ja ta-

lousarvioprosessia muokattiin kaupungin uuden organisaation mukaiseksi. Talouden seuranta-raportteja ja talousarviokirjaa on kehitetty visuaalisesti selkeämmän näköisiksi ja pyritty hyödyntämään tiedolla johtamisen mahdollisuuksia talouden osalta. Tiedolla johtamisen kehittämisen aloitettiin hankkimalla Kuntamaiseman Johdon työpöytä -sovellus. Riskienhallinnan ohjelmaksi hankittiin Inclus-osallistava riskienhallinta. Ostolaskujen sähköinen kierrätys -projekti käynnistettiin.

Valtuusto hyväksyi Lohjan kaupunkistrategian joulukuussa. Konserniohjeen päivitys eteni päätöksentekoon loppuvuodesta.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaa strategisesta henkilöstöjohtamisesta, työnantajatoiminnasta, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden kokonaisuuksista sekä palvelussuhdeasioista ja niiden neuvonnasta. Yksikköön kuuluu myös keskitetty rekrytointiyksikkö Lohja rekry.

Vuoden 2022 painopisteinä olivat työterveyshuollon vaikuttavuuden lisääminen ja kustannusjakautuksen tasapainottaminen, henkilöstön saatavuuden ongelmaan ratkaisujen hakeminen sekä keskeisiin hr-prosesseihin olennaisesti liittyvien ohjeistusten ja toimintamallien päivittäminen.

Henkilöstöjohtamisen keskeinen ja taloudellista säästöä tuova tavoite oli edelleen sairauspoissaolojen sekä työtaturmien määrän väheneminen. Tavoitteeseen pyrittiin kouluttamalla, viestimällä, hyödyntämällä erilaisia tietoisuuksia sekä tiiviillä yhteistyöllä työterveyskumppanin kanssa.

Osaavan henkilöstön rekrytointihaasteet ovat kasvaneet. Vuoden aikana jatkettiin palkkausjärjestelmien kehitystyötä.

Henkilöstöhallinnon prosessia on kehitetty keskitetyllä toimintamallilla, jonka avulla HR on entistä enemmän esihenkilöiden tukena henkilöstö- ja palvelussuhdeasioissa. Henkilöstöhallinnon arjen työprosesseja on helpotettu ottamalla käyttöön erilaisia sähköisiä HR-lomakkeita henkilöstöhallinnon päätietojärjestelmään, mm. parantamaan prosessia palvelussuhteen alkamassa, päättyessä sekä palvelussuhteen aikana. Perehdytys-osion avulla voidaan varmistaa, että perehdytys toteutuu, ja sen kulku on tarvittaessa myös jälkikäteen esitettävissä.

Henkilöstöasioiden osalta vuonna 2022 jatkettiin kaupungin henkilöstö- ja työaikajärjestelmien kehittämistyötä. Tavoitteena on edelleen selkiyttää käytäntöjä ja mm. paremmin ottaa henkilöstön mukaan esimerkiksi työvuorosuunnitteluun.

Työllisyysasioissa jatkettiin aiempaa hyvää kehitystyötä. Työttömien työnhakijoiden kokonaismäärä väheni joulukuussa 2022 kaikissa Uudenmaan kunnissa paitsi Järvenpäässä joulukuuhun 2021 verrattuna. Lohjalla työttömien määrä laski noin 2 %. Lohjalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,1%. Lohjalla 1 954 työttömästä lomautettuja oli 248 henkilöä, mikä on 41 henkilöä enemmän lomautettuja kuin joulukuussa 2021. Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli 670 (vuosi 2021- 829). Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin lähes 3,0 milj. euroa, joka on n. 216 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluihin sisältyvät hallinnon, hankintojen ja lakipalveluiden kokonaisuudet sekä logistiikka. Kaiken toiminnan tavoitteena on varmistaa kaupungin toiminnan oikeellisuus, lainmukaisuus ja yhdenvertainen menettely taloudelliset näkökulmat huomioon ottaen.

Vuonna 2022 hallintojohtaja ja hallintolakimies vastasivat yhdessä kaupungin hallinnon oikeudellisista palveluista. Hallintojohtaja toimi myös pysäköinninvalvojana. Tietosuojavastaavan tehtävät järjesteltiin uudelleen alkuvuodesta 2022 ja tehtävissä aloitti tiedonhallinta-asiantuntija. Oikeudellisissa asioissa käytettiin myös ostopalveluita ja määräaikaista henkilöresurssia turvaamaan palveluiden saatavuus henkilövaihdoksissa ja hyvinvointialueeseen liittyvän valmistelutyön vaatimassa tilanteessa.

Hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyvät työt vaikuttivat koko vuoden työskentelyyn. Mm. arkiston ja sopimusten osalta tehtiin mittava työ asioiden siirtämiseksi hyvinvointialueelle. Henkilöstön määrää vähennettiin merkittävästi jo vuoden 2022 aikana, kun osa työntekijöistä siirtyi etupainotteisesti työskentelemään hyvinvointialueelle. Lakipalveluita työllisti sote-kiinteistöjen myyntien valmistelu sekä erilaiset laadittavat ja siirrettävät sopimukset. Hankintapalvelut olivat myös kiinteästi mukana hankintasopimusten siirrossa sekä yhteishankintasopimusten osuuk-sien jakamisessa.

Asiahallinnan osalta otettiin Dynasty10-järjestelmä käyttöön ja jatkettiin arkistotilojen kehittämistä sekä valmisteltiin sähköisiä palveluita (mm. sähköinen allekirjoitus ja arkistot). Tiedonhallintalain mukaiset veloitteet saatettiin ajan tasalle ja tiedonhallintasuunnitelmaa pidettiin ajan tasalla. Sähköisen arkistoinnin laajaan käyttöönottoon alettiin valmistautua. ilus

Uuden asiakaspalvelukonseptin kehittämistä valmisteltiin tarkoituksena yhdistää hallinnollisesti ja fyysisesti asiakaspalvelu, puhelinvaihe, postitus, pysäköinninvalvonta ja kirjaamo ja lähteä määrittämään työtehtäviä kokonaan uudelleen niin, että pystyttäisiin entistä paremmin palvelemaan kuntalaista ns. yhden luukun periaatteella ja toisaalta tekemään asioita entistä tehokkaammin. Lisäksi vuoden aikana käyttöönotettu Telia-palvelu mahdollisti/tulee mahdollistamaan tehokkaampaa työskentelyä ja mm. chatibot vastausten käyttöä. Palveluiden sähköistämässä edettiin asiakaspalvelun osalta mm. seuraavasti: pysäköintipaikat ja venepaikat siirtyivät Trimblen e-varauspalveluun. EDUIX-sähköiset lomakkeet otettiin käyttöön.

Hankintapalveluiden toiminnassa henkilöstövaihdokset haittasivat edelleen hieman toiminnan kehittämistä, kun saamaan aikaan hankinnoissa oli ennätysmäärä kilpailutuksia (89). Hankinnoissa saatiin aikaan säästöjä, kun toimintaan tarvittavat Cloudia ohjelmiston palvelut käytiin tarkasti läpi ja jätettiin pois tarpeettomat osat samalla kun siirryttiin Hansel Oy:n kilpailuttamaan sopimukseen.

Logistiikkapalveluissa valmisteltiin uutta järjestämistapapäätöstä sekä uutta palvelutasoa yhdessä joukkoliikennetyöryhmän kanssa. Järjestämistavan osalta tehtiin periaatepäätös siirtymisestä ELY-vetoiseen järjestämistapaan ja palvelutason osalta joukkoliikennetyöryhmä sai loppuvuodesta aikaan esityksen uudeksi palvelutasoksi. Uusi palvelutaso käsiteltiin myös kaupunkisuunnittelulautakunnassa, mutta lopullista päätöstä uudesta palvelutasosta ei tehty vielä vuoden 2022 aikana.

Ict-palvelut

Vuoden 2022 aikana ict-palvelut jatkoi, pääte- sekä pääsyverkon aktiivilaitteiden päivityksiä sekä otti käyttöön ja päivitti useita tietojärjestelmiä. Vuoden aikana uusittiin työasemia 235 kpl, päivitettiin vanhoja työasemia 311 kpl. Matkapuhelimia toimitettiin 351 kpl. Palvelupyynnöitä käsiteltiin 20743 kpl ja it-tilauksia 1339 kpl.

Hyvinvointialueen valmistelussa jatkettiin kartoitustyötä ja aloitettiin migraatiot. Vuoden aikana käynnistettiin järjestelmien siirrot sekä valmisteltiin päätelaitteiden, tunnusten, aineistojen, tietoliikennelaitteiden sekä tunnusten siirrot.

Turvallisuustilanteen epäsuotuisen kehityksen myötä jo aiemmin koronaepidemian aikainen laitteiden saatavuustilanne muuttui entistä haastavammaksi. Muuttuneen turvallisuustilanteen johdosta tehtiin lisäksi teknisiä suojaustoimia sekä otettiin käyttöön paikannukseen perustuvat kirjautumiset, mm. pilvipalveluihin rajattiin pääsy muualta kuin Suomesta.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Konsernipalveluille ei ollut asetettu talouden tasapainottamistoimenpiteitä vuodelle 2022.

Tuotot, kulut ja toimintakate

Konsernipalvelut

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	12 794 320	12 794 320	0	12 794 320	13 446 490	105,1 %	10 793 063
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-21 374 140	-21 374 140	0	-21 374 140	-21 494 039	100,6 %	-20 109 116
TOIMINTAKATE	-8 579 820	-8 579 820	0	-8 579 820	-8 047 549	93,8 %	-9 316 052

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	1 373 520	1 373 520	0	1 373 520	1 597 037	116,3 %	810 677
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-20 753 140	-20 753 140	0	-20 753 140	-20 866 412	100,5 %	-19 302 971
TOIMINTAKATE	-19 379 620	-19 379 620	0	-19 379 620	-19 269 375	99,4 %	-18 492 294

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	11 420 800	11 420 800	0	11 420 800	11 849 453	103,8 %	9 982 386
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-621 000	-621 000	0	-621 000	-627 627	101,1 %	-806 144
TOIMINTAKATE	10 799 800	10 799 800	0	10 799 800	11 221 826	103,9 %	9 176 242

11.1.3. Keskusvaalilautakunta

Toiminnan sisältö ja laajuus

	
37 064 äänioikeutettua	44,9 äänestysprosentti

Toiminnalliset muutokset

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit, joilla valittiin aluevaltuutetut hyvinvointialueelle. Aluevaltuustoon tuli valituksi kahdeksan lohjalaista aluevaltuutettua.

Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma

Toimielimen toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Keskusvaalilautakunta

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mu- kainen ta- lousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousar- vio muu- tosten jäl- keen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	100 073	-100 073	***	51 706
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	100 073	-100 073	***	51 706
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄY- TÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-259 720	-259 720	0	-259 720	-153 225	-106 495	59,0 %	-251 070
HENKILÖSTÖKULUT	-177 150	-177 150	0	-177 150	-103 663	-73 487	58,5 %	-148 160
PALVELUJEN OSTOT	-64 620	-64 620	0	-64 620	-22 399	-42 221	34,7 %	-79 730
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 950	-17 950	0	-17 950	-5 096	-12 854	28,4 %	-14 265
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	-22 067	22 067	***	-8 916
TOIMINTAKATE	-259 720	-259 720	0	-259 720	-53 152	-206 568	20,5 %	-199 364

Keskusvaalilautakunta

Ulkoiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mukainen ta- lousarvio 2022	Talousar- viomuut- okset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	100 073	-100 073	***	51 706
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	100 073	-100 073	***	51 706
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄY- TÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-259 720	-247 120	0	-247 120	-124 125	-122 995	50,2 %	-249 390
HENKILÖSTÖKULUT	-177 150	-177 150	0	-177 150	-103 663	-73 487	58,5 %	-148 160
PALVELUJEN OSTOT	-64 620	-52 020	0	-52 020	-9 679	-42 341	18,6 %	-78 050
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 950	-17 950	0	-17 950	-5 096	-12 854	28,4 %	-14 265
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	-5 687	5 687	***	-8 916
TOIMINTAKATE	-259 720	-247 120	0	-247 120	-24 052	-223 068	9,7 %	-197 684

Keskusvaalilautakunta

Sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mukainen ta- lousarvio 2022	Talousar- viomuut- okset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄY- TÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-12 600	-12 600	0	-12 600	-29 100	16 500	231,0 %	-1 680
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-12 600	-12 600	0	-12 600	-12 720	120	101,0 %	-1 680
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	0	0	***	0
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	-16 380	16 380	***	0
TOIMINTAKATE	-12 600	-12 600	0	-12 600	-29 100	16 500	231,0 %	-1 680

11.1.4. Tarkastuslautakunta

Toiminnan sisältö ja laajuus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Kuntalain 121 §:n mukaiset tarkastuslautakunnan tehtävät muodostavat tarkastuslautakunnan sitovat tavoitteet:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- talouden tasapainottamisen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Tarkastuslautakunta saavutti sille talousarviossa asetetut tavoitteet. Arviointikertomus vuodelta 2021 allekirjoitettiin 27.5.2022. Tarkastuslautakunta seurasi aktiivisesti kaupungin talouden kehitystä. Niitä luottamushenkilöitä, jotka ovat velvollisia antamaan sidonnaisuusilmoituksen, pyydettiin päivittämään rekisteriin mahdolliset muutokset. Tarkastuslautakunta tarkasti päivitettyt ilmoitukset marraskuun 2022 kokouksessaan.

Tarkastuslautakunta pysyi talousarviossa.

Lakisääteistä tilintarkastusta suoritettiin tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n toimesta tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman ja työohjelman mukaisesti. Tilintarkastuksen kustannukset olivat 31 414 euroa vuodelta 2022. Tarkastuslautakunnalta laskutettuja lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä kertyi vuoden 2022 aikana 53 päivää, joista 27 kohdistui tilivuoteen 2021 ja 26 tilivuoteen 2022. Tilintarkastuksen kustannuksiin sisältyy tilintarkastajan raportointia, neuvontaa ja osallistuminen tarkastuslautakunnan kokouksiin. Tilintarkastaja osallistui tarkastuslautakunnan kokouksiin kaksi kertaa. Lakisääteisen tilintarkastuksen lisäksi tilintarkastuspalveluja ostettiin hanketarkastuksiin ja konsernitilinpäätöksen konsultaation.

Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma

Toimielimen toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Tarkastuslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-84 730	-84 730	0	-84 730	-73 248	-11 482	86,4 %	-61 790
HENKILÖSTÖKULUT	-37 080	-37 080	0	-37 080	-36 932	-148	99,6 %	-31 299
PALVELUJEN OSTOT	-47 650	-47 650	0	-47 650	-35 997	-11 653	75,5 %	-30 069
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	-319	319	***	-423
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKATE	-84 730	-84 730	0	-84 730	-73 248	-11 482	86,4 %	-61 790

Tarkastuslautakunta

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-84 730	-83 330	0	-83 330	-71 172	-12 158	85,4 %	-60 830
HENKILÖSTÖKULUT	-37 080	-37 080	0	-37 080	-36 932	-148	99,6 %	-31 299
PALVELUJEN OSTOT	-47 650	-46 250	0	-46 250	-33 920	-12 330	73,3 %	-29 109
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	-319	319	***	-423
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKATE	-84 730	-83 330	0	-83 330	-71 172	-12 158	85,4 %	-60 830

Tarkastuslautakunta

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MYyntITUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-1 400	-1 400	0	-1 400	-2 076	676	148,3 %	-960
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-1 400	-1 400	0	-1 400	-2 076	676	148,3 %	-960
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	0	0	***	0
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKATE	-1 400	-1 400	0	-1 400	-2 076	676	148,3 %	-960

11.1.5. Elinvoima

Elinvoiman toiminnan sisältö ja laajuus

				
Menot -63,8 milj. euroa	Tulot 59,7 milj. euroa	Toimintakate -3,9 milj. euroa	Toimintakate /as -85 euroa/as	Htv 655,3

Tulosalue, htv	TP2021	TP 2022
Elinvoima-toimiala yhteensä, htv	636,1	655,3
Tekninen toimi	361,0	364,6
Kaupunkisuunnittelu	50,1	50,7
Ympäristöterveys	19,3	23,8
Kulttuuri ja vapaa-aika	205,7	216,2

Elinvoiman sitovat tavoitteet

Elinvoimainen Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Kaupungin korjausvelan hallinta (katu-, vesi-, kiinteistöverkostot) sekä pitkän tähtäyksen suunnitelmakorjauksien (PTS) systemaattinen toteuttaminen	Vuoden 2022 investointien toteutumaprosentti oli n. 85 % kaupunkitekniikan hankkeiden osalta ja 70 % tilahankkeiden osalta.	Investointibudjetin kohdentaminen PTS korjauksiin. Mäntynummen alueen koulu- ja päiväkotiverkon linjaukset hyväksytyt ja toteuttamissuunnitelmien laadinta aloitettu.
Maanhankinta aktiivisesti	Tavoite täytetty.	Noin 40 ha maata hankittu strategisesti merkittäviltä alueilta
Rakennusrekisterin ajantasaistaminen. Tavoite saada rekisteriin lisättyä 10% arvioidusta puuttuvien rakennusten määrästä. Puuttuvien määräksi arviotu noin 10.000 rakennusta	Etenee tasaisen tahdin mukaisesti	Rakennusten määrän kasvu rekisterissä.

Kaavoitusohjelman mukainen eteneminen kaavoituksessa	Osittain toteutunut. Muijalan asemakaava ja Lempolan (Lohjansolmun) yleiskaava hyväksytty, asemaseudun asemakaavoitus aloitettu. Hiidensalmi II hyväksymisvaiheessa ja Pitkäniemi ehdotusvaiheessa.	Muijalan ja Pitkäniemien sekä Hiidensalmen itäosien kaavat hyväksytty, Lempolan osalta yleiskaavan hyväksyminen ja asemakaavoituksen aloitus. Muut kaavat kaavoitusohjelman mukaan.
Lohjan tulevaisuustarkastelu ja maankäytönrakennemallin päivittäminen	Tavoite täytetty.	Rakennemalli valmis. Hyväksyntä 2022 keväällä.
Ympäristöterveyspalveluiden laskutuksen kehittäminen.	Muutostyö tehty, testaus tammikuu 2023.	Projekti valmis.
Lohjan asumisen suunnitelman laatiminen	Työ aloitettu.	Laatiminen käynnistetty v. 2022
Lohjan tunnettuuden ylläpitäminen ja kasvattaminen Asuntomessujen buustin jälkeen	Digitaalisten kanavien näkyvyys noussut kaikilla mittareilla.	Meltwater someseuranta, tavoittavuusluvut, julkaisumäärät, sitoutumiset, vuosianalyysi, majoitusmäärät
Tytyrin kaivomuseon kehittäminen kansainväliseksi sekä ympärivuotisemmaksi kohteeksi	Tytyrin uusi kehittämissuunnitelma oli kaupunginhallituksessa 21.11.2022 (§ 364). Kaupungin hallitus päätti todeta, että vuodelle 2023 ei ole määrärahavarausta toiminnan laajentamiseksi ja kaivomuseon toiminta jatkuu vuoden 2023 ajan täydennettynä 700-vuotisaiheisilla näyttelyillä.	Seuranta: asiakasmäärä ja myynnin määrä sekä sisältötarjonta 12 kk

Hyvinvoiva Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Kestävän kehityksen ja Hinku-toiminnan kehittämisen	Energistä tietotaitoa kaupungin tilapalveluihin -hanke päättynyt. Hankkeen myötä aloitettu kilpailutus älytermoasteista kolmeen kiinteistöön. Ilmasto- ja kiertotalousjohtamisen hanke saatu hyvin vauhtiin. Ekotukitoimintaa pyritty aktivoimaan uudestaan mm. tiedottamalla mahdollisista energiansäästötoimenpiteistä. Kouluille, päiväkodeille ja kirjastoille organisoitiin 50/50 energiansäästökampanja, jonka on tarkoitus alkaa tammikuussa 2023.	Kestävän kehityksen ja luonnonvara teeman edistämisen toimenpiteitä käynnissä, HINKU-toimenpiteitä käynnissä energiatehokkuuden näkökulmasta
Uusi Neidonkeidas-hanke päätöksenteon osalta valmis ja hanke käynnistyy	Hankesuunnittelu etenee ohjausryhmän johtamana. Lohjan jäähallissa ilmenneet rakenteelliset ongelmat kuitenkin viivästyttävät hankesuunnittelua. Lohjan jäähallin kuntotutkimus kesken.	Sijaintipaikka määritetty, hankesuunnitelma ja tarveselvityksen päivitys käynnistetty.

Asukkaiden Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Lohjan yleisen viihtyvyyden, puistoalueiden sekä Aurlahden vapaa-ajan toiminnallisuuden kehittämisen	Aurlahden kehittämisuunnitelma on edelleen suunnitteluvaiheessa. Taimiston I vaihe lähes valmis. Ojamon liikuntapuisto toteutettu.	Aurlahden kehittämisuunnitelma hyväksytty ja kohdennettu investointimäärärahaa eri kohteisiin. Taimiston I vaihe valmistunut ja Ojamon liikuntapuiston toteuttaminen aloitettu
Toteutetaan Pitkäniemen, Porlan, Haikarin, Liessaaren ja Pähkinäniemen ranta-alueilla parannus- ja kehittämistoimia	Pitkäniemen rantareitin suunnittelu tehty, ja toteutus vuonna 2023. Järviohjelma työstetty hyväksymisvaiheeseen. Hankkeita toteutetaan vuosittain investointien käyttösuunnitelman mukaisesti.	Pitkäniemen rantareitin suunnittelu käynnissä. Järven ja rantojen kehittämisohjelma hyväksytty sekä kohdennettu investointimäärärahaa eri kohteisiin
Kauneushoitoloihin liittyvän tarkastusprojektin toteuttaminen.	Projekti valmis.	Projekti valmis.

Valmistautuminen Lohjan 700 v. juhlavuoteen	Juhlavuoden suunnittelu etenee suunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuuston	Toimenpiteet ja vuoden 2023 ohjelma määritetty. Määräraha sisällytetty
Ojamon kartano	16.11.2022 (§ 144) hyväksymään talousarvioon 2023 sisältyy juhlavuoden kuluihin 200 000 euroa määräraha, josta Lohjan 700-vuotisjuhlapyöryhmän kesäkuussa	konsernipalveluiden talousarvioon
	2022 tekemän linjauksen mukaisesti käytetään 50 000 euroa juhlavuoden erillisavustuksiin, joilla osallistetaan paikalliset yhdistykset ja toimijat tuottamaan sisältöä juhlavuoteen. Avustushaku käynnistyi marraskuun 2022 lopulla.	

Elinvoiman tuloslaskelma

Elinvoimatoimialan toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Elinvoima

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	59 304 750	59 304 750	0	59 304 750	59 738 675	-433 925	100,7 %	58 730 530
MYYNTITUOTOT	23 365 010	23 365 010	0	23 365 010	24 008 850	-643 840	102,8 %	24 047 850
MAKSUTUOTOT	3 692 310	3 692 310	0	3 692 310	3 274 839	417 471	88,7 %	2 990 461
TUET JA AVUSTUKSET	308 040	308 040	0	308 040	533 592	-225 552	173,2 %	576 347
MUUT TOIMINTATUOTOT	31 939 390	31 939 390	0	31 939 390	31 921 394	17 996	99,9 %	31 115 871
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	-47 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-61 724 315	-61 724 315	0	-61 724 315	-63 789 486	2 065 171	103,3 %	-58 472 208
HENKILÖSTÖKULUT	-25 400 400	-25 400 400	0	-25 400 400	-25 893 918	493 518	101,9 %	-24 633 050
PALVELUJEN OSTOT AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-16 333 485	-15 836 252	0	-15 836 252	-16 995 354	1 159 102	107,3 %	-14 428 535
AVUSTUKSET	-2 024 600	-2 521 833	0	-2 521 833	-2 347 911	-173 922	93,1 %	-2 303 728
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 564 460	-6 564 460	0	-6 564 460	-6 544 396	-20 064	99,7 %	-5 906 280
TOIMINTAKATE	-2 299 565	-2 299 565	0	-2 299 565	-3 883 459	1 583 894	168,9 %	435 473

Elinvoima

Ulkoiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mu- kainen ta- lousarvio 2022	Talous- arvio- muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	18 664 050	18 664 050	0	18 664 050	18 740 421	-76 371	100,4 %	17 858 664
MYYNTITUOTOT	9 213 610	9 213 610	0	9 213 610	9 655 650	-442 040	104,8 %	9 593 763
MAKSUTUOTOT	3 692 310	3 692 310	0	3 692 310	3 200 773	491 537	86,7 %	2 940 749
TUET JA AVUSTUKSET	308 040	308 040	0	308 040	533 592	-225 552	173,2 %	576 347
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 450 090	5 450 090	0	5 450 090	5 350 406	99 684	98,2 %	4 747 805
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	-47 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-54 977 815	-54 977 815	0	-54 977 815	-56 775 179	1 797 364	103,3 %	-51 708 258
HENKILÖSTÖKULUT	-25 400 400	-25 400 400	0	-25 400 400	-25 893 918	493 518	101,9 %	-24 633 050
PALVELUJEN OSTOT	-14 380 285	-13 883 052	0	-13 883 052	-14 935 753	1 052 701	107,6 %	-12 563 657
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11 081 370	-11 081 370	0	-11 081 370	-11 615 536	534 166	104,8 %	-10 874 442
AVUSTUKSET	-2 024 600	-2 521 833	0	-2 521 833	-2 347 911	-173 922	93,1 %	-2 303 728
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 091 160	-2 091 160	0	-2 091 160	-1 982 061	-109 099	94,8 %	-1 333 381
TOIMINTAKATE	-36 193 765	-36 193 765	0	-36 193 765	-37 867 406	1 673 641	104,6 %	-33 672 443

Elinvoima

Sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mu- kainen ta- lousarvio 2022	Talous- arvio- muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	40 640 700	40 640 700	0	40 640 700	40 998 254	-357 554	100,9 %	40 871 866
MYYNTITUOTOT	14 151 400	14 151 400	0	14 151 400	14 353 200	-201 800	101,4 %	14 454 088
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	74 066	-74 066	***	49 712
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	26 489 300	26 489 300	0	26 489 300	26 570 987	-81 687	100,3 %	26 368 066
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-6 746 500	-6 746 500	0	-6 746 500	-7 014 307	267 807	104,0 %	-6 763 950
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-1 953 200	-1 953 200	0	-1 953 200	-2 059 601	106 401	105,4 %	-1 864 878
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-320 000	-320 000	0	-320 000	-392 371	72 371	122,6 %	-326 172
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 473 300	-4 473 300	0	-4 473 300	-4 562 335	89 035	102,0 %	-4 572 900
TOIMINTAKATE	33 894 200	33 894 200	0	33 894 200	33 983 947	-89 747	100,3 %	34 107 916

Teknisen toimen tulosalue

Toiminnan sisältö ja laajuus

						
Ateriasuoritteita 2 131 910	Siivottavaa alaa 164 349 krs-m ²	Ylläpidettäviä kiinteistöjä Omat 219 166 krs-m² Vuokratut 10879 krs-m ²	Ylläpidettävää liikenneverkostoa 446 km	Ylläpidettävää viheraluetta 91 ha	Myytyä vettä 2 155 197 m ³	Puhdistettua vettä 3 603 158 m ³

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Lohjan kaupunginvaltuuston teknisen toimen sitovaksi määrärahaksi vahvistama toimintakate oli talousarviomuutosten jälkeen 14 953 090 euroa ja toimintavuoden toimintakatetoteuma oli 12 611 277 euroa, jolloin toimintakate huononi 2 341 813 euroa. Teknisen toimen talousarvion toimintatuotot toteutuivat 100,9 %, jotka pääosin johtuivat myyntituotoista. Teknisen toimen toimintakulut toteutuivat 107,5 % ja määräraha ylittyi n. 2,9 miljoonalla eurolla. Tämä johtui pääosin loppuvuoden runsaista lumisateista, joka vaikutti mm. liikenneväylien kunnossapitokustannuksien kasvuun. Yleisesti myös materiaalien ja elintarvikkeiden hintojen nousu vaikutti toiminnan kustannusten kasvuun.

Tekniseen toimeen kuuluivat vuoden 2022 aikana seuraavat tulosityksiköt: tilakeskus -tulosityksikkö (tilojen kunnossapito), ruoka- ja siivouspalvelut- tulosityksikkö sekä kaupunkitekniikka -tulosityksikkö (suunnittelu- ja rakennuttaminen, liikenneväylät, puistot- ja viheralueet sekä taaseyksikkönä vesilaitos).

Ruokapalvelut tuottivat vuoden aikana n. 12 200 annosta päivässä ja n. 800 erityisruokavaliota, joista yksilöllisiä aterioita oli n. 300. Keskuskeittiö Köökki tuotti n. 11 000 ateriala ja Pentinkulman palvelukeskuksen keittiö n. 1 200 annosta. Palvelu-/jakelukeittiöitä oli käytössä 61 kpl. Useissa kouluissa toteutettiin yhteistyössä koulun kanssa mahdollisuus ostaa hävikkiruokaa. Lohjan Seudun työttömien kanssa tehtiin yhteistyötä, jossa Laurentiustalon ja Lohjan Lukion ylijäämäruoka toimitetaan jaettavaksi eteenpäin. Keittiömitoitus päivitettiin uuden mitoitusohjelman käyttöönoton yhteydessä. Siivouspalvelut vastasivat n. 154 979 m² siivottavasta tilasta. Siivouksessa jatkettiin mitoitusten tarkastelua sekä välineiden ja menetelmien uudistamista. Siivouspalveluilla on käytössä aktiivivesi (otsonivesi) Köökissä, Monkolassa sekä seitsemässä eri koulussa. Aktiiviveden avulla voidaan vähentää kemikaalisten puhdistusaineiden käyttöä. Soten valmistelu ja sitä kautta jäljelle jäävän toiminnan uudelleen organisointi vaati paljon aikaa ja työtä.

Tilakeskus tulosityksikön vahvistettu toimintakate oli 16 279 150 euroa ja toimintavuoden toimintakatetoteuma oli 14 800 924 euroa, jolloin toimintakate parantui 1 478 226 euroa. Tilojen palveluiden toimintatuotot toteutuivat 100,0 % ja toimintakulut 110,3 %. Kokonaisuutena toimintaan vaikutti laajasti koronatilanne ja erityisesti helmikuussa Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Ukrainan sota johti yleisesti kohonneisiin kustannuksiin ja erityisesti rakentamisen kustannukset nousivat huomattavan paljon. Venäjä-pakotteet johtivat myös energia hinnan huomattavaan nousuun. Loppuvuodesta hintojen nousu tasaantui ja rakennusmateriaalien hinnat lähtivät jopa hieman laskuun.

Kaupunkitekniikkapalveluihin kuuluu sekä kuntatekniikan suunnittelu ja rakennuttaminen, liikenneväylät, puistot ja viheralueet sekä vesilaitos taseyksikkönä. Kunnallistekniikan osalta on investoitu vuoden 2022 aikana mm. Kaupunkitekniikan osalta on vuoden 2022 aikana merkittävimmät investointihankkeet olivat Gunnarlan kaava-alueiden 2. ja 4. kunnallistekniikka, Ojamon ja Taimiston liikuntapuistot sekä Laurinkadun saneeraus välillä Mäkikatu-Laiturikatu. Pitkään vireillä ollut Gunnarlan ulkoilureitin silta Hankoradan yli valmistui ja mahdollistaa v. 2021 aikana rakennettujen ulkoilureittien tehokkaan hyödyntämisen. Lisäksi vuoden aikana pyrittiin panostamaan yleisen viihtyvyyden parantamiseen kunnostamalla Petter Forsströmin puisto, joka on Lohja 700-juhlavuoden kohde. Satamaradan kevytliikenneväylän 2. osa valmistui. Kunnallistekniikan (liikenneväylät ja viheralueet) kunnossapitoa on hoidettu entisen Lohjan alueella pääosin omana työnä pois lukien Virkkalan alue sekä Karjalohjan, Sammatin ja entisen Nummi-Pusulän alueilla kunnossapito on hoidettu ostopalveluina alueurakoitsijoiden toimesta.

Katuverkon saneerausta toteutettiin mm. Gruotilan alueilla sekä Lehtolan- ja Kumpulankatu. Uusia kaava-alueita toteutettiin Gunnarlaan vaiheet 2. ja 4. Varsinaisia pilaantuneen maaperän kunnostushankkeita ei toteutettu, mutta Hiidensalmen alueella toteutettiin varastoidun puukouren seulontaa.

Kaupunkitekniikka ja rakentaminen -tulosityksikön vahvistettu toimintakate oli -1 663 320 euroa ja toimintavuoden toimintakatetoteuma oli -2 286 438 euroa, jolloin toimintakate heikkeni 623 118 euroa. Kaupunkitekniikka ja rakentaminen -yksikön toimintatuotot toteutuivat 102,6 % ja toimintakulut 108,9 %. Kokonaisuutena toimintaan vaikutti sään vaikutus katujen talvikunnossapitoon sekä alkuvuoden aikana tapahtunut yllättävä rakennuskustannusten nousu. Toimintatuottoja kertyi vesilaitoksen myyntituotoista.

Investointien toteumaprosentti oli kulujen osalta 68,9 % ja investointien nettototeuma oli 63,7 %. Euromääräisesti nettoinvestointikuluja kertyi 23 677 011 euroa. Lisämäärärahana siirtyi vuodelta 2021 vuodelle 2022 yhteensä 10 940 000 euroa, jotka pääosin olivat suurten kouluhankkeiden jaksotuskustannuksia. Järnefeltin koulun osalta rakentaminen edistyi suunniteltua nopeammin. Korjausvelan vähentämistä eri sektoreilla (kiinteistöt, tiet, vesi) toteutettiin vuoden aikana harkiten käyttösuunnitelman mukaisesti eri investointihankkeilla. Tilapalvelut ja rakennuttaminen ja kaupunkitekniikka toteuttivat investointimäärärahan avulla perus- ja sisäilmakorjauksia sekä suunnitelman mukaisia infran korjaus- ja uusinvestointeja. Toteutuneesta 23,7 miljoonan euron investointiosuudesta suurten kouluhankkeiden (Rauhala / Järnefeltin koulu sekä Lohjan lukio) osuus oli n. 7,5 miljoonaa euroa, jolloin muiden kohteiden osuus oli n. 16,2 miljoonaa euroa.

Hinku-työryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana kolme kertaa, jonka lisäksi pidettiin pienryhmätapaamiset kevään aikana. Hinku-työtä tehtiin eri yksiköissä mm. kaavoitusohjelmaan 2022-2024 integroitiin useita Hinku-tavoitteita, ruokapalvelut kehittivät kasvisreseptejään ja siivouspuolella pyrittiin vähentämään niin kemikaalien kuin vedenkin kulutusta. Vuoden 2022 aikana yksi ympäristöministeriön rahoittama hanke päättyi ja toinen vuorostaan alkoi. Ympäristöministeriön rahoittamat hankkeet käsitelivät energiatehokkuuden lisäämissä kaupungin kiinteistöissä sekä ilmasto- ja kiertotalousjohtamisen käytäntöjen kehittämistä ja jalkauttamista. Hinkutavoitteet näkyvät myös uudessa kaupunginstrategiassa sekä päivitettyissä hankintaohjeissa. Loppuvuodesta aktivoitiin ekotukitoimintaa mm. tiedottamalla energiansäästötoimenpiteistä, jonka lisäksi kouluille, päiväkodeille ja kirjastoille organisoitiin 50/50 energiansäästökampanja, joka käynnistyi tammikuussa 2023. Kaupunki lisäsi myös tiedostusta energiansäästöstä kunta-laisten suuntaan Astetta alemmas -kampanjan sekä heikentyneen energiatilanteen vuoksi.

Järnefeltin yhtenäiskoulun uudisrakentaminen eteni suunnitellusti Ukrainan sodasta ja koronatilanteesta huolimatta ja valmistui suunnitelmien mukaisesti elokuussa syyslukukauden alkuun. F-osan saneerauksen valmistumista jouduttiin siirtämään siten, että oppilaat pääsivät aloittamaan uusituissa tiloissa syysloman jälkeen. Vanhan koulun purku ja liikuntahallin väliaikainen suojaus valmistui syyskuun loppuun mennessä.

Lohjan Yhteislyseon Lukion saneerausurakoitsija hyväksyttiin valtuustossa maaliskuun lopulla ja rakennustyöt aloitettiin toukokuun alussa.

Sporttikeskus Tennarin laajennus- ja korjausurakka hyväksyttiin valtuustossa marraskuun puolivälissä ja rakennustyöt alkoivat joulukuun alussa.

Ventelän VPK:n saneerausurakoitsija hyväksyttiin ennen joulua kaupungin hallituksessa ja saneeraustyöt aloitetaan helmikuun alussa 2023.

Päiväkoti Pähkinän ja Järnefeltin liikuntahallin saneerauksen suunnittelut etenevät. Lisäksi jatkettiin Mäntynummen hankesuunnittelua sekä syksyllä alkoi Nummen päiväkodin tarvesuunnittelu.

Kunnossapitorakentaminen jatkoi pienimuotoisten PTS-kiinteistökorjauksien toteuttamista sekä näihin liittyviä laatu- ja työdokumenttien laadintaa.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Toimenpide	Euroa	Toteutuminen
Maksjoen koulu 1.8.2022 alk. kiinteistöhoidon sekä ruoka- ja siivoushenkilöstönhenkilöresurssin mitoituksen pieneneminen, lämmitys, vesi, sähkö, talvikunnossapito, jätehuolto sekä piha- ja puistoalueiden kunnostukset	23 000	toteutunut
Nummenkylän koulu 1.8.2021 alk. kiinteistöhoidon sekä ruoka- ja siivoushenkilöstönhenkilöresurssin mitoituksen pieneneminen, lämmitys, vesi, sähkö, talvikunnossapito, jätehuolto sekä piha- ja puistoalueiden kunnostukset	58 000	toteutunut
Pullin koulu 1.8.2021 alk. kiinteistöhoidon sekä ruoka- ja siivoushenkilöstönhenkilöresurssin mitoituksen pieneneminen, lämmitys, vesi, sähkö, talvikunnossapito, jätehuolto sekä piha- ja puistoalueiden kunnostukset	35 000	Ei toteutunut
Lapsimäärän laskusta johtuva ateriapalveluiden väheneminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, raaka-ainekustannukset	48 000	toteutunut
Tekninen lautakunta yhteensä	164 000	129 000
Tot-%		78,7 %

Tuotot, kulut ja toimintakate

Tekninen toimi

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	54 011 360	54 011 360	0	54 011 360	54 512 180	100,9 %	53 802 695
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-39 178 270	-39 178 270	0	-39 178 270	-42 068 256	107,4 %	-37 425 072
TOIMINTAKATE	14 953 090	14 953 090	0	14 953 090	12 611 277	84,3 %	16 554 774

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	13 370 660	13 370 660	0	13 370 660	13 679 017	102,3 %	13 088 855
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-35 373 770	-35 373 770	0	-35 373 770	-38 099 845	107,7 %	-33 710 158
TOIMINTAKATE	-21 883 110	-21 883 110	0	-21 883 110	-24 253 476	110,8 %	-20 444 151

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	40 640 700	40 640 700	0	40 640 700	40 833 163	100,5 %	40 713 840
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-3 804 500	-3 804 500	0	-3 804 500	-3 968 411	104,3 %	-3 714 914
TOIMINTAKATE	36 836 200	36 836 200	0	36 836 200	36 864 752	100,1 %	36 998 926

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP2021	TA2022	TP2022
Tekninen lautakunta			
Htv	476	350 (konsernihallinnon siirtyminen ja toimistosihteerien siirrot)	364,8
Ruoka- ja siivouspalvelut			
Ateriasuoritemäärä, kpl	2 475 931	2 100 000	2 806 948
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	3,38	4,30	3,00
Siivottu neliometri, m ²	154979 (laskennallinen)	155 847 (mitoitukseen perustuva)	166 610
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	26,52 euroa/m ² /a (2,21 euroa/m ² /kk)	27,60 euroa/m ² /a (2,30 euroa/m ² /kk)	24,00 euroa/m ² /a (2,00 euroa/m ² /kk)
Tilakeskus			
Palvelupyynnöt	7 137	8 000	7 436
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	202,72	176	470
Kiinteistöhuollon ylläpito-m ²	205 765	210 312	224 725
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	23,52 euroa/m ² /a (1,96 euroa/m ² /kk)	42,24 euroa/m ² /a (3,52 euroa/m ² /kk)	27,84 euroa/m ² /a (2,32 euroa/m ² /kk)
Kaupunkitekniikka			
Ylläpidettävät maa-alueet, ha	2 750	2 753	2670
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	425 euroa (35,43 euroa/ha/kk)	364 euroa (30,32 euroa/ha/kk)	504 euroa (42,00 euroa/ha/kk)
Liikenneväylien talvihoito, m ²	2 344 942	2 344 942	2 374 003
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	0,24 euroa/m ² /a (0,02 euroa/m ² /kk)	0,84 euroa/m ² /a (0,07 euroa/m ² /kk)	0,64 euroa/m ² /a (0,05 euroa/m ² /kk)

Vesilaitos sisältyy Teknisen toimen tuloslaskelmaan

Vesilaitos

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	8 209 060	8 209 060	0	8 209 060	8 523 428	-314 368	103,8 %	8 646 704
MYYNTITUOTOT	8 091 460	8 091 460	0	8 091 460	8 489 344	-397 884	104,9 %	8 549 234
MAKSUTUOTOT	17 500	17 500	0	17 500	15 060	2 440	86,1 %	3 982
TUET JA AVUSTUKSET	15 330	15 330	0	15 330	12 679	2 651	82,7 %	34 518
MUUT TOIMINTATUOTOT	84 770	84 770	0	84 770	6 345	78 425	7,5 %	58 968
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	153 495	-153 495	***	144 329
TOIMINTAKULUT	-4 414 490	-4 414 490	0	-4 414 490	-4 704 858	290 368	106,6 %	-4 083 876
HENKILÖSTÖKULUT	-940 160	-940 160	0	-940 160	-1 320 562	380 402	140,5 %	-1 136 890
PALVELUJEN OSTOT	-1 499 360	-1 499 360	0	-1 499 360	-1 483 124	-16 236	98,9 %	-1 203 750
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 651 530	-1 651 530	0	-1 651 530	-1 626 172	-25 358	98,5 %	-1 506 377
AVUSTUKSET	-34 230	-34 230	0	-34 230	0	-34 230	0,0 %	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-289 210	-289 210	0	-289 210	-275 000	-14 210	95,1 %	-236 859
TOIMINTAKATE	3 794 570	3 794 570	0	3 794 570	3 972 065	-177 495	104,7 %	4 707 157

Vesilaitos

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	7 889 060	7 889 060	0	7 889 060	8 131 454	-242 394	103,1 %	8 320 447
MYYNTITUOTOT	7 771 460	7 771 460	0	7 771 460	8 097 370	-325 910	104,2 %	8 222 978
MAKSUTUOTOT	17 500	17 500	0	17 500	15 060	2 440	86,1 %	3 982
TUET JA AVUSTUKSET	15 330	15 330	0	15 330	12 679	2 651	82,7 %	34 518
MUUT TOIMINTATUOTOT	84 770	84 770	0	84 770	6 345	78 425	7,5 %	58 968
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	153 495	-153 495	***	144 329
TOIMINTAKULUT	-4 130 790	-4 130 790	0	-4 130 790	-4 360 201	229 411	105,6 %	-3 807 089
HENKILÖSTÖKULUT	-940 160	-940 160	0	-940 160	-1 320 562	380 402	140,5 %	-1 136 890
PALVELUJEN OSTOT	-1 408 560	-1 408 560	0	-1 408 560	-1 359 464	-49 096	96,5 %	-1 104 350
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 602 630	-1 602 630	0	-1 602 630	-1 549 290	-53 340	96,7 %	-1 472 956
AVUSTUKSET	-34 230	-34 230	0	-34 230	0	230	0,0 %	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-145 210	-145 210	0	-145 210	-130 884	-14 326	90,1 %	-92 893
TOIMINTAKATE	3 758 270	3 758 270	0	3 758 270	3 924 748	-166 478	104,4 %	4 657 687

Vesilaitos									
Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021	
TOIMINTATUOTOT	320 000	320 000	0	320 000	391	-71			
					974	974	122,5 %	326 257	
MYYNTITUOTOT	320 000	320 000	0	320 000	391	-71			
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0	
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0	
					-344				-276
TOIMINTAKULUT	-283 700	-283 700	0	-283 700	657	60 957	121,5 %	787	
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0	
					-123				
PALVELUJEN OSTOT	-90 800	-90 800	0	-90 800	659	32 859	136,2 %	-99 400	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-48 900	-48 900	0	-48 900	-76	27 982	157,2 %	-33 421	
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0	
					-144				-143
MUUT TOIMINTAKULUT	-144 000	-144 000	0	-144 000	116	116	100,1 %	966	
TOIMINTAKATE	36 300	36 300	0	36 300	47 317	-11	130,3 %	49 470	
						017			

Kaupunkisuunnittelun tulosalue

 Kiinteistö-toimituksia 72	 Tontin jakoja 22, joissa 68 tonttia	 Tontin luovutuksia 23	 Tontin lohkomisia 26, joissa 43 tonttia	 Lupa-päätöksiä 991	 Katselmuksia 1264	 Neuvonta-pyyntöjä 5374	 Osayleiskaavoja 3 Asemakaavoja 2 Suunnittelutarvet atkaisut/poikkeaa misluvut 70	 Valvottavia ympäristölupa-, maa-aineslupa-, rekisteröinti tai pilaantunut maa - kohteita 156	 Tarkastuksia/ Valvontakäyntejä 329	 Yritystoimi-paikkoja 4533
---	--	---	--	--	---	--	---	--	---	---

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kaupunkikehitys/kaupunkisuunnittelu toimi vuonna 2022 tehtyjen toimialan taloudellisten säästötoehtojen ja resurssien puitteissa. Vuonna 2022 Kaupunkisuunnittelu-tulosalueen toimintakate oli -2,4 milj. euroa (toteuma 82,4 %), jossa alitusta talousarvioon oli 0,5 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat n. 496 000 eurolla. Toimintatuotot ylittivät 14 000 eurolla. Tulosalueen toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna n. 400 000 euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroitten osalta kustannusten kasvuun vaikuttivat pilaantuneiden maa-alueiden kunnostustoimenpiteet (Hiidensalmi) sekä kiinteistö- ja kartastopalvelut-toiminnon mittaushenkilöstön vaatehankinnat.

Kaupunkisuunnittelu -tulosalueen toiminta painottui edelleen toimintaprosessien ja tietoteknisien toimintojen sujuvoittamiseen normaalin toiminnan ohella. Muina tehtävinä tulosalueella jatkuivat kaupungin kiinteistöjen ns. harmaiden listojen toteutus kiinteistön myyntien valmisteluna kaupunginhallituksen päätettäväksi sekä rakennusrekisterin perusparannus.

Kaupunkisuunnitteluun kuuluivat seuraavat toiminnot: kaavoitus, kiinteistö- ja kartastopalvelut, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, elinkeinotoiminta sekä kaupunkisuunnittelun johto.

Elinvoiman toimialaan kuuluvan elinkeinotoiminnan toiminnallinen painopiste 2022 vuoden aikana olivat edelleen yrityskontaktoinnin aktivoiminen kaupungin sisällä (yritysvierailut ja tapaamiset), yritysmarkkinoinnin lisääminen sekä Lohjan yritystunnettavuuden parantaminen. Yrityspalveluissa pyrittiin aktiivisesti etsimään sijaintipaikkoja etenkin tilaa vaativan erikoistavarakaupan toimijoille, joiden osalta osoittautui aktiivista kiinnostusta Lohjaa kohtaan. Lisäksi yrityspalvelut oli aktiivisesti mukana Lohjalla nykyisin sijaitsevien yritysten, mm teollisuusyritysten kehittämishankkeissa niiden edistymistä tukien.

Kaavoituksen mittavaan työohjelmaan nähden resursointi on ollut alimitoitettu ja lisäksi tilikauden aikana on ollut henkilövajasta useista syistä. Tulevaa kaavoitusohjelmaa päädyttiinkin laatimaan uudella tavalla keskittyen jatkossa vain kohtuulliseen määrään kaavoja ja varmistamalla kärkekaavoille nopea prosessi. Asumisen ohjelman valmistelu on aloitettu. Tunnistettiin tarve nivoa jatkossa maankäyttö, asuminen, liikenne sekä investointien käyttösuunnitelma paremmin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Tilikauden keskeiset kaavoituksen tulokset olivat Maankäytön rakennemallin 2022–2052 hyväksyminen valtuustossa, sekä Tunnin junan edellytyksenä olevien suuritoisten osayleiskaavojen Y5a, Y7 ja Y8 hyväksyminen. Y7 ja Y8 tulivat lainvoimaisiksi. Y5a-kaavasta valittiin mutta niitä osin, joita valitus ei koskenut, kaava voitiin kuuluttaa voimaan. Tilikaudella alettiin valmistella Y9 taajamayleiskaavan päivittämistä ja siihen liittyvää tietomallityötä. Vuoden aikana hyväksyttiin kaksi asemakaavaa nauhataajamassa, toinen pientaloasumiseen ja toinen työpaik-

karakentamiseen. Kolme asemakaavaa eteni ehdotusvaiheeseen ja kaksi hyväksymisvaiheeseen. Kaavoituksen lupia eli poikkeamispäätöksiä ja suunnittelutarveratkaisuita käsiteltiin tilikauden aikana 70 kpl.

Kiinteistönmuodostus hoidettiin ns. Lohjan kaupungin rekisterinpitoalueella kaupungin toimesta. Muilla alueilla kiinteistönmuodostus tapahtui maanmittauslaitoksen toimesta. Toimintavuonna Paikkari-tietojärjestelmään päivitettiin useita uusia aineistoja. Maankäyttösopimusten tuotto oli 76 361 euroa. Maanhankintaa ja katualuelunastuksia tehtiin suunnitelman mukaisesti. Tonttikaupan tavoitteet saavutettiin. Henkilöstövajauksesta huolimatta kaikki tavoitteet saavutettiin/ylitettiin huomattavasti.

Ympäristönsuojelun toiminta jatkui entisellään huomioiden kaupungin kehittyminen. Vuoden kuluessa toimintaan vaikuttivat erityisesti viransijaisuuksiin liittyvät asiat, sillä vuoden kuluessa kolme varsinaista viranhaltijaa olivat virkavapaalla. Uuden ympäristötarkastajan viran täyttöprosessi hoidettiin vuoden alkupuolella. Varsinaisia uusia tehtäviä ei toimintavuoden aikana tullut hoidettavaksi, mutta ympäristöministeriö kehotti päivittämään YLVA (Ympäristöluvat ja -valvonta) -rekisterissä olevia tietoja. Lisäksi ympäristönsuojelumääräysten päivityksen ja vieraslajilinjauksen valmisteluun käytettiin vuoden aikana huomattava resurssi. Ympäristönsuojelu osallistui myös useisiin käynnissä oleviin vesiensuojeluhankkeisiin.

Rakennusvalvonta sai uuden lupainsinöörin viran täytettyä kahden rekrytointi kierroksen jälkeen. Keväällä edellisen rekrytoinnin jälkeen rakennusvalvonnan johtava rakennustarkastaja sekä lupa-arkkitehti irtisanoutuivat. Heidän tilalleen rekrytointi tapahtui nopeasti sisäisellä kierrolla, mutta aiheutti sisäisetä virka kierrosta huolimatta sen, että tarkastusinsinöörin ja määräaikaisen lupainsinöörin virat avautuivat haettavaksi. Samaan aikaan ohjattiin vielä uutta lupainsinööriä töihinsä. Kun toinen tarkastusinsinöörin vielä irtisanoutui odottamatta, rakennusvalvonnassa oli yhtä aikaa lisäksi auki kaksi tarkastusinsinöörin virkaa sekä määräaikaisen lupainsinöörin virka. Rekrytointihaasteet johtuivat heikosta palkkatasosta. Pitkä rekrytointi aika taas aiheutti painetta lupakäsittelyyn, minkä johdosta rakennusrekisterin perusparannustyötä ei voitu tehdä täysipäiväisesti osaston sisäisen sijaistamisten takia. Rakennusrekisteriin lisättiin kuitenkin vuoden aikana 513 rakennusta. Määräaikaisen lupainsinöörin virka on yhä täyttämättä, koska osaavaa henkilöstöä on vaikea houkutella lyhyisiin määräaikaisiin virkoihin heikolla palkalla eli rakennusrekisterin korjausta tehdään yhä sijastamisen ohella.

Lupapisteen kautta tapahtuva ohjaus ja neuvonta vähentyivät 864 tapahtumalla vuoteen 2021 verrattuna. Rakennusvalvonta teki kaiken kaikkiaan 991 päätöstä. Uudisrakennuslupia myönnettiin neljälle kerrostalolle. Kerrostaloissa asuntojen kokonaismäärä oli 157 asuntoa, mitä voidaan pitää tavanomaista hieman suurempana asuntomääränä. Sähköisen Arska-palvelun kautta tilattiin aineistoa edelleen niin paljon, että se työllisti aineiston siirtoa suorittavan henkilön täysin.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Ei toimenpiteitä vuoden 2022 osalta.

Tuotot, kulut ja toimintakate

Kaupunkisuunnittelun tulosalue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	2 433 490	2 433 490	0	2 433 490	2 447 499	100,6 %	2 430 695
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-5 342 380	-5 342 380	0	-5 342 380	-4 845 762	90,7 %	-4 490 930
TOIMINTAKATE	-2 908 890	-2 908 890	0	-2 908 890	-2 398 263	82,4 %	-2 060 235

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	2 433 490	2 433 490	0	2 433 490	2 387 250	98,1 %	2 355 581
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-4 960 180	-4 960 180	0	-4 960 180	-4 454 859	89,8 %	-4 139 265
TOIMINTAKATE	-2 526 690	-2 526 690	0	-2 526 690	-2 067 609	81,8 %	-1 783 685

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	60 249	***	75 114
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-382 200	-382 200	0	-382 200	-390 903	102,3 %	-351 664
TOIMINTAKATE	-382 200	-382 200	0	-382 200	-330 654	86,5 %	-276 550

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP2021	TA2022	TP2022
Kaupunkisuunnittelulautakunta			
Htv	49	55	50,7
Kaavoitus			
-Vireillä olevien lukumäärä, kpl	29	27	30
-Yksikkökustannus, euroa/suorite/kk	2 156,34	2 200	2 055
-Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut	65	50	54
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	902,36	800	1049
Kiinteistö- ja kartastopalvelut			
-Tontin luovutukset, kpl	10	25	7
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	2987	10 695	7 488
-Raakamaan hankinta, ha	159,8	40	38
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	0,44	3,55	0,04
Rakennusvalvonta			
-Luvat ja lupavalmistelut (päätökset)	1322	1 100	989
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	190,19	200	238
-Ohjaus ja neuvonta, kpl	6 238	5 300	5240
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	29,29	25,00	33
Ympäristönsuojelu			
-Ympäristönsuojelu (tapahtumat)	336	470	340
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	760,34	725	1 338
-Valvontatehtävät (tarkastukset)	232	277	329
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	719,91	450	550

Ympäristöterveyspalvelut

Toiminnan sisältö ja laajuus

 <p>1300 valvontakohdetta, 585 alkutuotannon kohdetta</p>	 <p>510 suunnitelmallista tarkastusta</p>	 <p>204 Ilmoitusperusteista tarkastusta</p>	 <p>510 Virallisen valvonnan näytettä</p>	 <p>8288 Eläinlääkärikäyntiä</p>	 <p>60 lausuntoa</p>	 <p>39 Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön mukaista päätöstä/ 244 ilmoituksen käsittelyä</p>
--	---	---	---	--	--	---

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Ympäristöterveys toimi vuonna 2022 tehtyjen Elinvoima-toimialan taloudellisten säästöehtojen ja resurssien puitteissa. Ympäristöterveyden toimintakate oli vuonna 2022 -337 410 euroa (toteuma 70,3 %), jossa alitusta talousarvioon oli 142 460 euroa. Toimintakulut alittuivat n. 65 000 eurolla. Toimintatuotot ylittivät n. 77 000 eurolla. Ympäristöterveyden toimintakate parani edelliseen vuoteen verrattuna 91 012 euroa.

Ympäristöterveyspalveluiden toiminta jatkui entisellään seudullisena (Karkkila, Lohja, Siuntio, Vihti). Henkilöstöresurssien osalta tilanne oli edellisvuotta parempi, mutta tämä edellytti voimakasta panostamista rekrytointeihin. Ainoastaan eläinsuojelu- ja eläintautilain valvonnassa hygienikkovalvontaeläinlääkärin virkavapauden aikaisia sijaisjärjestelyjä ei pystytty järjestämään kattavasti. Terveysvalvonnassa suunnitelmallisten tarkastusten määrää pystyttiin lisäämään. Elintarvikevalvontakohteissa alettiin myös lopettamisilmoitukset käsitellä samaan tapaan kuin aloittamisilmoitukset, mikä lisäsi ilmoitusten käsittelymäärää aiemmasta.

Toimintatuotot ylittivät valvonnan perusmaksun ennakoitua suuremman tuoton johdosta. Suunnitelmallisten tarkastusten määrän ja ilmoitusten käsittelyn lisääntymisen seurauksena myös suoriteperusteiset maksutuotot kohosivat.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Ei toimenpiteitä vuoden 2022 osalta.

Tuotot, kulut ja toimintakate

Ympäristöterveyden tulos- alue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuus- ton hyväksymä ta- lousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen ta- lousarvio 2022	Talousar- vio-muu- tokset	Talousar- vio muu- tosten jäl- keen 2022	TP 2022	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	728 300	728 300	0	728 300	805 733	110,6 %	654 182
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-1 208 170	-1 208 170	0	-1 208 170	-1 143 143	94,6 %	-1 082 604
TOIMINTAKATE	-479 870	-479 870	0	-479 870	-337 410	70,3 %	-428 422

Ulkoiset	Kaupunginvaltuus- ton hyväksymä ta- lousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen ta- lousarvio 2022	Talousar- vio-muu- tokset	Talousar- vio muu- tosten jäl- keen 2022	TP 2022	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	728 300	728 300	0	728 300	788 705	108,3 %	649 523
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-1 087 870	-1 087 870	0	-1 087 870	-1 021 596	93,9 %	-967 058
TOIMINTAKATE	-359 570	-359 570	0	-359 570	-232 892	64,8 %	-317 534

Sisäiset	Kaupunginvaltuus- ton hyväksymä ta- lousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen ta- lousarvio 2022	Talousar- vio-muu- tokset	Talousar- vio muu- tosten jäl- keen 2022	TP 2022	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	17 028	***	4 659
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-120 300	-120 300	0	-120 300	-121 547	101,0 %	-115 547
TOIMINTAKATE	-120 300	-120 300	0	-120 300	-104 519	86,9 %	-110 888

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP2021	TA2022	TP2022
Ympäristöterveyslautakunta			
Htv	11,7	14	23,8
Ympäristöterveys			
-Eläinlääkärikäynnit	8 091	7 605	8286
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	64,26	58	73,02
-Terveystarkastukset	543	555	672
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	559	505	495

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosalue

Toiminnan sisältö ja laajuus

 1 388 181 liikunta- suoritetta	 637 808 lainausta 290 809 asiakaskäyntiä	 20 700 kuulijaa 112 konserttia	 8798+879 kurssilaisia/ opiskelijaa 17 571+24 483 opetustuntia	 26 683+16 106 Museokävijää museossa ja Tytyrissä 6 näyttelyä	 5 088katsojaa 37 näytöstä	 21 250 tapahtuma- kävijää	 Matkailun majoitusyrk 152 000
---	--	--	--	--	---	--	--

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut -tulosalueeseen kuuluivat seuraavat toiminnot: Lohjan Liikuntakeskus Oy, kaupunginkirjasto, Hiiden opisto, Länsi-Uudenmaan Musiikkiopisto, kaupunginorkesteri, Lohjan Teatteri, Lohjan Museo, yleinen kulttuuritoimi ja matkailu, markkinointi ja PR.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut -tulosalue toimi vuonna 2022 tehtyjen toimialan taloudellisten säästöehtojen ja resurssien puitteissa. Tulosalueen toimintakate oli 13,76 milj. euroa (toteuma 99,2 %), jossa alitusta talousarvioon oli noin 150 000 euroa. Toimintakulut alittuivat 0,26 milj. eurolla. Toimintatuotot alittuivat 0,16 milj. eurolla. Koronapandemian takia tulotavoitteeseen ei päästy. Tulosalue pysyi talousarviossa. Toiminnoista talousarviossa pysyivät kaupunginkirjasto, Hiiden opisto, Lohjan Museo ja Matkailu, markkinointi & pr.

Lohjan Liikuntakeskus Oy

Vuonna 2022 ulkoliikuntapalveluiden suoritelmäärät jatkoivat kasvuaan. Harjun-Virkkalan ja Lempolan-Nälköönlammen väliset uudet, opastetut ulkoilureitit avattiin ja runsaslumisena talven ansiosta niiden käyttö oli vilkasta. Ojamon tekonurmi otettiin käyttöön lokakuussa. Neidonkeitaalla ja sisäliikuntatiloissa kävijämäärät lähtivät kasvuun, mutta vielä ei saavutettu pandemiaa edeltävän vuoden tasoa, mikä vaikutti oleellisesti LLK Oy:n tulokertymään. Neidonkeitaan palveluiden houkuttavuutta lisäämään avattiin marraskuussa puulämmitteinen pihasauna Tyynele. LLK Oy:n hallinnoima Haikarin sauna kasvatti suosiotaan; vuotuinen kävijämäärä kipusi yli 15 000. Etenkin lokakuusta alkaneen talviuintikauden aikana saunalla oli ajoittain hyvinkin ruuhkaista. Neidonkeidas hanketyöryhmä perustettiin.

Kaupunginkirjasto

Kaupunginkirjasto sai 25 000 euron hankerahoituksen aikuisten lukutaidon ja lukuinnon edistämiseen. Hanke aloitettiin loppuvuodesta 2022 rekrytoimalla lukukoordinaattori hankkeen vetäjäksi vuoden 2023 ajalle. Kaupunginkirjasto otti loppuvuodesta 2023 käyttöön kellutuksen avaineiston osalta. Kellutuksen myötä av-aineistolla ei ole nimettyä kotikirjastoa, joten aineisto jää sen kirjaston kokoelmaan, mihin se palautuu. Kellutus edistää etenkin lähikirjastojen kokoelmien vaihtuvuutta sekä vähentää kuljetusten määrää. Karjalohjan kirjaston 160 v. taivalta juhlittiin kesäkuussa 2022.

Hiiden Opisto

Hiiden Opiston kurssitoiminta supistui pandemian takia kevätkaudella 2022. Syyskaudella tilanne korjaantui, ja opisto pääsi tuottamaan kovasti kysyttyä lähiopetustakin lähes samalla volyymillä kuin pandemiaa edeltävänä aikana 2019. Tulotavoitteet eivät kuitenkaan toteutuneet

suunnitellulla tavalla. Tämä johtui kevätkauden vähentyneestä kurssikohtaisesta asiakasmäärästä, joka vaikutti kurssimaksutulokertymään negatiivisesti. Opiston tulopuolelle kirjattiin kuitenkin OPH:n hankerahoituksina 1.) kurssimaksuja kompensoiva opintotietelirahoitus 6 800 euroa sekä 2.) vapaan sivistystyön osaamisperusteista järjestelmää edistävä laatu- ja kehittämisrahoitus 31 790 euroa. Keväällä 2022 voitiin vihdoin pitää Hiiden Opiston vuodelta 2021 peruuntunut 20-vuotis juhlaa La Laurentius-salissa.

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto juhli 50-vuotista taivaltaan lukuvuonna 2021-2022 useilla tapahtumilla. Opisto kehitti entisestään yhteistyötä muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten ja muiden uudessa Laurentius-talossa toimivien yksiköiden kanssa. Pandemian aiheuttama lievä lasku musiikkileikkikoululaisten määrässä saatiin loppuvuodesta nostettua pandemiaa edeltäneelle normaalille tasolle. Toiminta palautui kaikilta muiltakin osin loppuvuotta kohden pandemian jäljiltä normaaliksi.

Lohjan kaupunginorkesteri

Lohjan kaupunginorkesteri tuotti konserttielämyksiä ensisijaisesti Lohjalla sekä tilauksesta muilla paikkakunnilla. Orkesterin tapahtumia järjestettiin Laurentius-salin lisäksi muun muassa palvelutaloissa, päiväkodeissa ja kouluissa. Myös kahviloissa järjestettiin vapaapäisyisiä konsertteja, joilla lisättiin kaupunkilaisten hyvinvointia, tasa-arvoisuutta ja kulttuurin saavutettavuutta sekä ylläpidettiin elävää kaupunkikuvaa. Vapaapäisyisistä konserteista orkesteri ei saanut pääsylipputulaja. Konserttien täyttöastetta ja lipunmyyntiä pyrittiin kasvattamaan markkinointia tehostamalla, mutta koronapandemian vuoksi asetetut rajoitukset hidastivat tavoitteen toteutumista. Asiakasmäärät normalisoituivat koronapandemian jälkeen, ja lipunmyyntiä saatiin kasvatettua vasta vuoden viimeisellä neljänneksellä. Koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden vuoksi myös alueellisen toiminnan ja sen rahoituspohjan kehittäminen siirtyivät seuraavalle tilikaudelle. Esiintymiset Il Divon kanssa toteutuivat suunnitellusti Helsingissä ja Oulussa, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti sen, että useita maailmantähtien kiertueita peruttiin. Tästä johtuen esiintyminen Björkin kanssa peruuntui ja esiintyminen Andrea Bocellin kanssa siirtyi vuodelle 2023. Näistä syistä johtuen Lohjan kaupunginorkesteri ei yltänyt tulotavoitteeseensa vuonna 2022. Valtionosuutta orkesteri sai 643 161 euroa ja korona-avustusta valtiolta 40 000 euroa.

Lohjan Teatteri

Lohjan Teatteri tuotti vain kaksi ensi-iltaa, koska pandemia rajoitti vielä katsojamääriä keväällä 2022. Pandemian vaikutus katsojamääriin näkyi myös komedian myynnissä. Syksyn musiikallisiin ei enää ollut vaikutusta. Keväältä jätettiin pois lastennäytelmän tuotanto, jonka vuoksi maksutuotoista (lipputulot) jäi puuttumaan n. 20 000 euroa ja myyntituotoista (kahvion tulot) n. 10 000 euroa.

Lohjan Museo

Lohjan Museo oli avoinna koko vuoden, mutta alkuvuoden koronarajoitukset vaikuttivat vielä toimintaan. Museo toteutti kuusi vaihtuvaa näyttelyä ja sen tiloissa järjestettiin yhteensä 16 näyttelyä. Lisäksi omien tilojen ulkopuolella toteutui yksi näyttely. Kesällä avoinna pidettiin myös Johannes Lohilammen museota ja Paikkarin torppaa Sammatissa. Tapahtumia järjestettiin 14, opastuksia 54 ja työpajoja 21. Lohjan Museo järjesti ensimmäistä kertaa webinaarin liitteen Hevosvoimaa! -näyttelyyn Haminan museon ja Espoon Talomuseo Glimsin kanssa. Lisäksi ensimmäistä kertaa striimattiin museon kolme hevosaiheista luentoa.

Länsi-Uudenmaan museon ja Hangon museon kanssa hankittiin yhteinen uusi kokoelmahallintajärjestelmä Vesta, mutta luetteloitujen objektien siirto ei toteutunut johtuen järjestelmän määrittelyiden viivästymisestä. Museoviraston innovatiivisella avustuksella 32 000 euroa toteutettu Ihan pihalla! – Elämyksiä museoiden pihossa ja puutarhoissa – hanke valmistui. Hankeen kautta kehitettiin museoiden piha-alueiden viihtyisyyttä ja saavutettavuutta. Alueiden informatiivisuutta ja uusia toiminta tapoja lisäämällä saavutettiin uusia yhteistyökumppaneita ja kävijöitä. Museoviraston avustus kuvataiteilijoiden näyttelypalkkioihin 4 360 euroa myönnettiin Jenni Tiehon Unennäkijä-näyttelyyn, joka toteutettiin museon piha-alueella.

Yleinen kulttuuritoimi

Kulttuurihyvinvointisuunnitelman valmistelua jatkettiin vuonna 2022. Yleinen kulttuuritoimi oli mukana Porvoon hallinnoimassa Kulttuuri kylässä -hankkeessa, jonka myötä saatiin toteuttaa 3 000 euron edestä kulttuuritapahtumia kylissä. Hanke toteutti myös kyselyn kylien kulttuuripalveluista kesäkuussa 2022. Kaikukortti -toimintamalli jatkumisesta vuoden 2023 ajan päätettiin loppuvuodesta 2022. Lohja700 –juhlavuoden suunnittelua edistettiin ja Lohja700-projektikoordinaattori aloitti työt elokuun 2022 lopulla. Lohja700 –juhlavuoden erillisavustuksen avustussääntö valmisteltiin ja avustushaku avattiin marraskuussa sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto oli päättänyt vuoden 2023 talousarviosta, johon sisältyi 200 000 euron määrärahavaraus juhluvuotta varten.

Matkailu, markkinointi ja PR

Matkailu, markkinointi ja Pr- toiminto toteutti vuoden aikana Uudellamaalla useita mainoskampanjoita, joista eniten panostettiin Järvistely-kampanjaan; 2,8 miljoonaa mainosnäyttöä eri sosiaalisen median kanavissa. Kaupungin omien sosiaalisen median pääkanavien tavoitavuus nousi 7,4 miljoonaan näyttöön. Vaikuttajamarkkinointia jatkettiin Elias Kaskisen kanssa ja Lohja oli esillä Erikoisjoukot sekä Suorinta Reittiä – tv-ohjelmissa.

Viestintä oli tiiviisti mukana kaupungin strategiatyössä osallistaen kuntalaisia, henkilöstöä ja työryhmää strategiatyöhön. Viestintää tehostettiin soteen sekä Ukrainan sotaan liittyen ja verkkosivuja valmisteltiin sotesiirtymään. Laaja datan keräys aloitettiin verkkosivuston tulevaa päivitystä varten. Myös viestinnän koulutuksia henkilöstölle jatkettiin ja kaupungin digipalvelujen kartoittaminen aloitettiin.

Matkailu yhteistyökumppaneineen valmisteli juhlavuoden markkinointimateriaalia ja kanavia yhteistyössä juhlavuoden koordinaattorin kanssa. Matkailu toteutti Tytyrin kehittämissuunnitelman. Tytyrissä kävijöitä oli 16 106 vuonna 2022. Rekisteröityjen yöpymisten määrä kasvoi edellisvuodesta 23,3 %. Matkailu koki merkittäviä henkilöstömuutoksia. Tytyrin kävijämäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 28%.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Talouden tasapainottamistoimenpiteinä toteutettiin 20 000 euron vähennys Liikuntakeskuksen konserniavustuksesta ja 10 000 euron vähennys kaupunginkirjaston aineistomäärärahasta kohdistuen sanoma- ja aikakauslehtiin.

Tuotot, kulut ja toimintakate

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulos- alue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen talousarvio 2022	Talous- arvio- muutok- set	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	2 131 600	2 131 600	0	2 131 600	1 973 263	92,6 %	1 842 958
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-15 995 495	-15 995 495	0	-15 995 495	-15 732 325	98,4 %	-15 473 602
TOIMINTAKATE	-13 863 895	-13 863 895	0	-13 863 895	-13 759 063	99,2 %	-13 630 645

Ulkoiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen talousarvio 2022	Talous- arvio- muutok- set	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	2 131 600	2 131 600	0	2 131 600	1 885 448	88,5 %	1 764 705
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-13 555 995	-13 555 995	0	-13 555 995	-13 198 878	97,4 %	-12 891 777
TOIMINTAKATE	-11 424 395	-11 424 395	0	-11 424 395	-11 313 430	99,0 %	-11 127 072

Sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitel- man mukainen talousarvio 2022	Talous- arvio- muutok- set	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	87 814	***	78 253
VALMISTUS OMAAN KÄYT- TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-2 439 500	-2 439 500	0	-2 439 500	-2 533 447	103,9 %	-2 581 825
TOIMINTAKATE	-2 439 500	-2 439 500	0	-2 439 500	-2 445 633	100,3 %	-2 503 572

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP 2021	TA2022	TP2022
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta			
Htv	200,6	122	216,2
Kaupunginkirjasto			
-Kävijät (sis. myös verkkokirjastokäyn- nit, jotka saadaan aina vuoden lopussa)	303 431	600 000	345 941
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	11,75	5,50	10,53
-Lainaukset (sis. myös digitaaliset lai- nat, joista osa saadaan vasta vuoden lopussa)	709 910	650 000	684 144
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	4,37	4,10	4,56
Hiiden Opisto ja Länsi-Uudenmaan mu- siikkiopisto			
-Hiiden Opiston kurssit	2 359	2 500	2 374
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	534	560	581
-Musiikkiopiston oppilasmäärä	854	860	872

-Yksikkökustannus, euroa/suorite	2 331 euroa/v (194 euroa/op- pil./kk)	2 200 euroa/v (183 euroa/op- pil./kk)	2 256 euroa/v (188 euroa/op- pil./kk)
Museo ja Lohjan kaupunginorkesteri			
-Museon kävijät	72 468	15 000	39 826
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	2,75	10,00	5,36
Kaupunginorkesterin kävijät	21 444	35 111	23 413
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	14,07	12,22	18,05
Matkailu, markkinointi ja PR sekä Yleinen kulttuuritoimi			
-Kaivosmuseon kävijät	12 481	20 000	16 106
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	25,98	23,50	22,30
-Konserttisalien käyttökerrat		505	
-Yksikkökustannus, euroa/suorite		750	

11.1.6. Hyvinvointi

Hyvinvoinnin toiminnan sisältö ja laajuus

 Menot -304,3 milj. euroa	 Tulot 39,2 milj. euroa	 Toimintakate 256,1 milj. euroa	 Toimintakate /as -5788 euroa/as	 Htv 2 081,5
---	---	---	--	--

Tulosalue, htv	TP 2021	TP 2022
Hyvinvointi-toimiala yhteensä, htv	2 057,8	2 081,5
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	1 301,9	1 331,6
Sosiaali- ja terveyslautakunta	755,9	749,9

Hyvinvoinnin sitovat tavoitteet

Elinvoimainen Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset muutokset on toimeenpantu yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa.	Talouden tapainotusohjelmaa toteutettiin vuoden aikana alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Valtuusto päätti muuttaa aikaisempaa suunnitelmaa ja avoimen varhaiskasvatuksen lakkauttaminen peruttiin.	Tasapainottamisohjelman toteutuminen 100 %.

Hyvinvoiva Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
Varmistetaan turvallinen siirtyminen LU-hyvinvointialueelle ja osallistutaan alueen yhteiseen innovatiiviseen uudistumiseen. Kaupunkiin jäävien palvelujen muutosorganisointi toteutetaan saman tahtisesti.	Henkilöstön tiedottaminen muutosvaiheessa toteutunut suunnitelman mukaan. Liikkeenluovutukseen liittyvät yhteistointaneuvottelut on pidetty. Kaupungille jäävien toimintojen organisointi on edennyt. Turvallisen siirtymän varmistaminen on toteutunut.	Henkilöstöinfojen toteutuminen, osallistumisaste Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen valmisteluun. Suunnitelma kaupungin toiminnan uudelleen organisoinnista on laadittu.

<p>Henkilöstön veto- ja pitovoimaisuuden vahvistaminen</p> <p>Henkilöstön työhyvinvoinnin sekä työkyvyn ylläpito</p> <p>Henkilökunnan osaamisen varmistaminen ja kehittäminen</p>	<p>Työnantajamielikuvaa ja henkilöstön hyvinvointia vahvistettiin vuoden aikana useilla eri toimenpiteillä.</p> <p>Vakituisten tehtävien täyttöastetta pyrittiin nostamaan erityisesti niissä henkilöstöryhmissä, joissa henkilöstön saatavuus on ollut haasteellista. Tavoitetta ei tästä huolimatta saavutettu esimerkiksi lasten ja nuorten sosiaalityön osalta.</p> <p>Henkilöstön poissaolojen määrä nousi vuoden 2022 aikana. Erityisesti alle 6 päivän poissaolot kasvoivat vuoden aikana huomattavasti. (poissaoloprosentti 2021 4,8%, 2022 5,7 %)</p> <p>Koulutusyhteistyötä vahvistettiin vuoden aikana mm. alueellisella koulutusvaliokunnalla.</p>	<p>Työnantajamielikuvan paraneminen vuoteen 2021 verrattuna.</p> <p>Vakituisten tehtävien 100 % täyttöaste.</p> <p>Poissaolojen määrä laskee vuoteen 2021 verrattuna.</p> <p>Rekrytointitapahtumiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan ja koulutusyhteistyön toteutuminen oppilaitosten kanssa.</p>
---	--	---

Aasukkaiden Lohja

Tavoite	Tilinpäätös	Mittari
<p>Lapsivaikutusten arviointi otettu käyttöön päätöksen tueksi.</p>	<p>Vuoden aikana henkilöstöä on koulutettu lapsivaikutusten arviointien tekemiseen. Lapsivaikutusten arviointeja on tehty vuoden aikana merkittävimmistä päätöksistä.</p>	<p>Jokaisessa päätöksen tekoon tulevassa asiassa on arvioitu lapsivaikutukset.</p>

Hyvinvoinnin tuloslaskelma

Hyvinvointi-toimialan toimintakate on sitova suhteessa valtuustoon.

Hyvinvointi

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupungin- valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun- nitelman mukainen ta- lousarvio 2022	Taloussar- vio-muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö- %	TP2021
TOIMINTATUOTOT	28 068 860	28 384 560	2 018 610	30 403 170	39 240 943	-8 837 773	129,1 %	39 625 694
MYYNTITUOTOT	7 421 730	7 737 430	0	7 737 430	8 618 174	-880 744	111,4 %	7 015 511
MAKSUTUOTOT	13 932 840	13 932 840	0	13 932 840	15 429 608	-1 496 768	110,7 %	15 914 537
TUET JA AVUSTUKSET	4 796 390	4 796 390	2 018 610	6 815 000	13 310 805	-6 495 805	195,3 %	14 817 758
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 917 900	1 917 900	0	1 917 900	1 882 356	35 544	98,1 %	1 877 887
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0 ***		0
TOIMINTAKULUT	-292 308 900	-292 624 600	-2 018 610	-294 643 210	-304 295 477	9 652 267	103,3 %	-287 260 115
HENKILÖSTÖKULUT	-106 400 250	-106 400 250	-1 718 640	-108 118 890	-108 247 752	128 862	100,1 %	-103 363 927
PALVELUJEN OSTOT AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-144 085 730	-144 401 430	-299 970	-144 701 400	-154 573 748	9 872 348	106,8 %	-143 106 139
AVUSTUKSET	-9 598 480	-9 598 480	0	-9 598 480	-8 738 860	758 211	111,9 %	-6 576 126
MUUT TOIMINTAKULUT	-25 871 810	-25 871 810	0	-25 871 810	-25 624 276	-859 620	91,0 %	-8 537 845
TOIMINTAKATE	-264 240 040	-264 240 040	0	-264 240 040	-265 054 534	814 494	100,3 %	-247 634 421

Hyvinvointi									
Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021	
TOIMINTATUOTOT	27 598 760	27 914 460	2 018 610	29 933 070	37 781 716	-7 848 646	126,2 %	38 316 814	
MYYNTITUOTOT	6 951 630	7 267 330	0	7 267 330	8 122 814	-855 484	111,8 %	6 984 972	
MAKSUTUOTOT	13 932 840	13 932 840	0	13 932 840	14 511 565	-578 725	104,2 %	14 648 315	
TUET JA AVUSTUKSET	4 796 390	4 796 390	2 018 610	6 815 000	13 310 805	-6 495 805	195,3 %	14 817 758	
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 917 900	1 917 900	0	1 917 900	1 836 532	81 368	95,8 %	1 865 769	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0	
TOIMINTAKULUT	-247 331 500	-247 647 200	-2 018 610	-249 665 810	-257 819 773	8 153 963	103,3 %	-543 070	
HENKILÖSTÖKULUT	-106 400 250	-106 400 250	-1 718 640	-108 118 890	-108 247 752	128 862	100,1 %	-103 363 927	
PALVELUJEN OSTOT	-120 551 830	-120 867 530	-299 970	-121 167 500	-129 561 653	8 394 153	106,9 %	-124 603 222	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 352 630	-6 352 630	0	-6 352 630	-7 109 258	756 628	111,9 %	-2 385 468	
AVUSTUKSET	-9 598 480	-9 598 480	0	-9 598 480	-8 738 755	-859 725	91,0 %	-3 962 853	
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 428 310	-4 428 310	0	-4 428 310	-4 162 355	-265 955	94,0 %	-21 227 600	
TOIMINTAKATE	-219 732 740	-219 732 740	0	-219 732 740	-220 038 057	305 317	100,1 %	-217 226 256	

Hyvinvointi									
Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021	
TOIMINTATUOTOT	470 100	470 100	0	470 100	1 459 227	-989 127	310,4 %	1 308 880	
MYYNTITUOTOT	470 100	470 100	0	470 100	495 360	-25 260	105,4 %	30 540 1 266	
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	918 043	-918 043	***	222	
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	45 824	-45 824	***	12 118	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0	
TOIMINTAKULUT	-44 977 400	-44 977 400	0	-44 977 400	-46 475 704	1 498 304	103,3 %	-31 717 045	
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0	
PALVELUJEN OSTOT	-23 533 900	-23 533 900	0	-23 533 900	-25 012 095	1 478 195	106,3 %	-18 502 916	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	0	-1 583	1 583	***	-4 190 659	
AVUSTUKSET	0	0	0	0	-105	105	***	-4 574 992	
MUUT TOIMINTAKULUT	-21 443 500	-21 443 500	0	-21 443 500	-21 461 921	18 421	100,1 %	-4 448 478	
TOIMINTAKATE	-44 507 300	-44 507 300	0	-44 507 300	-45 016 477	509 177	101,1 %	-30 408 165	

Lasten ja nuorten ja lapsiperheiden tulosalue

Toiminnan sisältö ja laajuus

 n. 9000 lasta ja nuorta päivittäisessä toiminnassa	 1897 lasta varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa Varhaiskasvatuksen osallistumisaste 81 %	 2180 lasta äitiys- ja lasten neuvolassa 7649 oppilasta kouluterveydenhuollon piirissä	 5062 oppilasta perusopetuksessa 786 opiskelijaa lukiokoulutuksessa	 785/1178 oppilasta/koulu-psykologi 638/oppilasta/koulukuraattori	 70 410 asiakaskontaktia vuodessa nuorisopalveluissa	 2287 lastensuojeluilmoitusta 6237 Lastensuojelun asiakasta	 22 005 lastensuojelun laitoshoitopäivää 21 341 käyntiä perheneuvolassa
---	--	---	--	--	---	--	--

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden tulosalueen toiminta ja talous jakautuivat kolmeen tulosyksikköön: Alle kouluikäisten ja heidän perheidensä peruspalvelut, kouluikäisten, nuorten ja heidän perheidensä peruspalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja erityispalvelut.

Tulosalueen toimintakate oli -113,6 milj. euroa (103,8 %), jossa ylitystä talousarvioon 4,1 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,3 milj. eurolla (102,7 %) ja toimintakulut 4,4 milj. eurolla (103,7 %). Toimintatuotoissa oli tukia ja avustuksia (85,0 %), joita siirtyi vuodelle 2023 käytettäväksi arvioitua enemmän, yhteensä n. 2 milj. euroa. Toimintakuluissa ylittyivät palvelujen ostot 5,1 milj. eurolla sekä tarvikkehankinnat 0,1 milj. eurolla. Palvelujen ostojen ylitys aiheutui pääasiassa lastensuojelun asiakaspalvelujen ostoista sekä koulupsykologipalveluista ja koulu-kuljetuksista.

Vuoden 2022 aikana talousarvioon tehtiin seuraavat muutokset:

- Lasten, nuorten ja perheiden tulosalueen toimintatuottoihin ja -kuluihin sisällytettiin eri hankkeille ja projekteille myönnetty avustukset yhteissummaltaan 2 018 610 euroa toimintakatteen säilyessä ennallaan.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti 29.9.2022 § 107 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että tulosalueelle myönnetään 2,0 milj. euron lisämääräraha lastensuojelun asiakaspalvelujen ostoihin. Kaupunginhallitus päätti 24.10.2022 § 327 merkitä asian tiedoksi.

Palveluiden järjestäminen oli muutaman vuoden tauon jälkeen mahdollista toteuttaa lähes normaalisti. Vuosien 2020 ja 2021 aikana toteutetuille huomattaville koronaepidemiaan liittyville poikkeusjärjestelyille ei enää viime vuoden aikana ollut tarvetta. Aikaisempien vuosien poikkeus-toimet ja niiden aiheuttama kuormitus oli kuitenkin nähtävillä sekä lasten ja nuorten että tulosalueen henkilöstön jaksamisessa. Lasten ja nuorten tukitoimien määrää on lisätty kaikissa tulosalueen palveluissa ja henkilöstön työhyvinvointia on haluttu tukea vuoden aikana useilla eri toimenpiteillä.

Vuoden 2022 aikana syntyneiden lasten määrä pysyi aikaisempien vuosien tapaan verrattain alhaisella tasolla. Viimeisten vuosien aikana tapahtunut muutos syntyneiden lasten määrässä tulee näkymään tulevien vuosien aikana pienentyvinä ikäluokkina sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.

Lasten ja nuorten palveluiden merkitys kaupungin taloudessa tulee kasvamaan tulevien vuosien aikana, kun sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle. Vuoden 2022 aikana lasten ja nuorten palveluista toteutettiin kattava palveluselvitys. Selvityksessä avataan mm. kaupungin lakisääteisiä tehtäviä, palveluiden tuottamia kustannuksia ja kerrotaan tarkemmin lasten ja nuorten palveluiden organisoimisesta Lohjalla. Palveluselvityksen yhteydessä toteutettiin myös varhaiskasvatusta, perusopetusta sekä lukiokoulutusta koskeva kuntavertailu.

Lasten ja nuorten palveluiden järjestämisen kustannukset ovat kasvaneet huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Samaan aikaan palveluiden järjestämisen määrään tai laatuun ei ole tehty merkittäviä muutoksia. Tästä huolimatta kustannukset ovat kasvaneet vuodesta 2019 vuoteen 2022 yhteensä noin 16 miljoonaa euroa. Toimintakustannusten kasvuun ei ole osoitettavissa yhtä selkeää syytä, vaan kasvu on johtunut useista eri tekijöistä. Viimeisten vuosien aikana tapahtuneella kustannusten huomattavalla nousulla tulee todennäköisesti olemaan vaikutuksia tulevien vuosien lasten ja nuorten palveluiden rahoitustarpeeseen, mikäli palvelut halutaan pitää niiden nykyisellä tasolla.

Lasten ja nuorten palveluiden kehittämisohjelma on aloitettu syksyn 2022 aikana. Kehittämisohjelman tavoitteena on parantaa järjestettävien palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja taloudellista tehokkuutta. Kehittämisohjelma ajoittuu vuosille 2023 – 2025 ja sitä edistetään tiiviissä yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan kanssa.

Alle kouluikäisten ja heidän perheidensä peruspalvelut

Alle kouluikäisten ja heidän perheidensä peruspalvelut pysyivät talousarviossa. Toimintakate oli -28,8 milj. euroa (96,5 %). Toimintatuotot olivat 2,0 milj. euroa (133,4 %). Tuloja kertyi 513 000 euroa yli budjetoidun. Näistä noin 400 000 euroa oli varhaiskasvatusmaksutuottoja ja 90 000 euroa tukia ja avustuksia. Tulosityksikön toimintakulut olivat -30,9 milj. euroa (98,3 %).

Kunnallisen varhaiskasvatuksen arvioitua suurempi osallistumisaste näkyi maksutuotoissa sekä avustusten, kuten kelan kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen sekä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin, arvioitua vähäisempänä käyttönä. Avustuksia käytettiin 436 000 euroa arvioitua vähemmän.

Etenkin alle kolmevuotiaiden lasten osallistumisaste on noussut varhaiskasvatuksessa. Syitä tähän ovat muun muassa hyvä työllisyystilanne, yleinen kustannusten nousu, tietoisuuden lisääntyminen varhaiskasvatuksen vaikutuksista lapsen kehitykseen, varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen aleneminen ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden pieneneminen koko palvelutuotannossa.

Varhaiskasvatus on lakisääteinen palvelu, johon kaikilla lapsilla on subjektiivinen oikeus. Varhaiskasvatuksen ryhmäkoot ja lasten ja aikuisten välinen suhdeluku on laissa määritelty eikä mitoituksista saa poiketa.

Henkilöstökulut nousivat, koska suuren lapsimäärän vuoksi varhaiskasvatukseen perustettiin 5 uutta lapsiryhmää vuoden 2022 tammikuussa (Linnainen 3 ryhmää, Laurentius-päiväkoti 1 ryhmä ja Perttilän päiväkotitoiminta 1 ryhmä). Arvioitiin, että ryhmä pystytään purkamaan elokuussa 2022. Näin ei käynyt, koska lasten osallistumisaste ja etenkin alle kolmevuotiaiden lasten määrä pysyi korkeana.

Henkilöstön sairauspoissaoloja oli paljon ja sijaisia palkattiin toiminnan toteuttamisen varmistamiseksi. Sijaiskustannukset kasvoivat 78 000 eurolla vuodesta 2021 vuoteen 2022.

Vuonna 2022 Lohjalla syntyi 289 lasta, mikä on 45 lasta vähemmän kuin vuonna 2021 (334). Lasten määrän väheneminen väestössä ei näy varhaiskasvatuksessa, koska lapsista yhä useampi osallistuu varhaiskasvatukseen. Vuonna 2021 Lohjalle muutti yli 50 0-4 vuotiasta lasta. Esiopetusta järjestetään päiväkotien ja koulujen yhteydessä. Kaikkien esiopetusryhmien yhteydessä järjestetään täydentävää varhaiskasvatusta. Lohja on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa 2021-2024. Kokeiluun on osallistunut toimikaudella 2022-2023 30 6-vuotiasta ja 26 5-vuotiasta lasta Ojaniitun päiväkodista ja Daghemmet Petteristä.

Varhaiskasvatus ja esiopetus sai vuonna 2022 hankerahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja erityisavustusta koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Hankerahoituksella palkattiin lisäresurssia lasten ja ryhmien toiminnan tukemiseksi. Rahoituksella palkattiin mm. erityisavustajia, lastenhoitajia, kieli- ja kulttuuriohjaajia.

Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut pysyivät hyvin talousarvioissa. Toimintatuotot olivat 84 800 euroa (420 %) ylittyen 64 600 eurolla. Tästä suuri osa oli valtion korona-avustusta. Toimintakulut olivat -906 000 euroa (91,1 %) jääden 88 000 euroa alle budjetoidun. Toimintakate oli -821 000 euroa (84,3 %).

Neuvolapalveluissa oli rekrytointihaasteita etenkin pitkäaikaisiin sijaisuuksiin. Neuvolapalveluissa pyrittiin kuromaan kiinni korona-aikana väliin jääneitä terveystarkastuksia kahdella ylimääräisellä määräaikaisella terveydenhoitajan tehtävällä. Rekrytointihaasteet vaikeuttivat tätä tehtävää.

Alle kouluikäisten palveluille osoitettiin talouden tasapainottamistavoitteita vuodelle 2022 yhteensä 481 000 euroa.

Lastenhoitajien määrä ei ole vähentynyt, koska lapsimäärä ei ole laskenut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, säästöä saadaan kuitenkin yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteleistä 150 000 euroa. Jo vuonna 2021 tuista ja avustuksista säästyi 580 000 euroa.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä pyritään tavoittelemaan suunnittelemalla toimintaa pitkäjänteisesti ja tarvelähtöisesti. Voudinpuiston päiväkodin lakkauttaminen on päätetty (15.12.2022) toteuttaa 1.8.2023 alkaen. Vuodelle 2023 tavoitteena on myös vuorohoidon yhdistäminen, jolloin vuorohoito on taloudellisempaa.

Kouluikäisten, nuorten ja heidän perheidensä peruspalvelut

Kouluikäisten, nuorten ja heidän perheidensä peruspalvelut ylittivät talousarvion 2,5 milj. eurolla: toimintakate oli 64,8 milj. euroa (104,0 %). Toimintatuotot alittuivat noin 0,5 milj. eurolla (käyttö 91,5 %). Toimintakulut ylittivät 2,0 milj. eurolla (käyttö 102,9 %), josta henkilöstökulujen osuus oli 650 000 euroa (käyttö 101,8 %) ja palvelujen ostojen osuus 1,2 milj. euroa (107,9 %).

Koulut ovat toimineet kouluille myönnettyjen tuntikehysten puitteissa. Sijaiskulut ylittivät 720 000 euroa (käyttö 550,5 %). Sijaisten runsaan käytön syynä on sairauspoissaolojen määrän kasvu sekä se, että opetushenkilöstössä oli useita pitkäaikaisia sairauspoissaoloja.

Palvelujen ostoissa näkyi mm. koulupsykologipalveluiden ostot yksityisiltä palveluntuottajilta, ylitys 391 000 euroa (1 025,3 %), sillä koulupsykologipaikkoja ei rekrytointirytyksistä huolimatta pystytty täyttämään. Asiakaspalveluiden ostoissa kunnilta ylitystä tuli 295 000 euroa, joka koostui lähinnä muihin kuntiin sijoitettujen lohjalaislasten tukipalveluista sijoituskunnissa. Vuorolinjojen ja koulumatkakuljetusten ylitys oli 673 000 euroa.

Perusopetuksen oppilaita oli syksyn 2022 tilastointipäivän mukaan yhteensä 5 062 oppilasta. Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden määrä vuonna 2022 oli 663 (669), vähennystä edelliseen vuoteen kuusi oppilasta. Tehostetun tuen piirissä puolestaan oli 717 (674) oppilasta, kasvua 43 oppilasta edelliseen vuoteen ja 73 oppilasta vuoteen 2020. Oppilaiden tuen tarpeen kasvu edellyttää jatkuvaa oppilashuollon prosessien kehittämistä. Erityisopetuksen konsultoiva tiimi on tarjonnut konsultaatiota ja apua tukitoimien suunnitteluun kouluilla. Haasteita tuottaa erityisesti kelpoisen henkilöstön saatavuus, joka osaltaan tuottaa suuria alueellisia eroja.

Tuloksikkö on osallistunut useisiin toimintaa tukeviin hankkeisiin muun muassa tasa-arvo-, liikunta-, kerhotoiminta-, Suomen harrastamisen malli – ja Erasmus+-hankkeet.

Esi- ja perusopetus sai vuonna 2022 hankerahoitusta OKM:ltä tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja erityisavustusta koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

Hankerahoituksella palkattiin lähinnä resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia lisäresurssiksi ryhmiin.

Merkittävin muutos kouluverkkoon oli Järnefeltin yhtenäiskoulun toiminnan aloittaminen. Toiminnallisesti tämä tarkoitti kolmen kouluyksikön lakkauttamista sekä muuttoa, materiaalien uusimista ja henkilöstön siirtymistä uuteen yksikköön. Uuden yhtenäiskoulun myötä on toteutunut talouden tasapainottamistoimenpideohjelmaan kirjattu Maksjoen koulun lakkauttaminen 1.8.2022 alkaen. Samassa yhteydessä tarkasteltiin myös opetustoimen johtamisjärjestelmä Etelä-Lohjalla; kahden koulun rehtorit ovat siirtyneet yhtenäiskouluun rehtoriksi ja apulaisrehtoriksi, vararehtorihuojuennukset on poistettu.

Talouden tasapainottamistoimenpideohjelmas­sa vuodelle 2022 on määritelty kustannussäästöinä myös oppilasmäärän laskun vaikutuksia tuntikehykseen, opettajien määrään, ateriapalveluihin, koulumatkakuljetuksiin ja koulunkäynnin sekä iltapäivätoiminnan ohjaajiin. Vaikka oppilasmäärä laskeekin, kustannukset eivät odotusten mukaan ole laskeneet. Erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden määrän lisääntyminen vaatii lisää resurssia. Yleinen kustannusten nousu näkyy esimerkiksi ateriapalveluissa, kiinteistökuluissa ja logistiikassa. Erityisesti pienissä yksiköissä tuntikehyksen niukkuus aiheuttaa ongelmia.

Vuonna 2022 tulosalueen strategiset painopisteet olivat lasten ja nuorten palveluiden toimenpideohjelman toteuttaminen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen (henkinen ja fyysinen hyvinvointi) sekä aluetyön merkityksen lisääminen.

Kouluissa työilmapiiri on pääsääntöisesti ollut hyvä ja positiivinen. Koronapandemian mukanaan tuomat epävarmuustekijät ja ennakoimattomuus ovat vaikuttaneet kuitenkin negatiivisesti

työilmapiiriin. Syksyyn 2022 päästiin melko normaalisti, mutta pandemian vaikutukset näkyvät yhä.

Oppilas- ja opiskeluhuollon siirtymistä hyvinvointialueelle valmisteltiin vuosi 2022. Lohjalta oli vahva edustus hyvinvointialueen opiskeluhuollon työryhmissä, mm. johtava koulukuraattori ja johtava koulupsykologi.

Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja erityispalvelut

Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja erityispalveluiden tulosityksikön toimintakate oli 19 milj. euroa, ylittyen 2,4 milj. eurolla (114,3 %). Toimintakate kasvoi edelliseen vuoteen nähden 2,3 milj. euroa, johtuen lisääntyneistä lastensuojelumenoista. Toimintatuotot ylittyivät 304 000 eurolla.

Toimintakulut ylittyivät 2,7 milj. eurolla ollen yhteensä 20,2 milj. euroa. Toimintakulut ylittyivät palvelujen ostoissa (136,8 % yht. noin 3,3 milj. euroa) ja avustuksissa (110,2 %, yht. 13 100 euroa). Toimintakulut alittuivat aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (98,2 %, yht. 2 300 euroa), muissa toimintakuluissa (99,1 %, yht. 12 000 euroa) ja henkilöstökuluissa (91,7 %, yht. 585 000 euroa).

Nuorisotyön vuoden 2022 toimintakate oli 98,8 %, perhekeskusten 87,1 % ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden 121,4 %.

Lapsiperheiden sosiaali- ja erityispalveluiden runsasta budjetinylitystä selittää lapsiperheiden sosiaalipalveluiden palveluiden ostojen kasvu. Syinä tähän ovat:

- Lastensuojelun tarve on lisääntynyt korostuneesti yhteiskunnallisten haastavien aikojen sekä poikkeuksellisten koronavuosien yleisen pahoinvoinnin vuoksi
- Perheet ja lapset joutuvat usein jonottamaan tai odottamaan peruspalveluihin pääsyä tai ne eivät ole riittävät/ tarpeenmukaiset. Tämä lisää ohjautumista lapsiperheiden sosiaalipalveluihin ja lastensuojeluun.
- Erityispalveluihin pääsy viivästyy myös usein, joka korostuneesti lisää erityisesti lastensuojelun palveluiden tarvetta
- Perheillä on usein ohut verkosto, joka heijastuu vanhemmuuden haastavuuden lisääntymisenä ja tuen tarpeen kasvuna. Tukipalvelujen tarve kasvaa tästä syystä koko ajan
- Väkivalta, päihteiden käyttö ja mielenterveyden haasteet niin lapsilla kuin vanhemmilla ovat kasvavasti syitä, joiden vuoksi lapsiperheiden sosiaalipalvelujen tarve on lisääntynyt
- Perheiden kuormitus eri syistä on usein syynä lastensuojelupalveluiden tarpeisiin tilanteissa, jossa lapsen kasvu, terveys ja kehitys on vakavasti vaarantunut lapsen omasta toiminnasta ja/tai vanhemmuuden puutteista johtuen
- Vaikka lastensuojeluilmoitusten määrä ei kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna on kuitenkin huomioitavaa, että laitospalveluiden hoitopäivien määrä kasvoi yli 700 hoitopäivällä.

Nuorisotyössä Aluehallintovirasto tuki nuorisotyötä hankeavustusten muodossa. Etsivä nuorisotyö sai 90 000 euroa (ajalle 1.9.2022-31.8.2023) etsivien nuorisotyöntekijöiden palkkakuluihin. Hankerahalla on palkattu yksi kokoaikainen ja kaksi 50 %:sta etsivää nuorisotyöntekijää. Nuorisotyöpaja Tuuma sai hankeavustusta vuodelle 2022 pajatoiminnan toteuttamiseen 110 000 euroa. Avustus kohdistui pääosin kahden pajaohjaajan ja yhden erityisnuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin ja pajanuorten pieniin toimintakuluihin. Hankeavustuksia alueelliseen nuorisotyöhön saatiin kerhotoimintaan ja digitaaliseen nuorisotyöhön.

Ohjaamo -Lohja kokonaisuudessaan (käsittäen etsivän nuorisotyön, terveydenhoidon ja uraohjauksen sekä TE-toimiston) jatkoi toimintaansa tehostaen entisestään yhteistyötään muiden toimijatahojen kanssa. Alueellinen nuorisotilatoiminta palasi normaaliin rytmiin korona-ajan jälkeen. Ehkäisevässä erityisnuorisotyössä ja ehkäisevässä päihdetyössä ovat kasvaneet erittäin paljon tukea tarvitsevien nuorten määrät.

Perhekeskuksissa kehitettiin varhaisen tuen toimintamalleja, mm. Nepsy -neuvontapuhelin käynnistyi, Perhepolkumallia on hyödynnetty kotipalveluissa ja ehkäisevässä perhetyössä, työntekijät ovat osallistuneet erilaisiin koulutuksiin ja hankkeisiin nuorten psykososiaalisen tuen kehittämiseksi sekä ADHD –lapsen hoitopolku on kuvattu.

Lastensuojeluilmoitusten määrä pysyi samana vuoteen 2021 verrattuna. Vuonna 2022 lastensuojeluilmoitusten määrä oli yhteensä 2 287 ilmoitusta, kun se vuonna 2021 oli 2 288 ilmoitusta. Ankkuri-toiminnan asiakasmäärät ovat olleet myös nousussa koko vuoden ajan. Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden systeemisen toimintamallin käyttöönotto päästiin aloittamaan keväällä 2022, kun perheterapeutit saatiin palkattua.

Perhekeskusten ja lastensuojelun yhteisen toimintaprosessin kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2022. Sekä perhekeskusten päällikkö, että lapsiperhetyön päällikkö osallistuivat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kehittämistyöhön.

1.1.2023 alkaen yksiköstä hyvinvointialueelle siirtyvät perhekeskusten ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden toiminnot.

Tulosalueen johto

Tulosalueen johdon osalta toimintakate oli noin 763 000 euroa, joten talousarvio ylittyi 42 600 eurolla (105,9 %). Toimintatuotot toteutuivat talousarvion mukaisesti, toimintakulujen ylitys aiheutui pääosin palvelujen ostoista ICT-palveluissa.

Tulosalueen johto on osallistunut vuoden aikana aktiivisesti kaupungin organisaatiouudistuksen valmisteluun. Samaan aikaan on osallistuttu myös lasten ja nuorten osalta sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtymiseen hyvinvointialueelle.

Vuoden 2022 aikana jatkettiin lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämistä yhdessä Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Lohja on vastannut alueellisen Koulukunnossa-hankkeen koordinoinnista vuodesta 2021 alkaen. Länsi-Uudenmaan hyvinvointi-hankkeen kehitystyön tuloksia esiteltiin vuoden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön kutsumana pohjoismaisessa konferenssissa Oslossa ja kansainvälisessä koulu poissaolojen seminaarissa Hollannissa. Vuoden aikana valmisteltiin myös kaupungin tulevaa hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen kokonaisuutta ja kuluvan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Toimenpide	Euroa	Toteutuminen
Alle kouluikäisten ja heidän perheidensä peruspalvelut	511 000	60 000
1 lastenhoitaja/ruotsinkielinen varhaiskasvatus	30 000	Ei toteutunut
6 lastenhoitajaa/ Mäntynummen alue	180 000	Ei toteutunut
1 lastenhoitaja/Anttilan alue	30 000	Ei toteutunut
Muut vähennykset varhaiskasvatuksessa (ruotsinkielisten yksiköiden yhdistämistä ei toteuteta/kv 7.10.2020)	71 000	Ei toteutunut
Lapsimäärän vähenemisestä johtuen varhaiskasvatuksen ateriapalvelusta: noin 180 lasta; 60 lasta/v v:sta 2022 lukien	100 000	Toteutui 60 %
Avoimen päivähoidon ja kotihoidon käytössä ollut Roution vanha päiväkotirakennus (tilakustannukset, ei henkilöstösäästöjä)	100 000	Ei toteutunut
Kouluikäisten ja heidän perheidensä peruspalvelut	931 000	359 300
Opetustoimen johtamisjärjestelmän tarkastelu Etelä-Lohjalla (yhtenäiskoulu) siirtyy v:lta 2021	29 000	29 000
Nummenkylän koulun lakkauttaminen 1.8.2021 alk.; 7 kk v. 2022	149 000	149 000
Pullin koulun lakkauttamisen vaikutus, +18 800 euroa siirtyy v:lta 2021, -> siirtyy, kunnes Mäntynummen yhtenäiskoulun tilanne selvä (85 700 e)	0	0
Maksjoen ja Rauhalan koulujen yhdistyminen Järnefeltin yhtenäiskouluksi 1.8.2022 alkaen	181 300	181 300
Oppilasmäärän laskusta johtuva opetuksen määrän vähentyminen	150 000	Ei toteutunut
Oppilasmäärän laskun vaikutus ateriapalveluihin	83 000	Ei toteutunut
Oppilasmäärän vähentymisen vaikutus koulumatkakuljetuksiin	93 000	Ei toteutunut
Koulukäynnin ohjaajien ja iltapäivätoiminnan ohjaajien määrän vähentyminen	160 000	Ei toteutunut
Lasten, nuorten ja heidän perheidensä sosiaali- ja erityispalvelut		
Ei toimenpiteitä v. 2022		
Lasten, nuorten ja perheiden tulosalueen johto		
Ei toimenpiteitä v. 2022		
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta yhteensä	1 356 300	419 300
Tot-%		30,1 %

Tuotot, kulut ja toimintakate

Lasten, nuorten ja perheiden tulosalue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupungin­valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun­n­telman mukai­nen talousar­vio 2022	Talousar­vio-muu­tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	9 254 390	9 570 090	2 018 610	11 588 700	11 906 585	102,7 %	11 482 393
VALMISTUS OMAAN KÄYT­TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-118 758 750	-119 074 450	-2 018 610	-121 093 060	-125 541 764	103,7 %	-116 739 950
TOIMINTAKATE	-109 504 360	-109 504 360	0	-109 504 360	-113 635 179	103,8 %	-105 257 556

Ulkoiset	Kaupungin­valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun­n­telman mukai­nen talousar­vio 2022	Talousar­vio-muu­tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	8 784 290	9 099 990	2 018 610	11 118 600	11 365 401	102,2 %	11 439 685
VALMISTUS OMAAN KÄYT­TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-82 976 650	-83 292 350	-2 018 610	-85 310 960	-89 256 220	104,6 %	-82 710 566
TOIMINTAKATE	-74 192 360	-74 192 360	0	-74 192 360	-77 890 819	105,0 %	-71 270 881

Sisäiset	Kaupungin­valtuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuun­n­telman mukai­nen talousar­vio 2022	Talousar­vio-muu­tokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	470 100	470 100	0	470 100	541 184	115,1 %	42 708
VALMISTUS OMAAN KÄYT­TÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-35 782 100	-35 782 100	0	-35 782 100	-36 285 544	101,4 %	-34 029 383
TOIMINTAKATE	-35 312 000	-35 312 000	0	-35 312 000	-35 744 360	101,2 %	-33 986 675

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP2021	TA2022	TP2022
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta			
Henkilöstömäärä, htv	1 322,7	1 202,11	1 331,6
Alle kouluikäisten peruspalvelut			
- suorite: varhaiskasvatuspaikat	1 964	1 863	1 898
-yksikkökustannus, euroa/suorite	908	1 024	993
- suorite: äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	15 848	17 500	14 010
-yksikkökustannus, euroa/käynti	57	45	62
Kouluikäisten peruspalvelut			
- suorite: perusopetus, oppilaita	5 211	5 115	5 161
-yksikkökustannus, euroa/oppilas	842	820	894
- suorite: koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, käyntiä	12 192	20 000	10 698
-yksikkökustannus, euroa/käynti	35	35	38
Lasten ja nuorten sosiaali- ja erityispalvelut			
- suorite: lastensuojelun laitos- ja perhehoito, hoitopäiviä	43 177	41 550	43 291
-yksikkökustannus, euroa/hoitopäivä	199	207	215
- suorite: kasvatus- ja perheneuvolan yksilö- tai perhevastaanotto, käyntiä	3 865	4 300	2 063
-yksikkökustannus, euroa/suorite	273	244	280
- suorite: alueellinen nuorisotyö, palvelujen piirissä olevat	4 025	4 025	3 978
-yksikkökustannus, euroa/palvelujen piirissä olevat	11	10	9

Työikäisten palveluiden tulosalue

Toiminnan sisältö ja laajuus

 <p>Avosairaanhoidon käyntejä 99 544</p>	 <p>Suun terveydenhuollon käyntejä 36 980</p>	 <p>Toimeentulotuen ruokakuntia 277</p>	 <p>Kuntouttavan työtoiminnan toimintapäiviä 18 298</p>	 <p>Vammaispalvelujen asiakkaat 660</p>	 <p>Fysioterapiakäynnit 8 203</p>	 <p>Erikoissairaanhoidon kustannukset/as -1 529</p>
--	---	---	---	--	---	---

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Työikäisten tulosalue jakautui kolmeen tulosityksikköön: terveydenhuollon peruspalvelut, sosiaali- ja erityispalvelut sekä tulosalueen johto. Lisäksi tulosalueelle kuului erillisenä erikoissairaanhoidon ostojen budjetillinen osuus.

Tulosalueen toimintakate oli -109,5 milj. euroa (95,2 %), jossa alitusta talousarvioon oli 5,5 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 13,0 milj. euroa (215,1 %) eli ylittivät budjetoidun 6,96 milj. eurolla johtuen pääosin korona-avustuksista. Toimintakulut olivat 122,5 milj. euroa (101,2 %), ylityksen ollessa 1,4 milj. euroa.

Toimintatuotoista myyntituottoja kertyi 1,6 milj. euroa (121,1 %), mikä oli 216 200 euroa budjetoitua enemmän. Maksutuottoja kertyi 3,3 milj. euroa (107,3 %) eli 274 000 euroa budjetoitua enemmän. Tähän vaikutti erityisesti koronatilanteen helpottuminen ja vastaanotto toimintojen normalisoituminen. Tukia ja avustuksia kertyi 8 milj. euroa (517,6 %) eli 6,4 milj. euroa budjetoitua enemmän johtuen korona-avustuksista. Muut toimintatuotot olivat 147 500 (111,2 %).

Toimintakuluista henkilöstökulut olivat -16,1 milj. euroa (98,8 %) ja alittivat talousarvion 200 000 eurolla. Palvelujen ostot olivat -98,4 milj. euroa (101,5 %) ja ylittivät talousarvion 1,4 milj. eurolla. Ylitystä selittää koronatuotkimusten ostot sekä ICT-kustannukset. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaraihin kului -3,4 milj. euroa (117,3 %). Ylitys (n. 0,5 milj. euroa) selittyy koronaan liittyvillä suojavaarustehankinnoilla sekä kasvaneilla hoitotarvikejakelun kustannuksilla. Avustukset (-2,7 milj. euroa, 95,2 %) alittivat hieman talousarvion. Muita toimintakuluja kertyi -2,0 milj. euroa (93,3 %) eli 145 500 euroa alle talousarvion.

Tulosalueella suoria koronakustannuksia kertyi -2,7 milj. euroa. Näistä suurimmat erät muodostuivat koronatesteistä noin -2,4 milj. euroa, hoitotarvikkeista -63 600 euroa ja henkilöstökustannuksista -223 300 euroa. Toiminnan muuttuneet suojauskäytänteet nostivat yksiköiden hoitotarvikekustannuksia, eivätkä ole kirjautuneet suoriksi koronakustannuksiksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua jatkettiin Tulevaisuuden sotekeskus – hankkeiden ja hyvinvointialueen valmisteluorganisaation avulla. Lohjalta oli edustaja väliaikaisessa valmistelutoimielimessä sen toimikauden ajan. Lohjalta osallistui useita kymmeniä henkilöitä hankkeen projekteihin. Hyvinvointialueen käynnistämisen kannalta kriittiset tehtävät olivat etusijalla vuoden 2022 työskentelyssä. Tästä huolimatta Länsi-Uudenmaan alueella saatiin vietyä myös sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöuudista eteenpäin kansallisten tavoitteiden suuntaisesti, paikoin jopa erinomaisin tuloksin.

Palvelujen yhdenvertaisuuden edellytykset on luotu laatimalla palvelukuvaukset kaikista hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista (n. 190) alueen ammattilaisten yhteistyönä, määrittelemällä perusteet/kriteerit niiden saamiseen sekä yhdenmukaistamalla asiakasmaksut ja palkkiot.

Tulosalueelle ei kohdennettu investointeja johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirtymisestä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Terveydenhuollon peruspalvelut

Terveydenhuollon peruspalvelut alittivat talousarvion 3,7 milj. eurolla (toteuma 83,3 %). Koronapandemiasta aiheutuneita suoria lisäkuluja oli 2,6 milj. euroa ja tuottoja 5,9 milj. euroa. Vuoteen 2021 verrattuna tulosyksikön toimintakate pieneni 0,6 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 10,3 milj. euroa (275,3 %). Myyntituotot ylittivät 290 000 euroa muiden kuntien maksamien tulojen sekä koulutuskorvausten osalta (toteuma 127,3 %). Asiakasmaksutuotot ylittivät tavoitteen noin 235 000 euroa (109,3 %).

Toimintakulut olivat -28,9 milj. euroa (110,7 %) ylityksen ollessa 2,8 milj. euroa. Henkilöstökulut olivat -12,2 milj. euroa (99,0 %). Palvelujen ostot olivat -11,5 milj. euroa (128,6 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät 474 000 eurolla (116,9 %). Koronapandemian aiheuttamat kulut koostuivat koronanäytteenotosta, suojavälinehankinnoista sekä lisähenkilöstön käytöstä.

Terveysasemapalvelujen toimintakate oli -4,9 milj. euroa (75,8 %), suunterveydenhuollon -4,2 milj. euroa (97,4 %), kuntoutuspalvelujen -1,6 milj. euroa (102,2 %) ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden -2,7 milj. euroa (87,1 %).

Vuosi 2022 oli kokonainen vuosi, jossa näkyi sosiaali- ja terveydenhuollon 1.7.2021 voimaan astuneen asiakasmaksulain osittaisuudistuksen vaikutukset sekä terveysasemapalveluissa että suun terveydenhuollossa. Lakiuudistus vähensi asiakasmaksutuloja terveysasemapalveluissa, kun hoitajavastaanotoista ei saa enää periä asiakasmaksua. Lisäksi lakimuutos toi suun terveydenhuollon asiakasmaksut maksukaton piiriin 1.1.2022 lukien.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) päätöksellä Lohjan puutiaisavokuumeen riskialue laajeni. Valtion kustantamat rokotukset sujuivat hyvin ja asiakaslähtöisesti.

Pusulan, Karjalohjan ja Sammatin terveysasemien ulkoistukseen liittyvät yhteistyö-/johtoryhmätapaamiset toteutuivat säännöllisesti vuoden aikana. Ulkoistettujen terveysasemien palvelu toteutui sopimuksen mukaisesti, ja palaute oli pääosin hyvä. T3 aika (kolmas vapaa aika) oli koko vuoden erinomaisella tasolla, alle 10 päivää. Omilla terveysasemilla T3 aika oli keskimäärin 25-30 päivää, fysioterapiaan 6 päivää ja suun terveydenhuoltoon 120 päivää. Roidu-asiakastytyväisyysmittaus oli koronapandemian vuoksi kuukausia pois käytöstä. Senkin jälkeen käyttö on ollut hyvin vähäistä eikä ole saavuttanut palautteen määrässä korona-aikaa edeltänyttä tasoa.

Lohjalla koronapandemian tartuntoja oli vuoden 2022 aikana runsaasti. Alkuvuodesta ennen koronan testaus- ja jäljitysperiaatteisiin tulleita muutoksia tartunnan jäljitys vei paljon terveyden-

huollon resursseja. Koronarokotuksia toteutettiin vuoden aikana THL:n ja HUS alueen linjausten mukaisesti. Toteuttamiseen tarvittiin myös ulkopuolista työvoimaa. Joukkorokotuspaikka muutti Liikuntakeskus Tennarista entisiin Luksian tiloihin. Suojainten saatavuustilanne oli hyvä koko vuoden. Kaikissa palveluissa infektiosuojahjeiden vuoksi toiminta oli aikaisempaa hitaampaa.

Tätäkin toimintavuotta hankaloitti sekä henkilöstön poissaolot (koronapandemian vuoksi kaikki infektio-oireet johtivat sairauspoissaoloon ja koronatestiin) että erityisesti hammashoitajien, lasten toimintaterapeuttien sekä erityistehtävien osaajien heikko saatavuus. Lisäksi henkilöstön vaihtuvuus oli suuri koko terveydenhuoltoalalla. Hammashoitajien saatavuuden parantamiseksi oli yhteistyötoimintaa Luksian kanssa paikallisen koulutuksen toteuttamiseksi. Vuoden 2022 loppua kohti alkoi kaikkien palvelujen kysyntä lisääntyä koronapandemian aiheuttaman hoitovelan takia.

Osana Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelua kaikki terveyspalvelujen yksiköt osallistuivat eri projekteihin sekä useisiin muihin kehittämishankkeisiin.

Sosiaali- ja erityispalvelut

Työikäisten sosiaali- ja erityispalvelujen tulosityksikön toimintatuotot olivat 2,4 milj. euroa (105,3 %), toimintakulut -22,0 milj. euroa (96,9 %) ja toimintakate -19,5 milj. euroa (96,0 %). Tulosityksikön toimintakate alittui 824 000 eurolla.

Aikuissosiaalityön toimintakate oli -512 000 euroa ja toteuma 48,9 %. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintakate oli -930 000 euroa ja toteuma 95,4 %. Vammaispalvelujen toimintakate oli -17,7 milj. euroa ja toteuma 99,2 %. Toimeentulotuen toimintakate oli 93 500 euroa ja toteuma 49,7 %.

Sosiaali- ja erityispalvelujen esihenkilöt ja henkilöstö osallistuivat laajasti hyvinvointialueen valmisteluun palvelukohtaisissa ryhmissä. Sosiaali- ja erityispalvelujen osalta sosiaalihuollon ammattihenkilöstön saatavuusongelmat aiheuttivat aikuissosiaalityössä ja vammaispalveluissa pitkäkestoista henkilöstövajetta. Vajeesta huolimatta lakisääteiset käsittelyajat toteutuivat kiireellisten palvelujen osalta täysmääräisesti, mutta ei-kiireellisten palveluiden osalta käsittelyajoissa tapahtui ajoittain lyhytkestoista ylitystä. Osittain ylitykset johtuivat myös asiakastietojärjestelmä Pro Consona / Omnin toistuvista käyttökatkoksista ja toimintahäiriöistä, joiden korjaus- ja selvitysvastuu oli järjestelmätoimittajalla.

Aikuissosiaalityö osallistui osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimiin Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen kahteen pilottiin koskien monialaista sosiaalityötä ja vaikuttavuuden arviointia sekä asiakasta osallistavaa ja asiakkaan toimintakykyä edistäviä menetelmiä. Hankkeet päättyivät vuoden 2022 aikana. Hanketyössä kehitettyjä työskentelymenetelmiä on otettu käyttöön yhteisissä asiakasprosesseissa sekä jalkautuvissa palveluissa esimerkkinä sosiaaliohjaajan vastaanottotoiminnassa terveysasemalla. Lisäksi aikuissosiaalityö osallistui talousneuvolatoimintaan, jonka yhteydessä kuntalaisille tarjottiin taloudellista neuvontaa yhteistyössä valtion velkaneuvonnan ja ulosottotoimen kanssa.

Kevään 2022 aikana Lohjan kaupunki varautui Maahanmuuttoviraston pyynnöstä hätämajoituksen järjestämiseen Ukrainasta sotaa pakeneville henkilöille. Varauma ei konkretisoitunut.

Sen sijaan maahanmuuttopalvelut, tilahallinto ja Lohjan Vuokra-asunnot Oy järjestivät yhteistyössä tilapäisen suojelun direktiivin piiriin kuuluville Ukrainasta sotaa paenneille Kuntamallin mukaista asuttamista välivuokrausperusteella. Edellytyksenä asunnon myöntämiselle oli, että henkilö on vastaanottokeskuksen kirjoilla, jolloin vastaanottokeskus korvaa kunnalle kiinteän vuorokausimaksun / henkilö. Vuoden lopulla Kuntamallin mukaisia välivuokrausasuntoja oli 46 ja asukkaita 127. Lohjan hallinnoima seudullinen Asiat selväksi-hanke päättyi vuoden 2022 aikana. Hankkeessa kartoitettiin alueen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden tilaa kaikkien maahanmuuttaneiden osalta sekä luotiin ehdotus alueen yhteiseksi toimintamalliksi.

Kuntouttavassa työtoiminnassa ja aktivointitoimenpiteiden piirissä oli vuoden aikana yhteensä 404 eri asiakasta. Kuntouttava työtoimintaa järjestettiin ensisijaisesti kaupungin omana toimintana (84 %), ostopalvelujen osuuden ollessa 16 %. Mahistalon käyttöaste oli 82 %. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaista 24 asiakasta siirtyi suoraan työhön tai opiskelemaan työtoimintajakson jälkeen. Mahistalossa jatkettiin kansalaismaskien (suunenäsuojien) pakkaamista sekä kuljettamista jakelupisteisiin koko vuoden ajan. Pitkäaikaistyöttömien eläkeselvitysprojekti jatkui ja vuoden aikana saatiin vireille 26 uutta eläkehakemusta ja uusia myönteisiä eläkepäätöksiä saatiin 14.

Vammaispalvelujen asiakasmäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 672 (vuonna 2021 645). Asiakasmäärän kasvu kohdentui omaishoidon tukeen ja kuljetuspalveluihin. Henkilökohtaisen avun piirissä oli vuoden lopussa 106 asiakasta ja omaishoidon tukea myönnettiin 140 asiakkaalle. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen saatavuudessa oli ongelmia. Tilanteen korjaamiseksi asiakaspalautekanavaa kehitettiin. Hankintakuntien ja palveluntuottajien kesken järjestettiin kaksi kuljetuspalveluja koskevaa palautekousta, joissa oli läsnä myös asiakasedustus.

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen kokonaistilastoja vuodelta 2022 ei ole toistaiseksi saatavilla ohjelmavirheestä johtuen. Edellisvuoden tapaan yhteydenotot painoutuivat sekä Lohjan että muiden kuntien osalta lastensuojeluun ja ikääntyneiden palvelutarpeeseen.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon vuoden 2022 toimintakate oli -70,3 milj. euroa (98,6 %). Talousarvio alitui lähes 1 milj. eurolla. Toimintakulujen alittumista selittää HUS:n maksamat palautukset, näistä suurimmat erät olivat palveluiden käytön taseaus vuoden aikana yhteensä noin 7,64 milj. euroa ja kalliin hoidon tasauksen nettopalautus 800 000 euroa. Koronapandemian lisäksi henkilöstön saatavuuden haasteet sekä lakon vaikutukset vuoden aikana selittävät keskeiseltä osin käytön vähenemistä.

Erikoissairaanhoidon osalta vuoden tulosta heikensi se, että vuoden lopuksi sosiaali-terveyden uudistukseen liittyvän Lain sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta (616/2021) mukaisesti jäsenkuntien tuli kattaa kuntayhtymien taseeseen kertynyt alijäämä ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymään. Lohjan kaupungin osalta tämä oli 4 milj. euroa.

Ensihoidon toimintakate oli -1,9 milj. euroa (87,3 %), alittaen budjetin 270 000 eurolla.

Päivystyksen toimintakate oli -1,8 milj. euroa (95,4 %), alittaen budjetin 90 000 eurolla.

Terhokodin käyttö alitti budjetin 23 000 eurolla (54,1%). Edelliseen vuoteen verrattuna Terhokodin käyttö oli lähes 40 000 euroa vähäisempää.

Tulosalueen johto

Tulosalueen johdon osalta toimintakate oli -1,1 milj. euroa (102,8 %) ylittäen budjetin 30 000 eurolla. Erityisesti ICT-palvelujen kustannukset ylittyivät.

Toimintavuoteen vaikutti keskeisesti hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvä valmistautuminen sekä palvelujen että organisaation osalta.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Toimenpide	Euroa	Toteutuminen
Sosiaali- ja erityispalvelut	64 800	0
Mahistalo siirtyy kaupungin omaan yksikköön (siirtyy vuodelle 2023)	64 800	ei toteutunut
Työikäisten tulosalue yhteensä	64 800	0
Tot-%		0,0

Tuotot, kulut ja toimintakate

Työikäisten tulosalue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6 047 180	6 047 180	0	6 047 180	13 008 102	215,1 %	14 093 831
TOIMINTAKULUT	-121 112 910	-121 112 910	0	-121 112 910	-122 544 880	101,2 %	-118 016 691
TOIMINTAKATE	-115 065 730	-115 065 730	0	-115 065 730	-109 536 778	95,2 %	-103 922 859

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6 047 180	6 047 180	0	6 047 180	12 980 438	214,7 %	14 058 791
TOIMINTAKULUT	-117 944 010	-117 944 010	0	-117 944 010	-118 986 106	100,9 %	-114 570 845
TOIMINTAKATE	-111 896 830	-111 896 830	0	-111 896 830	-106 005 668	94,7 %	-100 512 053

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	27 664	***	35 040
TOIMINTAKULUT	-3 168 900	-3 168 900	0	-3 168 900	-3 558 774	112,3 %	-3 445 846
TOIMINTAKATE	-3 168 900	-3 168 900	0	-3 168 900	-3 531 110	111,4 %	-3 410 806

Ikääntyneiden palveluiden tulosalue

Toiminnan sisältö ja laajuus

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Ikääntyneiden tulosalue jakaantui kolmeen tulosityksikköön: palveluohjaus ja kotona asumisen tuki, kuntoutus ja hoiva sekä tulosalueen johto.

Tulosalueen toimintakate oli -41,9 milj. euroa (105,6 %), jossa ylitystä talousarvioon oli 2,2 milj. euroa. Toimintakulut olivat -56,2 milj. euroa (107,2 %) ylityksen ollessa 3,8 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 14,3 milj. euroa (112,2 %) eli 1,6 milj. euroa budjetoitua suuremmat.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvion noin 800 000 eurolla ollen -27,2 milj. euroa (103,0 %). Palvelujen ostoihin kului -21,4 milj. euroa (118,1 %), jossa ylitystä oli budjetoituun 3,3 milj. euroa. Suurimmat ylitykset olivat asiakaspalvelujen ostoissa, johtuen ikääntyneiden palveluasumisen paikkatarpeen kasvusta. Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden ostoon kului -1,2 milj. euroa (114,3 %) eli 150 000 euroa talousarviota enemmän. Avustukset toteutuivat alle talousarvion (toteuma -1,8 milj. euroa, 83,4 %). Muut toimintakulut olivat -4,3 milj. euroa (97,4 %).

Myyntituottoja kertyi 1,8 milj. euroa (118,3 %) eli 273 000 budjetoitua enemmän. Maksutuottoja kertyi 9,1 milj. euroa (108,6 %) eli 720 000 euroa budjetoitua enemmän. Tästä suurimman osan selittää kasvaneet asiakasmäärät asumispalveluiden ostopalvelukohteissa. Verrattuna vuoteen 2021 asiakasmaksutulot kuitenkin hieman laskivat johtuen 1.7.2021 toteutuneesta asiakasmaksulain osittaisuudistuksesta, jonka vaikutukset näkyivät nyt ensimmäistä kertaa koko vuoden ajalla. Tukia ja avustuksia kertyi 1,8 milj. euroa (159,0 %) eli 673 000 euroa budjetoitua enemmän johtuen muun muassa korona-avustuksista. Muita toimintatuottoja kertyi 1,7 milj. euroa (94 %) eli 107 000 euroa budjetoitua vähemmän johtuen pääosin asumispalvelujen asuntojen vuokrauksessa olleesta vaihtelusta (tuettu asuminen).

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua jatkettiin Tulevaisuuden sotekeskus – hankkeiden ja hyvinvointialueen valmisteluorganisaation avulla. Lohjalta oli edustaja väliaikaisessa valmistelutoimielimessä sen toimikauden ajan. Lisäksi uutena hankkeena käynnistyi vuoden alussa Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut (TKA) – hanke, jonka hallinnoinnista Länsi-Uudenmaan alueella Lohja vastasi. Lohjalta osallistui useita kymmeniä henkilöitä hankkeen projekteihin. Hyvinvointialueen käynnistämisen kannalta kriittiset tehtävät olivat etusijalla vuoden 2022 työskentelyssä. Tästä huolimatta Länsi-Uudenmaan alueella saatiin vietyä myös sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöuudista eteenpäin kansallisten tavoitteiden suuntaisesti, paikoin jopa erinomaisin tuloksin. Osana hyvinvointialueen valmistelua Lohjalla pilotoitiin Ikääntyneen vajaaravitsemuksen tunnistamista ja arviointia. Pilotissa on tehty tiivistä yhteistyötä Ruokaviraston kanssa.

Palvelujen yhdenvertaisuuden edellytykset on luotu laatimalla palvelukuvaukset kaikista hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista (n. 190) alueen ammattilaisten yhteistyönä, määrittelemällä perusteet/kriteerit niiden saamiseen sekä yhdenmukaistamalla asiakasmaksut ja palkkiot.

Ikääntyneiden liikunnan kehittämistä varten saatiin rahoitus Aluehallintovirastolta Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämisavustusten määrärahasta Lisää Liikettä ja ruista ranteseen -hankkeeseen.

Tulosalueelle kohdennettiin aiempia vuosia vähemmän investointimäärärahaa johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirtymisestä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Ikääntyneiden tulosalueen yksiköiden apuväline- ja hoitolaitehankinnat 20 000 euroa toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Palveluohjaus ja kotona asumisen tuki

Palveluohjauksen ja kotona asumisen tuen toimintakate oli -20,3 milj. euroa (102,7 %, ylitys 536 000 euroa). Tämä on vuoteen 2021 verrattuna 1,2 milj. euroa enemmän. Toimintatuottoja kertyi 6,7 milj. euroa (109,4 %) eli 576 000 euroa budjetoitua enemmän. Veteraanipalveluissa Valtionkonttorin myöntämä määräraha käytettiin kuntoutuksen osalta lähes budjetoidun mukaisesti. Kotiin vietävien palveluiden osalta määrärahaa käytettiin enemmän ja puolestaan palveluasumisen osalta vähemmän. Palveluasumisesta on siirretty rahaa kotiin vietäviin palveluihin. Valtionkonttorille jäi palautettavaa määrärahaa noin 295 000 euroa.

Toimintakulut olivat -27,0 milj. euroa (104,3 %) eli noin 1,1 milj. euroa budjetoitua enemmän. Henkilöstökulut olivat -9,3 milj. euroa (92,2 %) alittaen talousarvion 0,8 milj. eurolla, vaikka muun muassa korotettuja hälytysrahoja käytettiin koko vuonna henkilöstön saatavuusongelmista johtuen. Henkilöstökuluja kyettiin osaltaan hillitsemään lääkeautomaattien käytön tasaisen ja tarvelähtöisen lisäämisen ja etäkotihoiton vakiintumisen myötä. Palvelujen ostoihin kului -14,8 milj. euroa (118,4 %) ylittäen budjetoidun noin 2,3 milj. eurolla. Ylitystä selittää se, ettei vuoden 2022 budjetoinnissa voitu huomioida palvelutarpeen kasvua sekä henkilöstön saatavuushaasteiden vuoksi kotihoidossa jouduttiin turvautumaan henkilöstövuokraukseen koko vuoden. Avustuksiin kului -1,7 milj. euroa (82,4 %) eli 370 000 euroa budjetoitua vähemmän johtuen siitä, ettei kotihoidon palvelusetelitoiminta käynnistynyt vuoden 2022 aikana palvelusetelituottajien puutteesta johtuen. Omaishoidon tukeen käytettiin noin 19 000 euroa budjetoitua enemmän (101,3 %).

Asiakkaiden sijoittuminen tarvitsemiinsa sosiaalipalveluihin oli pääsääntöisesti sujuvaa ja lakisääteisessä ajassa tapahtuvaa. Lyhytaikaishoidon saatavuus oli haasteellista etenkin omaishoidon lakisääteisten vapaiden osalta. Asiakasneuvonnan ja palveluohjauksen tarve lisääntyi aiempiin vuosiin verrattuna.

Kotihoidon säännöllisten ja tilapäisten asiakkaiden määrä oli edellisvuoteen verrattuna hieman alhaisempi. Käyntimäärien vähentymistä osaltaan selittää lääkeautomaattien tasainen lisääminen vuoden 2022 aikana. Lääkeautomaattien määrää lisättiin noin 30 laitteella. Laitteiden käyttö tuo taloudellisia vaikutuksia vähentämällä painetta henkilöstön lisäämiseen. Lokakuussa käynnistyi Evondos Anna -pilotti. Anna lääkeautomaatissa on uudempiaikaisia ominaisuuksia, kuten kuvayhteysmahdollisuus. Vakiintuneen etäkotihoiton piirissä oli asiakkaita vaihdellen 43-47 asiakasta kuukaudessa. Tehostetun kotikuntoutuksen asiakasmäärä oli vuonna 2022

edellisvuotta suurempi palautuneen henkilöstötilanteen ansiosta. Kotiutustiimin asiakasmäärä oli edellisvuotta vähäisempi johtuen koronanäytteenottoa tarvinneiden asiakkaiden määrän vähenemisestä.

Asiakaskokemus oli eri palveluissa hyvää. Sairauspoissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus kuormittivat henkilöstöä. Lisäksi kevään aikaiset työmarkkinatilanteeseen liittyneet ylityö- ja vuoronvaihtokiellot tuottivat haasteita palvelujen tuottamiseen. Oppisopimusopiskelijoita palkattiin kotihoitoon aiempaa enemmän. Henkilöstö osallistui aktiivisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöryhmiin.

Kuntoutus ja hoiva

Kuntoutuksen ja hoivan toimintakate oli -20,1 milj. euroa (108,5 %). Toimintatuottoja kertyi yhteensä 7,2 milj. euroa (109,0 %), 0,6 milj. euroa budjetoitua enemmän. Toimintatuottojen ylitystä selittää osastopaikkojen lisääntynyt myynti ulkokuntalaisille, vakuutusyhtiöiden maksamat sairaanhoidon täyskustannuskorvaukset sekä kasvaneet tulot asumispalveluissa. Toimintakulut olivat -27,3 milj. euroa (108,6 %) ylittäen talousarvion noin 2,2 milj. eurolla. Henkilöstökulut olivat -16,9 milj. euroa (108,9 %) eli 1,4 milj. euroa yli talousarvion. Ylitystä selittää muun muassa hälytysrahojen käyttö, joka kasvoi edelleen henkilöstön saatavuusongelmista johtuen. Vanhuspalvelulain mukaisen mitoituksen turvaamisen vuoksi jokaiseen suunniteltuun työvuoroon pitää saada sijainen korvaamaan mahdollisia poissaoloja. Palvelujen ostoihin kului -6,1 milj. euroa (115,4 %), jossa on mukana vuokratyövoimasta aiheutuneet kustannukset. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kului -873 000 euroa (110,5 %). Ylitystä aiheutti hoitotarvikkeiden lisääntynyt käyttö sekä lisääntyneet lääkekustannukset. Koronasta aiheutuvia lisäkustannuksia syntyi 635 000 euroa, jotka johtuivat kasvaneiden sosiaali- ja terveydenhoitokulujen lisäksi hoitotarvikkeiden ja puhtaanapito- ja pesulapalveluihin liittyvistä hankinnoista. Valtion korvauksia koronakustannuksiin tuli noin 690 000 euroa.

Asumispalveluiden omavalvonnan tehostamista jatkettiin tekemällä auditointikäyntejä asumispalveluyksiköihin. Auditoinnissa työpariksi vakiintuneet yksiköt käyttivät toisilleen vastaavaa raportointimenetelmää kuin yksityisten hoivakotien osalta. Vanhuspalvelulain muutos tuli voimaan 1.10.2020 alkaen aiheuttaen portaittaisen henkilöstömitoituksen noston. Vuoden 2022 alussa hoitajamitoitus nousi 0,60 hoitajaa asukasta kohden. Lain muutokset koskevat välittömään asiakastyöhön osoitetun henkilökunnan vähimmäismitoitusta sekä välittömän asiakastyön ja välillisten tehtävien toisistaan erottamista ja molempiin työtehtäviin riittävän sekä ammattitaitoisen henkilöstön varmistamista hoivakodeissa. Tämä edellytti 17 työntekijän lisäystä tehostetun palveluasumisen yksiköihin. Vuoden aikana jatkettiin kansallisesti yhtenäisen RAI – arviointivälineistön käyttöönoton suunnittelua tukemaan palvelutarpeen arvioinnin ja laadun kehittämistä.

Osastopaikkojen myynti muille kunnille oli korkeaa. Osastopaikkojen käyttöaste vaihteli koronapandemian takia ollen keskimäärin 98 % (vaihteluväli 94 – 103 %). Keskimääräinen hoitajakson pituus oli 17,5 vrk. Arviointiosasto keskittyi hoitamaan alueen (Lohja, Vihti, Karkkila, Siuntio, Inkoo, Raasepori) infektio- ja koronapotilaita. Lisäksi Lohjan kaupungin palveluohjaus ja kotihoito toimi saumattomasti asiakkaiden jatkohoitopaikan turvaamisessa.

Hyvän palliatiivisen hoidon ja saattohoidon toteutumista ylläpidettiin osaston 3 ja kotihoidon yhteisenä toimintana. Osastolla 3 mahdollistettiin palliatiivinen sedaatio helpottamaan elämän

loppuvaihetta. Yhteistyö Lohjan seurakunnan ja Apuomenan kanssa jatkui saattohoidon vapaaehtoistyön ylläpitämiseksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman mukaisen Pentinkulman hanke-suunnitelman ja jatkosuunnitelman 7.6.2021 pidetyssä kokouksessaan. Pentinkulman hanke-suunnittelun etenemistä käynnistettiin osana Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen valmistelua joulukuussa 2022.

Yhteistyö Laurea-ammattikorkeakoulun ja Luksia ammattioppilaitoksen kanssa oli tiivistä. Sairaanhoidajaopiskelijat tekivät opinnäytetöitä, joista osa toteutui Laurean hanketyönä.

Sairauspoissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus kuormittivat henkilöstöä. Lisäksi kevään aikaiset työmarkkinatilanteeseen liittyneet ylityö- ja vuoronvaihtokiellot tuottivat haasteita palvelujen tuottamiseen.

Tulosalueen johto

Tulosalueen johdon toimintakate oli -1,5 milj. euroa (107,6 %). Ylitystä tuli yhteensä 105 000 euroa henkilöstökustannuksissa, ICT-kustannuksissa ja koronaan liittyvistä suojavaruste- ja kotitesti-hankinnoista.

Toimintavuoteen vaikutti keskeisesti hyvinvointialueen käynnistymiseen liittyvä valmistautuminen sekä palvelujen että organisaation osalta.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuoden 2022 osalta

Toimenpide	Euroa	Toteutuminen
Palveluohjaus ja kotona asumisen tuki	50 000	
Keskustan alueen kotihoidon tiimitilojen yhdistäminen (siirtyy v:lta 2021)	40 000	toteutui vain osittain
Kylvetyspalveluiden ulkoistaminen ostopalveluksi (siirtyy v:lta 2021)	10 000	ei toteutunut
Ikäntyneiden tulosalue yhteensä	50 000	
Tot-%	***	***

Tuotot, kulut ja toimintakate

Ikääntyneiden tulosalue

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	12 767 290	12 767 290	0	12 767 290	14 326	112,2 %	14 049
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	255	***	469
TOIMINTAKULUT	-52 437 240	-52 437 240	0	-52 437 240	0	107,2 %	-52 503 475
TOIMINTAKATE	-39 669 950	-39 669 950	0	950	-41 882 578	105,6 %	-38 454 006

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	12 767 290	12 767 290	0	12 767 290	13 435	105,2 %	12 818
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	876	***	337
TOIMINTAKULUT	-46 410 840	-46 410 840	0	-46 410 840	0	106,8 %	-45 575 000
TOIMINTAKATE	-33 643 550	-33 643 550	0	550	-36 141 571	107,4 %	-32 756 664

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	890 379	***	1 231 132
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-6 026 400	-6 026 400	0	-6 026 400	-6 631 386	110,0 %	-6 928 474
TOIMINTAKATE	-6 026 400	-6 026 400	0	-6 026 400	-5 741 007	95,3 %	-5 697 342

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2022	TP2021	TA2022	TP2022
Sosiaali- ja terveyslautakunta			
Henkilöstömäärä, htv	755,9	744,46	749,9
Terveystuotteiden peruspalvelut			
suorite: lääkärikäynnit	40 711	45 000	36 712
-yksikkökustannus, euroa/käynti	143	122	138
suorite: hoitajakäynnit	117 084	55 000	62 832
-yksikkökustannus, euroa/käynti	30	60	48
suorite: fysio- ja toimintaterapiakäynnit	13 622	9 000	13 627
-yksikkökustannus, euroa/käynti	106	88	95
suorite: hammaslääkärikäynnit	33 172	38 000	31 463
-yksikkökustannus, euroa/käynti	154	160	148
suorite: suuhygienistikäynnit	11 991	12 200	16 172
-yksikkökustannus, euroa/käynti	51	58	41
suorite: mielenterveys – ja päihdekuntoutus (asumis- ja laitospalvelut)	19 118	18 500	
-yksikkökustannus, euroa/hoitopäivä	42	58	
Sosiaali- ja erityispalvelut			
suorite: työikäisten sosiaalityö – ja ohjaus, käyntiä	3 842	4 300	2 764
-yksikkökustannus, euroa/käynti	119	100	131
suorite: toimeentulotuki, ruokakuntaa	41	50	30
-yksikkökustannus, euroa/asiakas/kk	260	272	251
suorite: kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	19 847	24 000	18 103
-yksikkökustannus, euroa/toimintapäivä	21	18	25
suorite: omaishoito (alle 65 v), asiakas	112	110	128
- yksikkökustannus, euroa/asiakas/kk	808	822	754

Ikääntyneiden palvelut			
suorite: omaishoito, asiakas	223	250	199
-yksikkökustannus, euroa/asiakas/kk	681	630	695
suorite: kotihoito (sis. Ksh), käyntiä	244 231	255 000	236 918
-yksikkökustannus, euroa/käynti	33	32	31
suorite: tehostettu palveluasuminen, hoitopäiviä	171 141	175 200	173 461
-yksikkökustannus, euroa/hoitopäivä	131	135	126
suorite: vuodeosastohoito, hoitopäiviä	26 858	25 500	27 480
- yksikkökustannus, euroa/hoitopäivä	281	300	271

11.2. Lohjan kaupunki, tuloslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Tuloslaskelman toimielimien yhteenlaskettu toimintakate ylitti muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla ja alkuperäisen talousarvion 1,5 milj. eurolla. Valtuuston päättämään muutettuun talousarvioon verrattuna toimintatuotot ylittyivät 10,4 milj. euroa, josta myynti- ja maksutuottojen osuus oli yhteensä noin 3,0 milj. euroa ja avustusten ja tukien sekä muiden tuottojen osuus oli 7,4 milj. euroa muutetusta talousarviosta. Suurimmat tuottojen ylitykset syntyivät hyvinvointitoimialan työkäisten ja ikääntyneiden tulosalueella 8,5 milj. euron lähinnä korona-avustuksista johtuen.

Henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion kuluarvion noin 0,5 milj. eurolla, jolloin toteuma-prosentiksi muodostui 100,3. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ylitys oli 2,2 milj. euroa.

Palvelujen ostot alittivat alkuperäisen talousarvion 11,7 milj. euroa ja verrattuna muutettuun talousarvioon palveluiden ostot ylittyivät 11,4 milj. euroa. Merkittävimmät palvelujen ostojen ylitykset kohdistuivat lasten, nuorten ja perheiden tulosalueelle lastensuojelun kustannuksista johtuen, työkäisten ja ikääntyneiden tulosalueelle koronapandemian kustannuksista ja asiakastarpeen kasvusta johtuen sekä teknisen toimen tulosalueelle liikenneväylien kunnossapitokustannusten kasvusta johtuen. Materiaalien hankintoihin käytettiin 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Ostoissa alkoi näkyä hintojen korotukset. Avustuksissa alitettiin talousarvio noin 0,9 milj. eurolla sekä muissa kuluissa muutettu talousarvio alitettiin 0,1 milj. eurolla.

Lautakunnittain tarkasteltuna toimintakatteesta muodostuvan määrärahan alittivat seuraavat lautakunnat: Keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, tekninen lautakunta, kaupunkisuunnittelulautakunta, kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta, ympäristöterveyslautakunta sekä lasten, nuorten ja perheiden lautakunta sekä sosiaali- ja terveyslautakunta. Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta ylitti toimintakatteen osalta määrärahat 4,1 milj. eurolla.

Verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 6,2 milj. eurolla. Valtionosuuksia kertyi 2,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Nettorahoitustuotot ja -kulut jäivät 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Kaupungin lainojen muutos oli vuoden aikana -13,5 milj. euroa, korkokulut olivat 1,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua suuremmat sekä korkotuotot 1,1 milj. euroa ennakoitua suuremmat.

Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteeksi muodostui 20,2 milj. euroa. Muutettuun talousarvioon verrattuna vuosikate muodostui oletettua 7,0 milj. euroa paremmaksi yhteensä 27,1 milj. euroon. 17,2 milj. euron poistojen jälkeen tilikauden tulos muodostui 10,0 milj. euroa ylijäämäiseksi.

11.2.1. Lohjan kaupungin tuloslaskelma

Lohja

Ulkoiset ja sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muu- tosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	102 367 930	102 683 630	2 018 610	104 702 240	115 116 213	-10 413 973	109,9 %	114 423 672
MYYNTITUOTOT	42 530 660	42 846 360	0	42 846 360	44 793 769	-1 947 409	104,5 %	41 595 567
MAKSUTUOTOT	17 638 550	17 638 550	0	17 638 550	18 727 266	-1 088 716	106,2 %	19 253 321
TUET JA AVUSTUKSET	6 141 430	6 141 430	2 018 610	8 160 040	15 201 853	-7 041 813	186,3 %	15 888 574
MUUT TOIMINTATUOTOT	36 057 290	36 057 290	0	36 057 290	36 393 325	-336 035	100,9 %	37 686 209
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	-47 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-376 912 805	-377 228 505	-2 018 610	-379 247 115	-391 224 104	11 976 989	103,2 %	-368 646 410
HENKILÖSTÖKULUT	-137 767 320	-137 767 320	-1 718 640	-139 485 960	-139 971 885	485 925	100,3 %	-133 501 303
PALVELUJEN OSTOT	-173 350 695	-173 169 162	-299 970	-173 469 132	-184 842 304	11 373 172	106,6 %	-170 242 708
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 982 370	-17 982 370	0	-17 982 370	-19 158 213	1 175 843	106,5 %	-18 045 625
AVUSTUKSET	-14 796 370	-15 293 603	0	-15 293 603	-14 358 130	-935 473	93,9 %	-14 418 262
MUUT TOIMINTAKULUT	-33 016 050	-33 016 050	0	-33 016 050	-32 893 572	-122 479	99,6 %	-32 438 512
TOIMINTAKATE	-274 424 875	-274 424 875	0	-274 424 875	-275 940 538	1 515 663	100,6 %	-254 045 588
VEROTULOT	207 220 000	207 220 000	0	207 220 000	213 408 747	-6 188 747	103,0 %	206 932 436
VALTIONOSUUDET	87 100 000	87 100 000	0	87 100 000	89 610 721	-2 510 721	102,9 %	79 500 569
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	272 000	272 000	0	272 000	50 348	221 652	18,5 %	-140 451
KORKOTUOTOT	142 000	142 000	0	142 000	1 193 170	-1 051 170	840,3 %	1 276 700
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 870 000	1 870 000	0	1 870 000	2 225 653	-355 653	119,0 %	1 805 673
KORKOKULUT	-1 700 000	-1 700 000	0	-1 700 000	-3 054 791	1 354 791	179,7 %	-2 958 065
MUUT RAHOITUSKULUT	-40 000	-40 000	0	-40 000	-313 685	273 685	784,2 %	-264 758
VUOSIKATE	20 167 125	20 167 125	0	20 167 125	27 129 276	-6 962 151	134,5 %	32 246 967
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-17 620 900	-17 620 900	0	-17 620 900	-17 173 285	-447 615	97,5 %	-15 788 163
TILIKAUDEN TULOS	2 546 225	2 546 225	0	2 546 225	9 955 991	-7 409 766	391,0 %	16 458 804
POISTOERON MUUTOS	57 000	57 000	0	57 000	67 158	-10 158	117,8 %	67 158
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ.)	2 603 225	2 603 225	0	2 603 225	10 023 150	-7 419 925	385,0 %	16 525 962

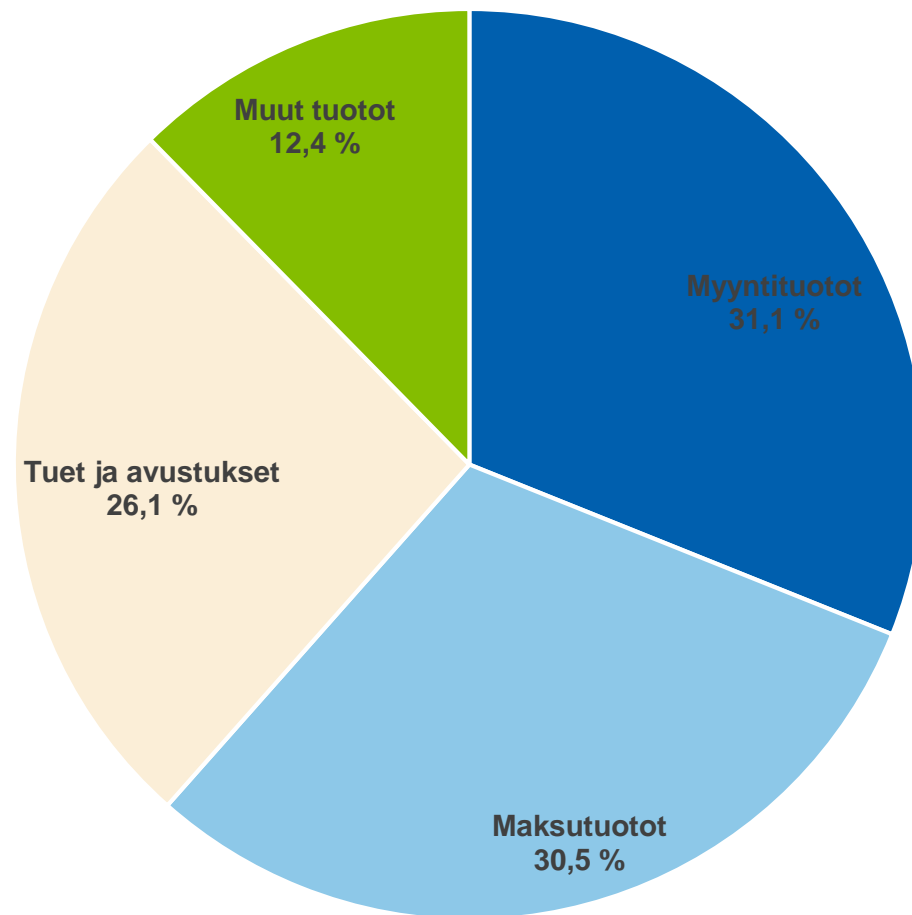
Lohja

Ulkoiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	49 836 330	50 152 030	2 018 610	52 170 640	60 809 279	-8 638 639	116,6 %	62 260 540
MYYNTITUOTOT	16 488 360	16 804 060	0	16 804 060	18 095 756	-1 291 696	107,7 %	17 128 554
MAKSUTUOTOT	17 638 550	17 638 550	0	17 638 550	17 735 157	-96 607	100,5 %	17 937 387
TUET JA AVUSTUKSET	6 141 430	6 141 430	2 018 610	8 160 040	15 201 853	-7 041 813	186,3 %	15 888 574
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 567 990	9 567 990	0	9 567 990	9 776 513	-208 523	102,2 %	11 306 025
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	120 000	120 000	0	120 000	167 352	-47 352	139,5 %	177 151
TOIMINTAKULUT	-324 381 205	-324 696 905	-2 018 610	-326 715 515	-336 917 169	10 201 654	103,1 %	-316 483 279
HENKILÖSTÖKULUT	-137 767 320	-137 767 320	-1 718 640	-139 485 960	-139 971 885	485 925	100,3 %	-133 501 303
PALVELUJEN OSTOT	-147 628 395	-147 446 862	-299 970	-147 746 832	-157 548 882	9 802 050	106,6 %	-144 792 143
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 662 370	-17 662 370	0	-17 662 370	-18 764 017	1 101 647	106,2 %	-17 713 483
AVUSTUKSET	-14 796 370	-15 293 603	0	-15 293 603	-14 358 025	-935 578	93,9 %	-14 417 951
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 526 750	-6 526 750	0	-6 526 750	-6 274 361	-252 389	96,1 %	-6 058 399
TOIMINTAKATE	-274 424 875	-274 424 875	0	-274 424 875	-275 940 538	1 515 663	100,6 %	-254 045 588
VEROTULOT	207 220 000	207 220 000	0	207 220 000	213 408 747	-6 188 747	103,0 %	206 932 436
VALTIONOSUUDET	87 100 000	87 100 000	0	87 100 000	89 610 721	-2 510 721	102,9 %	79 500 569
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	272 000	272 000	0	272 000	50 348	221 652	18,5 %	-140 451
KORKOTUOTOT	142 000	142 000	0	142 000	150 595	-8 595	106,1 %	234 125
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 870 000	1 870 000	0	1 870 000	2 225 653	-355 653	119,0 %	1 805 673
KORKOKULUT	-1 700 000	-1 700 000	0	-1 700 000	-2 012 216	312 216	118,4 %	-1 915 490
MUUT RAHOITUSKULUT	-40 000	-40 000	0	-40 000	-313 685	273 685	784,2 %	-264 758
VUOSIKATE	20 167 125	20 167 125	0	20 167 125	27 129 276	-6 962 151	134,5 %	32 246 967
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-17 620 900	-17 620 900	0	-17 620 900	-17 173 285	-447 615	97,5 %	-15 788 163
TILIKAUDEN TULOS	2 546 225	2 546 225	0	2 546 225	9 955 991	-7 409 766	391,0 %	16 458 804
POISTOERON MUUTOS	57 000	57 000	0	57 000	67 158	-10 158	117,8 %	67 158
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ.)	2 603 225	2 603 225	0	2 603 225	10 023 150	-7 419 925	385,0 %	16 525 962

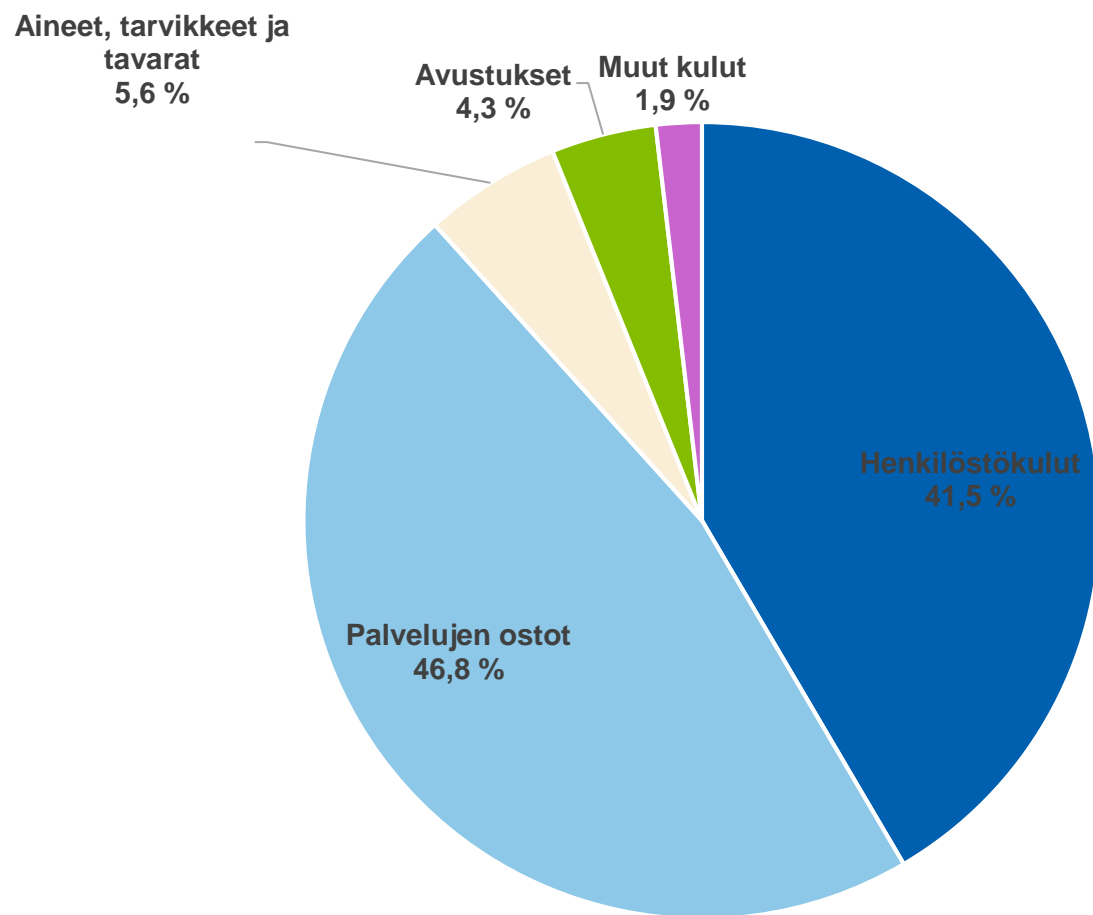
Lohja

Sisäiset	Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio 2022	Käyttösuunnitelman mukainen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muu- tosten jälkeen 2022	TP 2022	Ero	Käyttö-%	TP2021
TOIMINTATUOTOT	52 531 600	52 531 600	0	52 531 600	54 306 934	-1 775 334	103,4 %	52 163 132
MYYNTITUOTOT	26 042 300	26 042 300	0	26 042 300	26 698 013	-655 713	102,5 %	24 467 013
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	992 109	-992 109	***	1 315 934
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	***	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	26 489 300	26 489 300	0	26 489 300	26 616 812	-127 512	100,5 %	26 380 184
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	***	0
TOIMINTAKULUT	-52 531 600	-52 531 600	0	-52 531 600	-54 306 934	1 775 334	103,4 %	-52 163 132
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
PALVELUJEN OSTOT	-25 722 300	-25 722 300	0	-25 722 300	-27 293 422	1 571 122	106,1 %	-25 450 565
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-320 000	-320 000	0	-320 000	-394 196	74 196	123,2 %	-332 142
AVUSTUKSET	0	0	0	0	-105	105	***	-310
MUUT TOIMINTAKULUT	-26 489 300	-26 489 300	0	-26 489 300	-26 619 211	129 911	100,5 %	-26 380 114
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	***	0
VEROTULOT	0	0	0	0	0	0	***	0
VALTIONOSUUDET	0	0	0	0	0	0	***	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
KORKOTUOTOT	0	0	0	0	1 042 575	-1 042 575	***	1 042 575
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
KORKOKULUT	0	0	0	0	-1 042 575	1 042 575	***	-1 042 575
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	0	0	0	***	0
VUOSIKATE	0	0	0	0	0	0	***	0
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	0	0	0	***	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0	0	***	0
POISTOERON MUUTOS	0	0	0	0	0	0	***	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ.)	0	0	0	0	0	0	***	0

Ulkoisten toimintatuottojen %-osuudet 2022, ilman myyntivoittoja

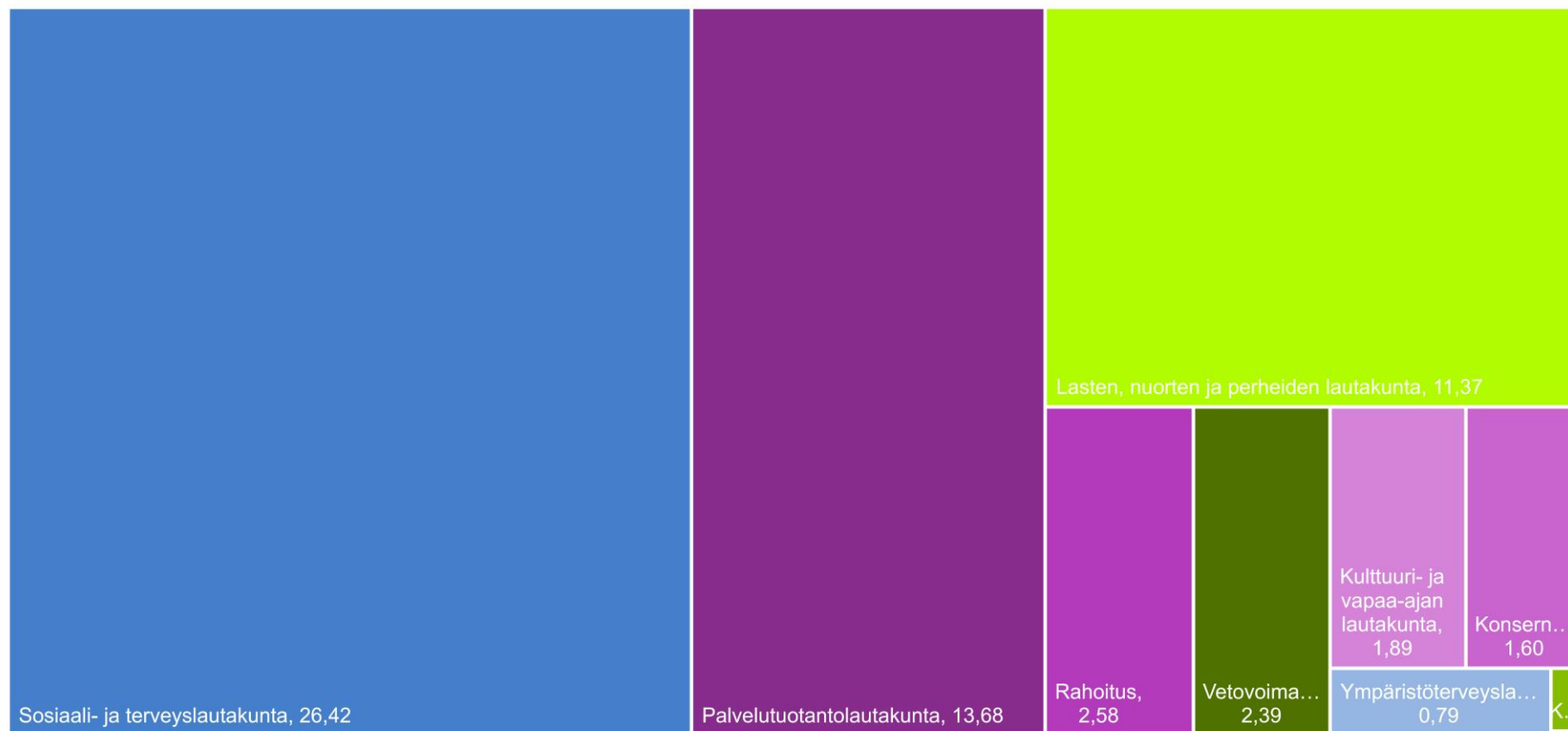

Ulkoisten toimintakulujen %-osuudet 2022, ilman käyttöomaisuuden myyntitappioita

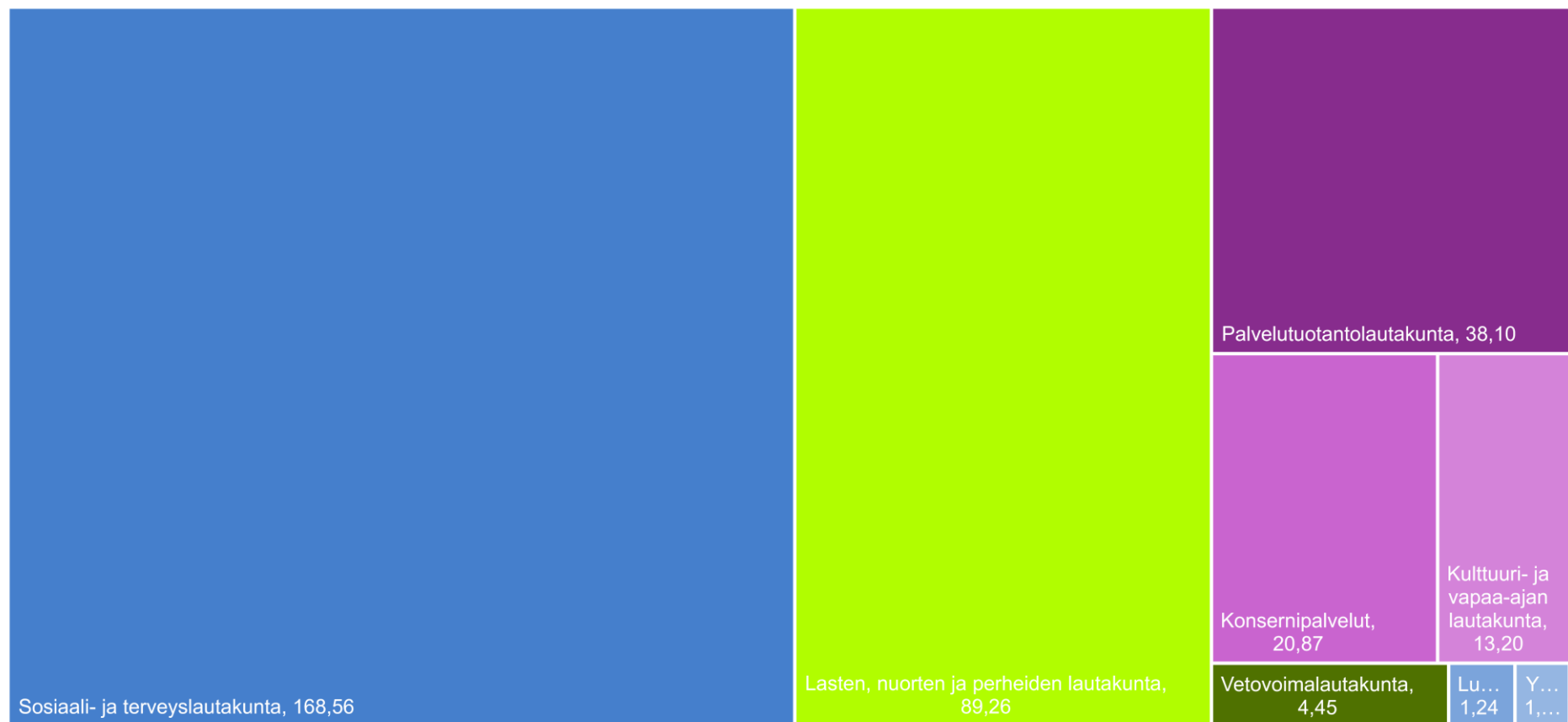
Ulkoiset toimintatuotot lautakunnittain (M€), yhteensä 60,81 M€

- Luottamushenkilöhallinto
- Tarkastuslautakunta
- Ympäristöterveyslautakunta
- Sosiaali- ja terveyslautakunta
- Konsernipalvelut
- Palvelutuotantolautakunta
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta
- Rahoitus
- Keskusvaalilautakunta
- Vetovoimalautakunta
- Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

Ulkoiset toimintakulut lautakunnittain (M€), yhteensä 336,92 M€

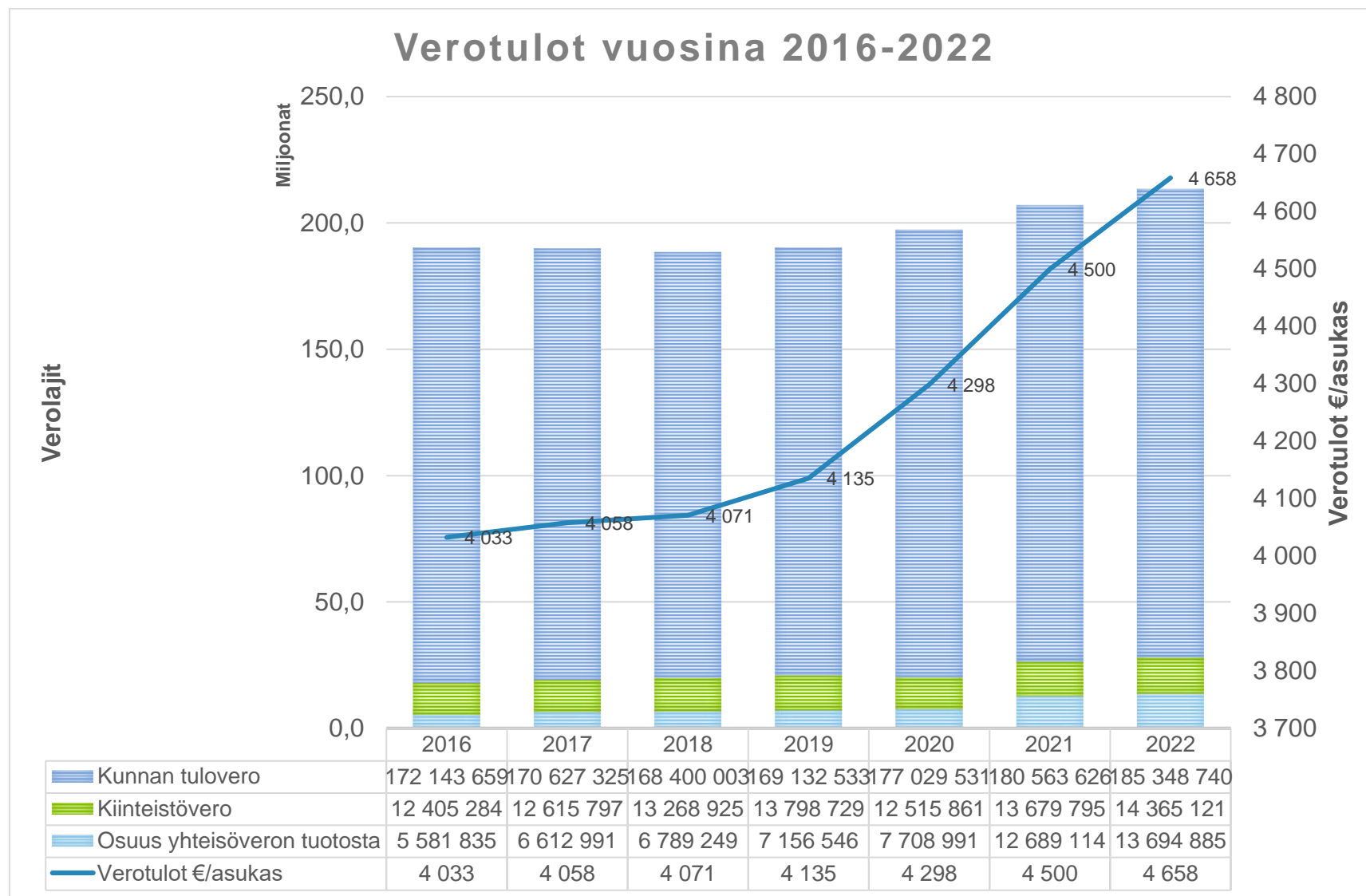
- Luottamushenkilöhallinto
- Tarkastuslautakunta
- Ympäristöterveyslautakunta
- Sosiaali- ja terveyslautakunta
- Konsernipalvelut
- Palvelutuotantolautakunta
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta
- Rahoitus
- Keskusvaalilautakunta
- Vetovoimalautakunta
- Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

Seuraavissa taulukoissa on erikseen esitetty verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen euroina:

VEROTULOJEN ERITTELY

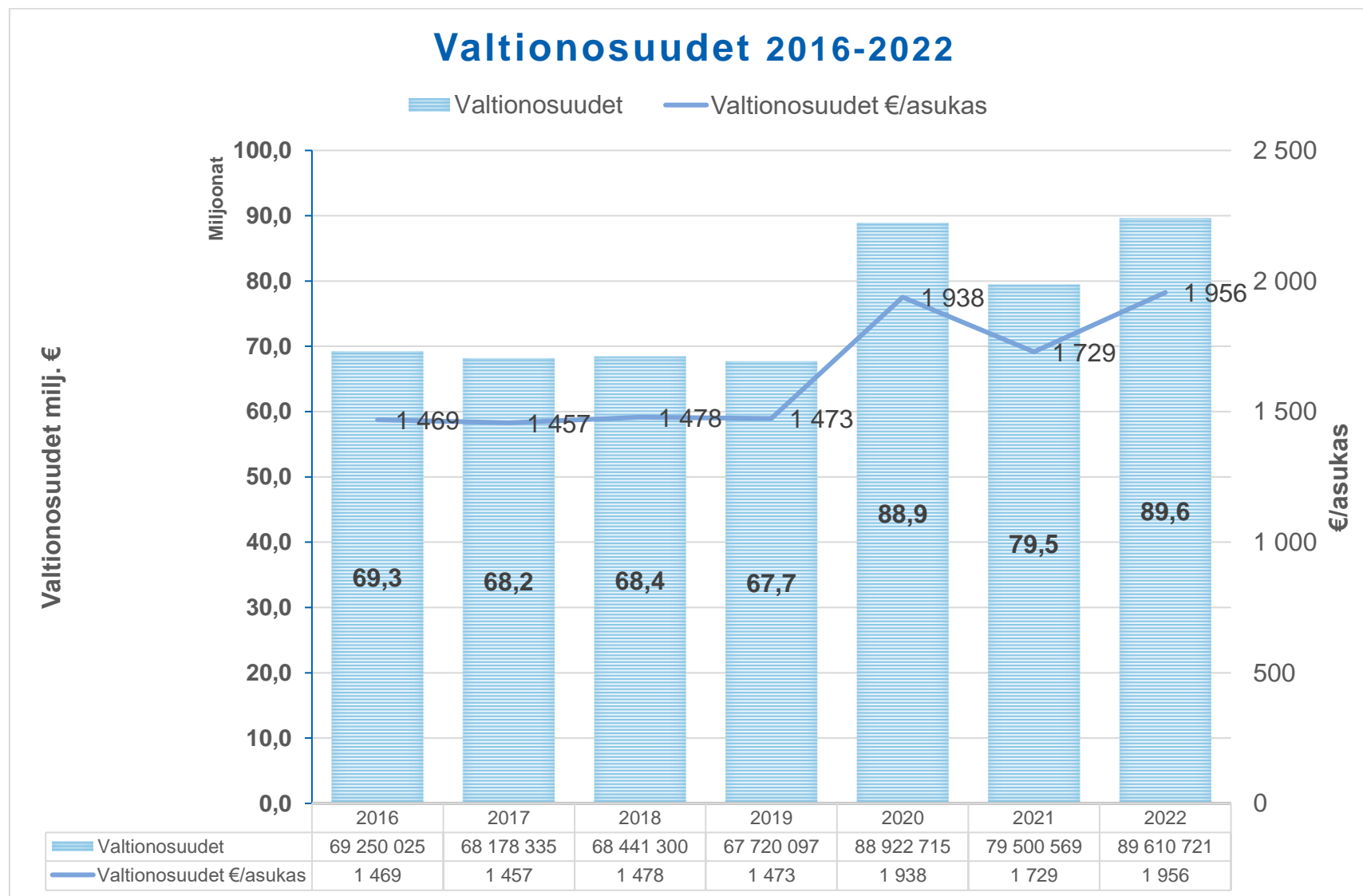
Verotulot	TA 2022 käyttö- suunnitelma	LMR	TA 2022 muut.	TP 2022	Jäljellä	Käyttö %	TP 2021
Verotulot	207 220 000	0	207 220 000	213 408 747	-6 188 747	103	206 932 436
5000 Kunnan tulovero	185 820 000	0	185 820 000	185 348 740	471 260	99,7	180 563 626
5002 Osuus yhteisöveron tuotosta	0	0	0	0	0	0	-99
5100 Kiinteistöverot	13 630 000	0	13 630 000	14 365 121	-735 121	105,4	13 679 795
5200 Yhteisöverot	7 770 000	0	7 770 000	13 694 885	-5 924 885	176,3	12 689 114

Ansiotulot - Vähennykset 2015 – 2025, tiedot Kuntaliiton veroennustekehikosta marraskuulta 2022

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Ansiotulot - vähennykset	Muutos %
2015	20,50	870 714	
2016	20,50	880 126	1,1 %
2017	20,50	873 781	-0,7 %
2018	20,50	888 074	1,6 %
2019	20,50	909 396	2,4 %
2020	20,50	923 512	1,6 %
2021	20,50	956 920	3,6 %
2022**	20,50	994 414	3,9 %
2023**	7,86	1 018 752	2,4 %
2024**	7,90	1 057 751	3,8 %
2025**	7,90	1 093 596	3,4 %
**ennuste			

Valtionsuudet	TA 2022 käyttö- suunnitelma	LMR	TA 2022 muut.	TP 2022	Jäljellä	Käyttö %	TP 2021
Valtionsuudet	87 100 000	0	87 100 000	89 610 721	-2 510 721	102,9	79 500 568
5501 Peruspalvelujen valtionsosuude	66 740 000	0	66 740 000	68 594 535	-1 854 535	102,8	60 925 596
5802 Opetus- ja kulttuuritoimi	-1 400 000	0	-1 400 000	-660 162	-739 838	47,2	-1 267 293
5890 Verotulomenetysten kompensaat	21 760 000	0	21 760 000	21 676 348	83 652	99,6	19 842 266

11.2.2. Käyttötalouden toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset	TA 2022 käyttösuunnitelma	LMR	TA 2022 muut.	TP 2022	Jäljellä	Käyttö %	TP 2021
10 Luottamushenkilöhallinto							
Tuotot	0	0	0	7 364	-7 364	*****	530 378
Kulut	-1 161 000	0	-1 161 000	-1 401 710	240 710	120,7	-2 316 624
Netto	-1 161 000	0	-1 161 000	-1 394 347	233 347	120,1	-1 786 247
16 Konsernipalvelut							
Tuotot	12 794 320	0	12 794 320	13 446 490	-652 170	105,1	4 861 971
Kulut	-21 374 140	0	-21 374 140	-21 494 039	119 899	100,6	-9 120 472
Netto	-8 579 820	0	-8 579 820	-8 047 549	-532 271	93,8	-4 258 500
20 Keskusvaalilautakunta							
Tuotot	0	0	0	100 073	-100 073	*****	51 706
Kulut	-259 720	0	-259 720	-153 225	-106 495	59	-251 070
Netto	-259 720	0	-259 720	-53 152	-206 568	20,5	-199 364
30 Tarkastuslautakunta							
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-84 730	0	-84 730	-73 248	-11 482	86,4	-61 790
Netto	-84 730	0	-84 730	-73 248	-11 482	86,4	-61 790
40 Elinvoima							
Tuotot	59 424 750	0	59 424 750	59 906 027	-481 277	100,8	64 838 773
Kulut	-61 724 315	0	-61 724 315	-63 789 486	2 065 171	103,3	-69 460 852
Netto	-2 299 565	0	-2 299 565	-3 883 459	1 583 894	168,9	-4 622 079
50 Hyvinvointi							
Tuotot	28 384 560	2 018 610	30 403 170	39 240 943	-8 837 773	129,1	39 625 694
Kulut	-292 579 850	-2 018 610	-294 598 460	-304 295 477	9 697 017	103,3	-287 260 115
Netto	-264 195 290	0	-264 195 290	-265 054 534	859 244	100,3	-247 634 421
90 Rahoitus							
Tuotot	2 200 000	0	2 200 000	2 582 669	-382 669	117,4	4 692 301
Kulut	0	0	0	-16 919	16 919	*****	-175 488
Netto	2 200 000	0	2 200 000	2 565 750	-365 750	116,6	4 516 813
RAPORTTI YHTEENSÄ							
Tuotot	102 803 630	2 018 610	104 822 240	115 283 565	-10 461 325	110	114 600 823
Kulut	-377 183 755	-2 018 610	-379 202 365	-391 224 104	12 021 739	103,2	-368 646 410
Netto	-274 380 125	0	-274 380 125	-275 940 538	1 560 413	100,6	-254 045 588

11.3. Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäisen talousarvion mukaiset investointimäärärahat olivat 31,95 milj. euroa ja myönnettyjen ylitysten sekä edelliseltä vuodelta kaupunginhallituksen päätöksellä siirrettyjen määrärahojen kanssa yhteensä 42,89 milj. euroa. Määrärahoja siirrettiin ja lisättiin kaupunginvaltuuston päätöksellä muun muassa rakennushankkeisiin sekä irtaimistohankintoihin. Vuoden aikana suurimpina hankkeina toteutui tai käynnistyi Järnefeltin yhtenäiskoulun ja Lohjan Yhteislyseon lukion rakentaminen ja peruskorjaus. Turun Tunnin Juna Oy:n osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen käytettiin sopimuksen mukaisesti 1,1 milj. euroa. Turun tunnin Juna Oy:n maksuosuudet on jaksotettu vv. 2022-2023 taloudellisen tilanteen ennakoimiseksi. Turun tunnin Junan hanke etenee suunnitellusti.

Vuoden aikana investointeihin käytettiin 31,2 milj. euroa. Aikataulultaan viivästyneitä tai tois­laiseksi toteutumatta jääneitä isompia hankkeita jäi toteutumatta yhteensä 11,7 milj. eurolla.

Investointeihin kohdistuneita rahoitusosuuksia kirjattiin 1,9 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntitulot olivat 3,5 milj. euroa, jotka ylittivät talousarvion 0,8 milj. eurolla ja yhteenlaskettuna investointitulot ylittivät 2,7 milj. euroa talousarvion. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta oli alkuperäisessä talousarviossa 11,2 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviomuutoksia paremman vuosikatteen sekä ennustetta paremman investointien toteutumisen myötä toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 1,4 milj. euroa alijäämäiseksi.

Kun toiminnan tulorahoitusta investointeihin oli 24,5 milj. euroa, rahoitettiin investoinneista 21,5 % lainoituksella. Alkuperäisessä talousarviossa lainamäärän arvioitiin kasvavan 11,3 milj. euroa. Lainamäärä kuitenkin väheni 13,5 milj. euroa: uutta pitkäaikaista lainaa otettiin 20 milj. euroa, lainoja lyhennettiin 13,8 milj. eurolla ja lyhytaikaisia lainoja maksettiin 19,7 milj. euroa. Toteutunut rahoitustarve 1,4 milj. euroa. Muiden maksuvalmiuden muutokset olivat 7,2 milj. euroa ja rahoituksen rahavirta -3,7 milj. euroa. Kaupungin kassavarat vähenivät vuoden kuluessa 5,0 milj. euroa.

11.3.1. Investointiosan toteutuminen

Korjausinvestoinnit / Maa- ja vesialueet

Projekti	Meno/Tulo	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
9100 Maa- ja vesialueet	10 Investointimenot	1 950 000	1 000 000	2 950 000	2 199 262	750 738	74,6 %
9100 Maa- ja vesialueet	40 Investointitulot	-500 000	0	-500 000	-524 859	24 859	105,0 %
110 KI / Maa- ja vesialueet		1 450 000	1 000 000	2 450 000	1 674 403	775 597	68,3 %

Korjausinvestoinnit / Rakennukset

Projekti	Meno/Tulo	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
9509 Pentinkulman hankesuunnitelma	10 Investointimenot	100 000	0	100 000	0	100 000	0,0 %
9510 Muut perusturvan hankkeet	10 Investointimenot	500 000	800 000	1 300 000	200 096	1 099 904	15,4 %
9523 Virkkalan päiväkoti	10 Investointimenot	0	0	0	5 034	-5 034	***
9524 Laurentius-talo, Laban	10 Investointimenot	60 000	0	60 000	61 944	-1 944	103,2 %
9524 Laurentius-talo, Laban	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	***
9525 Ojamon koulu	10 Investointimenot	50 000	0	50 000	50 069	-69	100,1 %
9526 Rauhala/Järnefeltin koulu	10 Investointimenot	5 200 000	0	5 200 000	4 126 027	1 073 973	79,3 %
9526 Rauhala/Järnefeltin koulu	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-1 269 192	1 269 192	***
9528 Lohjan lukio	10 Investointimenot	7 000 000	4 460 000	11 460 000	4 626 627	6 833 373	40,4 %
9529 Muut koulut ja päiväkodit	10 Investointimenot	700 000	150 000	850 000	1 111 319	-261 319	130,7 %
9529 Muut koulut ja päiväkodit	40 Investointitulot	0	0	0	0	0	***
9540 Kulttuuri ja vapaa-aika	10 Investointimenot	0	0	0	7 862	-7 862	***

LOHJA

9550 Muut tilahankkeet, elinvoima	10 Investointimenot	600 000	100 000	700 000	657 862	42 138	94,0 %
9550 Muut tilahankkeet, elinvoima	40 Investointitulot	0	0	0	-29 583	29 583	***
9551 Tennarin liikuntatilat	10 Investointimenot	500 000	0	500 000	794 749	-294 749	158,9 %
9551 Tennarin liikuntatilat	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-225 000	225 000	***
9552 Neidonkeitaan peruskorjaus	10 Investointimenot	100 000	0	100 000	11 726	88 274	11,7 %
9553 Ventelän paloaseman korjaus	10 Investointimenot	600 000	0	600 000	85 231	514 769	14,2 %
9554 Virkkalan paloaseman korjaus	10 Investointimenot	0	0	0	22 416	-22 416	***
9559 Korjausvelkaa lyh.investoinnit	10 Investointimenot	0	0	0	0	0	***
9599 Muut tilahankkeet, hyvinvointi	10 Investointimenot	600 000	350 000	950 000	954 260	-4 260	100,4 %
9599 Muut tilahankkeet, hyvinvointi	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-8 481	8 481	***
111 KI / Rakennukset		16 010 000	5 860 000	21 870 000	11 182 967	10 687 033	51,1 %

Korjausinvestoinnit / Kiinteät Rakenteet ja laitteet

Projekti	Meno/Tulo	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
9600 Ympäristötyöt	10 Investointimenot	950 000	350 000	1 300 000	1 113 884	186 116	85,7 %
9602 Liikunta-alueet	10 Investointimenot	1 200 000	540 000	1 740 000	1 985 539	-245 539	114,1 %
9602 Liikunta-alueet	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-293 100	293 100	***
9603 Taimiston liikuntapuiston rake	10 Investointimenot	300 000	1 440 000	1 740 000	1 536 311	203 689	88,3 %
9603 Taimiston liikuntapuiston rake	50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-62 100	62 100	***
9606 Pappilankorpi 2 kaava-alue	10 Investointimenot	600 000	0	600 000	0	600 000	0,0 %
9607 Vivamon kaava-alue	10 Investointimenot	100 000	0	100 000	45 517	54 483	45,5 %
9608 Gunnarlan kaava-alue 2	10 Investointimenot	1 000 000	0	1 000 000	846 196	153 804	84,6 %
9609 Muijalan kaava-alue	10 Investointimenot	300 000	0	300 000	0	300 000	0,0 %
9649 Muut kaavatiet	10 Investointimenot	3 400 000	180 000	3 580 000	3 348 199	231 801	93,5 %
9652 Paloniemen kunnallistekniikka	10 Investointimenot	0	0	0	0	0	***
9653 Karnaisten yritysalue	10 Investointimenot	0	300 000	300 000	0	300 000	0,0 %
9699 Muut vesihuoltohankkeet	10 Investointimenot	3 200 000	1 000 000	4 200 000	3 578 298	621 702	85,2 %
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait.		11 050 000	3 810 000	14 860 000	12 098 744	2 761 256	81,4 %

Korjausinvestoinnit / Koneet ja kalusto

Projekti	Meno/Tulo	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
9200 Tietohallinto	10 Investointimenot	600 000	0	600 000	158 274	441 726	26,4 %
9210 Hyvinvoinnin irtain omaisuus	10 Investointimenot	1 740 000	200 000	1 940 000	2 004 361	-64 361	103,3 %
9250 Konekeskus	10 Investointimenot	100 000	70 000	170 000	232 400	-62 400	136,7 %
9250 Konekeskus	40 Investointitulot	0	0	0	-20 887	20 887	***
9252 Ruokapalvelut	10 Investointimenot	150 000	0	150 000	148 825	1 175	99,2 %
9254 Kiinteistöpalvelut	10 Investointimenot	150 000	0	150 000	40 000	110 000	26,7 %
9258 Hinku ja varautuminen	10 Investointimenot	100 000	0	100 000	38 930	61 070	38,9 %
9280 Kaupunkisisältöjen irtain	10 Investointimenot	100 000	0	100 000	20 436	79 564	20,4 %
116 KI / Koneet ja kalusto		2 940 000	270 000	3 210 000	2 622 339	587 661	81,7 %

Korjausinvestoinnit / Osakkeet ja osuudet

Projekti	Meno/Tulo	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
9150 Osakkeet ja osuudet	10 Investointimenot	0	0	0	122 776	-122 776	***
9150 Osakkeet ja osuudet	40 Investointitulot	0	0	0	-355 536	355 536	***
9151 Tunnin juna osakkeet	10 Investointimenot	0	0	0	1 093 391	-1 093 391	***
120 KI / Osakkeet ja osuudet		0	0	0	860 631	-860 631	***

Investoinnit yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12/2022	Poikkeama	Toteuma %
10 Investointimenot	31 950 000	10 940 000	42 890 000	31 227 822	11 662 178	72,8 %
40 Investointitulot	-500 000	0	-500 000	-930 865	430 865	186,2 %
50 Rahoitusosuudet	0	0	0	-1 857 873	1 857 873	***
Investoinnit yhteensä	31 450 000	10 940 000	42 390 000	28 439 084	13 950 916	67,1 %

11.3.2. Rahoituslaskelman toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA - TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2022

24. 3. 2023 7:48 sivu 1(1)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	20 167 125	0	20 167 125	27 129 276	6 962 151	134,52%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-2 200 000	0	-2 200 000	-2 617 891	-417 891	119,0%
	17 967 125	0	17 967 125	24 511 386	6 544 261	136,42%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-31 950 000	-10 940 000	-42 890 000	-31 227 822	11 662 178	72,81%
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	0	0	1 857 873	1 857 873	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	2 700 000	0	2 700 000	3 496 615	796 615	129,5%
	-29 250 000	-10 940 000	-40 190 000	-25 873 334	14 316 666	64,38%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-11 282 875	-10 940 000	-22 222 875	-1 361 949	20 860 926	6,13%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	144 942	144 942	
	0	0	0	144 942	144 942	
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	24 285 000	0	24 285 000	20 000 000	-4 285 000	82,36%
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-13 000 000	0	-13 000 000	-13 799 106	-799 106	106,15%
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	-19 709 469	-19 709 469	
	11 285 000	0	11 285 000	-13 508 575	-24 793 575	-119,7%
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0	0	2 474 753	2 474 753	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-134 555	-134 555	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	-1 298 669	-1 298 669	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	8 662 139	8 662 139	
	0	0	0	7 228 914	7 228 914	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	11 285 000	0	11 285 000	-3 659 966	-14 944 966	-32,43%
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 125	-10 940 000	-10 937 875	-5 021 915	5 915 960	45,91%
	RAHAVARAT 31. 12.		17 910 010			
	1. 1.		22 931 925	-5 021 915		

11.3.3. Useammalle tilikaudelle jakaantuvat investointiosan hankekohtaiset kustannukset

Investointiosan hankekohtaiset kustannukset, niiden hankkeiden osalta, joiden kustannukset jakaantuvat useammalle tilikaudelle											
Hanke	Kustannusarvio	Päätös	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutosten jälkeen 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2022	projektinumero	Arvioitu kesto, yms. huomiot
Laurentiustalo	23 650 000	kv 10.10.2018 § 120	24 687 592	60 000	0	60 000	61 944	-1 944	24 749 536	9524	2019-2023
Rauhalan ja Järnefeltin koulu	17 000 000	kv 14.2.2018 § 20	9 463 486	5 200 000	0	5 200 000	4 126 027	1 073 973	13 589 513	9526	2019-2022
Ojamon monitoimijatalo	19 400 000	kv 15.5.2019 § 47	18 708 031	50 000	0	50 000	50 069	-69	18 758 100	9525	2018-2020
Lohjan Yhteislyseon lukion peruskorjaus	10 400 000	kv 13.11.2019 § 107	535 419	7 000 000	4 460 000	11 460 000	4 626 627	6 833 373	5 162 046	9528	2021-2022
Virkkalan alueen päiväkodin tarveselvitys	2 760 000	kv 12.5.2022 § 87	0	0	0	0	5 034	-5 034	5 034	9523	2022-2024
Pentinkulma (joka on osa Vanhusten palvelukeskusta)	33 500 000	kv 16.6.2021 § 92		100 000	0	100 000	0	100 000	0	9509	2021-2024

11.3.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

	Sito- vuus	Määrärahat / menoar- viot					Tuloarviot				
		Alkup. ta- lousarvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poik- keama	Alkup. ta- lousarvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
Luottamushenkilöhallinto	N	1 161 000	0	1 161 000	1 236 227	-75 227					
Konsernipalvelut	N	21 374 140	0	21 374 140	21 494 039	-119 899					
Keskusvaalilautakunta	N	259 720	0	259 720	153 225	106 495					
Tarkastuslautakunta	N	84 730	0	84 730	73 248	11 482					
Elinvoima	N	61 724 315		61 724 315	63 789 486	-2 065 171					
		292 624		294 643	304 295						
Hyvinvointi	N	600	2 018 610	210	477	-9 652 267					
Pysyvien vast. myyntivoitot	B						2 200 000	0	2 200 000	2 582 669	-382 669
Tulorahoituksen korjauserät	B						-2 200 000	0	-2 200 000	-2 617 891	417 891
Pystyvien vast.myyntitappiot	B	0	0	0	16 919	-16 919					
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						207 220 000	0	207 220 000	213 408 747	-6 188 747
Valtionosuudet	B						87 100 000	0	87 100 000	89 610 721	-2 510 721
Korkotulot	B						142 000	0	142 000	1 193 170	-1 051 170
Muut rahoitustulot	B						1 870 000	0	1 870 000	225 653	1 644 347
Korkomenot	B	1 700 000	0	1 700 000	3 054 791	-1 354 791					
Muut rahoitusmenot	B	40 000	0	40 000	313 685	-273 685					
Investointiosa											
<i>Kaupunginhallitus</i>											
Pysyvät vastaavat. arvopaperit	B	0	0	0	1 216 167	-1 216 167	0	0	0	355 536	-355 536
Kiinteä omaisuus	B	1 950 000	1 000 000	2 950 000	2 199 262	750 738	500 000	0	500 000	524 859	-24 859
<i>Elinvoima</i>											
Irtain omaisuus											

LOHJA

Järvikangas

Tietohallinto	B	600 000	0	600 000	158 274	441 726						
Konekeskus	B	100 000	70 000	170 000	232 400	-62 400	0	0	0	20 887	-20 887	
Ruokapalvelut	B	150 000	0	150 000	148 825	1 175						
Kiinteistöpalvelut	B	150 000	0	150 000	40 000	110 000						
Hinku ja varautuminen	B	100 000	0	100 000	38 930	61 070						
Kaupunkisäältäöjen irtain	B	100 000	0	100 000	20 436	79 564						
Tilahankkeet												
Kulttuuri ja vapaa-aika	B	0	0	0	7 862	-7 862						
Muut tilahankkeet, elinvoima	B	600 000	100 000	700 000	657 862	42 138	0	0	0	29 583	-29 583	
Tennarin liikuntatilat	B	500 000	0	500 000	794 749	-294 749	0	0	0	225 000	-225 000	
Neidonkeitaan peruskorjaus	B	100 000	0	100 000	11 726	88 274						
Ventelän paloaseman korjaus	B	600 000	0	600 000	85 231	514 769						
Virkkalan paloaseman korjaus	B	0	0	0	22 416	-22 416						
Korjausvelkaa lyh.investoinnit	B	0	0	0	0	0						
Kaupunkikehitys												
Ympäristötyöt	B	950 000	350 000	1 300 000	1 113 884	186 116						
Liikunta-alueet	B	1 200 000	540 000	1 740 000	1 985 539	-245 539	0	0	0	293 100	-293 100	
Taimiston liikuntapuisto	B	300 000	1 440 000	1 740 000	1 536 311	203 689	0	0	0	62 100	-62 100	
Pappilankorpi 2 kaava-alue	B	600 000	0	600 000	0	600 000						
Vivamon kaava-alue	B	100 000	0	100 000	45 517	54 483						
Gunnarlan kaava-alue 2	B	1 000 000	0	1 000 000	846 196	153 804						
Muijalan kaava-alue	B	300 000	0	300 000	0	300 000						
Muut kaavatiet	B	3 400 000	0	3 400 000	3 348 199	51 801						
Vesilaitos												
Paloniemien kunnallistekniikka	B	0	0	0	0	0						
Karnaisten yritysalue	B	0	300 000	300 000	0	300 000						
Muut vesihuoltohankkeet	B	3 200 000	1 000 000	4 200 000	3 578 298	621 702						
Hyvinvointi												
Irtain omaisuus	B	1 740 000	200 000	1 940 000	2 004 361	-64 361						
Tilahankkeet												
Pentinkulman hankesuunnitelma	B	100 000	0	100 000	0	100 000						
Muut työikäisten ja ikäänt.hankkeet	B	500 000	800 000	1 300 000	200 096	1 099 904						
Virkkalan päiväkot			0	0	5 034	-5 034						
Laurentius-talo/Laban	B	60 000	0	60 000	61 944	-1 944						
Ojamon koulu	B	50 000	0	50 000	50 069	-69						
Rauhala/Järnefeldin koulu	B	5 200 000	0	5 200 000	4 126 027	1 073 973	0	0	0	1 269 192	-1 269 192	
Lohjan yhteislyseon lukio	B	7 000 000	4 460 000	11 460 000	4 626 627	6 833 373						

LOHJA

Järviakaupunki

Muut koulut ja päiväkodit	B	700 000	150 000	850 000	1 111 319	-261 319						
Muut tilahankkeet, hyvinvointi	B	600 000	350 000	950 000	954 260	-4 260	0	0	0	8 481	-8 481	
Rahoitusosa												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten väh/lis	B				0		0	0	0	144 942	-144 942	
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	13 000 000	0	13 000 000	13 799 106	-799 106						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						24 285 000	0	24 285 000	20 000 000	4 285 000	
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	0	0	19 709 469	-19 709 469						
Oman pääoman muutokset												
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	7 228 914	-7 228 914	
Yhteensä		423 918 505	12 778 610	436 697 115	459 163 493	-22 466 378	321 117 000	0	321 117 000	334 565 663	-13 448 663	
Käyttötalouden tulot												
(toimintatuotot, joista vähennetty tulo-rahoituksen korjaukset)		100 483 630	2 018 610	102 502 240	112 498 322	-9 996 082	100 483 630	2 018 610	102 502 240	112 498 322	-9 996 082	
Yhteensä		524 402 135	14 797 220	539 199 355	571 661 815	-32 462 460	421 600 630	2 018 610	423 619 240	447 063 985	-23 444 745	

12. Strategisten tytäryhtiöiden valtuuston nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Yhtiö	Tavoite	Seuranta ja raportointi
Lohjan Energiahuolto Oy Lohher	Lohjan kaupunkikonserni edellyttää Loherin jakavan vuosittain osinkoa joka on määrältään kestäväällä tasolla Loherin tulokseen nähden. Osingon maksu ei saa vaarantaa Loherin perustehtävää. Osingon tasoksi määritellään 1 milj. euroa vuodessa. Loher voi poiketa tästä tasosta perustellusti yhtiön taloudellisen tilanteen mukaan.	Ei toteutunut. Konserni- ja omaisuusjako päätettiin, ettei osinkoa vaadita yhtiön taloudellisen tilanteen vuoksi.
Lohjan Liikuntakeskus Oy	Lohjan kaupungin ja Lohjan Liikuntakeskus Oy:n yhteistoimintasopimus päivitetään ja osana sitä luodaan Lohjan Liikuntakeskus Oy:lle seurattava mittaristo, jonka perusteella Liikuntakeskukselle asetetaan vuotuiset tavoitteet talousarvion laatimisen yhteydessä.	Ei toteutunut vuoden 2022 osalta. Yhteistoimintasopimus hyväksytty alkuvuodesta 2023. Mittarit määritellään vuoden 2024 talousarvion yhteydessä.
Lohjan Liikuntahallit Oy	Lohjan Liikuntahallit Oy:n tulee myötävaikuttaa prosessiin, jossa kaupunki selvittää ja päättää yhtiön tulevaisuudesta joko sen kiinteistöomistusta kehittämällä tai sulauttamalla yhtiö ja sen omaisuus osaksi Lohjan kaupunkia	Toteutunut. Selvitys tehty.
Lohjan Vuokra-asunnot Oy	Yhtiöllä on voimassa oleva kehittämissuunnitelma ja se päivitetään neljän vuoden välein (kerran valtuustokaudessa). Käyttöaste vähintään 93 % Asukastyytyväisyys: Yhtiö tekee vähintään joka toinen vuosi asukastyytyväisyyskyselyn. Tavoite suosittelemalukkuusprosentti NPS on positiivinen. Asuminen on kohtuuhintaista, vertailu esimerkiksi Vihdin vuokriin sekä Lohjan vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokriin. (Aran laatimalla tilasto: Kelan yleistä asumistukea saavien vuokratiedot kunnittain) Yhtiöllä on kiinteistöalan energiatehokkuussopimus Motivan kanssa. Yhtiö huomioi energiatehokkuustoimet kiinteistönpidossa, asunto- ja korjausrakentamisessa. Yhtiöllä on oma asukasdemokratiamalli, jossa on määritelty asukasneuvosto. Yhtiön edustajat pitävät aktiivisesti asukaskokouksia vuosittain.	Toteutunut. Toteutunut Toteutunut Toteutunut Toteutunut Toteutunut

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

13. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

13.1. Lohjan kaupungin tuloslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	18 095 756,07	17 128 554,20
Maksutuotot	17 735 156,69	17 937 386,91
Tuet ja avustukset	15 201 852,73	15 888 573,79
Muut tuotot	9 776 513,35	11 306 025,09
Yhteensä	60 809 278,84	62 260 539,99
Valmistus omaan käyttöön	167 352,10	177 151,15
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	111 932 126,66	106 142 931,55
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	24 005 888,01	22 802 517,78
Muut henk.sivukulut	4 033 870,20	4 555 853,86
Palvelujen ostot	157 548 882,13	144 792 143,19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	18 764 016,92	17 713 482,67
Avustukset	14 358 024,91	14 417 951,22
Muut kulut	6 274 360,59	6 058 398,52
Yhteensä	336 917 169,42	316 483 278,79
TOIMINTAKATE	-275 940 538,48	-254 045 587,65
Verotulot	213 408 746,76	206 932 436,38
Valtionosuudet	89 610 720,52	79 500 568,50
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Korkotuotot	150 594,80	234 124,84
Muut rahoitustuotot	2 225 653,31	1 805 672,68
Korkokulut	2 012 216,00	1 915 490,25
Muut rahoituskulut	313 684,51	264 757,78
Yhteensä	50 347,60	-140 450,51
VUOSIKATE	27 129 276,40	32 246 966,72
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	17 173 285,28	15 788 163,15
TILIKAUDEN TULOS	9 955 991,12	16 458 803,57
Poistoeron lisäys/vähennys	67 158,39	67 158,39
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	10 023 149,51	16 525 961,96

13.2. Lohjan kaupungin rahoituslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	27 129 276,40	32 246 966,72
Tulorahoituksen korjaukset	-2 617 890,87	-4 545 080,62
Yhteensä	24 511 385,53	27 701 886,10
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	31 227 821,95	34 991 370,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 857 872,74	125 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu- lot	3 496 615,10	5 793 513,27
Yhteensä	25 873 334,11	29 072 857,46
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 361 948,58	-1 370 971,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainojen lisäys	0,00	252 281,89
Antolainojen vähennys	144 941,60	308 543,03
Yhteensä	144 941,60	56 261,14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13 799 106,31	13 405 306,71
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 709 468,94	28 209 369,47
Yhteensä	-13 508 575,25	14 804 062,76
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 474 753,40	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok- set	-134 555,47	-56 975,02
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-1 298 669,46	3 720 074,77
Korottomien velkojen muutos	8 662 138,78	-2 886 144,34
Yhteensä	7 228 913,85	776 955,41
Rahoituksen rahavirta	-3 659 966,40	15 637 279,31
Yhteensä	-5 021 914,98	14 266 307,95
KASSAVAROJEN MUUTOS		
Kassavarat 31.12.	17 910 009,99	22 931 924,97
Kassavarat 1.1.	22 931 924,97	8 665 617,02

13.3. Lohjan kaupungin tase

V A S T A A V A A	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	181 897,42	245 841,20
Muut pitkävaikutteiset menot	2 162 796,96	1 349 138,85
	2 344 694,38	1 594 980,05
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	45 072 923,92	43 398 126,15
Maa- ja vesialueiden arvonkorotus	126 981,88	126 981,88
Rakennukset	189 285 859,28	183 092 073,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet	85 186 488,83	78 304 559,67
Koneet ja kalusto	4 860 775,00	4 078 241,16
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	8 156 286,06	12 940 488,59
	332 689 314,97	321 940 470,92
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	30 480 283,51	30 713 043,08
Muut lainasaamiset	3 549 230,52	3 694 172,12
Muut saamiset	249 645,00	249 645,00
	34 279 159,03	34 656 860,20
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	647 079,80	761 752,92
	647 079,80	761 752,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 109 535,79	4 234 336,02
Lainasaamiset	289 435,92	9 942,49
Muut saamiset	3 909 354,14	4 176 368,48
Siirtosaamiset	2 963 637,57	3 552 646,97
	13 271 963,42	11 973 293,96
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	585 501,45	585 501,45
Rahat ja pankkisaamiset	17 324 508,54	22 346 423,52
Vastaavaa yhteensä	401 142 221,59	393 859 283,02

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	127 910 088,46	127 910 088,46
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	126 981,88	126 981,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	24 198 275,43	5 197 560,07
Tilikauden yli-/alijäämä	10 023 149,51	16 525 961,96
Oma pääoma yhteensä	162 258 495,28	149 760 592,37
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 185 231,87	1 252 390,26
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	1 516 512,20	1 568 653,09
	1 516 512,20	1 568 653,09
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 335 428,87	1 584 657,46
Muut toimeksiantojen pääomat	3 499,01	3 499,01
	1 338 927,88	1 588 156,47
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	132 794 368,00	138 125 757,00
Lainat julkisyhteisöiltä	262 209,74	308 176,20
Muut velat, liittymismaksut	10 256 674,35	9 725 628,00
	143 313 252,09	148 159 561,20
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat, kuntatodistukset	17 000 000,00	35 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 331 389,00	12 755 322,02
Lainat julkisyhteisöiltä	46 919,33	44 737,16
Lainat konserniyhtiöiltä	5 250 815,30	6 960 284,24
Saadut ennakot	125 461,56	221 873,58
Ostovelat	18 275 994,11	14 664 434,39
Muut velat	2 869 524,47	2 822 740,84
Siirtovelat	23 629 698,50	19 060 537,40
	91 529 802,27	91 529 929,63
Vastattavaa yhteensä	401 142 221,59	393 859 283,02

13.4. Konsernituloslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
Toimintatuotot	223 475 827,27	225 192 127,93
Toimintakulut	488 512 773,70	462 827 911,94
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-167 623,58	65 558,47
Toimintakate	-265 204 570,01	-237 570 225,54
Verotulot	213 408 746,76	206 932 436,38
Valtionosuudet	89 610 720,52	79 500 568,50
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	78 250,27	150 565,22
Muut rahoitustuotot	2 331 002,71	1 020 664,76
Korkokulut	2 659 936,17	2 656 081,63
Muut rahoituskulut	809 182,30	740 576,79
Vuosikate	36 755 031,78	46 637 350,90
Suunnitelman mukaiset poistot	25 279 032,00	24 731 775,83
Omistuksen eliminointierot negatiivinen	9,23	-0,14
Arvon alentumiset	5 501,49	250 416,96
Poistot ja arvonalentumiset	25 284 542,72	24 982 192,65
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	11 470 489,06	21 655 158,25
Tilinpäätössiirrot	0,00	22 169,63
Tilikauden verot	-53 266,14	-605 500,46
Laskennalliset verot	-8 308,26	-226 482,02
Vähemmistöosuudet	8 714,84	-153 004,80
Tilikauden yli/alijäämä	11 417 629,50	20 692 340,60

13.5. Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	36 755 031,78	46 637 350,90
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-53 266,14	-605 500,46
Tulorahoituksen korjauserät	-3 085 261,82	-4 955 505,60
Toiminnan rahavirta yhteensä	33 616 503,82	41 076 344,84
Investointien rahavirta		
Investointimenot	44 954 092,51	53 138 818,49
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 927 142,86	176 670,82
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	4 362 143,87	8 299 603,94
Investointien rahavirta	-38 664 805,78	-44 662 543,73
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 048 301,96	-3 586 198,89
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-10 870,28	-3 391,31
Antolainasaamisten vähennykset	11 424,63	254 590,41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	23 001 656,29	1 805 570,68
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 770 398,06	-14 451 960,06
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 144 744,37	24 697 439,36
Oman pääoman muutokset	1 503 160,50	200 562,62
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja PO:n muutokset	-131 611,00	-31 153,00
Vaihto-omaisuuden muutos	49 519,68	351 061,17
Saamisten muutokset	-6 603 017,28	772 180,09
Korottomien velkojen muutokset	11 010 186,90	-18 462,97
Rahoituksen rahavirta	-4 084 692,99	13 576 436,99
Rahavarojen muutos	-9 132 994,95	9 990 238,10
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	33 416 361,79	42 549 356,73
Rahavarat 1.1.	42 549 356,74	32 559 118,63
	-9 132 994,95	9 990 238,10

13.6. Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	776 881,56	924 563,04
Muut pitkävaikutteiset menot	4 322 596,67	4 248 006,30
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	5 099 478,23	5 172 569,34
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	48 102 799,71	46 441 828,87
Rakennukset	288 003 460,30	280 435 444,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	87 098 663,90	80 141 256,15
Koneet ja kalusto	10 494 208,75	9 983 647,28
Muut aineelliset hyödykkeet	1 824 840,33	1 815 232,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 504 287,25	31 906 080,16
	467 028 260,24	450 723 489,81
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 553 469,73	3 481 588,22
Osakkeet ja osuudet	1 819 240,18	2 009 617,89
Muut lainasaamiset	51 775,29	48 705,72
Muut saamiset	0,00	3 623,92
	5 424 485,20	5 543 535,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 276 330,14	1 460 949,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 656 558,93	2 706 078,62
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	58 799,83	56 716,83
Lyhytaikaiset saamiset	27 492 902,76	19 034 768,48
	27 551 702,59	19 091 485,31
Rahoitusarvopaperit	5 233 477,60	5 234 478,73
Rahat ja pankkisaamiset	26 325 684,19	37 314 878,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	540 595 977,12	527 247 464,78

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	127 910 088,46	127 910 088,46
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	126 981,88	126 981,88
Muut omat rahastot	653 240,93	785 224,48
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	36 750 678,75	14 698 597,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 417 629,50	20 692 340,60
	176 858 619,52	164 213 233,30
VÄHEMMISTÖOSUUDET	351 128,93	404 033,21
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	23 916,60	23 916,60
Muut pakolliset varaukset	3 321 585,37	3 322 782,85
	3 345 501,97	3 346 699,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 034 122,61	2 350 352,70
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	227 000 309,43	230 684 187,96
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	15 369 963,37	14 586 641,64
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	37 297 860,25	43 565 402,69
Saadut ennakot	484 639,23	1 011 706,04
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	77 853 831,81	67 085 207,79
	358 006 604,09	356 933 146,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	540 595 977,12	527 247 464,78

Vuoden 2022 tilinpäätöksen edellisten vuosien yli-/alijäämätilille oikaistu taseen sivukulutileille liian suurina varauksina aikaisemmilta vuosilta kertyneet osuudet (2 351 977,46 euroa) sekä taseen osakkeissa olleen, kaupunkiin yhdistetyn, KOy Ventelän Sammutuksen lainan osuus (122 775,94 euroa).

13.7. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-
osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuun-
nitelman mukaisesti (poistosuunnitelma tarkistettu KV 11.12.2013 § 179). Tarkistetun poisto-
suunnitelman poistoaikoja sovelletaan 1.1.2013 jälkeen hankittuihin pysyvien vastaavien hyö-
dykkeisiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty
tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja -osuudet on merkitty taseeseen hankintameno- tai sitä alem-
paan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa
kerättävä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Ra-
hoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoarvoon tai sitä alempaan to-
dennäköiseen luovutushintaan.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen tiedot ovat vertailukelpoisia edelliseen vuoteen.

Konsernipankkitili

Kaupungin konsernipankkitilisolimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään
kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti ra-
hoja ja pankkisaamia vähentänyt muun yhteisön negatiivinen tilin saldo on esitelty vaihtuvien
vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena.

Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät muiden yhteisöjen alatilien saldoja 4 962 855,19
euroa, joka jakaantuu lainoihin muilta luotonantajilta 5 250 815,30 euroa ja lainasaamisiin
287 960,11 euroa.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suo-
jaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koron-
vaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Koronvaihtosopimusten korkohyvitykset kirjataan tulos-
laskelmaan korkomenojen mukaisesti. Muutoin koronvaihtosopimuksilla ei ole tuloslaskelma-
vaikutusta, vaan ne esitetään liitetietokohdassa Muut vastuusitoumukset/koronvaihtosopimuk-
set.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet**Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Kuntalain perusteella kaupungilla on velvollisuus laatia täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja liitetiedot. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Kuntayhtymät yhdistetään konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen sisäisiä kiinteistöveroja ei ole eliminoitu. Liittymismaksujen osalta eliminointia ei ole tehty, lukuunottamatta Muihin saamisiin kirjatut liittymismaksut sekä uudet lämpöyhtiön ja taloyhtiöiden väliset liittymismaksut. Muilta osin konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet, muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaava määrä tilikauden tuloksesta on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty osakkuusyhteisöjen osalta seuraavia yhtiöitä Kiinteistö Oy Kukkasmäki ja As Oy Karjalohjan Kauppapuisto. Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Muut osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vertailtavuus edelliseen vuoteen

Edellisen tilinpäätöksen jälkeen on tasattu palkkojen sivukuluja 2,5 milj. euroa taetillä 2040.

13.8. Tuloslaskelman liitetiedot

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Toimintatuotot				
Konsernihallinto	2 071,2	969,6	1 697,1	588,6
Elinvoima				
Palvelutuotanto	37 502,1	27 520,0	13 679,0	13 311,0
Kaupunkikehitys	3 176,0	3 005,1	3 176,0	3 005,1
Kaupunkisisältö	3 626,2	6 721,7	1 885,5	1 764,7
Hyvinvointi				
Lasten, nuorten ja perh.palvelut	26 397,1	26 483,7	11 365,4	11 439,7
Työikäisten palvelualue	137 735,4	137 862,8	12 980,4	14 058,8
Ikääntyneiden palvelualue	13 435,9	18 679,3	13 435,9	12 818,3
Luott.henk.hallinto/keskusv.ltk	7,4	582,1	7,4	582,1
Yhdistymisavustus	0,0	0,0	0,0	0,0
Myyntivoitot	2 582,7	4 692,3	2 582,7	4 692,3
Yhteensä	226 533,8	226 516,6	60 809,3	62 260,6
Verotulojen erittely				
Kunnan tulovero	-	-	185 348,7	180 563,6
Kiinteistövero	-	-	14 365,1	13 679,8
Yhteisövero	-	-	13 694,9	12 689,1
Verotulot yhteensä	-	-	213 408,7	206 932,5
Valtionosuuksien erittely				
Yksikköhintarah. perustuva valtionosuus			0,0	0,0
Kunnan peruspalv. valt.osuus			63 619,3	56 893,9
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus			4 975,2	4 031,7
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtiosuudet			-660,2	-1 267,3
Verotulomenetyksen kompensatio			21 676,3	19 842,3
Valtiosuudet yhteensä			89 610,7	79 500,6
Satunnaiset tuotot				
HUS konsernin satunnaiset tuotot	0,0	0,0		
Palvelujen ostojen erittely				
Asiakaspalvelujen ostot			113 638,9	103 325,6
Muiden palvelujen ostot			43 910,0	41 466,6
Kunnan palvelujen ostot yhteensä			157 548,9	144 792,2

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua, valtuuston hyväksymää, poistosuunnitelmaa. Yhdistyneen kunnan poistosuunnitelma vahvistettu KV 11.12.13 § 179

Tarkennettua poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.13 jälkeen hankittuihin pysyvien vastaavien hyödykkeisiin. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot 3, 5 ja 20 v. (E18 -hanke 20 v.)		tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	käytön mukainen poisto	

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta				
Vuosina 2021-2025				
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot			17 532 390	17 600 095
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno			32 816 890	33 075 073
Ero (€)			-15 284 500	-15 474 978
Ero %			-47	-47
Tilikauden omistuksen eliminointierot (1000 €)				
	0,0	0,0		
Eliminointituotto	0,0	0,0		
Eliminointikulu	0,0	0		
Yhteensä netto	0,0	0,0		
Pakollisten varausten muutokset				
Eläkejärjestelmän eläkevastuut 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	23,9	34,0	0,0	0,0
Vähennykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset tilikaudella	0,0	-10,1	0,0	0,0
Eläkevastuut 31.12.	23,9	23,9	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset				
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus				
Lisäykset tilikaudella				
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus				
Hiidensalmi 1.1.	3,6	3,6	3,6	3,6
- vähennykset tilikaudella	-3,1	0,0	-3,1	0,0
Hiidensalmi 31.12	0,5	3,6	0,5	3,6
Harjun vanha kaatopaikka 1.1.	45,5	45,5	45,5	45,5
- lisäykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
- vähennykset tilikaudella	-10,4	-10,4	-10,4	-10,4
Harjun vanha kaatopaikka 31.12	35,1	35,1	35,1	35,1
Teutarin ent. kaatopaikka 1.1.	1 530,0	1 547,9	1 530,0	1 547,9
- lisäykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
- vähennykset tilikaudella	-49,1	-17,9	-49,1	-17,9
Teutarin ent. kaatopaikka 31.12.	1 480,9	1 530,0	1 480,9	1 530,0
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus 31.12.	1 516,5	1 568,7	1 516,5	1 568,7

HUS, pakolliset varaukset 1.1.	1 697,7	1 628,1	-	-
Lisäykset tilikaudella	116,6	76,7	-	-
Vähennykset tilikaudella	-65,3	-7,0	-	-
HUS, pakolliset varaukset 31.12	1 749,0	1 697,7	-	-
Muut pakolliset varaukset 1.1.	58,0	419,4		
Muut pakolliset varaukset, lisäys	0,0	27,1		
Muut pakolliset varaukset, vähennys	0,0	-388,5		
Muut pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	58,0	58,0	0,0	0,0
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	3 347,4	3 348,3	1 516,5	1 568,7
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot				
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden myyntivoitot			39,2	47,1
Maa-alueiden myyntivoitot			2 543,5	3 754,7
Muut myyntivoitot			0,0	0,0
Rakennusten myyntivoitot			0,0	890,5
Yhteensä			2 582,7	4 692,3
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot			0,0	0,0
Maa-alueiden myyntitappiot			0,7	29,0
Muut myyntitappiot			16,2	146,4
Yhteensä			16,9	175,4
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuotot				
Osinkotuotot muista yhteisöistä			1 171,1	1 067,4
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			484,1	484,1
Yhteensä			1 655,2	1 551,5

13.9. Taseen liitetiedot

	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
TASEEN LIITETIEDOT				
Arvonkorotukset				
Maa- ja vesialueet *)				
arvo 1.1.	127,0	127,0	127,0	127,0
Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purkaminen	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	127,0	127,0	127,0	127,0
*) Lohjan kaupungin maa-alueiden arvonkorotuksiin sisältyy vuoden 1997 aloittavassa taseessa tehty arvonkorotus kuntayhtymältä korvauksetta siirtyneeseen maa-alueeseen. Arvonkorotus on 126.981,88 euroa.				
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 972,8	1 761,3	343,9	343,5
Muut maa- ja vesialueet	46 003,0	44 658,6	44 729,0	43 054,6
Arvonkorotukset	127,0	127,0	127,0	127,0
Maa- ja vesialueet yhteensä	48 102,7	46 546,9	45 199,9	43 525,1
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	-	-	126,8	289,5
Lainasaamiset	-	-	288,0	7,7
Saamiset kuntayht., joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	-	-	0,0	0,0
Lainasaamiset	-	-	0,0	0,0
Siirtosaamiset	-	-	0,0	0,0
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	-	-	0	0
Siirtosaamiset, siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
HUS muut	1 663,7	13,0	1 663,7	0,0
Työterveyshuollon Kelan korvaus	1 357,4	183,0	1 138,9	537,9
HUS ylijäämän palautus	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut siirtosaamiset	349,4	4 348,7	103,6	3 014,7
Yhteensä	3 370,6	4 544,7	2 906,1	3 552,6

**Lohjan kaupungin rahoitusarvopa-
perit**

Yhtiö	Hankinta-arvo 1.1.2022 euroa	Mark- kina-arvo 31.12.22	Kir- janp.arvo 1.1.2022 euroa	Arvon muutos/li- säys	Kirjanp. arvo 31.12.22 euroa
Kuntarahoitus Oyj	199 007		199 007		199 007
DNA /Lohjan Puhelin Oy	386 460		386 460	0	386 460
St Laurence Golf	0		0	0	0
Lounais-Suomen Osuusteurastamo	34		34		34
Lohjan Seudun Op	0		0	0	0
Yhteensä	585 501	0	585 501	0	585 501

	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot				
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	127 910,1	127 910,1	127 910,1	127 910,1
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Tilikauteen kohdistuvat oikaisut *)	0,0	0,0		
Peruspääoma 31.12	127 910,1	127 910,1	127 910,1	127 910,1
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0,0	0,0	0,0	0,0
Osuus kuntayht. oman po:n lisäyksestä				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayht oman po:n lisäyk 31.12				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	127,0	127,0	127,0	127,0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	127,0	127,0	127,0	127,0
Muut omat rahastot 1.1.	785,2	799,1	0,0	0,0
Siirrot rahastoon tilikaudella	8,6	1 052,1	0,0	0,0
Siirrot rahastosta tilikaudella	-140,6	-1 066,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut omat rahastot 31.12.	653,2	785,2	0,0	0,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	35 391,0	13 466,0	21 723,6	5 197,6
Edellisten tilikausien oikaisut	1 359,7	1 317,0	2 474,8	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	-84,0	0,0	0,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	36 750,7	14 699,0	24 198,3	5 197,6
Tilikauden yli-/alijäämä	11 417,6	20 692,0	10 023,1	16 526,0
Oma pääoma yhteensä	176 858,6	164 213,2	162 258,5	149 760,6

			Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			78 900,0	93 150,0
Lainat ulkomaisilta rahoituslaitoksilta				
Lainat julkisyhteisöiltä			0,0	129,4
Yhteensä			78 900,0	93 279,4
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset 1.1.				
Kaatopaikan maisemointi				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Ympäristövastuuvaraus 31.12	1 516,5	1 568,7	1 516,5	1 550,8
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus 1.1.				
Lisäykset tilikaudella				
Potilasvakuutuspooli				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovastuu 31.12.	1 694,0	1 557,0	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	55,0	108,5	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	3 265,6	3 234,2	1 516,5	1 550,8
Velkojen erittely				
Lyhytaikaiset velat				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	-	-	86,1	94,0
Konsemipankkitilivelka	-	-	5 250,8	6 960,3
Siirtovelat				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	-	-	40,9	1 766,3
Siirtovelat				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyhteisyhteisöille				
Ostovelat	-	-	109,2	90,5

	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Siirtovelat				
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Palkkajaksotukset sis. lomapalkkajaksotuksen	25 632,9	24 539,4	13 639,6	12 948,4
Korkojaksotukset	238,0	28,6	190,5	13,4
Muut HUSin siirtovelat	1 620,1	954,0	0,0	0,0
Verohallinto	0,0	257,0	0,0	0,0
KVTEL, eläkemaksut	0,0	73,3	0,0	73,3
VEL, opettajien eläkemaksut	0,0	367,5	0,0	367,5
Muut siirtovelat	9 820,1	7 009,0	9 799,6	5 658,0
Yhteensä	37 311,1	33 228,8	23 629,7	19 060,5
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot				
Vuokravastuut				
Leasingvastuiden yhteismäärä	4 510,0	5 700,6	1 940,3	3 283,6
Seur. tilik.erääntyvät tilaelementit	1 524,4	1 640,0	1 524,4	1 640,1
Myöhemmin erääntyvät, tilaelementit	51,5	960,0	51,5	960,5
Seur. tilik. erääntyvät muut	1 244,9	1 377,3	201,8	346,3
Myöhemmin erääntyvät, muut	171,6	1 721,7	162,6	336,7
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita				
Muut vuokravastuut	21 738,4	23 179,0	1 581,3	1 436,4
Seur.tilik.erääntyvät	3 305,1	3 464,0		
Myöhemmin erääntyvät	18 433,3	19 715,0	1 581,3	1 436,4

Lohjan osalta vain irtisanomisajan vuokrat.

Lohjan sitoutunut vuoteen 2051 - 2054 asti vuokraamaan Lohjan Vuokra-asunnot Oy:ltä vanhusten asuinyksikköjä, joista aiheutuvaa vuokravastuuta yli 34 milj. euroa ei ole tässä huomioitu.

HUS:lta on sitouduttu vuokraamaan sairaalasta hammashuollon tiloja vuoteen 2028 asti, joista aiheutuvaa vuokravastuu on n. 0,5 milj sekä tiloja mielenterveys- ja päihdepalveluille 30.6.2021 asti, josta aiheutuva vuokravastuu on n. 0,06 milj. euroa, näitä ei ole huomioitu.

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta				
Konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta				
annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma	40 062,5	48 432,3	39 489,3	39 489,3
<i>tytäryhtiöt</i>			39 389,3	39 389,3
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt</i>			100,0	100,0
Jäljellä oleva pääoma	23 256,6	34 070,7	23 256,6	25 493,7
<i>tytäryhtiöt</i>			23 156,6	25 393,7
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt</i>			100,0	100,0
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	20 490,0	12 241,9	11 981,9	11 981,9
Jäljellä oleva pääoma	7 731,9	3 888,8	1 068,5	3 742,8
Oman velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset				
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta sekä julkisyhteisöiltä	11 815,2	29 570,3	0,0	0,0
Velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset	83 327,1	67 571,0	0,0	0,0
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12			348 157,6	324 424,1
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takausk.rahastosta 31.12			201,3	212,5

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Lohjan kaupunki on vuokrannut kaupunginhallituksen jäsen Hannele Maittilalta liikehuoneiston Koisjärven päiväkodin toimintaa varten.

Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi, vuonna 2022 tiloista maksettiin vuokraa 19 348,53 euroa.

Lohjan kaupungin tytäryhteisöillä ei ole ollut merkittäviä kauppvoja intressitahojen kanssa vuonna 2022.

	Konserni	Konserni	Lohja	Lohja
	2022	2021	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Johdannaissopimukset/koronvaihtosopimukset				
Nordea, nro 1211286/1605845				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon 1,722 %.				
Sopimuksen voimassaoloaika 24.4.2015-24.1.2023				
lainan pääoma			10 000,0	10 000
markkina-arvo			-5,6	0
Nordea, nro 1547536/2123210 (aikaistettu eräntyminen)				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla nousevaan korkoon 0,5-4,37 %				
Sopimuksen voimassaoloaika 23.9.2015-16.2.2022				
lainan pääoma			0,0	10 000
markkina-arvo			0,0	-8
Kuntarahoitus Oyj, nro 32540				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon 0,201 %.				
Sopimuksen voimassaoloaika 3.7.2015-3.10.2024				
lainan pääoma			2 400,0	3 600
markkina-arvo			70,0	-29
Kuntarahoitus Oyj, nro 34896				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon 1,743 %				
Sopimuksen voimassaoloaika 27.11.2018-25.5.2030				
lainan pääoma			8 000,0	9 067
markkina-arvo			390,6	-710
Kuntarahoitus Oyj, nro 52451				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.				
Sopimuksen voimassaoloaika 1.5.2021-1.5.2041				
lainan pääoma			20 000,0	20 000
markkina-arvo			4 173,0	-3 763
Koronvaihtosopimukset, jotka astuvat voimaan myöhemmin				
Nordea, nro 2336330/4367969				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon 2,280 %				
Sopimuksen voimassaoloaika 29.4.2024-27.4.2029				
lainan pääoma 30 000 tuhatta			0,0	0
markkina-arvo			0,0	0
Nordea, nro 2336331/4367970				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Kaupunki on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon 2,370 %				
Sopimuksen voimassaoloaika 27.4.2024-27.4.2026				
lainan pääoma 30 000 tuhatta			0,0	0
markkina-arvo			0,0	0
Konserniyhtiöiden koronvaihtosopimukset				
Koronvaihtosopimukset ovat tehty suojaamistarkoituksessa.				
Sopimukset vuosille 2020-2024				
lainan pääoma	499,6	615		
markkina-arvo	17,0	21		

	Konserni 2022 1 000 €	Konserni 2021 1 000 €	Lohja 2022 1 000 €	Lohja 2021 1 000 €
Huollettavien varat ja pääomat			932,2	932,2
Elatustukisaamiset				
Elatustukisaamiset 1.1.				
Perinnästä poistettu 1.1.-31.3.09				
Lisäys/vähennys tilikauden aikana				
Sopimusvastuut	3 895,3	3 316,2		
HUS, potilasvakuutuskeskus	0,0	0,0		
HUS, muut sopimusvastuut	3 895,3	3 316,2		
Arvonlisäveron palautusvastuu	160,2	47,7		
Perustamishankkeiden valt.os. palautusvastuu	0,0	0,0		
Muut taloudelliset vastuut yhteensä	4 055,5	3 363,9		
Sitoumukset				
Rosk'n Roll Oy Ab (KV 10.10.07 § 95)				
Kaatopaikkatoiminnan osalta	1.500.000 euroa			
Muun toiminnan osalta	100.000 euroa			
Henkilöstöä koskevat liitetiedot				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot			109 937,6	104 292,7
Henkilöstökorvaukset			-1 994,6	-1 850,2
Palkat ja palkkiot yhteensä			111 932,1	106 142,9
Henkilösivukulut				
Eläkekulut			24 005,9	22 802,5
Eläkevarauksen purkaminen			0,0	0,0
Eläkekulut yhteensä			24 005,9	22 802,5
Muut henkilösivukulut			4 033,9	4 555,9
Yhteensä tuloslaskelman mukaan			139 971,9	133 501,3
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen			0,0	0,0
Yhteensä henkilöstökulut			139 971,9	133 501,3

	kpl	kpl
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Palvelutuotantolautakunta	0	0
Vetovoimalautakunta	0	0
Konsernihallinto	93	100
Tekninen lautakunta	365	362
Kaupunkisuunnittelulautakunta ja ympäristöterveyslautakunta	87	78
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	260	263
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	1 431	1 417
Sosiaali- ja terveyslautakunta	829	832
Yhteensä	3 065	3 052
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Lohjan Keskustapuolue	3,2	3,2
Lohjan Sos.dem.	16,1	17,2
Lohjan seudun Kokoomus	11,9	10,3
Lohjanharjun Vihreät	6,3	8,4
Meidän Lohja	2,5	2,0
KD:n paikallisosasto	1,7	1,4
Svenska folkpartiet	0,8	0,7
Vasemmistoliitto	2,9	3,7
Perussuomalaiset	4,3	3,5
Vapauden liitto	0,2	
	49,8	50,4
Tilintarkastajan palkkiot		
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	39,2	45,9
Tilintarkastajan lausunnot (mm. hanketarkastukset)	4,6	2,5
Palkkot yhteensä	43,8	48,4

**Työterveyshuollon toiminta siirrettiin Keski-Uudenmaan työterveys osakeyhtiölle
 1.1.2020 alkaen
 (kaupunginvaltuusto 13.11.2019 § 110 / kaupunginhallitus 16.12.2019 § 382)**

13.10. Lohjan vesi- ja viemärlaitos

Lohjan vesi- ja viemärlaitoksen toimintakertomus

Lohjan vesi- ja viemärlaitos on toiminut 1.1.2016 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.10.2015 § 136 taseyksikkönä. Liikelaitosselvitystyön perusteella kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.6.2016 § 66, että vesi- ja viemärlaitos säilyy taseyksikkönä. Taseyksikkö sijoittuu kaupungin organisaatiossa elinvoiman toimialalle, palvelutuotannon tulosalueelle, rakentaminen ja kaupunkitekniikka tulosityksikköön.

Talous:

Talouden tietoja on verrattu valtuuston vahvistamaan talousarvioon. Vesilaitoksen tuotot toteutuivat 103,8 %:n suuruisena (ulkoiset ja sisäiset erät). Talousarvioon nähden tulonylitystä muodostui 314 368 euroa. Lisäksi tuloihin on kirjautunut budjetoimattomana Valmistus omaan käyttöön 153 495 euroa. Vesilaitoksen kulut toteutuivat 106,6 %:n suuruisena (ulkoiset ja sisäiset erät). Kuluylitys talousarvioon nähden oli 290 368 euroa. Palvelujen ostot alittuivat 16 236 euroa, aineet ja tarvikkeet alittuivat 25 358 euroa, palkat sivukuluineen ylittyi 380 402 euroa ja Muut toimintakulut alittui 14 210 euroa. Kaikki taseyksikköön kohdentuvat sisäiset erät sisältyvät tilinpäätökseen menoina. Toimintakate toteutui 177 495 euroa vahvempana. Taseyksikköön on kirjattu pääoman korko rahoituskuluna 1 042.575 euroa. Poistojen toteutuma 2 496 450 euroa.

Toiminalliset muutokset:

Toukokuussa allekirjoitettujen Vesihuoltoverkoston saneerauksen puitesopimusten johdosta saatiin hyvin toteutettua verkostosaneerausurakoita sujutusmenetelmällä. Vesijohtoverkosta saneerattiin Lempolan alueella, Pappilankorvessa, Pappilassa, Hiittisissä ja Vieremässä, sekä Laurinkadulla yhteensä n. 4 km. Viemäriverkosta saneerattiin Hiittisissä, Myllylammella ja Vieremässä, sekä Laurinkadulla yhteensä n. 2 km. Lisäksi vuoden lopussa saatiin täyttölupa Projekti-insinöörin toimeen, jonka johdosta vuoden 2023 alusta työnjohtoresurssia saneeraustoiminnoissa saadaan lisättyä. Vesijohtosaneeraukset onnistuttiin tekemään oikeisiin kohteisiin, koska laskuttamattoman talousveden osuus saatiin laskemaan vuoden 2021 arvosta 19% arvoon 17%. Toimintavuoden aikana uutta ylläpidettävää vesi- ja viemäriverkosta rakennettiin n. 7 km (mm. Muijalannummen ja Gunnarlan kunnallistekniikan laajennukset). Uutta hulevesilinjaa rakennettiin n. 5 km (mm. Gunnarlaan ja Vienolaan).

Tunnusluvut:

Laki vesihuoltolain muuttamisesta edellyttää, että vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään tunnuslukuja vesihuollon hintatasosta, tehokkuudesta, laadusta ja kannattavuudesta.

Tunnusluvut	valtakunnan ka	Lohja
Talousveden laatu	99 %	99 %
Laskuttamattoman talousveden osuus	17 % (2018)	17 %
Vesijohtoverkon uusiutumisaika(vuotta)	1231	151
Puhdistetun jäteveden laatu	93 %	93 % (2019)
Laskuttamaton jätevesi	42,3 %	43,5 %
Jätevesiverkoston uusiutumisaika (vuotta)	844	306

Vesihuollon hintataso € / m3(sis alv)	valtakunnan ka	Lohja
veden käyttömaksu	1,80	1,81
jätevesi	3,25	2,78
Hulevesi	0,04	-
Omakotitalon vertailuhinta €/m3	6,66	5,74

Vesihuoltomaksujen laskennallinen vertailuhinta, johon sisältyy käyttö-, perus- ja liittymismaksut, on ollut vertailuvuonna valtakunnallista keskiarvoa pienempi. Valtakunnan hinnat vuodelta 2020 Vesihuollon tietojärjestelmästä tiedot ilmoittaneiden laitosten osalta.

Tehokkuus

Pumpatun ja laskutetun vesimäärän erotuksena muodostuva laskuttamattoman veden määrä tunnuslukuna: 17 % (vuonna 2021 19 %).

Valtakunnallinen luku laskuttamattoman talousveden osuudesta tunnuslukujärjestelmään osallistuneiden laitosten osalta vuonna 2018 on ollut n. 17 %.

Toimenpideraja Vesilaitosyhdistyksen arvion mukaan on 10 – 25%. Toimintavuonna laskuttamattoman veden määrä on edelleen korkea, joskin osuutta on saatu pienennettyä. Verkoston saneeraukseen ja vuotovesiselvitykseen on panostettu ja panostetaan myös jatkossa.

Jätevedenpuhdistamoille tulee edelleen runsaasti vuotovesiä, joiden määrää pyritään vähentämään viemärisaneerauksilla.

Myydyn veden ja puhdistetun jäteveden erotuksena muodostuva laskuttamattomien jätevesien tunnusluku 43,5 % on valtakunnan keskiarvoa (42 %) korkeampi. Valtakunnan luku vuodelta 2020.

Muut tunnusluvut:	
myyty vesi	2 155 197 m ³
pumpattu vesi	2 591 197 m ³
puhdistettu jätevesi	3 603 158 m ³
vesijohtoverkon pituus	639 km
jätevesiverkon pituus	619 km
sadevesiverkon pituus	252 km
liittymisaste	80 %
Toimintakulut/myyty m ³ (sis.poistot)	3,34 €
Toimintakate/myyty m ³ (sis.poistot)	0,69 €

Hulevesi:

Huleveden viemäröinti on laskennallisesti eriytetty taseyksikön toiminnasta. Suoraan sadevesiverkoston kunnossapitokulukohteelle kirjatut menot ovat olleet 86.159 euroa. Huleveden johtamisesta ei peritä erillistä käyttömaksua. Hulevesiviemäröinti palvelee myös katuverkoston hulevesiä. Hulevesiverkoston tasearvo 2022 on ollut 2,3 miljoonaa Euroa. Huleveden osalta esitetään laskennallinen tase.

LOHJAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TULOSLASKELMA	31.12.2022	31.12.2021
Liikevaihto	8 504 403,99	8 553 216,87
Valmistus omaan käyttöön	153 495,28	144 329,44
Liiketoiminnan muut tuotot	6 345,04	58 968,48
Tuet ja avustukset	12 678,53	34 518,33
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 626 172,15	-1 506 377,01
Varastojen lisäys/vähennys		
Palvelujen ostot	-1 483 123,53	-1 203 750,05
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 109 295,68	-2 710 127,06
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 075 147,62	-917 099,98
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-207 250,44	-181 859,64
Muut henkilösivukulut	-38 164,28	-37 930,34
Henkilöstökulut yhteensä	-1 320 562,34	-1 136 889,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 496 449,72	-2 514 426,57
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 496 449,72	-2 514 426,57
Liiketoiminnan muut kulut	-275 000,05	-236 859,08
Liikeylijäämä	1 475 615,05	2 192 730,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	39 568,65	26 510,44
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 042 575,00	-1 042 575,00
Muut rahoituskulut	-32 200,79	-22 490,15
Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus	-1 035 207,14	-1 038 554,71
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	440 407,91	1 154 175,74
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	440 407,91	1 154 175,74
Poistoeron lisäys/vähennys	4 235,50	4 235,50
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys		
Tilikauden ylijäämä	444 643,41	1 158 411,24
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,75	7,31
Kunnan sijoittaman pom:n tuotto, %	4,75	7,31
Voitto, %	5,15	13,49

LOHJAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TASE 31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	4 357,33	10 929,33
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	100 079,89	100 079,89
Rakennukset	1 484 690,14	1 641 746,90
Kiinteät laitteet ja rakenteet		
- vesijohtoverkosto ja jätevesiverkosto	28 892 185,05	27 284 697,93
- vesi- ja jätevesipumppaamot	6 756 634,06	6 764 905,85
- muut kiinteät rakenteet ja laitteet	215 320,31	312 538,83
- sadevesiverkosto	2 317 375,99	2 573 895,50
- koneet ja kalusto		
- keskeneräiset		
Muut saamiset, liittymismaksut	40 450,00	40 450,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	383 952,72	316 507,59
Lainasaamiset		
Koroton lainasaam.kunnalta(yhd.tili)	3 793 747,22	3 349 415,46
Muut saamiset	310 286,60	104 403,37
Muut siirtosaamiset	0,00	226,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 299 079,31	42 499 797,26

LOHJAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TASE 31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	26 064 375,21	26 064 375,21
Rahastot		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	444 643,41	1 158 411,05
X Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5 204 658,37	3 371 914,25
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero	36 474,38	40 709,88
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Liittymismaksuvelka	10 674 428,73	10 143 382,38
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset lainat rahoitus- ja vak.	0,00	0,00
Lainat muilta luontonantajilta		
Ostovelat	1 316 900,02	420 708,71
Korottomat velat kunnalta		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut	374 874,88	449 340,18
Siirtovelat	182 724,31	850 955,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 299 079,31	42 499 797,26
Omavaraisuusaste, %	71,67	72,08
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	147,23	137,21
Kertynyt ylijäämä	5 649 301,78	4 530 325,30
Lainakanta 31.12	0	0
Lainasaamiset 31.12	0	40 450,00
Velat+vastuut käyttötuloista, %	147,47	137,61

X Oman pääoman muutos: Edellisten kausien ylijäämätilille on merkitty/siirretty 674 333,07 euroa vuosilta 2018 - 2021 kirjattujen eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksujen taseyli jäämät.

LOHJAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS	31.12.2022	31.12.2021
RAHOITUSLASKELMA		
Tulorahoitus		
Liikeliijäämä/alijäämä	1 475 615,05	2 192 730,45
Poistot ja arvonalentumiset	2 496 449,72	2 514 426,57
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 035 207,14	-1 038 554,90
Satunnaiset erät		
Tulovero		
Tulorahoituksen korjauserät		
<i>Toiminnan rahavirta</i>	2 936 857,63	3 668 602,12
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 578 298,26	-1 900 625,98
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
<i>Investointien rahavirta</i>	-3 578 298,26	-1 900 625,98
Toiminnan ja investointien rahavirta	-641 440,63	1 767 976,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Yli-/Alijäämätilille tehdyt siirrot	674 333,07	
Liittymismaksujen muutos		
Sisäisten liittymismaksujen muutos		
Sisäiset tuotot		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	-444 331,76	-2 548 426,98
Saamisten muutokset muilta	-273 101,75	93 459,99
Korottomien velkojen muutos kunnalta	530 955,32	506 035,20
Korottomien velkojen muutos muilta	153 585,75	180 955,65
Rahoituksen rahavirta	641 440,63	-1 767 976,14
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	597 933,90 euroa	529 936,70
Investointien tulorahoitus, %	82,07	193,02
Lainanhoitokate	3,82	4,52
Kassan riittävyys, pv		

Huleveden, eli sadevesiviemäroinnin, laskelmat sisältyvät Lohjan vesi- ja viemärlaitoksen kokonaislukuihin, mutta ne on tässä irrotettu omiksi laskelmiksi.

VESILAITOS sadevesiviemäroinnin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	31.12.2022	31.12.2021
Liikevaihto		
Liittymismaksut	8 426,89	2 038,94
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 187,40	-3 700,84
Palvelujen ostot	-77 404,04	-27 587,86
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-79 591,44	-31 288,70
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4706,69	-186,76
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-266,52	-31,72
Muut henkilösivukulut	-68,43	-7,72
Henkilöstökulut yhteensä	-5 041,64	-226,20
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-306 480,20	-326 026,80
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-306 480,20	-326 026,80
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00
Liikeliijäämä	-382 686,39	-355 502,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus		
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-382 686,39	-355 502,76
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	-382 686,39	-355 502,76
Poistoeron lisäys/vähennys		
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys		
Tilikauden ylijäämä	-382 686,39	-355 502,76

VESILAITOS sadevesiviemäroinnin laskennallinen tase

TASE 31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät laitteet ja rakenteet		
- vesijohtoverkosto ja jätevesiverkosto	0,00	0,00
- vesi- ja jätevesipumppaamot	337 831,70	338 245,29
- muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	0,00
- sadevesiverkosto	2 317 375,99	2 573 895,50
Muut saamiset, liittymismaksut	0,00	0,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset		
Koroton lainasaam.kunnalta(yhd.tili)	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 655 207,69	2 912 140,79
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	2 818 418,67	2 737 288,64
Edellisten kausien yli-/alijäämä	-433 904,83	-78 402,07
Tilikauden yli-/alijäämä	-382 686,39	-355 502,76
Rahastot		
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Liittymismaksuvelka	653 380,24	608 756,98
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset lainat rahoitus- ja vak.	0,00	0,00
Lainat muilta luontonantajilta		
Ostovelat	0,00	0,00
Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 655 207,69	2 912 140,79

VESILAITOS sadevesiviemäröinti, rahoituslaskelma
31.12.2022
31.12.2021
RAHOITUSLASKELMA
Tulorahoitus

Liikeliijäämä/alijäämä

-382 686,39

-355 502,76

Poistot ja arvonalentumiset

306 480,20

326 026,80

Rahoitustuotot ja -kulut

0,00

0,00

Satunnaiset erät

Tulovero

Tulorahoituksen korjauserät

Toiminnan rahavirta

-76 206,19

-29 475,96

Investointien rahavirta

Käyttöomaisuusinvestoinnit

-48 435,22

-33 411,37

Rahoitusosuudet investointimenoihin

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot

Investointien rahavirta

-48 435,22

-33 411,37

Toiminnan ja investointien rahavirta
-124 641,41
-62 887,33
Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys kunnalle

Antolainasaamisten vähennys kunnalta

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

0,00

0,00

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Oman pääoman muutokset

Liittymismaksujen muutos

44 623,26

56 429,75

Sisäisten liittymismaksujen muutos

Sisäiset tuotot

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos

Saamisten muutos kunnalta

Saamisten muutokset muilta

0,00

0,00

Korottomien velkojen muutos kunnalta

Korottomien velkojen muutos muilta

0,00

0,00

Rahoituksen rahavirta
44 623,26
56 429,75
Rahavarojen muutos
-80 018,15
-6 457,58

13.11. Käyttöomaisuus

LOHJA

PYSYVIEN VASTAAVIEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 31.12.2022

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Keskeneräiset
Poistamaton hankintameno 1.1.	245 841,20	1 349 138,85	1 594 980,05	43 398 126,15	183 092 073,46	78 304 559,66	4 078 241,16	308 873 000,43	12 940 488,59
Lisäykset tilikauden aikana	79 444,76	1 093 390,85	1 172 835,61	2 199 657,23	7 357 427,03	12 505 545,06	2 554 166,28	24 616 795,60	5 315 414,80
Rahoitusosuudet tilikaudella					1 502 672,74	355 200,00		1 857 872,74	
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	524 859,46	29 583,37		20 886,78	575 329,61	
Siirrot erien välillä					9 463 991,60	635 625,73			-10 099 617,33
Tilikauden poisto	143 388,54	279 732,74	423 121,28		9 095 376,71	5 904 041,63	1 750 745,66	16 750 164,00	
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Hankintameno 31.12	181 897,42	2 162 796,96	2 344 694,38	45 072 923,92	189 285 859,27	85 186 488,82	4 860 775,00	324 406 047,01	8 156 286,06
fuusion kautta tulleet lisäykset									
Arvonkorotukset				126 981,88				126 981,88	
Kirjanpitoarvo 31.12.	181 897,42	2 162 796,96	2 344 694,38	45 199 905,80	189 285 859,27	85 186 488,82	4 860 775,00	324 533 028,89	8 156 286,06

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöiltä	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuus ja muut omistus- yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryh- teisöiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 744 693,81	22 099 292,00	811 571,52	1 057 485,75	3 648 605,99	45 566,13	34 407 215,20
Lisäykset	122 775,94				0,00	0,00	122 775,94
Vähennykset	0,00		43 193,22	840,94	144 941,60	0,00	188 975,76
Siirrot erien välillä	0,00				0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	6 867 469,75	22 099 292,00	768 378,30	1 056 644,81	3 503 664,39	45 566,13	34 341 015,38
Arvonlennukset ja niiden palautukset	311 501,35						311 501,35
fuusion kautta tulleet lisäykset							0,00
Etukäteen maks varainsiirtovero							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 555 968,40	22 099 292,00	768 378,30	1 056 644,81	3 503 664,39	45 566,13	34 029 514,03

13.12. Omistukset muissa yhtiöissä
Kuntakonsernin yhtiöt 31.12.2022

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Lohjan Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100,00 %	100,00 %	3 278,9	54 239,5	-102,5
Lohjan Liikuntahallit Oy	Lohja	99,55 %	99,55 %	767,8	313,4	3,4
Lohjan Liikuntakeskus Oy	Lohja	83,43 %	83,43 %	1 223,9	1 087,1	-73,7
Lohjan Energiahuolto Oy Loher	Lohja	100,00 %	100,00 %	10 194,9	6 054,7	-12,8
Lohjan Kiinteistöt Oy	Lohja	100,00 %	100,00 %	10,2	1 303,3	2,3
Kuntayhtymät						
HUS	Hki	4,12 %	4,12 %	15 995,3	63 080,6	-216,0
Kärkulla kommunal samkommun	Parainen	0,04 %	0,04 %	3,5	14,9	0,0
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Lohja	46,43 %	46,43 %	20 053,6	7 433,0	483,4
ETEVA	Mäntsälä	7,38 %	7,38 %	1 184,1	3 514,7	-80,9
Uudenmaan päihdehuollon ky	Hyvinkää	9,48 %	9,48 %	423,4	35,3	188,9
Uudenmaan liitto	Hki	3,97 %	3,97 %	67,2	115,6	-7,5
Osakkuusyhteisöt						
Lohjan Biolämpö Oy	Lohja	0,00 %	49,00 %	835,1	3 584,9	0,1
Novago Yrityskehitys Oy	Lohja	48,40 %	48,40 %	99,1	99,1	-0,8
Kiinteistö Oy Nummi-Pusulän Jokirannan liikekeskus	Lohja	42,82 %	42,82 %	696,6	13,9	-10,3
Keski-Uudenmaan työterveyshuolto Oy	Lohja	28,00 %	28,00 %	368,4	493,7	130,8
Roution Huolto Oy	Lohja	9,22 %	38,69 %	5,3	14,2	-14,8
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As Oy Karjalohjan Kauppapuisto	Lohja	23,78 %				
Kiinteistö Oy Kukasmäki	Lohja	20,40 %				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Ventelän Sammutus sulautui osaksi Lohjan kaupunkia vuonna 2022.

13.13. Kaupunginhallituksen ja tilintarkastajan allekirjoitukset

Lohja 3.4.2023

KAUPUNGINHALLITUS

P. Nuora
Matti Saarnio
Matti Pajio
Hannu Haalilehto
Yrjö Vähä
Simone Toivola
Jouko

Z. G.
M. Saarelma
J. Laakso
K. S. S.
M. J.

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lohjalla 17.5 2023

BDO Auditor Oy
 tilintarkastusyhteisö

Tove Lindström-Koli
 Tove Lindström-Koli
 JHT, HT

13.14. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

Päiväkirja	sähköisessä muodossa Rondo
Pääkirjat	sähköisessä muodossa Rondo
Tasekirja	sidottuna kirjana
Tilinpäätöserittelyt	sidottuna kirjana
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperitulosteena/sähköisenä tiedostona

Tositelajit

BUD, BUDL	talousarvio ja talousarviomuutokset
ALKUSA	avaavan taseen saldot
MUISRD, MUISRV, MUISTI	muistiotositteet
MUISIS, MUSSRS	sisäiset muistiotositteet
M17,M54,M82, PEGK, EEPOS, PRIMUS, RONDO	myyntilaskutukset
VESI, VESIS	vesilaskutus sisäiset ja siirtyvät erät
OMAKSU	ostoreskontran pal.aineisto
VIITEL	myyntiresk. viitesuoritukset
PANKKI	kassa- ja pankkitilit
PALKAT	palkat
OSTORD, OSTOP	ostoreskontra
KASSAT	cpu-kassat
SOSTYO	sosiaalityö
AROMI	ruokahuolto
POPULUS	matkalaskut

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Yhteisötilintarkastajat
BDO Audit Oy
Tilintarkastajat
BDO Audit Oy

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lohjan kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Lohjan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Käyttötalouden talousarviototeutuman osalta voimme todeta, että Elinvoima on ylittänyt vuoden 2022 talousarvion 1,6 milj. eurolla. Muilta osin kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta, edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksessa mainitun ylityksen.

Lohjalla 17.5.2023

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Tove Lindström-Koiv
JHT, HT

